

ଭକ୍ତଚଣ୍ଡାଳ ସିଲ	ଟ	୧୧
ବାଳାକୂମାର ପତ୍ନୀ	ଟ	୨
ଘନମଣି ଶାଳ	ଟ	୨
ବୈକୁଣ୍ଠନାଥ ମଇକ	ଟ	୧
ପ୍ରତାପସିଂହ ଅନ୍ତ	ଟ	୫
ବଦାୟନ ଶାଳ	ଟ	୫
ଭୈରବୀ ଚଣ୍ଡବର୍ତ୍ତୀ	ଟ	୧
ଘନନାଥ ପାଳ	ଟ	୧
ଦୟାଧର ପାଲ	ଟ	୧
ନକ୍ଷତ୍ର ମଇକ	ଟ	୧
ଚଣ୍ଡୋଇପାଳ ଦେ	ଟ	୧
ଶ୍ରୀନାଥ ପାଳ ଦ, ଏଲ	ଟ	୫
ସମନାଥ ଶାଳ	ଟ	୧
ଅଭୟଚନ୍ଦ୍ର ମନୁଅ	ଟ	୧
ଭକ୍ତଚଣ୍ଡାଳ ଦେ	ଟ	୨୫
ବହୁଲ ନଦୀ	ଟ	୨
ହରିଚନ୍ଦ୍ର ମଣ୍ଡିକ	ଟ	୧
ହରିଚନ୍ଦ୍ର ମଣ୍ଡିକ	ଟ	୨
ଅଭୟଚନ୍ଦ୍ର ମଣ୍ଡିକ	ଟ	୧
ଦେବେନ୍ଦ୍ରନାଥ ଦେ	ଟ	୨
ଦାଶରଥୀ ଦାସ	ଟ	୧
ଦେବେନ୍ଦ୍ର ମଣ୍ଡିକନାଥ	ଟ	୨୫/୨
ପୁନଃପ୍ରକାଶକ ବାଳକମାଳି	ଟ	୨୫
ଶ୍ରୀମତୀ ଦଶା ଦାସୀ	ଟ	୨୫
ଅରମଣୀ ଦାସୀ	ଟ	୧
ଲତାମଣୀ ଦାସୀ	ଟ	୨
ମୃତ୍ୟୁମଣୀ ଦାସୀ	ଟୁଲ	୫ ୨
ବଳଦେବୀ ଦାସୀ	ଟ	୧
ପଦ୍ମାବତୀ ଦାସୀ	ଟ	୧
ବାବୁ ଶାନ୍ତକର ପାଣି ଶ୍ରୀ	ଟ	୧
ଆକ୍ରମ ଅଭୟନାଥ ପ୍ରଗତିମାତା	ଟ	୫
ବାବୁ ବାଳାକୂମାର ପତ୍ନୀ ଶ୍ରୀ	ଟ	୧
ଅନନ୍ତପ୍ରସାଦ ମଣ୍ଡିକ ଶ୍ରୀ	ଟ	୧
ସିଦ୍ଧେଶ୍ଵର ବାହୁର୍ଣ୍ଣ	ଟ	୨
ସିଦ୍ଧେଶ୍ଵର ମଣ୍ଡିକ ଶ୍ରୀ	ଟ	୨
ଏକଚକ୍ରାଳ ନନ୍ଦ ଲତା	ଟ	୫
ମେଠ ପୁସ୍ତକ	ଟୁପକାଳ	୫ ୫୦
ବହାଦୁର	ଟ	୫୦
ଗାନ୍ଧୀ	ଟ	୨୫
ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ଦତ୍ତ ପ୍ରସାଦ	ଟ	୨୫
ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥ ବର୍ତ୍ତ	ଟାହୁ	୫ ୨
ପ୍ରାଣନାଥ ମିତ୍ର	ଟ	୧
ଚଣ୍ଡୋଇପାଳ ବାହୁର୍ଣ୍ଣ	ଟ	୧
ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଚୌଧୁରୀ	ଟ	୫
ସମ୍ବଲ ବାବୁ	ଟ	୨
ସମ୍ବଲ ପତ୍ନୀ	ଟ	୫
ସୋନେଚନ୍ଦ୍ର ବାହୁର୍ଣ୍ଣ	ଟ	୫
କୃଷ୍ଣ ବାହୁର୍ଣ୍ଣ	ଟ	୫
ନନ୍ଦକୂଳ ସବୁ	ଟ	୫
ପୁଷ୍କର ବାହୁର୍ଣ୍ଣ	ଟ	୧
ଅଭୟଚନ୍ଦ୍ର ମଣ୍ଡିକ	ଟ	୫
ଦେବେନ୍ଦ୍ର ଦାସ	ଟ	୧

ଦୁଇନାଲକ୍ଷ୍ୟ ମୁଦ୍ରଣ	ଟ	୫
ସତ୍ୟନାଥ ପତ୍ନୀ	ଟ	୨
ଅନନ୍ତ କୃଷ୍ଣାଦ ପାଲ	ଟ	୨
ସଦୁକାଥ ସବୁ	ଟ	୧
ସମ୍ବଲ ମୁଦ୍ରଣ	ଟ	୨
ଭୈରବଚନ୍ଦ୍ର ମିତ୍ର	ଟ	୧୫
ପିକାସ ବାହୁର୍ଣ୍ଣ	ଟ	୧
ସନେନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ତ୍ତୀ	ଟ	୧
ଗୋପାଳସିଂହ ଦାହୁ	ଟ	୧
ଦାସନାଥ ଚଣ୍ଡବର୍ତ୍ତୀ	ଟ	୧
କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର	ଟ	୧
କୌରବଶେର ଚନ୍ଦ୍ର	ଟ	୨
କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ସବୁ	ଟ	୨
ବମ୍ବଲକୃଷ୍ଣ ଦାସ	ଟ	୨
ସମ୍ବଲ ଚନ୍ଦ୍ର	ଟ	୨
ଭଦ୍ରାଧର ଦାସ	ଟ	୨
ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ସବୁ	ଟ	୨
ପ୍ରାଣନାଥ ଦାସ	ଟ	୧
ନକ୍ଷତ୍ର ଦାସ	ଟ	୧
ପ୍ରାଣକୃଷ୍ଣ ଦାସ	ଟ	୧
କାଳୀଦାସ ମିତ୍ର	ଟ	୧
ଦାମୋଦରୀନାଥ ପାଲ	ଟ	୧
କୌରବଶେର ଚନ୍ଦ୍ର	ଟ	୫
କୌରବଶେର ଚନ୍ଦ୍ର	ଟ	୫
କୌରବଶେର ଚନ୍ଦ୍ର	ଟ	୧୦
ଶ୍ରୀମତୀ ଦଶମଣୀ ଦାସୀ	ଟ	୨
ବାବୁ ଭବନ ନାୟକ ଚନ୍ଦ୍ର	ଟ	୧
ଶ୍ରୀନାଥସିଂହ ମୁଦ୍ରଣ	ଟ	୧
ଦେବେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ଦେ	ଟ	୧
ଘନେନ୍ଦ୍ରନାଥ ବାହୁର୍ଣ୍ଣ	ଟ	୨
ସୁରେନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ର ବାହୁର୍ଣ୍ଣ	ଟ	୧

ଭ୍ରମମାନ ସଂଗ୍ରହ ଓ ପୁସ୍ତକପ୍ରକାଶ ଆବଶ୍ୟକ-
 କୋଷରେ ପଢ଼ିବାର ଏକ ସେଣ୍ଟାରେ
 ବାହୁଲ୍ୟରେ ଅର୍ଥ, କଳାପାଠ ଓ ଅନୁସ୍-
 କରଣ ବିଧି ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇଅଛି ।

ଭୁବନେଶ୍ଵର ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକାଳୟ ଏକ
 ବିଶ୍ୱାସୀ ପ୍ରକାଶକ ସଂଗ୍ରହ ନୂତନ ସମ୍ପୁରଣ
 ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ପୁସ୍ତକାଳୟର ମୂଲ୍ୟ
 ଟ ୦।୮ ଏକ ବିଶ୍ୱାସୀ ପ୍ରକାଶକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦।୨ ।

୧୮୯୩ ଓ ୧୮୯୪ ସାଲର ଶତାବ୍ଦି ଓ
 ମାଉନର ସଂଗ୍ରହ ପାଠ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ଓ ପାଠ୍ୟ-
 ବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରାକ୍ତନକୃତ୍ତିଗୋଳପାଠ ଓ ପୁସ୍ତକ-
 ପଢ଼ିବାର ନୂତନ ସମ୍ପୁରଣ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ।
 ପ୍ରାକ୍ତନକୃତ୍ତିଗୋଳପାଠର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦।୮
 ଏକ ସୁନ୍ଦର ପ୍ରକାଶକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦।୮ ।

ଶ୍ରୀନାଥସିଂହ ପ୍ରକାଶକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସାଧକର
 ପ୍ରକାଶିତ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ମୂଲ୍ୟ
 ଏକଅଣା ମାତ୍ର । ଏହି ପୁସ୍ତକ ଶ୍ରୀମତୀ ବାଳକ-
 ମାଳଙ୍କ ପ୍ରକାଶକ ଦେବାଦୁ ଅନୁକୃତ ମଧ୍ୟରେ
 ପ୍ରଥମ ସମ୍ପୁରଣ ନିଃସେଷ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛି ।
 ଏହା ଏପରି ଉପଯୋଗୀ ହୋଇଅଛି ଯେ
 ଅଲୋକ ଶିକ୍ଷକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସାଧକ ପଢ଼ିବାର ବେଳ
 କଲ ଏହି ପ୍ରକାଶକ ବାଳକମାଳଙ୍କୁ ପଢ଼ାଇ
 ଅନୁଷ୍ଠାନିକ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ସମ୍ପୁରଣ ପ୍ରକାଶକଦାସର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅର୍ଥ
 ସମ୍ପୁରଣ ସମସ୍ତ ହୋଇଅଛି ଶୀଘ୍ର ପ୍ରକାଶିତ
 ହେବ । ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦.୧୫ ଅଣା ।

ଉପଯୋଗୀ ପୁସ୍ତକମାନ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ହୋ-
 ଖାଳଙ୍କ ଯତ୍ନରେ ପ୍ରାପ୍ତ ।

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ରୂପାବରଣ

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ହୋଖାଳଙ୍କ ଯତ୍ନରେ କଟକ-
 ଶାନ୍ତି ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିପତ୍ରକୁ ଚାଳି-
 ଅଣା । ମୋହନକୁ ଡାକମାଣ୍ଡୁର ଅଞ୍ଚଳ
 ଦୁଇପଇସା ।

*Extract from a letter of Babu
 Radhanath Roy dated 14th
 October 1892 addressed to the
 author.*

(Need I repeat that as a come-
 dy I consider it quite a finished
 piece.)

୧୮୯୩ ଓ ୧୮୯୪ ସାଲର ଅପର-
 ପ୍ରାକ୍ତନକୃତ୍ତିଗୋଳପାଠ କଳାକୃତ୍ତିମାନ
 ସଂଗ୍ରହ ଚନ୍ଦ୍ରପୁସ୍ତକାଳୟ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ-
 ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଚାଳିଅଣା । ଏହି ସମ୍ପୁରଣରେ

ଦ୍ଵିତୀୟ ପ୍ରାଣନାଥ ସମ୍ପାଦକ ଅଣା ।
 ଡ, ଭାଗେଟ ସ୍ତ୍ର କୋଣାର୍କରେ
 ଖାବୁ ହୋଇଲେ ଓ ମେଠ ପ୍ରକାଶକ ଏକମତ୍ର ମହୋଦୟ ।

ଠିକିଲିଟି ଟ୍ରପ ।

ପାଲ, କଟକର ଟ୍ରପ । ଯେଉଁ ମେଠପ୍ରକାଶକ ଅଣା
 ହୋଇ ଶ୍ରୀମତୀ କଳାକୃତ୍ତିମାନ । ଅନ୍ତର୍ଗତ ଯେ କର୍ତ୍ତୃକୃତ୍ତି
 କଳାକୃତ୍ତି ଓ ଅଲୋକାଳୟ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶକମାନଙ୍କର
 ମତାମୋହନରେ ଆବୁକର ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ଜିଜ୍ଞାସା
 ହିଁ ହୋଇଅଛି ସେ ସବୁ ସାଧାରଣରେ ଏହି ମହୋଦୟ
 ଅପୂର୍ଣ୍ଣ । ଯେଉଁମାନେ ଆବୁକର ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ କୃତ୍ତି ପାଠ୍ୟ-
 ଅପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ ଆବୁକର ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ଓ ମେଠ ପ୍ରକାଶକ
 ଦୁଇ ମାତ୍ର କୋଣାର୍କର ଗୁରୁତ୍ଵେ ପ୍ରକାଶକ
 କର୍ତ୍ତୃକୃତ୍ତି ସେମାନେ ଯେ ଏ ଜିଜ୍ଞାସା ପ୍ରକାଶକ ଯେଉଁ
 ଏହା ସେମାନଙ୍କର ଖାବୁ ହୋଇଲେ (ଅପର ପ୍ରକାଶକ
 ନା ସମ୍ପାଦକ) ଯେଉଁମାନେ ମାତ୍ର

ଦୁର୍ଗମ, ଶୁଧାମାୟ, ଶାସ, କୋଷ୍ଠକରଣ, ବୃଦ୍ଧ
ଅର୍ମସ୍ତେଗ ଇତ୍ୟାଦି ସଫଳପ୍ରକାର ମୁଦ୍ରିକା ଓ
ପୈତ୍ରିକ ପାଠାରେ ଏହି କଟିକା ଅମୋଗ
ଥାଏ । ଏବଂ ରକ୍ତ ପରୁଷାର ଓ ଦେହପୃଷ୍ଠ-
ରେ ଅଭ୍ୟନ୍ତର ହିତକାରୀ ।

ହିମୋସ୍ଥାନର ସଫଳତାପାଇଁ ଇଂରାଜୀ-
ଊଷଧୀକରଣେ ପ୍ରାୟ ଦୁଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି-
ଫୁଲୁଆ ଅକାର ଅନୁସାରେ ଟ ୦ ୫ ଟ ୦ ୫ ଓ
୪ ୦ ୫୮ ଅଟେ । ଡାକଟର୍ସ ପୁଅକ୍ ଦୋଳ
କୁ ଦେବ ।

ସହଜ ଓ ମଫସଲକାରୀ ମାନଙ୍କୁ ପ୍ରକାଶ୍ୟ
ଅଲକୁ ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ଦେବ ପ୍ରାଣିତ ହୋଇ
ସୁବନ୍ଦୋପସ୍ଥ ସଞ୍ଚିତ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳୁଅଛି । ଏଥି-
ରେ ନାନାଦିତ୍ୟ ଡାକ୍ତରୀ ଓ ଡାକ୍ତରୀ ଊଷଧ
ବିକ୍ରୟ ହୁଅନ୍ତି । ଏକାଗ୍ରତା ଅଳ୍ପ କ୍ଷୀଣ
ସେହିଦ୍ୱାରା ପ୍ରତ୍ୟେକଜନ କୁଏ କେଶିଲେ
ଅତିସହଜ ଓ ବିଶେଷ ସାଧନାକରା ସହିତ
ପଠାଇ ଦିଆଯାଏ । ମାତ୍ର ପ୍ରକୃତ ଉକ୍ତା
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ୍ରମକୁ ବିକ୍ରୟ ଓ ସର୍ବ-
ମଫସଲକାରୀ ଅନେକ ଅନେକ ଗଣା କର୍ମପାଇ
ଓ ସମ୍ପାଦକ୍ରମକୁ ମାନଙ୍କଠାରୁ ସ୍ୱାଦୀ ସେଇ
ତଦ୍ୱୟା ଓ ଊଷଧ ପ୍ରକାର କରବାସକାସେ
ପ୍ରକାର ପାଇଅଛି । ଅତିବଳ ସେମାନଙ୍କ ଓ
ସ୍ୱାଧୀନାତମଙ୍କୁ ସୁଧାର୍ଥ ଜଗାଉଅଛୁ । ସେହି-
ମାନେ ଅନୁଦୀର ଅକ୍ଷୟର ଚିକିତ୍ସିତ ଦେବାକୁ
ଭଙ୍ଗା କରନ୍ତୁ ସେମାନେ ପାଠାର ଅବସ୍ଥା ଉପ୍ରାପ୍ତିର
କାରଣ, ବ୍ୟାଧି କୁଳଜ କି ନା, ସ୍ୱେଶା ପୁରୁଷ
କି ସ୍ତ୍ରୀ, ସ୍ୱେଶର ପୂର୍ବ ଓ କର୍ତ୍ତମାନ ଅତିରଣ
ବସ୍ତୁକ୍ରମ, ଅଦାର, କୋଷ୍ଠକରଣ, ଧାତୁ ପ୍ରକୃତି
ଇତ୍ୟାଦି ସେଗର ସ୍ୱରୂପ କେଉଁ ପଠାଇଲେ
ପାକାର ସଂଗ୍ରହୋମ୍ୟ ଊଷଧ ପଠାଇବୁ
ସୁବ କରୁ । ସେହି ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ଅନ୍ୟଗୁଣକୁ
କୃଷ୍ଣ କରି ପଠାଇବାକୁ ହୁଏ ତହିଁର ଉପିତ
ବଜାର ଦର ଉପରେ ଚିକିତ୍ସା ପଠାଇବାର ପର-
ସ୍ତମନମନ୍ତେ ସରକରୁ ଟ ୨। ହିତକାରରେ ବଳି-
ଶକ୍ତ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କଠାରୁ ନିଅଯାଏ । ବେତଲ
ଯାକେ ଓ ଡାକଟରୀ ପଠାଇଲେ ଊଷଧ ଓ
ଦ୍ରବ୍ୟର ବାଲ୍ୟପେୟକର ତାହାରେ ମଧ୍ୟ
ପଠାଯାଇ ପାରେ । ବେରୁ ବା ଭନସପିସିଏରୁ
ସହ ମୁଦ୍ରିତ ହୁଏ ନାହିଁ ଏବଂ ଉପସ୍ଥାପନାକ୍ରମ
ପୁରସ୍କାସିତ ହିତର ଶ୍ରେଣୀ ନ ପଠାଇଲେ
ସରେ ଉତ୍ତର ଦିଆଯାଏ ନାହିଁ ।

ଟିକା, କରୁଣି କି ପ୍ରାଣିତ କିମ୍ବୁ ଠିକଣା
ଅନୁଠାକୁ ପଠାଇବାକୁ ଦେବ ।
କଟକ ଶ୍ରୀ ଭବନମୋଦନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।

ପସ୍ତୁରିତ ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକମାୟଊଷଧ ।

୧ । ପାଦକାର ଦେଇ—ଏହା ବ୍ୟବହାର କଲେ ମଧ୍ୟ
ଦର ଉଚ୍ଚ ଓ ଘୋଷଣାପତ୍ର ଯୋଗ ଦେବ ଓ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ପ୍ରକାଶନ,
ବେଶ ବର୍ତ୍ତେ, ଘୋଷଣାପତ୍ର ଓ ସୁଗାତିତ ହୁଏ । ଗ୍ରହଣେଇ
ମୂଲ୍ୟ କାରଣମା ମାତ୍ର ।

୨ । ପଦ୍ମଫଳାସନ—ମାନ ଗୁଣାସନ ଯଦି ତରୁ ପ୍ର-
ଦୋର କାଳେ ନାନା ପଦ୍ମଫଳାସନ ଶାସ୍ୟ ମାତ୍ର । ପ୍ରତିଫଳାସନ
ମୂଲ୍ୟ କାରଣମା ମାତ୍ର ।

୩ । ପଦ୍ମଫଳାସନୀ—ଏହା ସଂଗ୍ରହ ସେକଟ କଲେ
କି ପ୍ରାଣିତ କି ମୃତ ସ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରକାର ଅନୁଗ୍ରହ, ଚିରଦେ,
ଶାୟୁ ଯଦି (ଅନୀକାର) ଓ ବନଗୀତ ପ୍ରତି ଘୋଷଣାପତ୍ର-
କ୍ରମମାନେ ଉଚ୍ଚର ହୁଏ । ଏବଂ ବ୍ୟବହାର ସେକଟେ ଊଷ-
ଧର ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇ ଟଙ୍କା ଅଟେ ।

୪ । ଦୋଷଦେବ କଟିକା—ଏହା ଊଷଧ ବ୍ୟବହାର
କଲେ କି ପ୍ରାଣିତ କି ମୃତ ସଂଗ୍ରହର ଦୋଷକଟ ଏହି
ଦୋଷବଦନ ପଦ ଅନୀକାର ପାକା; ଯଥା, ଦୋଷାତ୍ତବ କାମ୍ବୁ,
କୁଳ, ଅର୍ଜ, ଅଗ୍ନିଶି, ଘୋଷ, ଭବସ, ସକ୍ତ, ଗାନ୍ଧି ଓ
ତଦ୍ୱୟର ଶିତାପାତା ଓ ଦୈନୀକ ପକାରେ ହୁଏ ।
ଏହା ତରୁଣ ରତେଦକ । ବର୍ତ୍ତମାନ ପାକାରେ
ଏମନ୍ତ କି ଅନୀକାର ଊଷଧ ବ୍ୟବହାରର ସ୍ୱେଶ ମଧ୍ୟ
ଏହା ବ୍ୟବହାରର ଉତ୍ତର ଅଟେ । ସପ୍ତାଦି ଶାସ୍ୟ ସେକ-
ଠାୟ ଊଷଧର ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଟଙ୍କା ।

୫ । ପୁମ୍ପାଦର ଅଞ୍ଜ—ଏହା ସେକଟ କଲେ ମଧ୍ୟ
କେଉଁକା ବା ପୂର୍ତ୍ତ କଳାସୁନ୍ଦରତା ହୁଏ, ବର୍ତ୍ତମାନ
ପାକଦଳ, ସୁରକ ଓ ନକର ଓ ପାକଦୟ ହୁଏ, ପ୍ରାମା,
ପଦ୍ମ, ଅଗ୍ନିଶି, ଅଗ୍ନି, ଶିଶିକା, ଘୋଷଣାପତ୍ର, ଅନୁଗ୍ରହ
କୋଷ, ଶାସ୍ୟକ ଓ ମାତ୍ର ସେ ଅନୀକାର ଅନୀକାର
ଦେଉରୁ ହୁଏ ଏବଂ ଦେବ ପଦ୍ମକୁ ଯୋଗ କରି ସଂଗ୍ରହ
ହୁଏ । ଏହା ପ୍ରକାଶ ସେକଟେ, ଊଷଧର ମୂଲ୍ୟ
ଦୁଇ ଟଙ୍କା ଅଟେ ।

୬ । ଗୋବିନ୍ଦସହାବର (ଘାଣା)—ଅତିମୃତ ଅତି
କ, ତଦାର ଅତିରୁ ଶାସ୍ୟକ ଓ ମାତ୍ର ସେ ପ୍ରକାଶ,
ପୂର୍ତ୍ତ କଳାସୁ ଶାସ୍ୟକ କଷ୍ଟକୋଷ, ପ୍ରମେହ, ଭବସ ଓ
ନକାର ଦେବ କି ତୋଷ ମାତ୍ର ଶାସ୍ୟକ ସେକ, ବଣଦା,
ଗାନ୍ଧି ସେକେଦକା, ବେଦ ଓ ଶାସ୍ୟକ ବେକ, ଶାସ୍ୟକ
ଓ ମାତ୍ର ସେ ଅନୀକାର ନକାର ସେକ ଓ ନକାର ମଧ୍ୟ
ବ୍ୟବହାର କଲେ ତଦେକୃତ ଦୋଳ ମାତ୍ର ଦେବ ମଦ-
ଦେବ ପ୍ରାୟ ଓ ଘୋଷଣାପତ୍ର ହୁଏ । ସୁଗ୍ରହରେ ମଧ୍ୟ ନକା-
ଧାତ୍ରମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୋଗୀ । ମାତ୍ର ଶାସ୍ୟକ ଓ ଦେବ,
ଦକ୍ଷିଣ ଓ ଶାସ୍ୟକ ଏହା ସେକେଦେ ଅବେକ ହୁଏ ।
କାର ତଦେବ ସେକଟେ ଊଷଧର ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇ ଟଙ୍କା ଅଟେ ।

କାଦ୍ୱଳକାର, କଟକ, ଉଷଧପତ୍ର ।
ଘାଣା, ଗାଣା ।
ଘାଣା, ଗାଣା ।
ଘାଣା, ଗାଣା ।
ଘାଣା, ଗାଣା ।
ଘାଣା, ଗାଣା ।
ଘାଣା, ଗାଣା ।
ଘାଣା, ଗାଣା ।
ଘାଣା, ଗାଣା ।
ଘାଣା, ଗାଣା ।
ଘାଣା, ଗାଣା ।
ଘାଣା, ଗାଣା ।
ଘାଣା, ଗାଣା ।
ଘାଣା, ଗାଣା ।
ଘାଣା, ଗାଣା ।
ଘାଣା, ଗାଣା ।

ଦୁଆ ନିକଟେ ତାର ଅତିକଟ କର ନ୍ୟାସନ
ଦୋଳାକରେ ଚଳୟ ଦେବ ପ୍ରକାଶ —
୧୦ ଟଙ୍କା କାର ୦ ୧୦ ୧ ୧୦ ୧ ୧୦
୧୧ ଟଙ୍କା " " " ୧୧ ୧ ୧୧
୧୨ ଟଙ୍କା " " " ୧୨ ୧ ୧୨
୨୨ ଟଙ୍କା ଘୋଷଣାପତ୍ର ୨୨ ୧ ୨୨

ପିତତାର ।

ଏ ଡାକ୍ତରୀ ବିକଳପି ପାଶରେ ଉଚ୍ଚ
ମର୍ତ୍ତ୍ୟ କି ଉଚ୍ଚକାର ଦୋଳାକରେ ପାଷଣେ
କେଉଁ ପାଶିକାରୀ ତଦ ଦେବ ପ୍ରକାଶ ମଧ୍ୟ
ଅକ୍ଷେ ଉପିଦେବେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟକ ଦେବ ଓ ଦୁଇ
ଧରୁର ନାହିଁ ।

କରିଲ ବମତା ଓ ସାକରେ କରାଣକାର
କ୍ଷେ ମଧ୍ୟ ଅଛି ।

ଅତିରୁକଟ କର ଦୋଳା

ଘୋଷଣାପତ୍ର ଓ ଘୋଷଣାପତ୍ର ପାକାର ଘାଣା
କେଉଁକା କୁପେ ପ୍ରକାଶ ଦୋଳା ହୁଏ ।—

ପ୍ରକାଶପତ୍ର ସଂଗ୍ରହ	
ଧାତ୍ରମନ୍ତ	୪ ୧୪
ଅଞ୍ଜପୁସ୍ତକ	୪ ୨୧
ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ପ୍ରମୁଖ	୩ ୧୧

ମତ୍ର ଦୋଳାରେ ଘୋଷଣା ସେକେଦ କୃଷ୍ଣ
ଦେବେ କର୍ତ୍ତର ଘାଣା ୪ ୧୧ କି ଘାଣା ଦେବ
କାହିଁ ।

ଦୁର୍ଗମ ଓ ଉଚ୍ଚମୂଲ୍ୟର ଘୋଷଣା ପ୍ରକାଶ
ଅତିରୁ ଦୋଳା ଓ ଦୁର୍ଗମ ପ୍ରକାଶନ ଦେବ ।
ଅଧିକ ତଦେବ ସଂଗ୍ରହେ ମାତ୍ର ଦୋଳାପ୍ର
ଦୋଳାପତ୍ର ।

ଘୋଷଣାପତ୍ର ମୂଲ୍ୟ ଘୋଷଣାପତ୍ର ପଠାଇ
ଖକୁ ଦେବ ।

ଘୋଷଣାପତ୍ର ଘୋଷଣାପତ୍ର ମୂଲ୍ୟ ଘୋଷଣାପତ୍ର ପଠାଇ
ଦୋଳାପତ୍ର ସଂଗ୍ରହେ ମାତ୍ର ଓ ଦୋଳାପତ୍ର ଦେବ

ବାଲକାଗନ ।
ଉଚ୍ଚକଟିକ ଘୋଷା ତଦେବ ସହଜ କଟକ
ତୌଷଧ ଚକାର ବାକୁ କୋଷଦକର ଉପକ

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ।

ପ୍ରଥମ
ବର୍ଷ

କା ୨୭ ଉତ୍କଳ ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ୧୯୧୭ ଗସ୍ତା । ୨ । ମାର୍ଗଶିର ଚ ୧୩ ୧୯୦୦ ସାଲ ଶକବାର

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୪୩୯

ପଞ୍ଚାଦଶମ୍ବ ୪୫

ଦୁଇଦିଗରେ ଏବର୍ଷ ଭଲ ବୃଦ୍ଧି ଦେବାର
ଶୁଭାଶା ରହିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁଃଖର ସହଜ
ଅବଗତ ଦେଲୁଁ ଯେ ଭାରତ ବୃଦ୍ଧିର ଚେ-
ରେଟ ଜିଲ୍ଲାରେ ଅନବଦ୍ୟ ଉତ୍ପତ୍ତି ଦେବାର
ସାମ୍ଭାବ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଗାଁର ଅରମ୍ଭ ଦେବାର ସ୍ଥିର
ହୋଇଅଛି ।

ପଞ୍ଚାବନରେ ପାଠକଲୁଁର ପଞ୍ଚାବନ ଜଣେ
ଅମ ସାଲବ୍ୟବସାୟୀ ଆପଣା ବନ୍ୟା ଭଗବତୀ
ଦେବୀଙ୍କ ସ୍ୱପ୍ନମୂଳର ଅପ୍ତୋକନ କରବାର
ପୁସ୍ତକ ଅବିଷ୍ଣୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ଲଳ ଗଙ୍ଗାବନ
ବନ୍ୟାକର୍ତ୍ତୃକ ବର ନିବାସିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
ଗାଁର ବନ୍ୟା ହେବ । ପଞ୍ଚାବନରେ ସ୍ୱପ୍ନମୂଳ-
ପ୍ରଣୀ ଅବଧି ପ୍ରଚଳନ ଅଛି ।

ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଡା ୧୫ ଉତ୍କଳରୁ ଅନୁଗୁଳ
ଏବ ସମଲପୁରର ଡାକ ସଂଖ୍ୟା ୭୨ ଡା-
ସମୟରେ ଏଠାରୁ ପଠାପିତାର ଏବ ସେବକ-
ପ୍ରାକରୁ ଅସିବା ଡାକ ସକାଳବେଳେ ବନ୍ୟା-
ପିତାର ନିୟମ ଦେଇଅଛି । ଏଥି ପୂର୍ବେ ଉକ୍ତ
ଭଲ ସ୍ଥାନର ଡାକ ସକାଳେ ଯାଉଥିଲ ଏବ
ଅପସ୍ତରେ ଅସୁଥିଲ ।

ଗରବର୍ଷ ହିଁପ୍ରକ ବନ୍ୟାକରୁ ଭାରତବର୍ଷରେ
କା ୨୯୧୧ ଶ ମନୁଷ୍ୟର ପ୍ରାଣ ନେଇଅଛନ୍ତି ।
କର୍ତ୍ତୃପୂର୍ବକ ନ ୨୫୫୦ ଶ ପ୍ରାଣ ବଦଳ-

ଥିଲେ । ବର୍ଷକୁବର୍ଷ ହିଁପ୍ରକ ଜନ୍ମକ ଉତ୍ପତ୍ତି
ବୃଦ୍ଧିର ଏକମାତ୍ର କାରଣ ଅଛି ଅଲଳ ଅଟଇ ।
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏଥିର ପ୍ରମାଣ ପାଇ ସୁଦ୍ଧା ଆଲ-
ନର କଠୋରତା ଟିକଏ ଉଦ୍ଧା କରୁ ନାହାନ୍ତି ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଜଳ ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ଗୁପ୍ତ ସାଦେବ
ଛୁଟା ଭୋଗ କରି ଗର ସୋମବାର ଏ ଜଗରକୁ
ପ୍ରତ୍ୟାଗମନ ଏବ ବୃଥକାର କାର୍ଯ୍ୟରୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର
କଲେ । ଏକଟି ଜଳ ଶୁନବର୍ଷ ସାଦେବ
ଅଳ କଲିବତାକୁ ଫେର ଯିବେ । ସେ
ଲେଖାବଜାର କ-ଏମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ହୋଇଅ-
ଛନ୍ତି । ସାଦେବକ ମିତ୍ରାଜ ଟିକଏ ଖର ନଚେତ୍
ବିରୁଦ୍ଧକ୍ରି ବେଶ ଅଛି ଏବ ଭବିଷ୍ୟତକୁ ଜଣେ
ଭଲ ଜଳ ଦେବାର ଜଣା ଯାଉଅଛି ।

ବାଲେଶ୍ୱର ମିରୁନସିପାଲିଟୀର କରବାଦା-
ମାନେ ଗରଟିକସ ଦେଆଇନ ମରେ କନୋବସ୍ତ
ହୋଇଥିବା ବିଷୟରେ ସେଠା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ
ସାଦେବକ ଅବେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅପିଲ କର-
ବେବୋଲି ଅନେକ ଦିନକୁ ଶୁଣା ଯାଉଥିଲା ।
ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବଗତ ଦେଲୁଁ ଯେ ଗର ସୋମ-
ବାର ମେହ ଅପିଲ ଦରଖାସ୍ତ ଏଠାରେ ନୂତନ
କମିଶନରଙ୍କ ନିକଟରେ ଦାଖଲ ହେବାରୁ
ସାଦେବ ମହୋଦୟ ଆପଣା ସଙ୍ଗେ ବାଲେଶ୍ୱର
ଦେଇ ଯାଉଅଛନ୍ତି ସେଠାରେ ନିଶ୍ଚିତ କରିବେ ।

ଓଡ଼ିଶାର ନୂତନ କମିଶନର ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ଭୁଲ
ସାଦେବ ଗର ସୋମବାର ବାର ଜାହାଜରେ
ବାଲେଶ୍ୱରକୁ ଯାଣ କଲେ । ସେଠାର ଏବ
ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଓ ମାଳଗିରିର ପରଦର୍ଶନ କାର୍ଯ୍ୟ
ଶେଷ କରି ବଦୁଖବାଟେ ଅଗାମୀମାସ ଡା ୧୫-
ରୁ ୩ ଦେହୁଁହରକୁ ଯାଣ କରିବେ । ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରମାସ
ଶେଷପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୋଷଗାପତ୍ରଦ୍ୱାରା ଭୂୟାକ୍ତ ସମୟ
ଦୟାପାଇଅଛି । ସେବେ ଏଥିକ୍ଷେତ୍ରରେ ସେମାନେ
ବସତା ସ୍ୱୀକାର କରିବେ ଯେବେ ଉତ୍ତମ,
ନୋହଲେ ସୈନିକକାର୍ଯ୍ୟ ଅରମ୍ଭ ହେବ ଏବ
ସାଦେବ ମହୋଦୟ ବିଦୋହିମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧ
ଶେଷକର ଅସିବେ ।

କୃଷ୍ଣ ପ୍ରଥା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଭାରତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
ସକଳପଦେଶୀୟ ସାମଲକର୍ତ୍ତାଙ୍କର ମତ ପ୍ରାର୍ଥନା
କରୁଥିଲେ । ଏଥିକୁ ବଙ୍ଗଳା ଏବ ଆସାମର
ସାମଲକର୍ତ୍ତାମାନେ ଉକ୍ତ ପ୍ରଥା ଏକପ୍ରକାର
ଉଠାଇଦେଲେ । ମାତ୍ର ଭାରତ-ପଶ୍ଚିମ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
ମେଣ୍ଟ ଚର୍ଚ୍ଚିତରେ ଅଦୌ ଦସ୍ତଖେପ କଲେ
ନାହିଁ ଏବ ପଞ୍ଜାବର ସାମଲକର୍ତ୍ତା କେବଳ
କୃଷ୍ଣର ସତ୍ୟକ ସଖ୍ୟା କ * ଶରୁ ଅଧିକ
ନ ଦେବାର ନିୟମ କଲେ । ଅର୍ଥାତ୍ ଉତ୍ତର-
ପଶ୍ଚିମ ଓ ପଞ୍ଜାବର ଲେକନାନେ କୃଷ୍ଣର
ସୋଗ୍ୟ ଦେଲେ ମାତ୍ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଧିକଶିକ୍ଷିତ
ବଙ୍ଗବସିମାନେ ଅସୋଗ୍ୟ ଦେବେ ।

ବାଲେଶ୍ଵରର ଦର୍ମଣ ବାଙ୍ଗରାୟା ଫାଣ୍ଡ-
 ଏଲବାର ଲୁଇସଟଣ ପ୍ରମରେ ଦେହ ଦୁଷ୍ଟ-
 ଲେଳ ରନକମ୍ପ ଶିକ୍ଷଣ ବଦ୍ଧ ଦେଖାଇ ପ୍ରାମ-
 ଦାସିଙ୍ଗାରୁ କରୁ ୨୦୦ ଟଙ୍କା ଦେବା କଥା ଗର-
 ସିପ୍ରରମାସ ତା ୧୫ ରଖର ସମାପନ ହେବାରେ
 ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା ଏକକ୍ଷୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷର ଦୃଷ୍ଟି
 ଅକର୍ଷଣ କରାଯାଏ ଅନୁସନ୍ଧାନରେ ସେହି ଧର୍ତ୍ତ
 ଧରଣର ପୁଲିସ୍‌ମାନ ଗୁଲନ ହୋଇଅଛି ।
 ତାହାର ନାମ ହେବ ଡି. ଏ. ଏ. ପୁଲିଜ, ସେ
 ପୁଲିସର ଜଣ ପାଏକ । ବାଘ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଜାମିନରେ ଅଛି । ମୋକଦ୍ଦମା କଷ୍ଟି ହୋଇ
 ନାହିଁ । ଲିପିରେ ଏପରି ଅଲେକ ଦାବ
 ଅଛନ୍ତି କିମ୍ପାତ ଦେହ ଧରଣରେ ।

ଫାଲ୍‌ଗୁନ ନିବାରଣ ଅଭିପ୍ରାୟରେ ଗାଳ-
 ପୁରୀ ମାଳକ୍ଷେତ୍ର ଲମ୍ପାଦେବ ନିୟମ କର-
 ଅଛି କି ଦୌଣ୍ଡି ବାଗିକର ନକଲ ସକାଶେ
 କିଛି ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ ସେ ଉଚ୍ଚ ନକଲ ଭାବା
 ଘରଠାରୁ ତାଳରେ ପଠାଇଦେବେ । ଡାକମା-
 ପୁଲିଜ ଶେଷ ନ ପଡ଼ିଲେ ସକା ବଳା ରେଳଖୁଣ୍ଟ-
 ପୁଲିଜା ଦଳ ସିବାର ଉପୁ ଅଛି ଏବ ବଳନ
 ହୋଇ ଯାରେ । ପ୍ରକୃତ କଥା ସିରପ୍ତା ପ୍ରତି
 ଦାବମକ ଗଣ୍ଡ ଦୁଷ୍ଟି ରଖିବା ବଳା ଉଚ୍ଚୋଚ
 ନିବାରଣର ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ବାର୍ଯ୍ୟ
 ଅଧକ ହେଲୁ ଦାବମମାନେ ଭାବା କର ପାରୁ
 ନାହାନ୍ତି । ପୁଲିଜ ଉଚ୍ଚୋଚ ନ ଦେଲେ
 ଲେବେ ବାର୍ଯ୍ୟ ପାଇ ନାହାନ୍ତି ।

ସେ ସମସ୍ତ ନାବାଲଗି ନୋରକା ଉଦ୍ୟାଦ
 ମାହାଲ ସରକାରଙ୍କ ଉତ୍ତାଦଅଧିକରେ ଅତି
 ଚହ୍ନ ମଧ୍ୟରେ ସେହି ମାହାଲମାନଙ୍କର ଦେଖା
 ନାହିଁ ସେ ସବୁ ମାହାଲର ଉତ୍ତରୀ ଟଙ୍କା
 ସଂଯୋଗର ପରମାଣରେ ମାହାଲର ଉଦ୍‌ଭ-
 ସାଧନରେ ବ୍ୟୟ କରାଯା ସକାଶେ ନିର୍ଦ୍ଦାୟ
 ଶରଣିନେତ୍ରୀଙ୍କର ବିଶେଷ ଭାବଦ ଅଛି । ଗର-
 ବର୍ଷ ଉତ୍ତରୀସାଧନରେ ଅତି ଅଳ୍ପ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ
 ହୋଇଥିବାରୁ ମାନ୍ୟତର ଶ୍ରେଣିକଟ ଦ୍ଵାରା
 ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ରେବନ୍ୟୁହୋରତ
 କିଛିଅଛନ୍ତି ସେ କିଛି ବର୍ଷରେ ଅଲେକ ଟଙ୍କା
 ଶରତ ଦେବ । ଅନୁମୋଦନ ଅର୍ଥାତରୁ ଶେ-
 ଷକୁ ଅନୁସିଦ୍ଧ ଉଦ୍‌ଭବାର୍ଯ୍ୟରେ ନାବାଲଗ-
 ଶାଳକର ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ନ ଦେବ ।

ବୁଦ୍ଧିଶାଳୀ ମନଲେ ନଗରରୁ କର୍ମେ
 ପ୍ରତ୍ୟେକଲେ ଲେଖିଅଛନ୍ତିକି ତଳରମାସ ତା ୧୦-
 ରଖରେ ଜଣ ଲଂସକ ବ୍ୟୋମସାଜରେ
 ପ୍ରାୟ ୮୦୦ ଟଙ୍କା ଉଚ୍ଚକୁ ଉଠିଥିଲେ । ବ୍ୟୋମ-
 ସାଜଟି ଜଳ ଅକାଶରେ ଗୋଟିଏ ଚନ୍ଦ୍ର ପର୍ଯ୍ୟା
 ଉଠିଲି ପ୍ରାୟ ଦର୍ଶନମାନଙ୍କୁ ଦର୍ଶଥିଲା । ପ୍ରାୟ
 ଦୁଇଟଣା କାଳ ଶୂନ୍ୟରେ ଭ୍ରମଣ କର ରୁଷ-
 ଦଣ୍ଡ ସାହାଯ୍ୟରେ ନଗରରେ ଚଳନ୍ତୁ ଓ-
 ଛାଇଅସିଲେ । ଅବତରଣ ସମୟରେ ରୁଷ
 ଟେଲିଗ୍ରାଫ ତାରରେ ଲଗି ଅଲୁଚ୍ଚ ହେଲା ।
 ନଭୁବା ଅର୍ଥ କିଛି ଦୂରତନା ହୋଇ ନାହିଁ ।
 ପ୍ରତ୍ୟେକର କର୍ମେ ଓଡ଼ିଆ ସେ ବୁଦ୍ଧିଶାଳୀରେ
 ତାଳୁର ବାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି । ଏ ବ୍ୟାପାର ଦେଖି
 ତାହାକର ନିଜଅନଳ ଦେବାରୁ ସ୍ଵଦେଶୀୟକୁ
 ଭାବା ଉପହାର ଦେବାର ଅଗ୍ରଦ ଦେଖି
 ଅନୁମୋଦନ କଡ଼ ପ୍ରାପ ଦେଲୁଁ ।

ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ନିବାରନକ୍ଷମକରେ ଏପ୍ରସ୍ତୁତ
 ବସ୍ତୁର ଅନୋଚଳ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଅବସ୍ଥ
 ବଙ୍ଗଳାରେ ଲଗିଅଛି ମାତ୍ର ମାଲକର ଶ୍ରେଣି-
 ଲକ୍ଷ ଗର ବର୍ଣ୍ଣିତ ରିପୋର୍ଟର ସମାଲୋଚନାରେ
 ନିବାରନ କର୍ମିତାର ବାର୍ଯ୍ୟ ସନ୍ତୋଷକରକ
 ଥିବାର କହୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଉତ୍ତରୀର ସକାଶେ
 ନିୟମ କରଅଛନ୍ତି କି ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ନିବାର-
 ନକର୍ମିତାର ଦୌଣ୍ଡି ସହ୍ୟର ଦେହ ଅର୍ଥାୟ
 ବ୍ୟକ୍ତି ଯେବେ ଦୌଣ୍ଡି ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକର
 ପ୍ରକାଶକ ବା ପ୍ରଣେତା ଦେବ ତେବେ ସେହି
 ପୁସ୍ତକର ବର୍ତ୍ତ ସମୟରେ ଉଚ୍ଚ ବ୍ୟୟ କର୍ମିତା-
 ଅଧିକରଣରେ ଉପସ୍ଥର ରହି ପାଇବେ ନାହିଁ
 ଅର୍ଥାତ ତାହାଙ୍କ ଅସାଧାରରେ ଅନ୍ୟ ସଦ୍ୟମାନେ
 ସେ ପୁସ୍ତକର ବିକ୍ରୟ କରବେ । ଏ ନିୟମ କଡ଼
 ଭଲ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଏହାଦ୍ଵାରା ଅନେକ ଗୁମ
 ଓ ବନ୍ଦେଦ ଦୂର ଦେବ ।

ବଙ୍ଗାୟ କୃଷିକରଗର ଅଧିକରେ ଗରବର୍ଷ
 ଅଳ୍ପ ଶ୍ରେଣି ଆମ ଗଣ୍ଡେଇ ଲଭ୍ୟାଦ ସଂସଲର
 ପରାଗା ତୋଇଥିଲା । ମାତ୍ର ଫଳ ଯାଦୁମ ଭଲ
 ଦେବାର ଜଣା ଯାଉ ନାହିଁ । ପାଇଦଧାନ-
 ସମ୍ପରରେ ଲେଖାଅଛି କି ଅଧିକୃଷ୍ଣ ଏବଂ
 ସଦକାରର ଖଳ ବ୍ୟବହାର କରବାରରେ ମାଣ-
 ପୁତ୍ର ମ ୧୫ ଶ ଧାନ ପଲଥିଲା ଏବଂ ୫୨୧ଟା
 ଲିଟଲ ହୋଇଥିଲା । ଦେବର ଅଧିକୃଷ୍ଣ
 ଅଥବା ଗୋବର ଖର ର ମ ୫୭ ଦଣ ଏବଂ

ପିରଥ ଖରରେ ମ ୫୭ ଦଣ ପଲଥିଲା ଏବଂ
 ଲିଟଲ ସଂଯୋଗେ ୫ ୫୭ ଓ ୫ ୫୦ କା
 ହୋଇଥିଲା । ମାତ୍ର ଖରର ମୂଲ୍ୟ ଲେଖା ମ
 ଥିବାରୁ ଖରଯୋଗେ ଅଧିକା ଦେବେ ଲାଭ
 ଦେଲ ପ୍ରକାଶାଉ ନାହିଁ । ବଳର ଅତି ଖେଚଲୁ
 ଦେବର ଗୋବର ଏବଂ କଡ଼ାପିଡ଼ିଆ ଖର
 ସକାଶେ ଉପଯୋଗୀ ଅଟଇ । ଏହି ଖରପ-
 ଚ୍ଚିକା ବସ୍ତୁର ଲାଭ ଖର ପଡ଼ିକ ଥିବା
 ବସ୍ତୁର ଅପେକ୍ଷା ୫ ୨୦୦ କା ହୋଇଥିଲା ।

୧୯୧୩ ମସିହାର ଡ୍ରେପୁଟାକଲେକ୍ଟର
 ଓ ଡ୍ରେପୁଟାମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟା ଓ ସବ୍‌ଡ୍ରେପୁଟାକଲେ-
 କ୍ଟର ପଦ୍ମାଶା ଅଗାମୀ ମାର୍ଚ୍ଚମାସରେ କଲକ-
 ଠାରେ ବୁଢ଼ାକ ଦେବ ପଦ୍ମାଶାର ତାରଣ ପଦ୍ମା
 ଦଅଯିବ । ପଦ୍ମାଶାର ନିୟୁତେନୁ ପୂର୍ବ ପ୍ରାୟ
 ନୂତନ ଏକଦ ଯେ ପଦ୍ମାଶାଟିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
 ଦେହ ୨ ସରକାର ନିର୍ଦ୍ଦୟ ଦେଲେ ତାହାପରି
 ଦୟସର ସୀମା ଉଠିଯାଇଅଛି ଓ ପଦ୍ମାଶାଟୀ
 କଲକତା ବନ୍ଦବଦ୍ୟାଳୟର ହ, ଏ, ପଦ୍ମାଶାର
 ପରମାଣ ଦୁଲ୍ୟ ବିକାଶପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ
 ତଳବ । ପେଟଲିଖିତ ନିୟମରୁ ଦୋଧ ଦେହ
 ଅଛି ଯେବେହେ ହ, ଏ, ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧ୍ୟୟନ କର-
 ଥିଲେ ଅଥବା କିଏ ପଦ୍ମାଶାରେ ଅନୁଭୂତି
 ହୋଇଥିଲେ ସକା ପଦ୍ମାଶାପୁଲରେ ଉପସ୍ଥିତ
 ହୋଇ ପାବଦେ ।

ଡ୍ରେପୁଟାକଲେକ୍ଟର ନମନ୍ତେ କ ୨ ଶ ଓ
 ସବ୍‌ଡ୍ରେପୁଟାକଲେକ୍ଟର ନମନ୍ତେ କ ୨ ଶ
 ପଦ୍ମାଶାଟୀ ବନ୍ଦ ଦେବେ । ପଦ୍ମାଶାଟୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ
 ପ୍ରଥମ ବୃଦ୍ଧିକର ଡ୍ରେପୁଟାକଲେକ୍ଟର ନମନ୍ତେ
 କ ୨ ଶ ଦେବେ ଅବଶ୍ୟ ଶ୍ରେଣିକଟ ବାଦାଦର
 ମନୋମାଳି କରିବେ ।

ବାଲେଶ୍ଵରକରଗର ଅନୁଷ୍ଠାନ ପଦ୍ମାଶ-
 ଡେଙ୍ଗା ନାମର ପଦ୍ମାଶ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଶ୍ରେଣିଏ
 ଶୁଦ୍ଧ ଏଲବା ଅଛି । ବହୁବାଳରୁ ବାବୁ ରବି-
 ନାଥ ମହାପାତ୍ର ତମିହାର ବାରିକ ଏକସର
 ଟଙ୍କାରେ ଲକ୍ଷ ସେଇ ଶ୍ରେଣ ସଖଲ ଦଣ
 ଅସୁଥିଲେ । ଏ ବର୍ଷ ରକା ବିଲୁପନାଥ ଦେ
 ବାଦାଦର ସରକୁ ବାବୁ ବାଳାପ୍ରସାଦ ଦାସ
 ବାରିକ ୫ ୫୦୦ କା ଜମାରେ ସେହି ପଦ୍ମାଶ-
 ଡେଙ୍ଗାକୁ ଲକ୍ଷ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ପ୍ରାୟ ଅଠ
 ଦସଦକ ଦେବ ସେଠାରେ ଦ ଗୋଲମାମି
 ଉପସ୍ଥିତ ଦେବାରୁ ରକା ବାଦାଦର ପୁଲ୍ୟ-

ସୁପ୍ରସନ୍ନ ସାହାଯ୍ୟରେ ସାବକ ଲକ୍ଷ୍ମୀଦାର ମହାପାତ୍ର ମହାଶୟଙ୍କ ଗିରପ୍ରାୟ କରଣ ସ୍ୱରୂପର ଯାତା ଓ ଦଣ୍ଡ ଦେବାରୁ ତାହାଙ୍କ ପୁତ୍ର ଓ ଭାଇ ସଜା ବାହାଦୁରଙ୍କ ନାମରେ ଦଣ୍ଡଦୟର ଆ ୩୨୩ ଓ ୩୨୪-ର ଅନୁସାରେ ନାଲିସ କରାଯିବ ଓ କାନ୍ଥ ନିର୍ମାଣଦ୍ୱାରା ସଂକ୍ରମଣ-ମାଳିଖ୍ୟେଟ ଇତ୍ୟାଦି କରାଯିବ କରୁଅଛନ୍ତି । ବା-ଲେଖ୍ୟରୁ ଅଧିକାରୀ ଶୁଣିବ ଗର୍ଭ ପ୍ରେରଣପ-କ୍ଷରୁ ଏ ବିଷୟ ଅନୁମୋଦନ ଅବଗତ ହେଲୁ । ମାତ୍ର ସପ୍ତପ୍ରେରଣ ଦୁଦେଇର ଲକ୍ଷ୍ମୀଦାରର ନବର ବା ସଂକ୍ରମଣ ନିରୋଧ ଅନାଧ୍ୟାୟ ଅନେକ କଥା ଲେଖି ଥିବାରୁ ତାହା ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଅସମ ହେଲୁ । ଏ ପରେ ବିପ୍ରାଣତ ବିବରଣ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତୁ ।

କଣେ ଦେଖାଯୁ ତାଙ୍କୁର ଚୋକମରଣ-ପାତ୍ରର ଅନେକ ଶ୍ରୀ ଦୈନିକ ସମ୍ପାଦକତ୍ୱରେ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି । ଚୋକମରଣ ମଞ୍ଜି ବଜାର-ରେ କଣିୟାଙ୍କ ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରୟ ହୁଅଇ । ଏହି ପ୍ରଦେଶରେ ଏହାକୁ ଲିଖ୍ୟାକମୁଲି ମଞ୍ଜି ବଦଳି । ମୁଖଲମାନପତ୍ରର ଅର୍ଥାତ୍ ବିକ୍ରମ-ମାନେ ଏଥିର ଅଧିକ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି ସମ୍ପ-କରଣ ପାଦ୍ୟରେ ଏହାକୁ ଅଧିକ ମିଳଇ ଓ ପାରସିରପାରେ ଏହାର ନାମ ଚୋକମ ବ-ଲଙ୍କ ବା ଚୋକମରେବା । ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଅପତ୍ତ-ଶରେ ଚୋକମରଣ ନାମ ହୋଇଅଛି । ଯାଣିରେ ଭିନ୍ନାଲି ମିଶ୍ରି ସଙ୍ଗେ ପଶାକର ଖାଇଲେ ବେଦ ଶାଠିଲ କରଇ । ପ୍ରମେହବେଗର ଯନ୍ତ୍ରଣା ଏହାଦ୍ୱାର ଶାନ୍ତ ହୁଅଇ । ଅଭିଯାନ ଉଦ୍‌ଗମୟ ଏବଂ ପୁଣ୍ୟସ୍ୱର ନାନା ପାତ୍ରରେ ଦେଖାଯୁ ଉଦ୍‌ଗମନେ ଏହା ପ୍ରୟୋଗ କର ସୁଫଳ ପାଉଅଛନ୍ତି । ଏହା ଉତ୍ତେଜକ ଏବଂ ମୁହବର୍ଦ୍ଧକ ଅଟଇ । କିନ୍ତୁ ସମ୍ପାଦଣୀ ଏହିମଞ୍ଜିର ଘୋଲ-ଟିସ ବିଶେଷ ଉପକାଶ । ଏହାକୁ କାଟି ପେଶି ବା ଅଟାର ଘୋଲଟିସ ପର ଘୋଲଟିସ ଚିୟୁର କରୁ ହରଦା ବିଷାଣୀୟା ପାତ୍ରକୁଳରେ ଲଗାଇ-ଲେ ଅଳ୍ପକ୍ଷଣରେ ଜ୍ୱଳା ଯୋଡ଼ା ବନ ହୁଅଇ ଏବଂ ଅଳ୍ପ ବନରେ ଘା ଶୁଣିଯାଏ । ଘା ଶୁଣିବା-ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟହ ସଜାଳ ଓ ସନ୍ଧ୍ୟା ଦୁଇଥର ଘୋଲଟିସପଟି ଦେଲେ ଅର୍ଥାତ୍ ଘୋଲଟିସ-ରୁ ବଜାରେ ବଦଳରେ ଦେଖି ଘା ଉପରେ ଲିଗାଇ ବାଜିଦେଲେ ସଞ୍ଚେଷ୍ଟ ହେବ । କାରଣ ଏପରି ଅନାଧ୍ୟାୟ ଘୋଲଟିସ ପର ଶାନ୍ତ

ନଷ୍ଟ ହୁଅଇ ନାହିଁ । କଥ ଓ ବୁଝ ଘାକୁ ମଧ୍ୟ ଏହି ଘୋଲଟିସ ପରୁ ପଠାଇ ଦିଏ ।

ରାଜସାହିକରଣର ଗତ ବାର୍ଷିକ ସାଧାରଣ-ଶାସନ ବିବରଣର ସମାଲୋଚନାରେ ସେ ଅଧ-କର ଜମିଦାରଙ୍କ ଚରଣସମ୍ମୁଖରେ ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଣୀକଟ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଏ ଜମିଦାରମାନେ ଏକ ଦିଗରେ ସରକାରଙ୍କପ୍ରତି ରାଜଭକ୍ତି ପ୍ରଦର୍ଶନ ଏବଂ ଅନ୍ୟଦିଗରେ ସମାଜର ହି-ନମନ୍ତେ ବଦାନ୍ୟତା ପ୍ରକାଶ କରିବାର ତାହାଙ୍କ ଶ୍ରୀକ୍ଷମାରରେ ଅସିଅଛି । ମାତ୍ର ର-ଏକରସହସର ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ଭବ ଭେମନ୍ତ ସୁପ୍ରସନ୍ନ ନୁହଇ । ପାବନାକାଶୀପ୍ରତି ଏକଥା ବିଶେଷରୂପେ ସତ୍ୟ ଜାରଣ ସେଠା ଜମିଦାରମାନେ ଅବଧ୍ୟ ଲଠି-ସ୍ତାଲଦଳ ନିୟୁକ୍ତକର ଜମିସମ୍ଭବରେ ପରସ୍ପର-ସହକ ଲଢ଼ାଇ କରନ୍ତି । କମିଶ୍ନର ସାଦେବକ ମତରେ ପ୍ରକାଶନ ଅଭିନବ ଆ ୧୦୧୨ ପ୍ରବଳ-ରୂପେ ଜାଣି କରବାହାର ଏ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦ୍ୱାରା ହୋଇପାରେ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଏ ବିଷୟରେ ସଚର୍ଚ୍ଚ ହେବା କାରଣ କଲେକ୍ଟରଙ୍କ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛନ୍ତି । ଲଠିସ୍ତାଲ ବା ବାଜିଖେଳବାରେ ନିପୁଣ ଅଖଡ଼ାବାଲମାନଙ୍କୁ ନିୟୁକ୍ତ କର ଯେଉଁ ଜମିଦାରମାନେ ତଳା ବଜାମା କରନ୍ତି ସେମା-ନଙ୍କୁ କଠିନରୂପେ ଦମନ କରିବା ନିବାଜି ପ୍ରୟୋଜନ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଯେଉଁ ଜମି-ଦାରମାନେ ସ୍ୱାର୍ଥସଂକାଶେ ସରକାରୀ ଉଚ୍ଚକର୍ମ-ଗୁରୁଙ୍କ ମରଜ ସୋଗାଠ ଓ ଅଭିନୟନ, ଭୋକ ବା ଉତ୍ସର୍ଗର ଅନୁଷ୍ଠାନ କର ସଜା-କ୍ତିର ଏବଂ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ପ୍ରଭୃତି ପ୍ରାପନ କର ସୁଦେହୁକ୍ଷେତ୍ରରେ ଧୁଳି ସର-କାରଙ୍କ ଅଖିରେ ପକାଇ ଅପଣା ର-ଏକ-ମାନକପ୍ରତି ଅଧ୍ୟାୟର ବଦଳି ସେମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଦମନ କରିବାର ଉଚିତ । ଉଚ୍ଚଦାବିମ-ମାନେ ଗସ୍ତ ସମୟରେ ପ୍ରକାଶ ଅବସ୍ଥା ଅନୁ-ସନ୍ଧାନକଲେ କେଉଁ ଜମିଦାର ର-ଏକରପ୍ରତି ବସର ବ୍ୟବହାର କରଇ ତାହା ଗୋପନ ରହିବ ନାହିଁ । ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଯେ ଏହି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତି ଅନେକ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟମାନେ ମନୋଯୋଗୀ ହେଉ ନାହାନ୍ତି ।

ସୁନାହାରର ମାମଲ ।

ଅଠଗଡ଼ ସଜାକ ସୁନାହାରଦାଶିର ମୋକ-ଦମାର ବିବରଣ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ-

ଅହିଁ । ସରକାରବେଦେର ସେମନ୍ତ ଦ୍ୱାରଟି ଠକିନେବାକୁ ବସିଥିଲା ଭେମନ୍ତ ଦଣ୍ଡ ପାଇଲା । ମାତ୍ର ଦ୍ୱାରଟି କପର ବେଦେବର ଦୁସ୍ୱପ୍ନତ ଦେଲା ସେ ବିଷୟ ଠିକ ପ୍ରକାଶ ନ ହେବାରୁ ଶ୍ରୀୟୁକ୍ତ ଟ-ଏକରସାଦେବଙ୍କ ମନ ଶୁଣି ହୋଇ ନାହିଁ । ତାହାଙ୍କର ପ୍ରଥମରୁ ଏହି ଧାରଣା ହୋଇଅଛି ଯେ ଅଠଗଡ଼ ସଜାକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସେ ପୁନଃ ଅବନୋଷ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବାରୁ ତାହାଙ୍କ ଅନୁପ୍ରବ ଲଭ ଅଭିପ୍ରାୟରେ ସଜା ଏହି ଦ୍ୱାରକୁ ଉତ୍ତୋଚସ୍ୱରୂପ ପଠାଇଥିଲେ ଏବଂ ଏଥି ପୂର୍ବର ଗୋଟିଏ ଘଟଣା ସଙ୍ଗେ ଏହାକୁ ମିଶାଇ ବିଚାର କରିବାରେ ତାହାଙ୍କର ସେହି ବିଶ୍ୱାସ ଦୃଢ଼ ହୋଇଅଛି । ବେଦେବର ଜନାବ ମଧ୍ୟ ସାଦେବଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସର ଯୋଷକତା କରୁଅଛି ଏବଂ ଏହି ଦ୍ୱାରସମ୍ଭବରେ ସର-ଦାରକୁ ବକସ୍ତ ଦେବା କଥା ସ୍ୱପ୍ନ ସଜା ବାବୁ ସଦାମତେ ନାୟୁକ ଅଗିଷ୍ଟାୟ ସୁପ୍ରସନ୍ନ-ଠାରେ ପ୍ରକାଶ କରିବା ମଧ୍ୟ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଅନୁକୂଳ ଅଟଇ । ଫଳତଃ ବାସ୍ତବରେ ଉତ୍ତୋଚ ଦେବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ସଜା ସେହି ଦ୍ୱାର ସରଦାର-ବେଦେବକୁ ଦେଇଥିଲେ ଅଥବା ସରକାରୀ-ବରେ ମେମସାଦେବଙ୍କୁ ଦେଖାଇବାକୁ ପଠା-ଇଥିଲେ ଏହା ନିଷ୍ପତ୍ତରୂପେ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କରଇ କେବା ଶ୍ରୀୟୁକ୍ତ ଟ-ଏକରସାଦେବଙ୍କର ଏକାନ୍ତ ଲଜା । ତାହାଙ୍କୁ ଉତ୍ତୋଚଦ୍ୱାର ବସ କରିବାର ତେଣୁ ହୋଇଥିଲା ଏହା ଶୁଣି ଅବା ଘଟଣା-ଦ୍ୱାର ଚୁହିପାର ସ୍ୱଭାବତଃ ତାହାଙ୍କର ମନଃ-କ୍ଷୋଭ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଯେବେ ଏହା ସତ୍ୟ ଦେବ ତେବେ ସଜା ର-ଏକରସାଦେବୀକ ସଜାରେ ଥାଇ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାରେ ଦଣ୍ଡ-ବିଧି ଅଭିନୟନରେ ଅପରାଧୀ ଦେବେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଏଣୁକର ଶ୍ରୀୟୁକ୍ତ ଟ-ଏକରସାଦେବ ଏହି ଘଟଣାର ସମସ୍ତ ବିବରଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଅଠଗଡ଼ସଜାକୁ ବିଚାରଧାନରେ ଅଣିବା କାରଣ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛନ୍ତି । ଅଧର-ଲେବ ହୋଇଥିଲେ ଫଳକଦାସ ଅଦାଲତର ବିଚାରଧାନରେ ଚତୁଷଶାହୁ ଅସିଥାନ୍ତା । କିନ୍ତୁ ସଜାଙ୍କ ମର୍ଯ୍ୟଦା ଦୃଷ୍ଟିରେ ତାହା ହୋଇ ନ ପାରବାରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡଙ୍କ ବିଶେଷ ଆଦେଶ-ନମନ୍ତେ ରିପୋର୍ଟ ହୋଇଅଛି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଏଥିର ବି ନିଶ୍ଚିତ କରିବେ ଅକଳମ୍ପେ ଜଣା-ଯିବ । ଅନୁମୋଦନ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେବଳ ଶ୍ରୀୟୁକ୍ତ ଟ-ଏକରସାଦେବଙ୍କ ଧାରଣାର କଥା କହୁଅଛି ।

ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ଯେ ତାହାଙ୍କ ଧାରଣା ଭ୍ରମାନ୍ତର ହୋଇଥିବ ଏବଂ ସତ୍ୟ ସରଳତାରେ ନେମ-ସାହେବଙ୍କୁ ଦେଖାଇବା କାରଣ ଦ୍ଵାରା ପଠାଇ ଥିବେ । ବିଚାର ଦେଲେ ଯୋଗ୍ୟ ଅବାଲତା ଛାତ୍ରୀର ପିତାନ୍ତ କରାଯେ । ସତ୍ୟ ଯେବେ ସାବଧାନ ହୋଇ ବାର୍ତ୍ତା କରାଯାନ୍ତେ ତାହା ଦେଲେ ଏସବୁ ଘଟି ନ ଥାନ୍ତା । ଭରସା କରୁଁ ଏ ଘଟଣାରୁ ଅନେକ ଲୋକ ଉଚିତ ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରିବେ ।

ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମ ପ୍ରଚାର ।

କଲକତା ସାଧାରଣ ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମାଳୟ ଜଣେ ପ୍ରଗ୍ରହକ ବାବୁ ଶଶିଭୂଷଣ ବସୁ ପ୍ରଗ୍ରହକାର୍ଯ୍ୟ ଉପନୟନରେ ଏ ନଗରକୁ ଅଧିକ ଗଠାଇବାକୁ ଏବଂ ତହିଁ ଉତ୍ତର ମଙ୍ଗଳଦ୍ଵାରା ଏହି ଭୂପତଳ ପ୍ରକୃତ୍ୟୁଗାଳ କୋଠାରେ ବହୁତା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଉତ୍କଳର ଶ୍ରୋତାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଅଳ୍ପ ଏବଂ ପ୍ରଥମ ଦିନଠାରୁ ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମରେ ଅନୁଭବ ଗ୍ରଣୀ ହୋଇଥିଲା । ଦର୍ଶକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କବି-ସୁଦାଙ୍କ ଭାଗ ଅଧିକ ଦେଖାଗଲା । ପ୍ରକାଶ କୁଳଦିବ୍ୟଦାନର ଲୋକ ଅଳ୍ପ ଅଧିକ ଥିଲେ । ଫଳତଃ ମୋଟରେ ଜ ୧୦୨୦ ଓ ବହୁତା ଶୁଣିବାକୁ ଅଧିକାରୀ ଶୁଣି ଜଣାଗଲା ଯେମନ୍ତ ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମ ପ୍ରଭୁ ଏ ନଗରବାସିକର ଏପରି ଅବଦେଶା ଯେ ଅଦୌ ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଶୁଣି-କାକୁ କାହାର ମନ ହୁଅଇ ନାହିଁ ।

ପ୍ରଥମଦିନ ବନ୍ଧା ଏହି କଥା ବୁଝାଇ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନକାଳରେ ଇଂରାଜୀଙ୍କ ପ୍ରସାଦରୁ ବିଦ୍ୟା, ସଭ୍ୟତା ଏବଂ ବୈଦିକ ବ୍ୟାପାରର କମାଗତ ଉନ୍ନତ ହେ-ବାରୁ ଅନେମାନେ ମହା ଅନୁଭବ ହୋଇ ମନେ କରୁଅଛନ୍ତି ଯେ ଭାରତର ଶୁଭଦାନ ଉପ-ସ୍ଥିତି ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଅତିରେ ଏହା ଗୋଟିଏ ଶୁଣି ଉନ୍ନତରୂପ ହେବ । ମନ୍ତ୍ର ଏ ସବୁ ଉନ୍ନତ ହେବଳ ବାହ୍ୟକ ଅଟଇ । ଲୋକଙ୍କ ଅନ୍ତ-ରରେ ଧର୍ମରୂପ ଜାଗ୍ରତ ନ ଦେଲେ ଦେଶର ଶୁଭକି କଦାପି ଦେବ ନାହିଁ । ଅନେକ ଐତିହାସିକ ମାଗନ୍ତା ବନ୍ଧା ଏଥିର ଯୋଗ-ଦତ୍ତା କରୁଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନର ଶିକ୍ଷିତ ସମ୍ପ୍ର-ଦାୟର ଧର୍ମ ପ୍ରଭୁ ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ଅନାସ୍ତା ଦେଖି ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରଭୁ ସେହି କିଛି ଉନ୍ନି ପ୍ରୟୋଗ କରିଥିଲେ ସମ୍ଭବତଃ ତାହାର ମୂଳ ତାହା ଶିଳ ନ ଇଣ୍ଡିଆରୁ ଅଥବା ବିଶେଷ ରୂପ ନ ଥା-

ଇନାରୁ ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମର ଶ୍ରୋତା ଉଣା ହୋଇ-ଥିଲେ । ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମରେ ବନ୍ଧା ଧର୍ମର ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରଧାନ ଅଙ୍ଗ — ଶ୍ରୀମ ପ୍ରୀତି ଏବଂ ବ୍ୟାସର ବାଣୀ କର କହୁଥିଲେ ଯେ ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମ ବିଜ୍ଞାନର ଇତିରେ ପ୍ରାପିତ । ବିଜ୍ଞାନର ବୃଦ୍ଧି ସଙ୍ଗେ ଏହାର ବୃଦ୍ଧି, ସୁତରାପ ଏହା ଦେବେ ସମ୍ଭବ ହେବାର ନୁହଇ । କାଳେ ଏହା ପୃଥିବୀର ଏକମାତ୍ର ସ୍ଵାଧୀନଧର୍ମ ହେବ ।

ସର୍ବାଦା ଉଚିତ ରବିକ୍ରା ନ ଦେଲେହେଁ ତାହାଙ୍କ ମୁଖରୁ ଅନେକ ସାରକଥା ଜର୍ଜର ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତାହା ଯେଉଁମାନେ ଶୁଣି-ଅଛନ୍ତି ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମ କଲେ ଫଳ ପା-ବେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ଅନେମାନେ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ଶରୀରକୁ ଅନୁକଳରେ ଏଠାରୁ ଚାଲିଯିବେ । ପ୍ରଗ୍ରହ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଏପରି ବହଳତା ଅନୁମାନକୁ ଭଲ ଲାଗୁ ନାହିଁ । ବିଶେଷତଃ ଯେ ପ୍ରଳେ ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମ ପ୍ରଗ୍ରହ ବରଦା ତାହାଙ୍କର ବାର୍ତ୍ତା ଏବଂ ସେ ପ୍ରକ୍ୟାସ ଦେଖିଲେ ଯେ ଏ କମରରେ ବ୍ରାହ୍ମ-ଧର୍ମର ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ଅନାଦର ସେଥିରେ ଏହି ସ୍ତାନ ଯେ ତାହାଙ୍କର ଅଧିକ ମନୋଯୋଗ ଓ ପରଶ୍ରମ ଲୋଡ଼ୁଅଛି ଏଥିରେ ଦୃଷ୍ଟି ନାହିଁ । ଏଠାରେ ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମ ସଂଖ୍ୟା ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ଉଣା ଏବଂ ସେମାନେ ଯେ ଜଣେ ପ୍ରଗ୍ରହକ ରଖିପାରିବେ ଏମନ୍ତ ଅଣା କରାଯାଇ ନ ଥାରେ । କଲି-କତାର ପ୍ରଗ୍ରହକ କେହି ଅଧିକାଦିନ ଏଠାରେ ରହି କାର୍ଯ୍ୟ କରୁବା ନିତାନ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ ହେଉଅଛି ।

ଜୁଗୁପ୍ତାର ଶବ୍ଦା

ଅନେମାନେ ଗରମପ୍ରାଦରେ ଏ ବସୟରେ ଯାହା ଲେଖିଥିଲୁ ତହିଁରୁ ପାଠକମାନେ ବୁଝି-ଥିବେ ଯେ ଜୁଗୁପ୍ତାରେ ଦ୍ରୁପଦେଶ କରବାର ମୂଳ କାରଣ ଅନୁମାନଙ୍କ ଶ୍ରେଣିତ ସର, ଉଲ୍ଲସୁକ ବାଦାଦର ଅଟନ୍ତି । ମାତ୍ର ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଣିତ ଅବନେ ଏ ସମ୍ଭାଷଣ କାଗଜର ତୁମାନ କଲକତାଶ୍ରେଣିତରେ ପ୍ରକାଶକର ସେ ତୁମ ଦୁଃଖାଳ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ସେ ସରୁ ବାଗଜପତ୍ରରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ୧୯୦୮ ଶାଳ-ରେ ଉତ୍କଳ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡା ଜୁଗୁପ୍ତାର ଫଳ-ଫଳ ଜଣାଇବା କାରଣ ବର୍ଣ୍ଣାୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେ-ଣ୍ଡାକୁ ଅନୁସୂଚି କରବାରୁ ବର୍ଣ୍ଣାୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେ-ଣ୍ଡାଙ୍କର ହାଉକୋଟ ଏବଂ ଅପଣା ଅଧୀନସ୍ତ୍ର-

କ ଯ ଶ ବିଚିତ୍ର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସେସନ ଜଳ ଓ ଜୁଗୁପ୍ତା ପ୍ରତିନିଧିତ୍ଵ ମାତ୍ରରେ ଏବଂ ପୁରୁଷ-ଇନସ୍ପେକ୍ଟର ଜେନରାଲଙ୍କ ଉପୋକ୍ତ ଭଲକ କଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଉପୋକ୍ତ ପାଲ ଅପଣା-ମନ୍ତବ୍ୟ ସହର ଉତ୍କଳ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡାଙ୍କ ଯେଉଁ ଉତ୍କଳ ଦେଲେ ତହିଁରେ କେଉଁକେ ବି ଅଧି-କାସ କର୍ମରୂପକ ମତରେ ଜୁଗୁକାର୍ଯ୍ୟ ଯେପରି ବର୍ତ୍ତମାନ ବଜାରେପରେ ଦେଖୁଅଛି ତାହା ଦୁର୍ଘଣ୍ଟାୟ ଅଟଇ ଏବଂ ସମସ୍ତଙ୍କ ମତରେ ଏଥିର ସଂଯୋଜନ ଅବଶ୍ୟକ । ଏହିସବୁ ମନ୍ତବ୍ୟର ବାହୁଲ୍ୟ ସମାଲୋଚନା କରି ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେ-ଣିତ ଅପଣାର ପ୍ରକାଶିତ ବିଜ୍ଞାପନ ଅନୁଷ୍ଠାରେ ଜୁଗୁପ୍ତାର ସଂଯୋଜନ ମନେ ପ୍ରସାଦ କଲେ । ତହିଁ ଉତ୍କଳରେ ଉତ୍କଳ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡାଙ୍କ ଅପଣାର ଅଭିପ୍ରାୟ ପ୍ରକାଶ ପୁସ୍ତକ ଶ୍ରେଣିତଙ୍କୁ ଲେଖି-ଲେ ବି ଗୌରବଦାୟ ବାର୍ତ୍ତାବ୍ୟ ଅଭିନୟ ଧା ୨୨୯ ଓ ଅନୁଷ୍ଠାରେ ସେ ଯାହା କରବାକୁ ଉଚିତ ବୋଧ କରବେ ତାହା କରବେ ଏବଂ ଉତ୍କଳ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡାଙ୍କୁ ତହିଁର ସମାଧ ଦେବେ ।

ଉପରଲିଖିତ ବବରଣରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ମ-ନିବର ଶ୍ରେଣିତ ସ୍ଵାଧୀନପ୍ରତି ହୋଇ ଜୁଗୁ-ପ୍ରଥାରେ ଦ୍ରୁପଦେଶ କର କାଟାନ୍ତି । ଉତ୍କଳ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡାଙ୍କୁ ଏ ପ୍ରସାଦର ଉତ୍କଳ ହେଲ ଏବଂ ଉତ୍କଳ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡାଙ୍କୁ ସକଳ ବସୟ ଜଣାଇ ବର୍ଣ୍ଣାୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡା ଏ ବସୟର ଗୋଷାପତ୍ର ପ୍ରଗ୍ରହ କଲେ । ମାତ୍ର ଏହା ବୋଲି ଅନୁମାନଙ୍କ ଶ୍ରେଣିତ ଅପଣା ବାହି-ରୁ ମୂଳ ପାଇ ନାହାନ୍ତି । କାରଣ ଦ୍ଵାରକୋ-ଟର ଅଧିକାରୀ ବର୍ଣ୍ଣାୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡାଙ୍କ ଏବଂ ଅଧି-କାସ ସେସନ ଜଳ ଜୁଗୁପ୍ତାର ସଂଯୋ-ଜନ ସଂଯୋଜନ ପ୍ରସାଦ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ସେକଳ ଦୁଇ-ବଦଳଣ ଏ ପ୍ରଥା ଉଠାଇଦେ-ବାରୁ ଲେଖିଥିଲେ । ପରନ୍ତୁ ଯେଉଁମାନେ ସଂଯୋଜନ କରବାରୁ ଲେଖିଥିଲେ ସେମାନେ ଦ୍ରୁପଦ ସଂଯୋଜନ କେବା ଉଚିତ ତାହା ମଧ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରୁଥିଲେ । ଏପରେ ଯେତେ ମୋକଦମାରେ ଜୁଗୁକାର୍ଯ୍ୟ ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ସେସନ୍ ମୋକଦମା ସମ୍ଭବରେ ସେ ପ୍ରଥା ଉତ୍କଳ କରବା ମତବାଜା କର୍ମରୂପକ ମୋକ-ଦମାରେ ହେବାରୁ ବୋଲିଆଇ ନ ଥାରେ । ସଂଯୋଜନ କରବା ଏ କଥା ଏବଂ ମୂଳରୁ ଉଠାଇଦେବା ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ଅଟଇ । ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଣିତ ସଂଯୋଜନର ପ୍ରସାଦ ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଦେ-

ଧର୍ମରେ କେହି ନାହିଁ । ଏକଧର୍ମ ପ୍ରଭୃତି କର-
 ବାକୁ ଯାଇ ଅନ୍ୟ ଧର୍ମକୁ ଅକମଣ କରବା
 କେହି ନାହାନ୍ତେ ବୁଝି ପାରିଲୁ ନାହିଁ ।
 ସମ୍ଭବାର ବଳୁକାରେ ଶିକ୍ଷିତ ଯୁବକଙ୍କପ୍ରତି
 ଅକମଣ ମଧ୍ୟ ଥିଲା । କେତେକ ଯୁବକ ଅଦା-
 ଲଭ ସାଧ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରବାକୁ ଯାଇ ମିଥ୍ୟା
 କଥା କହି ଆସିବାରୁ ପ୍ରଭୃତିକ “ଅବାକ୍”
 ହୋଇଥିଲେ । ଅକମଣ ମିଥ୍ୟାକଥା କହିବା
 ନିଚାନ୍ତି ଅମାନୁଷିକ କଥା । କିନ୍ତୁ ପ୍ରଭୃତିକ
 ମହାଶୟ ମଫଳକାର ବଳୁକାରେ ଭ୍ରମମାତ୍ତଳରେ
 କହିଥିଲେ କଲିକତା କଳ୍ପନକାରରେ କେହି
 ନୁହେଁ ବ୍ୟକ୍ତି କିଛି କିମ୍ପା କରବାକୁ ଗଲେ
 ଏକାଥରକେ ପାଞ୍ଚଶତ ଦୋକାନୀଦାନଙ୍କର ଡା-
 କବା ଦେଖି ସେ “ଅବାକ୍” ହୋଇଯାଏ ।
 ଏକାଥରକେ ପାଞ୍ଚଶତ ଦୋକାନୀଦାନ ଡାକିବା
 ଅସମ୍ଭବ ସ୍ଵଭାବ ମିଥ୍ୟା କୁହେ କି ?

କଟକ } । ନି ।
 ୨୪/୧/୧୨ } ଶ୍ରୀ ଅ

ମୂଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି ।

ବାବୁ ବନମାଳ ସିଂହ ଦେବୀପାଠ	୧୨୯
ଶ୍ରୀ ମହାବଳୀ ସହକାଞ୍ଚ ଦେବ ଅଳ	୧୩୯
ବାବୁ କୋଟିନାଥ ମହାନ୍ତି ସାମାଜ୍ୟ	୧୩୯

ଚିକ୍ତାପତ୍ନ ।

ପୁସ୍ୟାମର ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଜିଉଙ୍କ ମନ୍ଦିରର
 ସମ୍ବୁରଣକାରୀଙ୍କୁ ଦାନା ।

କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଗୁରୁପଣ	୧	୯
ଦେବଦେବୀନାଥ ଦୋଷ	୧	୯
ରଞ୍ଜିତାନ୍ତ ଗୁରୁପଣ	୧	୯
ସଧ୍ୟାପ୍ରସାଦ ଦିଂପ	୧	୯
କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି	୧	୯
ଡି.ସୁନାଥ କୌଶର	୧	୯
ସମତପ୍ତ ମହାନ୍ତି	୧	୯
ସ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ଦସ୍	୧	୯
ଶାନ୍ତପ୍ରସାଦ କସ୍	୧	୯
ମନ-ମାକର ଏକଦାଳ	୧	୯
କାରୀପ୍ରସାଦ ଗୁରୁପଣ	୧	୯
ଚନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ର ଅଧିକାର	୧	୯
ରଞ୍ଜିତପ୍ରସାଦ ଦସ୍	୧	୯
ଦୋକନପ୍ରସାଦ ସଧ୍ୟାପ	୧	୯
କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଦେ	୧	୯
କୋଟକର ସିଂହ	୧	୯
କେଶବନ ଦୋଷ କୌଶର	୧	୯
ପାଞ୍ଚକୀର୍ତ୍ତ ଦତ୍ତ	୧	୯
ଦୋକନପ୍ରସାଦ କାନ୍ତପଣ	୧	୯
କେଶବଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି	୧	୯

କାଳୀଚର ଦମ	୧	୯
ଭୁବନେଶ୍ଵର ଦାମଦୀ	୧	୯
ଶ୍ରୀମତୀ ମନୋମାହତ ଦାସୀ	୧	୯
ବାବୁ ନରାୟଣଚାଳ କାନ୍ତପଣ	୧	୯
ଦୋକନପ୍ରସାଦ ମହାନ୍ତି	୧	୯
କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ	୧	୯
ସହକାଞ୍ଚ ମହାନ୍ତି	୧	୯
ସ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ମିତ୍ର	୧	୯
ସମାଜ୍ୟ ଗୁରୁପଣ	୧	୯
ବାବୁ ମହାଦେବ ପତ୍ର	୧	୯
ବାବୁ ପ୍ରାଣକୃଷ୍ଣ କାନ୍ତପଣ	୧	୯
ଅସୁବୋଧ କୌଶର	୧	୯
କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଦସ୍	୧	୯
ଦେବଦେବ ଗୁରୁପଣ	୧	୯
କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ କୌଶର	୧	୯
କାନ୍ତପଣ ସୁନ୍ଦର ଗୁରୁପଣ	୧	୯
କାନ୍ତପଣ	୧	୯
ଶ୍ରୀମତୀ ଦୟାବତୀ ଦାସୀ	୧	୯
ଏକଦାଳ ଦସ୍	୧	୯
ଏକଦାଳ ଦସ୍	୧	୯
ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥ ମହାନ୍ତି	୧	୯
ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥ ମହାନ୍ତି	୧	୯
ପୁସ୍ୟାମର ଦାସୀ	୧	୯
ଶ୍ରୀମତୀ ଦୟାବତୀ ଦାସୀ	୧	୯
ଦସ୍ ଦୟାବତୀ ଦାସୀ	୧	୯
କାନ୍ତପଣ	୧	୯
କାନ୍ତପଣ	୧	୯
କାନ୍ତପଣ	୧	୯
କାନ୍ତପଣ	୧	୯

କା ୨୨ ରତ୍ନ ନବମ୍ବର ୧୯୧୨ ମସିହା ।

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ

ରୂପାକର ।

କଟକପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ଶ୍ରେଣୀଗଣଙ୍କ ସହାୟତାରେ ବିକ୍ଷ-
 ସ୍ଵାର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିଖଣ୍ଡକୁ ଚାଳି-
 ଅଣା । ମୋଟସଳରୁ ଡାକମାଗ୍ଣର ଖଣ୍ଡକୁ
 ଦୁଇପଇସା ।

Extract from a letter of Babu
 Radhanath Roy dated 14th
 October 1892 addressed to the
 author.

(Need I repeat that as a come-
 dy I consider it quite a finished
 piece.)

୧୮୯୩ ଓ ୧୮୯୪ ସାଲର ଅପର-
 ପ୍ରାୟମେଷ୍ଟ୍ର ପଞ୍ଚାଶର ପାଠ୍ୟ କବିତାକୁମ୍ଭର
 ସଂଗ୍ରହ ଚତୁର୍ଥସଂସ୍କରଣ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ-
 ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଚାଳିଅଣା । ଏହି ସଂସ୍କରଣରେ

କ୍ରମମାନ ସଂଗ୍ରହ ଓ ପ୍ରକାଶଣେଷ୍ଟ୍ର ଅ-
 ଘୋଷରେ ପ୍ରକାଶିତ ଏକ ସେତୁ
 କାହାଣୀଗ୍ରନ୍ଥରେ ଅର୍ଥ, କବିତାପାଠ ଓ
 କରଣ କିମ୍ପା ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇଅଛି ।

ଉକ୍ତ ପଞ୍ଚାଶର ପାଠ୍ୟ ପ୍ରକାଶଣ
 ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରଦେଶର ସଂଗ୍ରହର ନୁହେଁ
 ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ରଞ୍ଜିତପ୍ରସାଦ ମହାନ୍ତି
 ଟ ୦/୯ ଏବଂ ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରଦେଶର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦/୨ ।

ସନ ୧୮୯୩ ଓ ୧୮୯୪ ସାଲର ପ୍ରକାଶିତ ଓ
 ମାଲକର ପଞ୍ଚାଶର ପାଠ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ଓ ପର-
 ଚର୍ଚ୍ଚିତ ପ୍ରାକ୍ତତ୍ତ୍ଵଗୋଳପାଠ ଓ ସୁଲଭ-
 ପରମିତର ନୁହେଁ ସଂସ୍କରଣ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ।
 ପ୍ରାକ୍ତତ୍ତ୍ଵଗୋଳପାଠର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦/୯
 ଏବଂ ସୁଲଭପରମିତର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦/୧ ।

ସାଧାରଣସୂତ୍ର ପ୍ରକାଶ ସାମ୍ରାଜ୍ୟଧାନର
 ପ୍ରକାଶର ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ମୂଲ୍ୟ
 ଏକଅଣା ମାତ୍ର । ଏହି ସୂତ୍ରର ଖଣ୍ଡିତ ଦାନକ-
 ମାନଙ୍କ ସଂଗ୍ରହ ଓ ହେବାକୁ ଅନୁକୂଳ ମଧ୍ୟରେ
 ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ ନିଃସେଷ ପ୍ରାୟ ହୋଇଅଛି ।
 ଏହା ଏପର ଦ୍ଵୟମୋନୀ ହୋଇଅଛି ଯେ
 ଅନେକ ବିଷୟ ସାମ୍ରାଜ୍ୟଧାନ ପରଦର୍ଶରେ ହେ-
 ଦଳ ଏହି ପ୍ରକାଶର ଦାନକମାନଙ୍କୁ ପଢ଼ାଇ
 ଅଭ୍ୟାସ ଦିଇ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ସଞ୍ଜିତ ଭୈରବୀଦାସର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅର୍ଥ-
 ସମ୍ପର୍କ ସହପ୍ର ହୋଇଅଛି ଶାସ୍ତ୍ର ପ୍ରକାଶିତ
 ହେବ । ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦/୯ ଅଣା ।

ଉପସଂହାର ପୁସ୍ତକମାନ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ହୋ-
 ମ୍ପାନୀଙ୍କ ସହାୟତାରେ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ ।

ପୁସ୍ୟାମର ଏକମାତ୍ର ଅଣା ।
 ଓ, ସାଧାରଣ ସଂଗ୍ରହ ଦୋକାନୀମାନଙ୍କ
 ଶାନ୍ତଚୌକର ଓ ଦେବ ପ୍ରଦେଶର ଏକମାତ୍ର ମସିହାଟିକା ।

ଠିକିଲିଟି ତ୍ରପ ।

କାନ୍ତପଣ, କେଶବ ସଂସ୍କରଣ ଯେଉଁ ନେତ୍ରପ୍ରଦେଶ ଅପାଞ୍ଚ
 ଦୋଳ ଛିଦ୍ର କରାଯାଇଛି । ଅର୍ଥ ୨୯ ଟଙ୍କା ବର୍ତ୍ତ ହେଉ
 ଇନ୍ଦ୍ରପଦ ଓ ଅନେକା ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରଦେଶର ପଞ୍ଚାଶର ମାତ୍ର
 ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କର ଶାନ୍ତଚୌକ ପାଠ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରଦେଶ
 ପ୍ରଦେଶର ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସାମାନ୍ୟରେ ଏହି ଚୈତ୍ୟ
 ଶ୍ରୀମତୀ । ଯେମାନଙ୍କ ଶାନ୍ତଚୌକ ପାଠ୍ୟରେ କିମ୍ପା ପାଦ-
 ଅଛି ଏକ ଶାନ୍ତଚୌକର ଓ ନେତ୍ର ପ୍ରଦେଶ ଅପାଞ୍ଚ
 କ୍ରମ ମାତ୍ର ହୋଇ ଶାନ୍ତଚୌକର ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରଦେଶର
 ଶ୍ରୀମତୀ ସେମାନଙ୍କ ଅଧର ଏ ଶ୍ରୀମତୀ ପଞ୍ଚାଶର ଦେବତ୍ର
 ଏହା ସେମାନଙ୍କର ଶାନ୍ତ ଚୈତ୍ୟ (ଚତୁର୍ଥ ପଞ୍ଚମ
 ଦା ମାଲକର ଦପତ୍ର) ଶାନ୍ତଚୌକରେ ମାଗାଧ୍ୟ

ଦ୍ଵନ୍ଦ୍ଵ, ଶୁଧାମାନସ, ଶାସ୍ତ୍ର, କୋଷ୍ଠକ୍ରମ, ବହୁଧ
ରମ୍ଭେଗ ଇତ୍ୟାଦି ସକଳପ୍ରକାର ସମ୍ଭବ ଓ
ସୈଦ୍ଧିକ ପାଠାରେ ଏହି ବହିକା ଅମୋଗ୍ୟ
ଊଷଧ । ଏବ ଇନ୍ଦ୍ର ପରାଧାର ଓ ଦେହପୁଷ୍ଟି-
ପକ୍ଷରେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ହିତକାରୀ ।

ହିନ୍ଦୋସ୍ତାନର ସକଳନଗରର ଇଂରାଜୀ-
ଊଷଧାଳୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅଇ । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି-
ଫଳୁଅ ଆଦାର ଅନୁସାରେ ଟ ୦ ୫ ଟ ୦ ୫ ଓ
ଟ ୦ ୫୫/ ଅଟଇ । ପ୍ରାକରଣୀ ପୁଅଇ ଦେବା-
କୁ ଦେବ ।

ସହର ଓ ମହାସଲକାରୀମାନଙ୍କ ସୁବିଧାର୍ଥ
ଅଜଳ ପ୍ରାୟ ପାହକର୍ପ ଦେବ ପ୍ରାୟେ ହୋଇ
ସୁବିଦ୍ୟୋଗୁ ସହଜ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳୁଅଛି । ଏଥି-
ରେ ନାନାବିଧ ଡାକ୍ତରୀ ଓ ବିଶ୍ଵକଳ ଊଷଧ
ବିକ୍ରୟ ହୁଅଇ । ଏହାଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ଯାହାର
ସେହିପ୍ରକ୍ୟ ପ୍ରୟୋଜନ ହୁଏ ଲେଖିଲେ
ଅଭିସନ୍ଧି ଓ ବିଶେଷ ସାବଧାନତା ସହଜ
ପଠାଇ ଦିଆଯାଏ । ମାତ୍ର ଦୁକ୍ୟ ଛଡ଼ା
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମସ୍ତାୟୁ ବ୍ୟୟ ବିକ୍ରୟ ଓ ମରକ-
ମହାସଲକାରୀ ଅନେକ ଅନେକ ଗୁଣା ଜିଠାର
ଓ ସମ୍ପାନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କଠାରୁ ସହାୟା ରେଖର
ଭବିଷ୍ଠା ଓ ଊଷଧ ପ୍ରେରଣ କରିବାସକାରେ
ପ୍ରତ୍ୟେକ ସାଧ୍ୟଥାହିଁ । ଅତିଏବ ସେମାନଙ୍କ ଓ
ସକସାଧାରଣଙ୍କ ସୁବିଧାର୍ଥ କଣାଭୁଅଛି କି ସେହି-
ମାନେ ଅନୁଦାୟ ଅଭାବର ଭବିଷ୍ଠି ଦେବାକୁ
ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ସେମାନେ ପାଠାର ଅବସ୍ଥା ଉତ୍ସୁକିର
କାରଣ, ବ୍ୟାଧି ଭୁଲିକ କି ନା, ସେବା ଯୁକ୍ତ
କି ନା, ସ୍ଵେଚ୍ଛାର ପୂର୍ବ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଭିରଣ
ବ୍ୟୁତ୍ତମ, ଅଦାର, ବୋଷ୍ଠାଗୁଣ୍ଡି, ଧାତୁ ପ୍ରକୃତି
ଇତ୍ୟାଦି ସେଗର ବୁଝାନ୍ତୁ ଲେଖି ପଠାଇଲେ
ପାଠାର ସାହାଯୋଗ୍ୟ ଊଷଧ ପଠାଇବୁ
ଶୁଣି କରୁଁ । ସେହି ପ୍ରକ୍ୟମାନ ଅନ୍ୟପ୍ରାକରୁ
କ୍ରୟ କରି ପଠାଇବାକୁ ହୁଏ ତହିଁର ଉଚିତ
ବଜାର ଦର ଉପରେ କିଣି ପଠାଇବାର ପତ୍ତ-
ଣମନମନ୍ତେ ଗଣକରୁ ଟ ୨। ହସାବରେ ଦିନ-
ସକଳ ଡାକ୍ତରମାନଙ୍କଠାରୁ ନିଆଯାଏ । ଦେବଳ
ପାହକ ଓ ପ୍ରାକରଣୀ ପଠାଇଲେ ଊଷଧ ଓ
ପ୍ରବ୍ୟାଦି ଭାଲ୍ୟପେଇଦଲ ପାକରେ ମଧ୍ୟ
ପଠାଯାଇ ପାରେ । ଦେବ ବା ଇନସର୍ପିସିଏକ୍ସ
ସହ ସୁସ୍ଵାଦ ହୁଏ ନାହିଁ ଏବ ଇପ୍ଥାଲକାର୍ତ୍ତ ବା
ଭୁଣସାଧିଅ ଟିକିଲ ଖଣ୍ଡେ ନ ପଠାଇଲେ
ସହର ଉଚିତ ଦିଆଯାଏ ନାହିଁ ।

ଟିକା, କରୁଛି କି ପ୍ରକାର ନିମ୍ନ ଠିକଣାରେ
ଅମ୍ଠାକୁ ପଠାଇବାକୁ ଦେବ ।
କଟକ ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋଦନ ଚରଣସିଂହ ।

ପରୀକ୍ଷା ଓ ପ୍ରୟୋଗମାୟୁଊଷଧ ।

୧ । ପାଣିପାଚ ଦେଇ—ଏହା ବ୍ୟବହାର ବଳେ ମସ୍ତି-
କର କଣ୍ଠ ଓ ଲଣ୍ଠାଦିବ୍ୟଦୋଇ ଦେହ ଓ ମୟୂର ସୁସ୍ଵାଦ,
ଦେବ କର୍ପୂର, ଗୋଲସୁନ୍ଦ ଓ ହୁକାଦି ହୁଏ । ପ୍ରତିଦିନ
ମୂଲ୍ୟ କାରଣୀ ମାତ୍ର ।

୨ । ଦଦ୍ରୁପାପନ—ମାମ ବ୍ରୁପାପନ ମଧ୍ୟ କିନ୍ତୁ ପ୍ର-
ସୋଇ ବାଲେ ପ୍ରାକା ସହଜା କହମାତ୍ର ପଣା ଯାଏ ନାହିଁ ।
ପ୍ରତିଦିନମଧ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ କାରଣୀ ମାତ୍ର ।

୩ । ପଦସଦାସିନୀ—ଏହା ସଥାସହ ସେବକ ବଳେ
କି ଗ୍ରାହୀତ କି ଫଳ ସହ ପ୍ରକାର ଅତ୍ୟନ୍ତ, ପିତ୍ତକ୍ଷୟ,
ବାୟୁ ହ୍ରାସ (ଅମାସାର) ଓ କମଳାଦି ଅଳ୍ପ ସକ୍ଷମାଦ୍ୟୁ-
ଲକ୍ଷଣମାନ ଭବୁ ହୁଏ । ଏକପକ୍ଷ କାଳ ସେବକ୍ଷ ଊଷ୍ଣ
ଅଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟ ହୁଏ ହୋ ଯଠି ପଣା ।

୪ । ବୋଷ୍ଠାଦେବ କଣିକା—ଏହି ଊଷଧ ବ୍ୟବହାର
ବଳେ କି ଗ୍ରାହୀତ କି ଫଳ ସହ ପ୍ରକାର ବୋଷ୍ଠାଦେବ ଏକ
ବୋଷ୍ଠାଦେବ ଅମାସା ପାଜା, ପଥା, ବୋଷ୍ଠାଦେବ ବାୟୁ,
ଦୁଇ, ଅର୍ଦ୍ଧ, ଅଜୀର୍ଣ୍ଣ, ଗୋଷ୍ଠ, ଉଦର, ପଦ୍ମ, ପାତ୍, ଓ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଲକ୍ଷଣମାନ ଓ ଶୁକ୍ଳାତ ଶକାର ହୁଏ ।

ଏହା ଜର୍ମୋଷ ପ୍ରେରଣକ । ସର୍ବପ୍ରକାର ପାକରେ
ସମସ୍ତ କି ଅମାସା ଊଷଧ କରଦାରର ସଙ୍ଗେ ମଧ୍ୟ
ଏହା ବ୍ୟବହାରର ଉପସ୍ଥଳ ଅଟେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ କାଳ ସେବକ-
କ୍ଷ ଊଷଧର ମୂଲ୍ୟ ଏକ ଟଙ୍କା ।

୫ । ହୁମସାଦର ଅଦ୍ୟ—ଏହା ସେବକ ବଳେ କାମ
ଲେଉଟା ବା ଦୂଷିତ ଜଳବାୟୁରୁ ଉଚ୍ଚ, ସର୍ବପ୍ରକାର
ପାକରୁ, ପ୍ରକୃତି ଓ ଜଳର ଓ ପାକରୁ ହୁଏ, ଗ୍ରାହୀ,
ସକ୍ଷ, ଅଜୀର୍ଣ୍ଣ, ଅକ୍ଷ, ଶୀର୍ଣ୍ଣା, ଉତ୍ତୁଳକତା, ଅନୁପିତ
କୋଷ୍ଠ, ଶାସ୍ଠାଦେବ ଓ ମାତ୍ରପିତ ଅକମଳତା ଇତ୍ୟାଦି
ବହୁତର ହୁଏ ଏବ ଦେହ ପଦ୍ମଦ୍ୟ ଦୋଇ ଭକ୍ଷି ସାଧାରଣ
ହୁଏ । ଏବ ପକ୍ଷକାଳ ସେବକ୍ଷ, ଊଷଧର ମୂଲ୍ୟ
ହୁଏ ହୋ ଯଠି ପଣା ।

୬ । ବୋଷ୍ଠାଦେବକ (ଶାଳସା)—ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଧି-
କ, ତପାତ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶାସ୍ଠାଦେବ ଓ ମାତ୍ରପିତ ପଦ୍ମଦ୍ୟ,
ଦୂଷିତ ଜଳବାୟୁ ପାକରାବ କହତୋଷ୍ଠ, ପ୍ରମେହ, ଉଦର
ଇତ୍ୟାଦି ଦେହ ଭକ୍ଷି ତୋଷ ମାତ୍ରପ୍ରକାରକ୍ଷ, କହୁଟା,
ପାତ୍ର କହିଦେବତା, ଦେହ ଓ ପାସିକା ସେବ, ଶାସ୍ଠାଦେବ
ଓ ମାତ୍ରପିତ ଅକମଳତା ଇତ୍ୟାଦିଦେବ ଓ ଲକ୍ଷଣମାନ ସୁଦା
ବ୍ୟବହାର ବଳେ ଅବେଦନ ଦୋଇ ମାତ୍ରଦେହ ଦେ-
ହ କହୁଟା ଓ ଶୋଭାସୁ ହୁଏ । ପ୍ରତିଦିନରେ ମଧ୍ୟ ଟଙ୍କା-
ଧାରକମନ୍ତେ ଏହା ଉପଦୋଗୀ । ମାତ୍ରପ୍ରକାର କହିଦେବ,
କାହିଁ ଦୂଷିତ ଓ ଶକାର ଏହା ସେବକ୍ଷେ ଅବେଦନ ହୁଏ ।
କାଳ ସେବକ୍ଷ ଊଷଧର ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇଟଙ୍କା ଅଟେ ।

କାକ୍ଷୁକତା, } କାକ୍ଷୁକ ।
କଟକ } ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋଦନ ଚରଣସିଂହ ।
ଊଷଧକାରୀ । } V. L. M. S.

ବାଲିକାଗାନ ।

ଉଲ୍ଲିଖିତ ଟଙ୍କା ବଜାରରେ ଅକ୍ଷୟ କଟକ
ବୋଷ୍ଠାଦେବ ବାକ୍ଷୁ ବୋଷ୍ଠାଦେବର ସମ୍ଭବ

କାକ୍ଷୁକତା ବାକ୍ଷୁ ଅକ୍ଷୟକ୍ଷ କବ ବୋଷ୍ଠାଦେବ
ବୋଷ୍ଠାଦେବ ଉଦୟ ଦେହ ଅକ୍ଷୟକ୍ଷ—

୧୦ ରୁ ୧୫	୧ ୦ ୦ ୦ ୦ ୦
୧୫ ରୁ ୨୦	୧ ୫ ୦ ୦ ୦ ୦
୨୦ ରୁ ୨୫	୨ ୦ ୦ ୦ ୦ ୦
୨୫ ରୁ ୩୦	୨ ୫ ୦ ୦ ୦ ୦

ଶାସ୍ତ୍ର ବାକ୍ଷୁ ବୋଷ୍ଠାଦେବ ପ୍ରକାର
ଉଦୟକ୍ଷକାର ବ୍ୟାଧି କହୁଟା ଅମାସାଦେବ
ବୋଷ୍ଠାଦେବ କରକାରଣୀ ଓ କରକାରଣ
କୋଷ୍ଠାଦେବେ କରକାରଣ ଓ କୋଷ୍ଠାଦେବ ଓ କରକାରଣ
କରକାରଣ ସହକାରକ କରକାରଣ ଦେହ ଅକ୍ଷୟ
କାକ୍ଷୁ ସମସ୍ତ ପ୍ରାକରଣର ମଧ୍ୟରେ କରକାରଣ
ଅକ୍ଷୟ । ତଦ୍ଵାରା ଅନେକପ୍ରକାର କରକାରଣ
କରକାରଣ କରକାରଣ ସହକାରକ ଅକ୍ଷୟ ପ୍ରକାର
ପାକା ଅବେଦନ କରକାରଣରେ ଅକ୍ଷୟ
କରକାରଣ ସୁକ୍ଷମ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ
ଶାକ୍ଷୁକେ ।

ପିତ୍ତକାରୀ

ଏ ବାକ୍ଷୁ କରକାରଣ ବାକ୍ଷୁରେ କରକାରଣ
ଅକ୍ଷୟରେ କରକାରଣ ବୋଷ୍ଠାଦେବ ପ୍ରକାର
ଦେଲେ ପାଣିକରକାରଣ କରକାରଣ ବୋଷ୍ଠାଦେବ
ଅକ୍ଷୟରେ କରକାରଣରେ ମକ୍ଷୟକ୍ଷ ଦେହ ଓ କରକାରଣ
ଅକ୍ଷୟକ୍ଷ ।

କରକାରଣ ଓ ବାକ୍ଷୁରେ କରକାରଣ କରକାରଣ
କରକାରଣ ମଧ୍ୟ ଅକ୍ଷୟ ।

ଉତ୍କଳଉପକ୍ରମର ଉଦୟ-ପ୍ରକାରକାରଣ
ଉଦୟକ୍ଷକାରଣ ଉଦୟ କରକାରଣ ଦୋଇକ୍ଷ ଅକ୍ଷୟ

ପ୍ରକାରକାରଣ କରକାରଣ	
ଅକ୍ଷୟକ୍ଷ	୧ ୦ ୦ ୦ ୦
ଅକ୍ଷୟକ୍ଷ	୧ ୫ ୦ ୦ ୦
ହୁଣ୍ଡି ଏକ ପ୍ରକାର	୨ ୦ ୦ ୦ ୦
ମାତ୍ର ବୋଷ୍ଠାଦେବ ଉଦୟକ୍ଷ	
ଦେଲେ କରକାରଣ କରକାରଣ ୧ ୫ ୦ ୦ ୦	କରକାରଣ
କରକାରଣ	
କରକାରଣ ଓ କରକାରଣ ପ୍ରକାରକାରଣ କରକାରଣ	
ଅକ୍ଷୟ କରକାରଣ କରକାରଣ କରକାରଣ	
କରକାରଣକାରଣ	
କରକାରଣ ମୂଲ୍ୟ ଉଦୟକ୍ଷକାରଣକାରଣ	
କରକାରଣ ଦେହ	
କରକାରଣ ଉଦୟକ୍ଷକାରଣକାରଣ କରକାରଣ କରକାରଣ	
କରକାରଣକାରଣ କରକାରଣ କରକାରଣ	

କରୁଣାମୟୀ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

କ୍ର. ୨୭
୧୯୨୩

ପ୍ର. ୧୧ ମାସେ ପ୍ରକାଶିତ । ପ୍ର. ମାର୍ଗଶିରା ୨୦ ୧୯୨୩ ୧୯୦୦ ପାଲ ଶକାବଦ

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୪ ୩୯
ପଞ୍ଚାବେସ୍ ୪ ୨୯

କୃଷିପ୍ରଥାସମ୍ପାଦକୀୟ ବର୍ଣ୍ଣାୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡା-
ସୋଷାକାରୁକରେ ବଜ୍ରଲୀର ନାନାପ୍ରାକରେ
ଭବ୍ୟ ଅନୋଲନ ଲାଗିଅଛି । ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଅ-
ନେକ ପ୍ରାନ୍ତରେ ପ୍ରଜବାଦସଭା ଦେବାର ସ-
ମ୍ପାଦକ ଉପସ୍ଥିତ । ଶୀଘ୍ର ଏକସମ୍ବନ୍ଧେ ଲେକକ
ମଧ୍ୟରେ ଶକ୍ତିର ପାଲମେଣ୍ଡାସଭାରେ ଉପସ୍ଥିତ
ହେବ ।

କାଳୀୟ ମଦାସମିତିର ଅଧିବେଶନ ଅର୍ଥ
୧୦୦ ଲକ୍ଷରୁ ଅଧିକ ହେବ । ଏଲହାବାଦ
ଅଧିବେଶନର ପ୍ରାକ । ସେଠାରେ ପ୍ରାୟ
ମଧୁ ଅଧିକାରଣ ସେଣ ଦୋର ଅଧି ଅଛି ।
ଅଧିକରେ ପ୍ରଜବାଦ ନିବନ୍ଧନକାର୍ଯ୍ୟ ଲାଭ-
ନାନାପ୍ରାକରେ ଲାଗିଯାଇ ଅଛି । ଓଡ଼ିଶାର
ପ୍ରାୟ ଅଧି ସୁଦ୍ଧରେ ନାହିଁ ସୁତରାଂ ଏଠାରେ
କିଛି ପଡ଼ି ନାହିଁ । ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ବିସ୍ତାରର
କିଛି ଏହାର ଦେଲ ? ।

ବରଗାର ଯୋଗୁମାଣ୍ଡର କେଳରଲ ବିଜ୍ଞା-
ନ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ବ ବର୍ଣ୍ଣାୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡା
ସୁଧାକାରରେ ମୋସମଲର ସମସ୍ତ ଜାକପର-
ନକରେ ସରକାରୀ କୁଳନାମନ ବିକ୍ରୟ
ଅଧିକ । ପ୍ରକାଶକ ପୁତ୍ରଅର ମୂଲ୍ୟ ଏକପ-
କାଳ ଏକପୁଅ ବସୁଧ ଲେକର ଏକପାଳ
ହେବ । କୁଳନାମନ କୁଳ ସେବର ମହୋତ୍ସବ
କି ସାଧାରଣକ ୩୩ ସମସାରେ କ୍ରମେ

ସେନା ଅଭିବେଦ୍ୟ ଦୋର ପାରବା ଭରସା ବରୁ
ପ୍ରକାଶକ ପୁତ୍ରଅ ସଙ୍ଗେ ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ ଥିବ ।

କୁଳକର ପ୍ରକାମାନେ ସମ୍ବନ୍ଧନେକର ଓ
ସମକୃଷ୍ଟ ବଳବନ୍ତର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଦାର ସେମାନଙ୍କ-
ପ୍ରକ ଅଧ୍ୟାୟର କର ନାନାକ ପ୍ରକାର ଅପ-
ହରଣ କରିଥିବାର ଅନେକ ଅବେଦନପତ୍ର
କମିଶନରୀ ଓ କଲେକ୍ଟରରେ ଦେବାରୁ
କଲେକ୍ଟରସାହେବଙ୍କ ଅବେଶମରେ ବାରୁ
ବୁକ୍ରେନ୍ଦୁନାଥ ସବୁ ଉପୋକ୍ତି କଲେକ୍ଟର
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରିବା ସତ୍ୟରେ କୁଳକ ମାରିଥିଲେ ।
ସତ୍ୟ ପ୍ରକାମପାଇ ନାହିଁ । ପ୍ରକାକ କଥା ସତ୍ୟ
ଥିଲେ ସମ୍ବନ୍ଧନେକର ସାବଧାନ ଦେବାର
ଉଚିତ ବଳବନ୍ତର ତଳରବଳରେ କ୍ରମ
ଦୋର ବାକୁ ବସ ବ-ବାର ଉଚିତ ।

ବଲକର ଅଧିବେଶନୀ ସଭାର ଏକଦଳ
ପ୍ରକାଶକ ଗଭମାସ ଭା ୧୦ ରୁମରେ ବନବସ୍ତୁ
ଗଭଜାୟ ସେକ୍ରେଟରୀ କମ୍ପରଲ ସାହେବଙ୍କ-
ଠାରେ ଲାଭକର୍ମରୁ ସରକାରୀ ଆପ ବ୍ୟବ-
ସାୟ ଉଠାଇଦେବାର ପ୍ରସାର ବରନ୍ତେ ସେ-
କ୍ରେଟରୀ ମହୋଦୟ ଉତ୍ତର ଦେଲେ କି ଅଧି-
ବ୍ୟବସାୟ ଅବଶ୍ୟ ଅନୁକର ଏବ ଏହା
ଜାଣି ଲାଭକର୍ମଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡା ସେ ବ୍ୟବସାୟ ଯଥା-
ସାଧ୍ୟ ଉତ୍ତା କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଅଛନ୍ତି ।
ମାତ୍ର ଅର୍ଥକ ଅବସ୍ଥା ଦୃଷ୍ଟିରେ ନାହାଣିଏକା-

ବେଳରେ ଉଦାଗ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ସରକାର
ବିଲକରେ ମଦର ବ୍ୟବସାୟ ସେପରି ଅନୁଷ୍ଠ-
କର ଲାଭକର ଆପ ସେପରି ନୁହଇ ।

ମହାମାନ୍ୟ ବୋର୍ଡ ଅଦେଶ ନରଅଗ୍ରନ୍ତି
ସେ ବନୋବସ୍ତୁସକାଳୁ ଖେଉଟାଟି, ଖେଉଟିକି
ଓ କମାବଳ କାଗଜାର ଲକଲମାନ ବିନା
ଖର୍ଚ୍ଚରେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ବ୍ୟୟିକ । ପ୍ରକାଷକ
ଅଭଳ ଓ ପୁରୁଜନ ଅଭଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଭଳା-
ନୁସାୟା ବନୋବସ୍ତୁ ପ୍ରକ ଏ ଆଜ୍ଞା ଖଟିବ ।
ବୋର୍ଡ ଅଭର ବୋଲନ୍ତି ସେ ଚିଠା ଅର୍ଥାତ୍
ଅଧିକର ଖସଡା ଓ ନିବନ୍ଧାର ଲକଲମାନ
ବନୋବସ୍ତୁ ସମ୍ପାଦକୀୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ନି କଲେ
କମି ଉର୍ଦ୍ଧିତ ବର ନ ପାରିବେ ଓ ଦେଉଁ
କମିରେ ରଏଲ ଲାଗି ନାହାନ୍ତି ଓ ଲାଗି ପାରନ୍ତି
ଭାବା ଜାଣି ନ ପାରିବେ ବନ୍ତୁ ଏଥିର କଲଲ
ବିନା ଅର୍ଚ୍ଚାରେ ବ୍ୟା କ ସିବ । ଏଥିପାଇଁ
ଅବଦ୍ୟକୀୟ କଲଲସିସ ପଡ଼ିବ ।

ଅନୁବନ୍ଧନେ ବଲକରେ ଓଲକ୍ତା ରୋଗ
ସାମାନ୍ୟରେ ଦେଖା ଦେଲୁଥିବାରୁ ସେହି ରୋ-
ଗର ନିଦାନ ଲକ୍ଷଣ କରବା ବାରଣ ଦୁରକଣ
ସବୁପ୍ରଧାନ ଜାକ୍ତର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡାଦ୍ୱାରା କିୟୁରୁ
ହୋଇଥିଲେ । ସେମାନେ କହୁଅଛନ୍ତି ବାଓଲ-
କ୍ତା ବସନ୍ତ ଉଦ୍ୟାଦ ରୋଗସର ସମ୍ପାମନ
ନହଇ ଏହା ଗୋଟିଏ ସାଧାରଣ ରୋଗ ।

ଅହାର ବିଶ୍ରାମ ଓ ବାସସ୍ଥାନ ସଙ୍ଗେ ଏଥିର ସମ୍ପର୍କ ଅଛି । ତାହା ଦେଲେ ଯାହାଙ୍କ ଉତ୍କଳ-ମୟରେ ଏ ବୋଗ ଦୁଅର ବୋଲି ଅପମାନଙ୍କ ଗବଣ୍ଡିମେଷା ମାଣୀ ଭାବିଦେବାର ସେ ଯତ୍ନା ବାହାର କରିଅଛନ୍ତି ଏହା ବିଜ୍ଞାନସମ୍ମତ ଦେଉ ନାହିଁ ସୁତରାଂ ଏଥିରୁ ସାଧୁ ଦେବା ଉପର ।

✓ ଏଠା ଗବଣ୍ଡିମେଷା ଓକଲଙ୍କ ସରବାସ୍ୟ ବିରାଣୀ ବାବୁ ଦରମଙ୍କର ଗୃହ ଗତ ଗଜନା-ବନ ସ୍ଥଳରେ ଶ୍ରେଣୀକ କରିବାକୁ ଯିବା ସମ-ୟରେ ଦଠାହ ଉତ୍ତର ଦ୍ଵାରଦେଶରେ ବସି-ମାଲ ପ୍ରାଣ ଦରମ ଅଛନ୍ତି । ତାହାଙ୍କର ଶରୀର ଯେପରି ସବଳ ଥିଲା ସେହିପରି ବିଶେଷ କୌଶଳ ସ୍ଵେଗର ଚିତ୍ତ ଦେଖା ଦେଇ ନ ଥିଲା । ତାଙ୍କରମାନେ ବହୁଅଛନ୍ତି ସେ ହୁଦ୍ଦୋ-ଗରୁ ଏପରି ଅକର୍ମଣ୍ୟ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଅଛି । ଏହି ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଘଟନାରେ ଏଠାର ଚାକରୀୟ ଲୋକେ ହସ୍ତ ଓ ଦୁଃଖିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ବୁଦ୍ଧ ମାତା ଏବଂ ସୁବଳ ଉତ୍ପତ୍ତାର ଶୋକ କଥା ଅବା କି ବୋଲନ୍ତି । ମଙ୍ଗଳମୟ ପରମେଶ୍ଵର ଏହାଙ୍କ ଅପାର ମଙ୍ଗଳ ବିଧାନ କରି ଏ ଦାରୁଣ ଶୋକ ସଦ୍ୟ କରିବା କାରଣ ତାଙ୍କର ମାତା ପ୍ରଭୃତିକି ଦଳପ୍ରଦାନ କରିନ୍ତୁ ଏହିକ ପ୍ରାର୍ଥନା ।

ମନଅର୍ଦ୍ଧରଦ୍ଵାରା ସ୍ଵଚ୍ଛନ୍ଦ ବାଣୀକ କରତାର ସୁବିଧାକୁ ଲୋକେ ଜମାଗତ ଅଦର କରିବାର ଦେଖା ଯାଉଥିଲେହେଁ ଉତ୍କଳବିଭାଗର ଗତ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ବିଦରଣରେ ଲେଖା ହୋଇଥିଲା କି ଲକ୍ଷବିକଳମନ ମନଅର୍ଦ୍ଧର ଖଜଣାଖାନାରେ କି ପଦୁଷ୍ଟଲେ ମାହାଲ ନିଲମରୁ ମୁକ୍ତି ନ ପାଇ-ବାର କିମ୍ପୁ ମହୋଇ ନ ଥିଲେ ସେ ସୁବିଧାପ୍ରତି ଲୋକଙ୍କର ଅତୁର ଅପ୍ରହ ଦୁଃଖୀ । ଏଥିରୁ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଶ୍ରେଷ୍ଠତା କହିଅଛନ୍ତି କି ଉକ୍ତ କିମ୍ପୁ ମ ଯଥାର୍ଥ ଅଟଇ । ଏବଂ ତାହା କୌଶଳୀ ହୁଏ ଶିଥିଲ ହୋଇ ନ ଯାଏ । ଯେଦେ ସେଉଁଥିଲେ ତାଙ୍କପରି ଅଦର୍ଶା ବିଲମ୍ବ ଦେଉ ଲକ୍ଷବିକଳମନ ମନଅର୍ଦ୍ଧର ପଦୁଷ୍ଟ ନ ଥିବ ସେଠାରେ କଲେକୃତ ସାଦେବ ଅପଣା ବିଦେ-ରନାମରେ ସେ ମାହାଲକୁ ନିଲମରୁ ମୁକ୍ତି ଦେବେ ଏବଂ ଦେଉଅଛନ୍ତି । ଏପରି ସେହି-ମାନଙ୍କ ମନଅର୍ଦ୍ଧର ଅରେ ଅଧେ ପଦୁଷ୍ଟବାରେ

ବିଲମ୍ବ ଦେବ ସେକଥା ମଧ୍ୟ କଲେକୃତ ସାଦେବ ବିଦେରନା କରବେ ।

ସ୍ଵାଧୀନରେ ପ୍ରକାଶିତ ଉତ୍କଳବିଦ୍ୟା ବିଦେବକଳଣ ପ୍ରକାଶ ପଞ୍ଚମୁ କଣାଯାଏ ସେ ଗରବ ପ୍ରକାମାନଙ୍କୁ ସାମାନ୍ୟ ଲୁଣ୍ଠନା ସଦାପେ ଗୁଲ୍ଠଣ କରିବା ଗବଣ୍ଡିମେଷାଙ୍କ ଅଭିପ୍ରାୟ ନ ଥିବାର ଗତବର୍ଷରୁ ପ୍ରମୁଦତ ହୋଇଥିଲେ । ସୁଦ୍ଧା ଅବଧି ବାଲେଶ୍ଵରର ପୁଲସ ବିନା ମାଳ-ଖୋଟ ଉତ୍କଳପ୍ରତି ଅପ୍ରା କର ନାହାନ୍ତି ଏବଂ ଅତୁର ଅଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟର ବିଷୟ ସେ ପୁଲସକୁ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦାନଦ୍ଵାରା ଏପରି କରାବାକୁ ସ୍ଵାମୀୟ ଦଲେ-କୃତ ମାଳଖୋଟ ଉତ୍କଳ ଦେଉଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ଭ-ମାନଙ୍କ ଶ୍ରେଷ୍ଠତା ବିଦ୍ୟୁସବୋତର ନାନା ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ କିମତ ଓ ଅବଦାସ୍ୟ ମୋକଦମାରେ ପୁଲସ ପ୍ରଭୃତି କର୍ମଗୁରୁକୁ ପୁରସ୍କାର ଦାନରେ ସେହି ଅପକ୍ୟସୁ ଦେଉ-ଅଛି ବହିରେ ଦୁଃଖି ଯତ୍ନ ନାହିଁ ବଡ଼ ଉପହାର ଅଟଇ । ଏପରି ପୁରସ୍କାର ଦାନଦ୍ଵାରା ପ୍ରକୃତରେ ବିକ୍ରମ ରକ୍ଷା ପାଇ ନାହିଁ ଅତତ ପ୍ରକାମାନେ ବିଶେଷରେ ପ୍ରସାଦିତ ଦେଉଅଛନ୍ତି । ସମୟରେ ଏପ୍ରକାର ମୋକଦମାର ବିଦରଣ ପ୍ରକାଶିତ ଦେଉଥିଲେ ଅନେକ ଉପକାର ଦେଉଥାନ୍ତା ମାତ୍ର ସେ ଦିଗରୁ ଏଠା ଲୋକଙ୍କ ମନ ଯାଉ ନାହିଁ ।

ବାଲେଶ୍ଵର ନଗର ଅନ୍ତର୍ଗତ ଫରାସିତେ-ଜ୍ଞାର ଗୋଲମାଳସମ୍ବନ୍ଧରେ କିମ୍ପୁଲିଖିତ ବିଦ-ରଣ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛି ।

ଗତମାସ ତା ୧୭ ରାଜ୍ୟରେ ସୁଦ୍ଧା ଦୈନି-ଶ୍ଵନାଥ ଦେ ବାହାଦୁର ବାଲେଶ୍ଵରପୁ ଘୋରସ-ସାଦେବ ମଃ ଗାଇସକ୍ ଫରାସି ବାଲେଶ୍ଵରରେ ରହୁନକ ଗୋଲମାଳ ହୋଇଥିବା ଓ ଅଧ-ବାଂସ ଲୋକ ସତକଷତ ହୋଇଥିବା ସମ୍ଭାବ ଦେବାରୁ ଓ ସୁନୁରସି ଗୋଲମାଳ ଦେବା-ସମ୍ଭାବନାରେ ଇଂରେଜଗବଣ୍ଡିମେଷାଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥିଲେ । ସାଦେବ ମହୋଦୟ ଘୋଟକାରୋଗୀ ହୋଇ ରାଜାଙ୍କ ସହତ ସଦ-ଶ୍ଵିମେଷାକାରଖାନା ନିକଟରେ ଦେଖାଦେଲେ ଓ ତାଙ୍କ ସହତ ଜଣେ ଦେଉକନିଷ୍ଠୁବଳ ଓ ୩ ଜଣ ବିଦେଶୁବଳ ଥିଲେ । ଅନ୍ତର୍ଗତ ଉତ୍କ-ରେ ସାବକ ଉତ୍କରାଦାର ରଘୁନାଥ ମହାପାତ୍ର ଗୋଟିଏ ପିଲକୁ କାଖେଇ ଉକ୍ତ ସ୍ଵାନରେ ସଦୁଷ୍ଟଲେ ପଦୁଷ୍ଟବା ମାତରେ ରାଜାବାହାଦୁର

ପ୍ରେସ୍ତାର କରବର କୁମ୍ପୁ ମ ପ୍ରଦାନ କଲେ । ଜଣେ ବିଦେଶୁବଳ ଓ ଅନ୍ୟ ଏକଜଣ ଦାଉ-ବଳ ଦେଉ ରାଜା ବାହାଦୁରଙ୍କ ଅଦେଶମରେ ସାଦେବ ଓ ରାଜାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ତାଙ୍କ ଫରାସି-କଦେଶକୁ ଯେଃ ଅଦଲେ ଓ ଗଦା ଫସି-ତେଜାର ନିଃଶ ଅସାମାଙ୍କ ଧରଅଗିରେ ତାଙ୍କ ଅଦେଶମରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଭୁରକରେ ତଥଗଲ ଓ ରଘୁନାଥଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଭୁରକରେ ଦଥ-ଗଲା । ରାଜି ଗୋଟାକ ଦେଲପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖଣ୍ଡେ ସରୁଏକପଟା ଚାନ୍ଦର ଦେଶରେ ଦେଇ ରହି-ଥିଲେ ଓ ମଧ୍ୟ ଅନାଦାରରେ ଥିଲେ । ଉହି ଅରଦନ ରଘୁନାଥଙ୍କ ବିଗୁର ଦେଲ ବିଗୁ-ରରେ ସୁଦ୍ଧା ରଘୁନାଥଙ୍କୁ ୫୫ କା ଜରମାନା କଲେ ରାଜା ଉତ୍କରାଦାର କୁମ୍ପୁ ଅତତ ମୋକଦମା ବିଗୁର କରୁଥିଲେ ଓ ଦେଲମି ଉତ୍କରାଦାର ଦୋଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ତାଙ୍କର ବିଗୁର ବିରବାର ଶମତା ଅଛି କି ନାହିଁ ଏ ବିଷୟରେ ତନନବରର ଫରାସିଗବଣ୍ଡିମେଷା ଟେକିପ୍ରୀ-ମରେ ଉତ୍କର ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେ ଉତ୍କରବା-ରକର ବିଗୁର ବିରବାର କୌଶଳୀ ଶମତା ନାହିଁ ସେ ଦେବଳ ଖଜଣା ଉତ୍କରବାଣୀ । ସୁଦ୍ଧା ସେଉଁସ୍ଵାନରେ ପ୍ରେସ୍ତାର କଲେ ତାଙ୍କ ଇଂଗଜସମ୍ବନ୍ଧକୁ ଅବା ଫରାସିଗବଣ୍ଡିମେଷା ସେ ଥିର ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିଅଛି । ରଘୁନାଥଙ୍କ ପୁତ୍ର ତାଙ୍କ ପ୍ରେସ୍ତାରସମ୍ଭାବ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ସଦୁଷ୍ଟବାଳା ମଃ ଗାଇସକ୍ ନିକଟରେଯାଇ ମାମିନର ପ୍ରାପ୍ତ କରୁଥିଲେ କିନ୍ତୁ ସାଦେବ ମହୋଦୟ ତାଙ୍କ କୌଶଳୀ ବାଳ ନାହିଁ ବୋଲି କହିଲେ ଓ ସୁଦ୍ଧା କହିବାପାଇଁ ପସ୍ତମର୍ଶ ଦେଲେ । ସୁଦ୍ଧାକ ନିକ-ଟରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବାରରେ ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରଥମେ-ଜାମିନ ନେବାକୁ ଅର୍ଥୀକାର କର ପଛକୁ ସେହି ସ୍ଵତରେ ଏକସକ୍ଷ ୫-୧ କରବ ଦେଲେ ଜାମିନରେ ଖଣ୍ଡେ ପାଇବାର କହିଲେ । ସ୍ଵତରେ ନଗଦକ୍ଷିଣା ପାଇବା ଅସମ୍ଭବ ଦେ-ବାରୁ ରଘୁନାଥ ଉକ୍ତ ସ୍ଵତରେ ମୁକ୍ତ ହୋଇ-ଯାଉଲେ ନାହିଁ । ମୋକଦମା ବିଦ୍ୟମାନ ତେ ମାଳଖୋଟ ବାବୁ ନଦନ-ପ୍ରୋ ଦାସଙ୍କ ନିକ-ଟରେ ଅଛି । ସେ ଉତ୍କଳମଧ୍ୟରେ ଦୁଇପର ସର ଜମିନ ତଦାରଖ କରିଅଛନ୍ତି । ଫରାସିଦେ-୨୦୧୨ ବର୍ଷ ଦେବ ରଘୁନାଥଙ୍କ ଦ-ସୁଲ ଗତବର୍ଷ ସୁଦ୍ଧା ବାହାଦୁରଙ୍କ ଉତ୍କର-ଲୋକ ଉତ୍କର ନେଇଅଛନ୍ତି ।

ଓଡ଼ିଶାର ବାଣିଜ୍ୟବିକଳତା ।

ଯଦ୍ୟପିତ ବହୁଳର ବୃଦ୍ଧିଲ୍ୟ ଜଳର ଅଭାବ ଏବଂ ପାଣିର ଅଧିକ୍ୟ ହେତୁ ଗରବପୂର୍ଣ୍ଣ ଅର୍ଥାତ୍ ସନ ୧୮୯୧-୯୨ ସାଲରେ ଓଡ଼ିଶା-ବାଣିଜ୍ୟ ଗ୍ରନ୍ଥ ଉପରେ ବୋଧହୁଏ ଉପାଦାନ ସୂଚକପ୍ରମାଣକର ଶୈଶିଷି ଉଚ୍ଚ ନ ଦେଇ ତରୁ ଏବଂ ବିଷୟରେ ଲବ ହୋଇଅଛି । ଯଥା ବିକଳ, ଯେ ଓ ପ୍ରଦେଶୀୟକର ସମ୍ବୋଧନକରୁପେ ଅଦାୟ ହୋଇଅଛି । କେବଳ କନିଷ୍ଠ ଓ ଲୁଚିତରୁ ହେଉଅଛି ଯେ ବାଣିଜ୍ୟର ଏହି ଦୁର୍ଭାଗର ଖର୍ଚ୍ଚ। ଅନେକ ବାଣୀ ପଡ଼ିଅଛି । ଅବଦାନକର ଉପକ୍ରମଠାରୁ ଗ୍ରାୟ ଅଧିକ୍ୟ ଟଙ୍କା ଚାହିଁ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଲୁଚିତରୁ ଉଦ୍ଧୃତ ଯେତେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ସମସ୍ତ ଅଦାୟ ହୋଇଅଛି ।

ଲଘୁକୋଷ୍ଠ ରେଳବାଟିକାମାନଙ୍କ ବାର୍ଯ୍ୟ ଦୁଃଖ ଦେ ଦେଖାଉ ମାଳ୍ୟବର ଶ୍ରେଣୀଟି ଦୁଃଖ ପ୍ରମାଣ କରୁଅଛନ୍ତି । କମିଶ୍ନରୀସାହେବ ପ୍ରସ୍ତାବ କରୁଅଛନ୍ତି ଯେ ଭେଜବାଟି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ ଓଡ଼ିଶାର ଯେଉଁ ଫୁଡ଼ିକ ସ୍ୱଳ୍ପ ଓ ଗଣ୍ୟରୁ ସାଧ୍ୟ ଅଛି ତାହା ଜିଲ ଭୋରଭଳ ଅର୍ଥାତରେ ରହିବ । ମାଳ୍ୟବର ଶ୍ରେଣୀଟି ଏପ୍ରମାଣେ ଅନୁମୋଦନ କରୁଅଛନ୍ତି । କି କରରେ ଓକା କାହିଁ କି ବାବର ଉଦ୍ଧାର ଏହି ସଫଳ ରଖା କରଣର ବ୍ୟୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନ ପଡ଼ି ଗୋରଜକୁ ସୋଗାଇପାରି ହେବ ।

ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱାୟତ୍ତଶାସନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଶସ୍ତ୍ରୀ ଟିଏନଗାଧାହେବ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ "ଅବଶ୍ୟ ଓଡ଼ିଶାରେ ଏପୂର୍ବ ନେଇ ଲାଗି ନାହିଁ । ସାଧାରଣ ହିତ ନିମନ୍ତେ ମିଶି ଦେଖା କରଣର ଉଚ୍ଚି ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କର ନାହିଁ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯଥୋଚିତ ପରମ୍ପରାରେ ନିର୍ଦ୍ଦାୟକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦୁଃଖାହତ ଓ ଉତ୍ତର ଲୋକ ନାହାନ୍ତି ଯେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଚାନ୍ତର କରନ୍ତେ । ସାଧାରଣତଃ ସରକାରୀ ଦେଧରମାନଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ସଭାରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୁଅନ୍ତି । କେବଳ ସ୍ୱର୍ଗର ବିଷୟ ଏପରି ଯେ କଞ୍ଚଳା ପରି ବୃଥା ଅପରିଚିତ ପ୍ରାପ୍ତବାକ ନାହିଁ ମାତ୍ର ପରମ୍ପରାରେ ଏଠା ଲୋକେ ସାଧାରଣ ବାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରକୃତ ମନୋଯୋଗୀ ଦେବାର ତତ୍ତ୍ୱ ଦେଖା ଯାଇ ନାହିଁ । ଅଥା ଦୁଅଇ ବିଷା ଓ ଭେଜବାଟିର ବୃଦ୍ଧିରୁ ହେଲେ ଏଠା ଲୋକଙ୍କର ବିକଳତାକୁ ଲାବନ ସମ୍ପାଦ

ହେବ" । କମିଶ୍ନରୀସାହେବଙ୍କର ଏହି ମନ୍ତବ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯଥାର୍ଥ ଅଟେ । ବାଣିଜ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା-ବାଣିଜ୍ୟର ଭୈମାନ ନିପ୍ରେକ୍ଷକ ଦେଖି ବଡ଼ ଦୁଃଖ ହୁଅନ୍ତି ।

କନ୍ଦୋବସ୍ତ୍ର ସମ୍ପର୍କରେ ଲୋକଙ୍କର ମାନସିକ ଭାବ ଭଲଭିତ୍ତିରୁ ଶସ୍ତ୍ରୀ କମିଶ୍ନରୀସାହେବ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି, ଯଥା; " ଓଡ଼ିଶା ବନ୍ଦୋବସ୍ତ୍ର ବାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ସର୍ବତ୍ର ଲାଗିବାରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୋକର ଲାଭପାରରେ ଅସିଅଛି । ଯଦ୍ୟପିତ ଅ.ମ୍ ସପର ଲୋକକୁ ସମର୍ଥ ନୋହିଁ ଯେ ଏ ବାର୍ଯ୍ୟ କନା ଅପରାଧ ଅଧ୍ୟାୟ, ଓ ବିବାଦରେ ଚାଲୁଅଛି ତଥାତ ସମ୍ବୋଧନ ବିଷୟ ଏହି ଯେ ସରକାରୀ କର୍ମ-ଚାବକମାନେ କୌଣସି ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଅଥବା ସ-ଭେଜ ବାଧା ପାଇ ନାହାନ୍ତି ଏବଂ କନା ବା-ଆରେ ଏକାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହେବାର ପୁରବ ଦେଖାଯାଉଅଛି । କରୁ ଓ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ୍ରରେ ଲୋକଙ୍କ ମନ ଅସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି ସତ୍ୟ ମାତ୍ର ଭାହିଁ ଭିତରେ ସେମାନଙ୍କର ଏପରି ବି-ଶ୍ୱାସର ସେତି କହୁଅଛି କି ନ୍ୟାୟ ସିଦ୍ଧିକର ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେବ ଏବଂ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ୍ର ଘଟିତ ବିବାଦ-ମାନ ସୁବର୍ଣ୍ଣର ପୂର୍ବକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ହେବ" । ଏଥକୁ ଅନୁମୋଦନ କରୁଁ କି କମିଶ୍ନରୀସାହେବଙ୍କର ଏହି ଛକ୍ତି ଶ୍ରେଣୀ ଅଭିରୁଚିତ ଅଟନ୍ତି । ଦିପର କର ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେବ ଅବଶ୍ୟ ଜଣାଯାଇ ନାହିଁ ମାତ୍ର କରୁବ କାଳକ ପ୍ରତି ଲୋକଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ୱାସ ହୋଇ ନାହିଁ ଏବଂ ନାନା-ପ୍ରକାରେ ଉଚ୍ଚ ଦେଇ ଓ ଶଙ୍ଖାନ୍ତ ଦୋଇ ଲୋକେ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ସାହେବପ୍ରଶ-ସିତ ହେତେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ୍ର ମହକୁମାର ମୋପ-ସଲର ବାର୍ଯ୍ୟ ଭଲରୁପେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ଦେଖିଥାନ୍ତେ ଦେବେ ତାହାଙ୍କର ଭବ୍ୟାଧରଣା ହୋଇଥାନ୍ତା । ଓଡ଼ିଆମାନେ ବଡ଼ ନିରାଦ ଓ ଦୁଃଖି ଲୋକ ଓ ସେମାନଙ୍କର ସଜରୁଚି ପ୍ରକଳ । ଏଣୁ କର୍ମକୁ ଅବର ପ୍ରଶଂସାମୟ ସହସ୍ରଭାକୁ ଅବଲମ୍ବନ କରି ରହିଅଛନ୍ତି । ଗୁରାବି କଲେ ବିଷ୍ଣୁ ଫଳ ହେବ ନାହିଁ ଏହି ଧାରଣା ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରକଳ । ଏଥୁ ପାଇଁ ମାନବ ରହିବାରୁ ବାକମାନେ ଗବର୍ଣ୍ଣିମେଣ୍ଡୁ ବୁଝାଇ ଦେଉଅଛନ୍ତି ଯେ ଲୋକଙ୍କର ଭାଦୁଣ ଦୁଃଖ ନାହିଁ ।

ପରଶେଷରେ କମିଶ୍ନରୀସାହେବ କହୁଅଛନ୍ତି ଯେ କି ୩୪୭୭୪୨୨ ଟଙ୍କା ଓଡ଼ିଶାକୁ ପ୍ରଥମେ

ଅସିଥିଲେ । ସେ କାଳ ପ୍ରତି ବର୍ତ୍ତମାନ ଓଡ଼ିଶାର ଅନେକ ଭାଗର ବୋଧହୁଏ ଏବଂ ବୌଦ୍ଧଗ୍ୟର ବିଲମ୍ବ ଚିହ୍ନ ଦେଖାଯାଉଅଛି । ମାତ୍ର ଭିତରେ ଦେଖିବାକୁ ଗଲେ ଓଡ଼ିଆଙ୍କର ଆଶା ଓ ଉତ୍ସାହର କିଛି ପରବର୍ତ୍ତନ ବୋଲି-ନାହିଁ । ସାଧାରଣ ଓଡ଼ିଆ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ରହିବାକୁ ସୁଖ ପାଏ, ଅପରାଧ ଭୁଲକ ଲୋଡ଼ିଲି ନାହିଁ । ଅପରା ଅଙ୍ଗି-ର ଅଧିକାଂଶ ସାମାଜିକ ଓ ସର-ମାର୍ଥ ବାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟୟ କରେ ଓ ଅପରା-ଗ୍ରାମର ସାମା ବାହାରର କୌଣସି କଥା ତନ୍ତା କରଇ ନାହିଁ ଏହାର ସୁନ୍ଦରୀମାନର ଏମନ୍ତ ଉତ୍ସାହ ରେଲବାଟି ଅଟଇ । ଅଭବକ ଅନୁ-ମାନେ ରେଲବାଟିକୁ ଚାହିଁ ରହିଲୁଁ । ମାତ୍ର ଅନୁମାନକର ଉତ୍ତୁ ହେଉଅଛି କାଳେ ରେଲ-ବାଟି ଫିଟିଲେ ବିଦେଶୀୟ ସୁନ୍ଦରୀମାନେ ଓଡ଼ିଶାର ସବୁ ବ୍ୟବସାୟ ମାତ୍ରକସି ଅଭ୍ୟୁତ୍ଥ ଏବଂ ଉଦ୍ୟମଗୁନ୍ଧ୍ୟ ଓଡ଼ିଆଙ୍କୁ ଅଧିକ ଉଠିବାକୁ ଦେବେ ନାହିଁ । ତାହା ହେଲେ ହିତେ ଉପକର ଘଟିବ । ରେଲବାଟି ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ସିଦ୍ଧି ହେବ ଉଚିତ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଦସ୍ୟ ।

ଏ ସପ୍ତାହିକେ ଏଠାରେ ଶାନ୍ତ ଉପମହାସୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଚେଲଅଛି । ବେଳେ ଓ ଭରଣା ଏବଂ ଉପସେବ ସେବକ ଉଦକର କରୁଥିଲେହିଁ ସାଧାରଣାଃ ଏହୁକାଳ କଲ ଅଛି ।

ଏ ହଲର ପଦାଧିକରେ ଅଧ୍ୟାକ୍ଷ ଅଭ୍ୟୁତ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଚେଲଅବକାଳ ପ୍ରକର ପ୍ରମାର ସ୍ୱପ୍ନର କୋଟିଏ ସ୍ୱେଦ-ମୋକଦମାରୁ ଫିଟିଅଛି । ଧ୍ୟ ବାଟିକେବା ଅପଦ୍ୟରେ ଅଭ୍ୟୁତ୍ତ ଦେଖାଦାବ ପକମାତ କରେ ଦେବ ଏଠ ମଞ୍ଜୁବଦାର ମୋକଦମା କରୁର ସମସ୍ତରେ ଜବାବ ଦେଇ "ମୋଦର ପାଠପଠାଣୀ ରୁକ୍ମିଣୀ ଉଦକନ ଧାନ୍ଦବାବୁ ନ ପାଇ-ବାକୁ ଅନ୍ୟ ରପାୟ ନ ଦେଖି ଧ୍ୟ ବାଟି କେଉଁଠାଃ" ଅପମା ବି ୧୪ ନ ବାବରୁ ପାଦକ; ତାହାର ବିବାଦ ବୃତ୍ତିମ ରୁହିଁ ହୋଇ ବଦଳଦରା ଉଦ୍ଧୃତ୍ୟନ ବଦପକାର ତପାଦେ ।

କଲିକତା-ଗେଜେଟ ।

ଡେପୁଟିମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଓ ଡେପୁଟିକଲେକ୍ଟର ବାବୁ ଉଦ-କରୁଦାସ ଦେବଦାସପାଦୀ ଅଦାୟକ୍ରମେ ୧୮୯୬ ଶାନ୍ତ ବନ୍ଦୀୟ ଧରଣ ଧ୍ୟ ବନ୍ଦୋବସରେ ବାବେସର ପଦାଧିକେ କଲେକ୍ଟର ଉପକାରଣରେ ବାର୍ଯ୍ୟକରଣ ଉତ୍ତୁତ୍ତ ଦେଲେ ।

ରୁଷାହାପୁ ଗୁମର ଡେପୁଟିମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଓ ଡେପୁଟିକଲେ-କ୍ଟର ବାବୁ ଦେବଦାସପାଦୀ ଦେବଦାସପାଦୀ କହାର ସଦ-ମକାମର ସାମାନ୍ତର ଦେଲେ ।

କହର ଏବଂ ଡେପୁଟି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଓ ଡେପୁଟି

କିମ୍ପା ଚଳିଥିଲା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଏ ପ୍ରଦେଶର
 ପ୍ରାକୀର୍ଣ୍ଣ ମନୁଷ୍ୟମାନେ ଚଳିଥିଲେ ଓଷଧ
 ସବନ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ
 କାର୍ଯ୍ୟରେ ବାଣିଜ୍ୟ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ବଡ଼-
 ଦଳୁ ଅତି ମୌଳିକରେ ବହୁକାଳୀୟ ଜାତି-
 ତତ୍ପାର ଗୋଟିଏ ବାଳକ ଜନ୍ମ ହୋଇ ଅଛି ସେ
 ବାଳକର ଗୁଣ୍ୟଦ୍ୱାରା ନ ଥାଇ ଅଳ୍ପ ବ୍ୟାଧି-
 ଯର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲାଭିତ ଥିବାର ସେ ବାଳକର ପିତା
 ଦାତବ୍ୟ ଚଳିଥିଲା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଗ୍ରାମେନ୍ଦ୍ରମାଥ
 ବନ୍ଦୋପାଧ୍ୟାୟ ମହାଶୟକୁ କହିବାରେ ସେ
 ସ୍ୱୟଂ ସେହି ଗ୍ରାମରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଉକ୍ତ ବାଳକ
 କର ଅଳ୍ପ ଚଳିଥିବା କୁଣ୍ଡଳ ମନଦ୍ୱାରା କର
 ଦେବାରେ ସେ ବାଳକ ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦରେ ମଳିନୀଗ
 ବଳ ଉକ୍ତ ବଳଯର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଳିନୀଗ ନ ଦେବାରେ
 ଉକ୍ତ ବାଳକର ପେଟପଞ୍ଜା ବାନ୍ଧି ସଙ୍ଗେ ମଳ
 ବମନ ଦେଉଥିଲେ ମଳିନୀଗ ଦେବାରେ ସେ
 ବାଳକ ସୁସ୍ତ ଓ ଲାଭିତ ଅଛି । ଏହିପରି ଘଟଣା
 ଅତି ବରଳ ଏ ପ୍ରକରେ ସରକାରୀ ଚଳିଥିଲା ସ୍ୱ
 ଦେବାରେ କେତେ ପ୍ରାଣିମାନେ ଅହାଳମୂଳ
 ଓ ଦାରୁଣାୟତ୍ତାକୁ ରକ୍ଷା ପାଇ ଅଛନ୍ତି ଉକ୍ତ
 ତାଲୁକ ବାବୁ ମହାଶୟ ଯେପରି ଶୋଭାପା
 ପରାମ ଓ ଦୟାଳୁତା ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁ-
 ଅଛନ୍ତି ସେଥିରେ ଶାନ୍ତ ମଧ୍ୟ ଏଠାର ତାଲୁକ-
 ଖାଲାର ଉନ୍ନତ ଦେବ ସରକାରବାଦୀଦ୍ୱାରାକର
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଉକ୍ତ ଚଳିଥିବା ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହୋଇ
 ଗୋଟିଏ ପକ୍ଷ ତାଲୁକଖାଲୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉ
 ଅଛି ତାଲୁକଖାଲୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଗଲେ ବେ-
 ଗିମାନେ ଚଳିଥିଲା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ରାଜ ଚନ୍ଦ୍ରୋ ପାଇ
 ପାଉଁସେ ଏଥିରେ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀମହାରାଣୀ ଉତ୍ତ-
 ରେଣ୍ଡାବର କେତେ ମୁଖ୍ୟସମ୍ପାଦ ଦେଇ ଅଛି
 ତାହା ବର୍ତ୍ତମାନ ଗଣକପ୍ରକାଶକପ୍ରଦ ଦୟା କର
 ଏ ଅରଣ୍ୟମଧ୍ୟରେ ଯେପରି ଗୋଟିଏ ଚଳିଥି-
 ଲୟ କର ଅଛନ୍ତି ଏଥିରେ ଏ ପ୍ରଦେଶର ପ୍ର-
 ଜାମାନେ ସଦାସର୍ବଦା ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀମହାରାଣୀଙ୍କର
 ଗୁଣ ଲାଭିତ କରୁ ଅଛନ୍ତି ଉପସଂହାରରେ ଅନୁ-
 ପାନେ ଏହି ଅର୍ଥା କରୁ ଉକ୍ତ ତାଲୁକବାବୁଙ୍କର
 ଉପସଂହାରରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦାବମାନେ
 ବଦାବୁକ୍ତି କଲେ ଅନୁମାନେ ଅବ୍ୟକ୍ତ ସ୍ୱାଣୀ
 ହେବୁ ।

ବସନ୍ତ

ଶ୍ରୀ ଅନାପବକୂମରାଣୀ । ସା । ଶ୍ରୀମାତାସୁସ୍ତର
 ଶ୍ରୀ ବାଣସ୍ତର ।

ମହାଶୟ !
 ଅକ୍ଷୁଦ୍ରାପ୍ରଗନାର ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ।
 “ ସର୍ବଜାଣର ପୂର୍ବଲକ୍ଷଣ ” “ ନିରୀକ୍ଷିତରେ
 ପ୍ରବାର ”

ଅନୁମାନେ ଦୁଃଖର ସହିତ ପ୍ରକାଶ କରୁ-
 ଅଛି ଯେ କରକତ ଲବଣ ଅଧିକ ବିକାଶଦେବା
 ଅଗାରେ ନିମକଇଲକାର ଯୋଗ୍ୟ କର୍ମଶୈ-
 ମାନେ ଗୋଟି ଯୋଗ୍ୟ ଦେଉ ଥିବାର ଦାମ
 କର ଅତି ପ୍ରଗତି ଅନେକ ଗରବ ପ୍ରକାଶ
 ଶୁଣିବ ଦେଇ ଅନେକ ଟଙ୍କା ପୁରସ୍କାର ପାଇ-
 ଲେଣି ଅଳ୍ପ କାଳ ଏମାନେ ଏପରି ଅଭ୍ୟାସକୁ
 କରୁଛନ୍ତି ବସିଲେଣି ତାହା ଆଉ ଅନୁମାନେ
 ସଦ୍ୟ କର ପାଇବୁ ନାହିଁ କି ଅନ୍ୟାୟ ଧର୍ମ
 ଥିଲେ ଶୁଣିବ ପାରତୋଷିକ ପାଇବା ଲଳସାରେ
 ଘର ଡୁବାଇବାକୁ ବସିଲେ ତଥାତ ଅନୁମାନ-
 କର ଗୁଣାରିତ ଦେଉ ଶୁଣିଲ ନାହିଁ । ଇନ୍ଦ୍ର-
 ବଜ୍ରଙ୍କ ଅଶୁଭଦୃଷ୍ଟିରୁ ଆଜକୁ ବ୍ୟାଧି ଶର୍ମ
 ଦେଲେ ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ଧାନ ଫସଲ ଉତ୍ତମରୂପେ
 ଦେଇ ନ ଥିବାରୁ ପ୍ରାୟ ଦଳରେ ଏକବାର
 ଖାଇ ବା ବୌଦ୍ଧି ଦଳରେ ଅନାଦାରରେ
 କଟାଇ ଅସୁଅଛି । ଏଥି ଉପରେ ସୁନବାର
 ନିମକସମ୍ପ୍ରଦାୟକର ଅଭ୍ୟାସର “ ବୋଧ
 ଉପରେ ଲଳିତାବିତା ” ଏ ଅଞ୍ଚଳରୁ ଯେତେ
 ନିମକ ମକଦମା ଶୁଣିବ ଦେଉଅଛି ସେଥିର
 ଅସାମିମାନେ ପ୍ରାୟ ଗଢ଼ିତ ଗୋଷା କାରଣ
 ଏମାନେ ପ୍ରବ୍ୟବ ସମୁଦ୍ର ପଶୁକୁ ଯାବାୟାତ
 କରନ୍ତି ସେଥିପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ସଦେହ
 କର ଅର୍ଥଲିପ୍ତ ନିମକପୋଲିସ ବିନା ଦୋ-
 ଶରେ ଦୋଷୀ କର ସେମାନଙ୍କୁ ଶୁଣିବ ଦେଉ-
 ଉଅଛି । ବିଶ୍ୱେ ପଦ ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ନିଗାଳନକୁ ବାବୁ
 ତୋ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ପ୍ରକୃତ ବିଶ୍ୱର କର ଏବଂ
 ଶୁଣିବ ପ୍ରମାଣଦ୍ୱାରା ଏବ ନିମକଅସାମିକ ଶୁଣିବ
 ଦେଉଅଛନ୍ତି ।

ଏ ଅଞ୍ଚଳର ମହାମାନ୍ୟ କର୍ମଦାରକର୍ମମାନେ
 ମଧ୍ୟ ଏ ଅଭ୍ୟାସର ପ୍ରକୃତ ଦୁଃଖେ ବରୁ ନାହାନ୍ତି ।
 ବାରଣ ଉକ୍ତ ନିମକପୋଲିସମାନେ କର୍ମଦାର-
 ମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଉକ୍ତ ଦୋଷରେ ଶୁଣିବ ଦେବା-
 ନିମନ୍ତେ ଧମକାଉଅଛନ୍ତି । ଏବ ବଡ଼ ବିଷମ
 ହାତ୍ର । ଯଦି ନିମକଇଲକାର ବର୍ତ୍ତମାନମାନେ
 ଏ ବିଷୟର ପ୍ରକୃତ ଚିତ୍ର ଅନୁସନ୍ଧାନ ନ କ-
 ରିବେ ତାହା ଦେଲେ ଉକ୍ତ ଉଲକାର ଅଧିକ
 କର୍ମଶୈଳମାନେ ଅନୁମାନକର ସର୍ବକାର ଘଟା-
 ଲକେ । ଅନୁମାନକର ଶ୍ରୀପୁତ୍ର କଲେକୃତ

ସାଦେବ ଓ ଉକ୍ତକୁ ସୁପରିଦେଖିବାରେ
 ନିବେଦନ କରିଅଛି । ଯଦି ସେମାନେ ଅନୁମା-
 ନକର ନିବେଦନ ନ ଦେନିବେ ତାହା ଦେଲେ
 ଅନୁମାନେ ଅଗାଧ ସମୁଦ୍ରରେ ଭସିବୁ ।
 ଶୁଣିବ ଦେଲେ ମଧ୍ୟ ଅନୁକମ୍ପା ଏପ୍ରକାରରେ
 ନିମକପୁଲିସଙ୍କ ଅଭ୍ୟାସକୁ ବର୍ତ୍ତନୀ ଅତିପ୍ର-
 ଦେଇ ମରଗଲୁ ।

ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ଅପଣ ଅନୁପ୍ରଦ କର
 ଅପଣକର ମନୁଷ୍ୟସହିତ ଏକା ପ୍ରକାଶକଲେ
 ଅନୁମାନେ ଚିରକାୟତ ହେବୁ ।
 ଇରମ } ଇରମ ନିବାସୀ କେତେକ-
 ତା ୧୭/୧୧/୧୨ } ଜଣ ପ୍ରଜା ।

ମୂଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି ।
 ବାବୁ ବ୍ୟାଧିତ ପଞ୍ଜା ୫ ୧୧
 ନିମକମାନ ବ୍ୟାଧିତ ବାବୁ ୫ ୦୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ବ୍ରତାବଦ ।

କଟକପ୍ରିଣ୍ଟିଂକୁମ୍ଭାଳକ ଉତ୍କଳସ୍ୱରାଜ୍ୟର
 ସ୍ୱାର୍ଥ ପ୍ରସୂତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିଶତକୁ କର-
 ଅଣ । ମୋଟସଲକୁ ତାଳମାପୁଲି ଶାସ୍ତ୍ରକୁ
 ତୁରନ୍ତରସା ।

*Extract from a letter of Babu
 Radhanath Roy dated 14th
 October 1892 addressed to the
 author.*

(Need I repeat that as a come-
 dy I consider it quite a finished
 piece.)

ଚକ୍ରଧର ଅଭ୍ୟାସକର ସରଳକ୍ଷେତ୍ର-
 ପରମାଣ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୨/୦
 କରତା କୁସୁମ ଶୟ ସ୍ୱପ୍ନରଣ ଅପର ପ୍ରାଣମେଣ-
 ପଦ୍ମାକାର ପାଠ୍ୟ ଟ ୦/୮
 ପ୍ରବନ୍ଧମାଳା ନୂତନସମ୍ପର୍କଣ ୧୮୯୩/୧୯-
 ସାଲର ପାଠ୍ୟ ଟ ୦/୫
 ସେକଣ୍ଡକୁ ଅଭ୍ୟାସକର ଓଡ଼ିଆ ମାନେ ଟ ୩
 ଏହାଦି ଅଭ୍ୟାସିତ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ସବୁ ପ୍ରକାର
 ଅନୁଠାରେ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ ଲଭ ।
 ଶ୍ରୀ ରାମପ୍ରସନ୍ନ ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟ ।
 ରୁକ୍ମ ଏକାନ୍ତ-କଟକ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏକଦା ସର୍ବସାଧାରଣକୁ ଜଣାଇଦିଅ-
 ଯାଉଥିବି ଯେ ଓଡ଼ିଶାବିଭାଗର ଉତ୍କଳ ଦାଖଲ-
 ଶାଳର ଓ ଭଦ୍ରକ ରେଳପଥମାନଙ୍କରେ
 ଭୃତ୍ୟସଂଚାରର ସ୍ୱଭାବ ପରିମାଣ ଦର୍ଶାଇବା-
 ନମନ୍ତେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗଣନା ପରିମାଣ
 (ଖେଳ) ଚଳେଦେଶର ନିମ୍ନପ୍ରଦେଶର ମହା-
 ମନ୍ୟ ରେବକରୁ କୋର୍ଟ ମଞ୍ଜୁର କରିଅଛନ୍ତି ।
 କିନ୍ତୁ ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉକ୍ତ ରେଳପଥମାନ-
 କରେ ଦର୍ତ୍ତମାନ ଥିବା ଲେଖାମାନ ମଞ୍ଜୁର୍ଣ୍ଣ-
 ରୂପେ ପ୍ରକାଶିତ ନୁହେଁ, ତେଣୁ ଲେଖା ନ ଦେବ, ତେଣୁ ଦେ-
 ନପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ଲେଖାମାନ ବଦଳିବ ନାହିଁ ।

- ୪ ବେଦ = ୧ କଡ଼ା
- ୪ କଡ଼ା = ୧ ଗଣ୍ଡା
- ୧୦ ଗଣ୍ଡା = ୧ ବସା
- ୧୭ ବସା = ୧ ଜାନ୍ତି
- ୧୦ ଜାନ୍ତି = ୧ ପାହି
- ୧୨ ପାହି = ୧ ଥଣା
- ୧୨ ଥଣା = ୧ ଟଙ୍କା

G. B. Des
 Personal Asstt. to Commissioner.
 For Offg. Commissioner.

TRADE MARK REGISTERED.
 BEWARE SPURIOUS AND VILE IMI-
 TATIONS ARE OUT.
 The best patent yet discovered, approved
 and certified as an experimentally invaluable
 specific by eminent physicians.
 Hæmatic Syrup is a marvellous remedy
 for complete loss of Manhood, Nervous
 Debility, Prostration, caused by extreme
 over-strain and labour or by any other
 cause, such as intemperance, inordinate
 indulgence of indiscretionary habits excea-

sive grief or the like; and for diseases
 contracted by vice.

Don't use quack medicines, while the
 above is available at the cheapest price.
 They only make the case worse and in many
 cases the disease is difficult to cure. But

Hæmatic Syrup gives Vigour, improves
 the Strained Powers of the Intellect and
 understanding, makes the mind Imaginative
 and active, and improves Retentive Powers.

Hæmatic Syrup is a miraculous prepara-
 tion for the Purification of Blood, for the
 Renovation of Deranged and Broken Con-
 stitutions, is a Rebuilder of Health and a
 Resuscitator of Life.

Hæmatic Syrup strengthens the System
 of the Fair Sex, restores all ages the sound
 and Robust Health, removes any obstruc-
 tion or Irregularity of the System.

Hæmatic Syrup is an infallible remedy
 for Bilious disorders of any kind such as
 Indigestion, Dyspepsia, Loss of Appetite,
 Acidity, Costiveness, Head ache, Disturb-
 ed Sleep, Frightful dreams and long stand-
 ing Diarrhoea, &c.

Value returned in case of failure in effi-
 cacy. Innumerable testimonials are at
 hand.

Price per phial Rs. 2; dozen Rs 20 post-
 age and V. P. P. charge Annas 10
 and Rs. 2-4 only.

Apply to
 Dr. P. MARTIN,
 41, Bhawani Charan Dutta's Lane,
 Calcutta.

NOTICE.

Wanted a clerk for the Executive
 Engineer's office of Akhoyapada-
 Jajpur Division at Akhoyapada, on a
 salary of Rs. 30 per month for 3
 months; no one need apply who does
 not possess a fair knowledge of
 English and is not experienced in the
 Works of correspondence Branch of
 an office; applications with copies of
 testimonials, will be received by the
 undersigned up to 8th December,
 1892.

The person selected will have to
 join his appointment at once.

J. W. ARNOTT
 Executive Engineer,
 Akhoyapada Jajpur Dn.

୧୮୯୩ ଓ ସନ ୧୮୯୪ ସାଲର ଅପର-
 ଗ୍ରାହଣେ ପଦ୍ମାବତୀ ଯାତ୍ରା କର୍ତ୍ତାବ୍ୟମାନ
 ସଂଗ୍ରହଣ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟସ୍ୱରୂପ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ-
 ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଗ୍ରହଣ୍ୟ । ଏହି ସଂଗ୍ରହଣରେ

ଉପମାନ ସଂଗ୍ରହଣ ଓ ପ୍ରକାଶଣେ ଅବଶ୍ୟକ
 ହୋଇଥିବେ ସମ୍ଭବତଃ ଏକ ଶେଷାଂଶ
 ବାହୁଲ୍ୟଭାବରେ ଅର୍ଥ, ବରଦାସୀ ଓ ଡ
 କରଣ ବିଧି ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି ।

ଉକ୍ତ ପଦ୍ମାବତୀ ଯାତ୍ରା ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟପାଠ ଏ
 ବିଜ୍ଞାନପ୍ରଦେଶର ସଂଗ୍ରହଣ ନୁହେଁ ସମ୍ଭବତଃ
 ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟପାଠର ମୂଲ୍ୟ
 ଟଙ୍କା ଏବଂ ବିଜ୍ଞାନପ୍ରଦେଶର ମୂଲ୍ୟ ଟଙ୍କା ।

ସନ ୧୮୯୩ ଓ ୧୮୯୪ ସାଲର ପ୍ରକାଶିତ ଓ
 ମାଲକର ପଦ୍ମାବତୀ ଯାତ୍ରା ସଂଗ୍ରହଣ ଓ ପର-
 ବର୍ଷର ପ୍ରାକୃତବିଜ୍ଞାନପାଠ ଓ ସୁଲଭ-
 ପରିଚ୍ଛେଦ ନୁହେଁ ସମ୍ଭବତଃ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ।
 ପ୍ରାକୃତବିଜ୍ଞାନପାଠର ମୂଲ୍ୟ ଟଙ୍କା
 ଏବଂ ସୁଲଭପରିଚ୍ଛେଦର ମୂଲ୍ୟ ଟଙ୍କା ।

ପ୍ରାକାଶନାଥପୁର ପ୍ରକାଶକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସାଧନର
 ପ୍ରକାଶିତ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ମୂଲ୍ୟ
 ଏକଅଣା ମାତ୍ର । ଏହି ପୁସ୍ତକ ଶୁଣିବ ବାଳକ-
 ମାନଙ୍କ ସ୍ୱସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବୃଦ୍ଧିକୁ ଅନୁକମଳ ମଧ୍ୟରେ
 ପ୍ରଥମ ସଫଳତା ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଅଛି ।
 ଏହା ଏପରି ପେପୋରୀ ହୋଇଅଛି ଯେ
 ଅନେକ ଶିକ୍ଷକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସାଧନ ପରବର୍ତ୍ତରେ ଦେ-
 କଳ ଏହି ପ୍ରକାଶିତ ବାଳକମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ
 ଅଭାଷ୍ୟ ହିତ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ସମସ୍ତ ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ସମ୍ଭବତଃ ସମ୍ଭବତଃ
 ସମ୍ଭବତଃ ସମସ୍ତ ହୋଇଅଛି ପ୍ରାୟ ପ୍ରକାଶିତ
 ହେବ । ମୂଲ୍ୟ ଟଙ୍କା ଅଣା ।

ଉପସ୍ତେଜ ସ୍ୱସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କୋ-
 ଙ୍ଗାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶ୍ୟ ।

ଉପସ୍ତେଜ ସମ୍ଭବତଃ ହେବ ।
 ଓ, ବ୍ୟବସାୟ ସମ୍ଭବତଃ
 ଆବୁ ବୋଲି ଓ ନେତ୍ର ପ୍ରଦେଶର ସମସ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।

ଓଡ଼ିଶା ଉପ ।

ଉପସ୍ତେଜ, ସମସ୍ତ ସମ୍ଭବତଃ ଯେଉଁ ନେତ୍ରପ୍ରଦେଶର ଅର୍ଥ
 ହୋଇ ଶୁଣି ନେତ୍ରପ୍ରଦେଶ । ଅନୁ ୧୩ ଓ ୧୪ ବର୍ଷ ବୟସ
 ଧରଣେ ଓ ଅନେକାଦି ଯେଉଁ ସୁବିଧା ପ୍ରଦେଶମାନଙ୍କର
 ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାରେ ଯେଉଁ ଯାତ୍ରା ଯାତ୍ରା ଉପସ୍ତେଜ ସାଦି
 ହିତ ହୋଇଅଛି ସେ ସମ୍ଭବତଃ ସାଧାରଣତଃ ଏହି ଉପସ୍ତେଜ
 ଅବସ୍ଥା । ସେମାନେ ଯେଉଁ ଯାତ୍ରାରେ ବ୍ୟାପକ
 ଅବସ୍ଥା ଏବଂ ଯେଉଁ ଯାତ୍ରାରେ ଯେଉଁ ଯାତ୍ରାରେ
 ନୁହେଁ କୋଇ ଯାତ୍ରାରେ ଯେଉଁ ଯାତ୍ରାରେ
 କିଛି ସମ୍ଭବତଃ ଯେଉଁ ଏ ଉପସ୍ତେଜ ସମସ୍ତେ
 ଏହା ସମସ୍ତଙ୍କରେ ଆବୁ ବୋଲି (ଉପସ୍ତେଜ ପ୍ରଦେଶ
 କା ନ୍ୟାୟସାଧ୍ୟା ସମସ୍ତେ) ଯେଉଁଠିରେ ମାତ୍ରସ୍ୟ

ଫା ୯ ଅକ୍ଟୋବର ୧୯୧୭ ମସିହା

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ।

ଦିନାକର ଚନ୍ଦ୍ର ଦେବପଣ୍ଡା ଚନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତ ମାତା ଘାତା,
ସେତୁ ପ୍ରମୋଦଅଞ୍ଜ ୬୩ ରାଜ୍ୟ ଯେତୁ, କରୁନୀ ଅଧି-
ଶାଳା, ସୁରଭାୟ ଉତ୍ତମ ସୁଖିନୀ, ସୁରଭାବରେ
ଅଗ୍ରମୟୀ ସୁନ ବରଦା, ଅପ୍ତ ବା ବଳା ଉତ୍କଳଜାତୀ
ସେତୁରାଜ, ଉପା କରେ ଅନୁରାଗ, ସୁପ୍ରଭାତ, ପ୍ରସାଦ
ସକଳ କା ସହରେ ବାସନେ ମୃତୁବସନେ କା ସମକଥାକୁ
କରଣ, ଉପରେ ସପ, ପ୍ରସବରେ ଭାବନା, ମୃତୁମୁଖି
ସମ୍ପଦ ଓ ଅର୍ପଣ ବର୍ଣ୍ଣ ଲକ ଚା ସେତୁ । ଉପରେ
କେତରା, ସବଦା ଅଗ୍ରମା, ଶ୍ରୀମାତା, କୋଷବଳି ପଞ୍ଜ-
ପାକା, ମୃତୁବସନୀ, ଉତ୍କଳା, ମୃତୁମୁଖି, ମୃତୁମୁଖି,
ମୃତୁମୁଖ, ଶାନ୍ତାଚାର୍ଯ୍ୟ ଶ୍ରୀମାତା (ଶ୍ରୀ ଓ ପୁରୁଷକ)
ଦେବଦାୟ ମୃତୁମୁଖ ସମସ୍ତ ସାବଦାୟ ବଠିଳ କଥା
ସେତୁରେ ମୃତୁ ଓ ଚୋରାପୁର ବଳମାସ ସେତର
କରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସେତେକ ଦେବ କରା, ମାଂସ, ସୁଖ,
କଳ କରଣ ସୁଖି ସେତ । ଅଗ୍ରା ପ୍ରକାଶକରେ ଶ୍ରୀମୁଖ
ଶ୍ରୀମା ଅଗ୍ର ଦେବ କାହି । ବଳମାସ ସେତନୋପସାଧା
ପ୍ରକାଶକ ଓ ଉତ୍କଳା । ଉପାକ ୬୦ । ବଳମାସା ।
ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ଠିକଣା ।

ଉ, ତ୍ୟାପେତ ଏଣୁ କୋ
୧୧ ଚନ୍ଦ୍ର ବଲେନସିଃ, ବଳବଦା ।

ବିଶୁଦ୍ଧ ମଧ୍ୟକାରୀସୁଶାଳିଳ

ଅକ୍ଷୟକାଳୀ ଅମ୍ଳ ଭବିଷ୍ୟେ ବିକାଶାର୍ଥେ ଅଛି ।
ମୂଲ୍ୟ ଏକଅଣା ବୁଟ ୧୦ ବା
ଏକଅଣା ଏକଅଣା ଚୋରା ଓ ୨ ବା
କଟକ ପ୍ରତିକାଶାଳୀକ ଉପାଳୟରେ ରୁ
କଲେ ମିଳିପାରିବ ।
୧୭/୧୧/୧୭

ଅକ୍ଷୟକାଳୀ କ୍ୟାପାର, ଅମ୍ଳ ଉପହାରଦାପ୍ର ।
ଏହି ପୁସ୍ତକର ।

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାର ଏହି ବହିରେ ଏକମାସରେ
ଏକଅଣାରେ ଏକଅଣା ପ୍ରକାଶକ ୧୨ ଗୋଟି ଦୁଇ
କ୍ୟ ବହିରେ ଉପାଳୟ ବୋଧିବ ପ୍ରକାଶକରେ ଏକଅଣା
ବୋଧିବ ଏକ ଅଣା ଉପାଳୟ ପ୍ରକାଶକ ଏକ ଅଣା

ଅର୍ଥାତ୍ ୨ ଗୋଟି କ୍ୟ ବହିରେ ଗୋଟିଏ ଟାଇମ୍ପିୟ
ଏକ ଉପହାର ଭସଣିକା । ମୂଲ୍ୟ ଅଗ୍ରମ ପଠାଉଲେ,
ଅଥବା ପ୍ରକାଶକରେ ନାମାନ୍ତ ମତ ପଦ୍ମ ଲେଖିଲେ
ମତୁକାଳୀ ଓ ୧ ଟାଇମ୍ପିୟ ପଦ୍ମ ଓ ଉପହାର ଶ୍ରେଣୀ
କଲେ ମୂଲ୍ୟ ଅର୍ଦ୍ଧାୟ ବଦ ୨୦ ।

**ଘରଘରେ ଅକ୍ଷୟ ଓ ଅକ୍ଷୟମର୍ଯ୍ୟ
“ମ୍ୟାଜିକ ଲେଖା ।”**

ଏହି ଲେଖା ଅମେଲକାକୁ ବଲକଥାକୁ ପ୍ରକାଶକ ମୂଲ୍ୟ
ଅଧିଅଛି । ଏଥିରେ ଏକାଦିକ ଏକଅଣା ଦେବକର୍ତ୍ତୀ
ଅମରକା ହୋଇ ନ ଥିବ । ଏହା କଲେ ବୈଦ୍ୟକ
କର୍ମଠି, ଦେବକାକୁ ଅବଦାନରେ ଠିକ ନେବ ଅପ୍ରାପ୍ୟକାକୁ
ପଦେଷରେ ଉପାସାଲ ପାରେ । ଏହା ଦେବକାକୁ ଅତି
ସୁନ୍ଦର । ଅକ୍ଷୟକ କଥା ଏହି ଯେ, ଏ ଦେଖ କାଳକା-
ନମନ୍ତେ ଅକ୍ଷୟକ କଳ୍ପା ଅନ୍ୟ କୌଣସି କାର ଅକ୍ଷୟ
ଦରଦାନ ନାହିଁ । ଲେଖକ ପଞ୍ଚପାଠେ ଦୁଃଖେ ଓପି-
କଲେ ହଠାତ୍ କଲେପେ ଏକ ଲେଖା ଦେଖେ ଲେଖାଏ ।
ପ୍ରଦେବ ମୂଲ୍ୟେ ଏ ଲେଖାକୁ ଗୋଟିଏ ଦେଖାଏ ଲେଖା
କର । ପଦ୍ମ ଲେଖକ ମୂଲ୍ୟ ୫୫୦ ବା । କୋ ୨ କାକ
୫୨୫ ବା ଗୋ ୧୨ କାକ ୫୫୦ ବା ।

ପଦେଷ ଶ୍ଳୋକ (ବାଞ୍ଚ)

ଏହି ବାଞ୍ଚ କର୍ମନେତ୍ରୀକୁ ଚୁପାରେ ଚାହୁଁଲ ହୋଇ
କଦରକୁ ମୂଲ୍ୟ ଅମରକା ହୋଇଅଛି । ଏହା ଦେବକାକୁ
ସୁନ୍ଦର ଏକ ଆକର୍ଷଣ ଉପସୋକା । ଏହିକାଳ୍ପ ଏପଦ
କୌଣସିକରେ କର୍ମଠି ଯେ, ଏହା ପଦେଷରେ ଉପାସାଲ
ପାଟକ । ପ୍ରଦେବର ଦେବେ ଦେଖ ସବୁକଲେ ବାଞ୍ଚି ଦସୁକ
ଦେବ । ପ୍ରଦେବ ବାଞ୍ଚିକ ମୂଲ୍ୟ ୫୨୫ ଅପ୍ରକାଶକ
୫୨୫ ବା ଗୋ ୧୨ କାକ ୫୫୦ ବା ।

“ସୁରପ୍ରକା ଅକ୍ଷୟା”

ଏହି ଅକ୍ଷୟ (ମୂଖ) କର୍ମନେତ୍ରୀର ଅକ୍ଷୟ,
କେ ଚେପିଅନ ପର୍ଷିକେ କର୍ମଠି, ଗୋଦମିତ୍ରୀକା କର୍ମଠି,
ଦେବକାକୁ ମନୋହର, ଲକ୍ଷ ଉପସାଧା, ବ୍ୟକଦାରରେ
କଦରକା ବୁଟି ହୁଏ, କଲେ ୧୦୧୦ ଟଙ୍କା କଲେ
ସୁନା ସହୁକାଳୀ ଦେବ । ଏହା ଦେଖିଲେ କେଶିକା
କର୍ମ କଲ ଅପଲ ସୁନ୍ଦର ମନ୍ତ୍ର ବ୍ୟକଦାର ବକ୍ଷ୍ୟାକୁ
କେ କଲ ନାହିଁ, ଏହି କର୍ମନେତ୍ରୀର ଅକ୍ଷୟକ ସୁନ୍ଦର
ମୂଲ୍ୟ ୫୨୫ ବା ଅର୍ଦ୍ଧ ଚକମ୍ପୁ ୩୮୦ ବା ଏକ ଚକମ୍ପୁ
୫୫୫ ବା ମାତ୍ର ।

ଉପରେକ୍ତ ସମସ୍ତ ପ୍ରକା ଗ୍ରାହଣ ଏକମାତ୍ର ଠିକଣା ।
ପି, ଲେଖାଏ ଏଣୁ କୋଶାଳ
୧୧-୧୧ ଚନ୍ଦ୍ର ଭବାନୀଚରଣ ଚନ୍ଦ୍ରଲେଖ
କଲବଦା
P. LEZARS & Co.
41-1 Bhawani Gh, Dattas Lane
Calcutta.

ନୂତନ ନାମାକଳୀ ।

ହୁକୁ ମାନକର ପ୍ରାକାଶକ ପୁରାସମୟରେ
ଅଞ୍ଚଳେ ଆର୍ଦ୍ରଣ ପାର ମନୋହରକିନ୍ଦ୍ରକ୍ୟ
ପରାଶରଣ ଶକ୍ତିକର ପାଦସମ୍ପ ଏକ ଚକା
ଓ କଳ୍ପା ଅକ୍ଷୟରେ ଅନେକନାମ ଓ ମହାମ-

ଲକ୍ଷଣପତ୍ରା ଲଲରକାରେ ଶ୍ରୀମଦୋଇ
ଏଠାରେ ଚକାକୁ ଦେଖଅଛି ଓକିମାରେ ଏକା
୧ମପ୍ରକାଶକ । ବୁଦାବକରୁ ଅପ୍ରକାଶକ ନାମାକ-
ଳୀଠାକୁ ଉଲ୍ଲେଖ, ଦେଖିନା ମାତ୍ରକେ ଜଣାଧିକ
ଏଥିପ୍ରକେ ଯେ କା ଓ ମାଟିଆରକାରେ ଶ୍ରୀମା
ଦେଖୁଲ ଗାଦକେ ଏହାକୁ ସେତୁ ପ୍ରକାର
ମନେ କଲବେ ନାହିଁ । ଲମ୍ବ ଗାମ୍ଭୀର ଓସାର
ଭୁଲଦାନ, ମୂଲ୍ୟ ଗ ୧ ଶ୍ରୀ ୫ ୧୧

ନୋପସଲ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରୀପ୍ରକାଶକ ଓ ।
ଲେଖାଏଁ ତାକଶର୍ତ୍ତୀ ପଞ୍ଚକ । ଭୈରବପଦକ
ତାକରେ ପଠାପାଠ୍ୟରେ ।
କଟକପ୍ରକାଶକ
ଯତ୍ନକରୁ
କଟକ } ଶ୍ରୀ ଭବାନୀଚରଣପତିପୁ

ଘଡ଼ିମରମତ ।

Watches! Clocks! Time pieces
Repaired by an efficient workman
the premises of the Cuttack Printing
Company Charge moderate.

କାଳାପ୍ରକାର ଶ୍ରେଣୀ ବହୁ ପୁରୁଷକି
ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ମସମଳ ଦେବା ଓ ଯଥା ସମ-
ୟରେ ପାଶ୍ୟକାର ଭଳ ବନୋପସ୍ର ଏ
କଲରେ କା ପ୍ରକାକୁ ଅନ୍ୟ ଭଳି ମସମଳ
କାର୍ଯ୍ୟକାରୁ ବଦାଅଛି । ଯାକାକର ବରକାର
ଦେବ ଶ୍ରୀମାଖାଳୀଠାରେ ଚକ୍ର କଲେ ସମସ୍ତ
ଜାଣି ପାରିବେ ।

**ବିଶୁମସାହେବକଂ ବଟିକା
(BEECHAM'S PILL.)**

ଫଳ ବିକେତନାରେ ଏକ ୭ ଫଳୁଅର ମୂଲ୍ୟ
ଏକ ୭ ମୋକରକୁ ସିଧା କୋଲସାର ପାରେ ।
ଏ ବଟିକା ଦେବକଲ ଭୈରବଦାର୍ଥରେ
ପ୍ରସୁତ ହୋଇ ଅଛି । ଏଥିରେ ପାର ଚକି
ଉଦ୍ୟାଦ ବିଶାଳ ବା ଅର୍ଦ୍ଧକାଳର ଦ୍ରବ୍ୟ ଭକ୍ତି
ନାହିଁ । ଏହା ସକ୍ ଦାନରେ ପ୍ରସୁତ ହୋଇ
ନାହିଁ କଲରେ ପ୍ରସୁତ ହୋଇଅଛି ।
ସକଲ ବୟସର ଶ୍ରୀ ପୁରୁଷକ ପଦରେ
ସମାନ ଉପକାଶ୍ୟ ବୋଲି ପୁଥିବୋର ବିଷୟ ।
ଅରେ ସତ୍ୟତା ବଳେ ଏଥିର ଶ୍ରୀ କାଣି
ପାରବ ।

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା, ପାଦସମ୍ପଲକେ ବ୍ୟଥା, ମୁଣ୍ଡବ୍ୟଥା,
ମୁଣ୍ଡକଲ, ଲୋକକ ଉଦ୍ଭାର ଉଦ୍ଭାର ଯତ୍ନ-
ପୁରୁଷା ଓ ଶିଶୁକା, କପାଳକା, ଶିଶୁକା, ତାପେ

ଦ୍ଵନ୍ଦ୍ଵ, ଉପାମାନ, ଶାସ୍ତ୍ର, କୋଷକବିତା, ବିକସ୍ୟ ଚର୍ମାବେଶ ଇତ୍ୟାଦି ସକଳପ୍ରକାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ଯେଉଁଠି ଯାତ୍ରାରେ ଏହି ବୈଦ୍ୟ ଅମୋଗ ଔଷଧ । ଏବଂ ଇନ୍ଦ୍ର ପରଷ୍ଠା ଓ ଦେବପୁଷ୍ପି-
ଠସରେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ୍ର ହିତବାସ ।

ହିନ୍ଦୋସ୍ତାନର ସକଳଜଗତର ଇଂରାଜୀ-
ଔଷଧୀଲତାରେ ପ୍ରାୟ ଦୁଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି-
ଫଳରୁ ଅଧାର ଅନୁସାରେ ଟ ୦ ୫ ଟ ୦ ୫ ଓ
ଟ ୦ ୫୫ ଅଟଇ । ତାହାଖଣ୍ଡା ପୃଥକ୍ ଦେବା-
କୁ ଦେବ ।

ସଦର ଓ ମଫସଲବାସୀ ମାନଙ୍କ ସୁବିଧାର୍ଥ
ଅଳଙ୍କୁ ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ଦେବ ପ୍ରାଣିତ ହୋଇ
ସୁବନ୍ଦୋପସ୍ତୁ ସହର କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳୁଅଛି । ଏଥି-
ରେ ନାନାବିଧ ଡାକ୍ତରୀ ଓ କଳିକରୀ ଔଷଧ
ବକ୍ଷୟ ଦୁଅଛି । ଏହାଛଡ଼ା ଅଭ୍ୟନ୍ତ୍ର ଯାତ୍ରାର
ଯେଉଁଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରୟୋଜନ ହୁଏ ଲେଖିଲେ
ଅଭାବର ଓ ବିଶେଷ ସାବଧାନତା ସହର
ପଠାଇ ଦିଆଯାଏ । ମାତ୍ର ଦ୍ରବ୍ୟ ଯତ୍ନା
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମୁଦାୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ଓ ସରକ-
ମଫସଲବାସୀ ଅନେକ ଅନେକ ରକ୍ତା ଜଳିବାର
ଓ ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ମାନଙ୍କଠାରୁ ସର୍ବଦା ସ୍ଵେଚ୍ଛା
ଚକ୍ରଣା ଓ ଔଷଧ ପ୍ରେରଣ କରୁବାସବାପେ
ପ୍ରକାଶ ପାଇଅଛି । ଅଳଏକ ସେମାନଙ୍କ ଓ
ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ସୁବିଧାର୍ଥ କଣ୍ଠାଭିତ୍ତି ବି ଯେଉଁ-
ମାନେ ଅମୃତାସ ଅଭାଷର ଚିକିତ୍ସିତ ହେବାକୁ
ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ସେମାନେ ଯାତ୍ରାର ଅବସ୍ଥା ଉପୁଷ୍ଟିର
କାରଣ, ବ୍ୟାସ ଭୁଲକ କ ନା, ସେନା ସୁରୁଷ
କ ଶା, ସେନାର ପୂର୍ବ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଭରଣ
ବ୍ୟବହାର, ଅଦାର, କୋଷ୍ଠାଶୁଷ୍ଟି, ଧାରୁ ପ୍ରକୃତି
ବଦ୍ୟାଦ ସେଗର ବୃଦ୍ଧିକୁ ଲେଖି ପଠାଇଲେ
ନାବାଇ ସପାଯୋଗ୍ୟ ଔଷଧ ପଠାଇବୁ
ସବୁ କରୁ । ଯେଉଁ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ଅଭ୍ୟନ୍ତ୍ରୀକୁ
ହସ୍ତ କର ପଠାଇବାକୁ ହୁଏ ତହିଁର ଉଚିତ
ବଜାର ଦର ଉପରେ କଣ ପଠାଇବାର ପର-
ଶମନନେ ପରକର ଟ ୨ । ହିସାବରେ କଳି-
ରକ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କଠାରୁ ନିଆଯାଏ । କେବଳ
ସ୍ୟାକଂ ଓ ତାହାଖଣ୍ଡା ପଠାଇଲେ ଔଷଧ ଓ
ଦ୍ରବ୍ୟାଦି ବାଲ୍ୟପିତ୍ତକର ତାହାରେ ମଧ୍ୟ
ପଠାମାଇ ପାରେ । କେଉଁ ବା ଇନସପିସିଏନ୍
ସହ ସୁସ୍ଥ ହୁଏ କାହିଁ ଏବଂ ଉତ୍ପାଦକାର୍ତ୍ତ ବା
ଉପସାଧିଅ ହିତର ଖଣ୍ଡେ ନ ପଠାଇଲେ
ପରେ ଉତ୍ତର ଦିଆଯାଏ ନାହିଁ ।

ଟିକା, ବହୁଳି କ ପତ୍ରାକ ନିମ୍ନ ଠିକଣାରେ
ଅମୃତାକୁ ପଠାଇବାକୁ ଦେବ ।
ବକ୍ଷୟ ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।

ପ୍ରୟୋଗ ଓ ପ୍ରୟୋଜନୀୟତା ।
୧ । ପାତ୍ରାକ ଚୈତ୍ର—ଏହା ଲଳିତମୋହନ ବଳେ ମସ୍ତ-
କର କଣ୍ଠ ଓ ଗାତ୍ରାକରକ୍ରମେ ଚେତ ଓ ମନେ ବୃଦ୍ଧିର,
ବେଶ କର୍ତ୍ତ, ଗୋଷ୍ଠପ୍ର ଓ ସୁକର୍ତ୍ତ ହୁଏ । ପ୍ରତିଦିନ
ମୂଲ୍ୟ ବାଲ୍ୟମା ମାତ୍ର ।

୨ । ବିଷ୍ଣୁଦାସ—ନୀମ କୃତାକର ସତ୍ୟ କରୁ ପ୍ର-
ସୋଦ ବାସେ ଦାନା ସଦା କରମାତ୍ରା ଯାଏ ମାତ୍ର ।
ପ୍ରତିଦିନ ମୂଲ୍ୟ ବାଲ୍ୟମା ମାତ୍ର ।

୩ । ଶାନ୍ତଦାସ—ଏହା ଯଥାନ୍ତର ସେବକ ବଳେ
କ ଗ୍ରାହଣ କେ ଦେବ ସବୁ ପ୍ରକାର ଅସ୍ତର, ଚିତ୍ରକ,
ବାସୁ ପୂର୍ (ବନାକା) ଓ ବନପାତ୍ର ପଞ୍ଚ ସକ୍ଷମାତାପୁ-
ରଣମାନ ସ୍ଵରୁ ହୁଏ । ଏବଂ ସର୍ବ ବାଦ ସେବକ ଔଷ-
ଧର ମୂଲ୍ୟ ଦୁ ୩୩ ଟ ୦ ଅଟା ।

୪ । କୋଳେଇ ଚକ୍ରା—ଏହି ଔଷଧ ଲଳିତମୋହନ
ବଳେ କ ଗ୍ରାହଣ କେ ଦେବ ସବୁପ୍ରକାର କୋଷ୍ଠକ ଏକ
କୋଷ୍ଠକର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗାତ୍ରା, ପଥା, କୋଷ୍ଠାକର ବାସୁ,
କୃତ, ଧର୍ମ, ଅକ୍ଷି, ଗୋଷ୍ଠ, ଉଦର, ସଦୃଶ, ଗାତ୍ର ଓ
ଉଚ୍ଚର ବିରାଗା ଓ ଚୈତ୍ରାକ ଉଦାର ହୁଏ ।

୫ । ଚର୍ମାକ ବଳେଇ । ସର୍ବପ୍ରକାର ଗାତ୍ରରେ
ଏମନ୍ତ କ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଔଷଧ କଳିତମୋହନ ବଳେ ମଧ୍ୟ
ଏହା ଲଳିତମୋହନ ଉପସ୍ତୁ ଅଟେ । ସମ୍ପ୍ରାଦ ବାଦ ସେବ-
କ ସ୍ଵ ଔଷଧରମୂଲ୍ୟ ଏକ ଟଙ୍କା ।

୬ । ହିମାଳୟ ଅଦ୍ୟ—ଏହା ସେବକ ବଳେ ମଧ୍ୟ
ଲେଉଟା ବା ଚୈତ୍ର କଳିତମୋହନ ବଳେ ସର୍ବ ପ୍ରକାର
ଗାତ୍ରକର, ସୁଦର ଓ ଉଦର ଓ ଗାତ୍ରାସୁ ହୁଏ, ପ୍ରାଣ,
ସଦୃଶ, ଅକ୍ଷି, ଅକ୍ଷି, ଶାନ୍ତଦା, ବକ୍ଷୟକର, ଅସମ୍ପଦ
କୋଷ୍ଠ, ଶାନ୍ତଦ ଓ ମାତ୍ର ସର୍ବ ସର୍ବଦା ଉଦାର
ହୁଏବୁ ହୁଏ ଏବଂ ଚେତ ପଦସୁ ହୋଇ ବିଷୁ ସହର
ହୁଏ । ଏବଂ ପକ୍ଷକାର ସେବକ ସ୍ଵ, ଔଷଧର ମୂଲ୍ୟ
ଦୁ ୩୩ ଟ ୦ ଅଟା ।

୭ । ଗୋଷ୍ଠପ୍ରାକ (ସାନ୍ତା)—ଅକ୍ଷିକ ଅଧା
ର, ହୃଦର ଅଭାବ ସାବଧାନ ଓ ମାତ୍ର ସର୍ବ ପଦସୁ,
ଦୃଷ୍ଟ କଳିକାସୁ ଗାତ୍ରାକର ବେଶକୋଷ୍ଠ, ପ୍ରଦେହ, ଉଦର
ଉଦାର ଦେବ ବସୁ ଦୋଷ ନାମାସବାକ୍ଷେପ, ବକ୍ଷୟ,
ବାଦ ବକ୍ଷିବେଶ, ଚେତ ଓ ନାସିକା ବେଶ, ଶାନ୍ତଦ
ଓ ମାତ୍ର ସର୍ବ ଅସମ୍ପଦା ଉଦାରବେଶ ଓ ଉପସମ ପ୍ରକା
କଳିତମୋହନ ବଳେ ଉପସମ ହୋଇ ମାତ୍ରବେଶ ପଦ-
କର ସମସ୍ତ ଓ ଗୋଷ୍ଠପ୍ର ହୁଏ । ସୁସ୍ଥବେଶେ ମଧ୍ୟ ବଳା-
ଧାନ୍ତକମଳେ ଏହା ଉପସୋବା । ମାତ୍ରାକାର ଉଚ୍ଚବେଶ,
ବାଦ ବକ୍ଷି ଓ ଶାନ୍ତଦ ଏହା ସେବକେ ଅସେବ ହୁଏ ।
କାର ବିଷୟ ସେବକ ସ୍ଵ ଔଷଧର ମୂଲ୍ୟ ଦୁ ୩୩ ଟ ୦ ଅଟା
କାଳିକାକର, } ଚାକ୍ରା ।
ବକ୍ଷୟ } ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।
ଔଷଧବାସ । } V. L. M. S.

ବାଲିକାଗଳି ।
ଉତ୍କଳସମିତା ଶ୍ରୀ ବକ୍ଷୟ ସଦର ଚକ୍ର
କୌଷଧ ବକ୍ଷୟ ବାକୁ ବୋଷ୍ଠକର ସୁସ୍ଥକ

କ୍ୟା ନିକଟେ ବାକୁ ଅଭାବରେ ବର ବଜାମାନ
ଦୋଷାକରେ ବକ୍ଷୟ ଦେଇ ଅପ୍ର ସପା—
୧୦ ପଦ ବାକ୍ର ୦ ୧୦ ୦ ୩୦ ୦ ୧୦ ୦ ୩୦
୧୧ ପଦ " " ୧ ୨୫ " ୧ ୦ ୦ ୦
୧୨ ପଦ " " ୧ ୨୫ " ୧ ୦ ୦ ୦
୨୨ ପଦ ଉପସମବେଶ ୧ ୩ " ୧ ୦ ୦ ୦

ଶ୍ରୀମତ ବାକୁ ବୋଷ୍ଠକର ସୁସ୍ଥକର
ଉପସମକାର କ୍ୟା ନିକଟେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ
ଦୋଷାକରେ ବକ୍ଷୟଦୋଷା ଓ ବକ୍ଷୟ ଓ
ଲେସନାକରେ କୃତା ଓ କୃଷ୍ଣକର ଓ ବକ୍ଷ-
କର ବ୍ୟାଧି ସତସତର ବକ୍ଷୟ ଦେଇ ଅପ୍ର
ଚାକ୍ରା ସମସ୍ତ ପ୍ରାକକରକର ମଧ୍ୟରେ ବିକଳ
ଅ । ଚିତ୍ରକର ଅଭାବପ୍ରକାର ଯେହୁ
କଳିତମୋହନ ବକ୍ଷୟ ସଦାପେ ପ୍ରସ୍ତ ଅପ୍ର ଯାକ୍ଷୟ
ପାକ୍ରା ଅବଶ୍ୟକ ହୁଏ ଯେତାକରେ ଅନି-
ଷକ ବଳେ ସୁଲକ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ବୋଲି-
ଆଇବେ ।

ପିତ୍ତକାର ।
ଏ ଚାକ୍ରା ଦେଲୁଅଟି ସାହରେ ବର୍ଷ
କର୍ମରେ କଳିକାକର ଦୋଷାକର ପାଟିକେ
ଦେଲେ ପାଟିକାକର ବକ୍ଷୟ ବକ୍ଷୟ ମଧ୍ୟ
ଅଲେ ଲେଖିଦେଲେ ମଜ୍ଜିତ ଦେବ ଓ ଉଚ୍ଚ
ଧରଣ ଚାକ୍ରା ।

ଚିକିତ୍ସା କରଣା ଓ ସାକରେ ଉଦାରବାସ
ମତ ମଧ୍ୟ ଅପ୍ର ।

ଉତ୍କଳସମିତାରେ ଉପସମକାରକର ଉଚ୍ଚ
ଉଦାରବେଶ ସ୍ଵେଶ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଷଅପ୍ର ସପା ।—
ପ୍ରଥମଅପ୍ର ସକ୍ଷୟ

ଧାନ୍ତକର ୧ ୦ ୫
ଅକ୍ଷିକର ୧ ୦ ୫
ହେଁ ଏକ ପ୍ରସକ୍ର ୧ ୦ ୫
ମତ୍ର କୋଷ୍ଠି ବକ୍ଷୟକର ଶେଷେ ଶ୍ରୀ
ଦେଲେ ଚୈତ୍ର ଶାନ୍ତା ଟ ୦ ୫ ଓ ଉଚ୍ଚା ଦେବ
କାହିଁ ।
ଦେବ ଓ ଉପସମର ସଦାପେ ଶାନ୍ତ ପ୍ରଥମ
ଅପ୍ର ଦେବା ଓ ଦୁକ୍ଷୟ ଅସାକମେ ଦେବ ।
ଅଧିକ ଚକ୍ର ବକାପେ ସୁବେ ବକୋକସୁ
ଦୋଷାକର ।
ଋଷକର ମୂଲ୍ୟ ଋଷକରବେଶେ ପଠାକ୍ର
ତାହ ଦେବ ।

କ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋହନ ବକ୍ଷୟ ଉପସମକାରକର ଉଚ୍ଚ
ଉଦାରବେଶ ସାଧ୍ୟବେଶେ ଚେତ ଓ ଶାନ୍ତଦ ଦେବ

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସମ୍ବାଦ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ଭା ୨୭ ଗ
୪୮୮୫୩

ତା ୧୦ ରବି ମାସେ ଉତ୍ତମରେ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା । ମାଗଣିର ୨୭ ଚ ସମ ୧୯୦୦ ସାଲ ଶରଦୀୟ

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୪ ୩୯
ସମ୍ବାଦକ୍ରମ ୪ ୨୯

କୃତକ୍ଷମତା ସହାୟକରେ ମା-
ନାକକୁ ଗମ୍ଭୀରେ ଯାଇଥିବା ସମୟରେ ସେଠା
କରିବସଲକୁ ଯେଉଁ ଅବେଦନପତ୍ର ଚାଳିଠାରେ
ଅଗରହୋମଥିଲ ବହିରୁରରେ ଇଷ୍ଟକୋଷ୍ଠ
ରେଲବାସୀମାନଙ୍କରେ ସେ ଯାହା କହୁଅଛନ୍ତି
ଚର୍ଚ୍ଚିତ ପୁରନକଥା ବହୁ ନାହିଁ । ସେ କହୁଲେ
ରେଲବାସୀରୁ ସେ ଲାଭ ହେବ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ
ଚାହା ବିକଳ ଅଛି ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ଅର୍ଥକ
ସବୁଦ୍ୱା ଦୃଷ୍ଟିରେ ସେ ପରିମାଣ ରେଲବାସୀରେ
ଖର୍ଚ୍ଚ ଦେଉଅଛନ୍ତି ତଦ୍ୱ୍ୟୁତ ଅଧିକ ହୋଇ ନ ପାରେ ।

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବର୍ତ୍ତମାନ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁକାର୍ତ୍ତୀ ଶ୍ଯୁକ୍ତି
ମତ୍ର ସାହେବ ମୋଟାସଲରେ ଅମୀନ ଓ ମୋ-
ହରମାନଙ୍କ ଅଭ୍ୟାସର ନବାରଣାର୍ଥେ କଡ଼
ନିୟମମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି କଲେକ୍ଟରମାନଙ୍କ
ନିକଟକୁ ସାଧାରଣଙ୍କ ଗୋଚରସ୍ତେ ପ୍ରେରଣ
କରିଅଛନ୍ତି । ଏପ୍ରକାର ବାସ୍ତବ୍ୟମାନ ମାନ-
ମାୟ ମତ୍ର ସାହେବ ପ୍ରଶଂସାର୍ଥୀ ଶ୍ଯୁକ୍ତି ଓଦାଲସ୍ତ
ସାହେବ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁକାର୍ତ୍ତୀର ଲାଭ ନେଉ-
ଥିବା ସମୟରେ ଏହି ବସ୍ତୁରେ ବିପେଷ
ଦୃଷ୍ଟିପାତ କରୁଥିଲେ । କୋଷ ହୁଏ ସେହି
ଖାତରୁ ଏହା ଅଲୁଗା ହେଲା ।

ଭାରତୀୟ ଅଧିମନ୍ଦ୍ୟବସାୟର ବିରୁଦ୍ଧବା-
ଦମାନେ ଅଲଗାକଲେ ଅମ୍ବମାନଙ୍କ ଷ୍ଟେଟ-
ସେକ୍ରେଟରୀଙ୍କ ନିକଟକୁ ଗୁଦାରି କରିବା କାରଣ
ଯିବାରେ ସେମାନଙ୍କୁ ସେକ୍ରେଟରୀ ମହୋଦୟ
ଯାହା ଉତ୍ତର ଦେଇ ଥିଲେ ତାହା ପାଠକ-
ମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଅଛି । ବିରୁଦ୍ଧବାଦମାନେ ତାଙ୍କ
ଉତ୍ତରରେ ସମ୍ବୁକ୍ତ ନ ହୋଇ ମନ୍ଦିବର ଗ୍ଲାଡ-
ଷ୍ଟୋନ ସାହେବଙ୍କୁ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପତ୍ର ଲେ-
ଖିଥିଲେ । ମନ୍ଦିବର ଉତ୍ତରରେ ଷ୍ଟେଟ୍-
ସେକ୍ରେଟରୀଙ୍କ ଉତ୍ତରର ପ୍ରତି କଥା ସମର୍ଥନ
କରି ପଠି ଲେଖିଅଛନ୍ତି । —ଉତ୍ତମ । ଅଧିମ-
ନ୍ଦ୍ୟବସାୟସମ୍ବନ୍ଧରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଭାରତଗବର୍ଣ୍ଣ-
ମେଣ୍ଟରୁ ପ୍ରେରଣପୂର୍ବ ଅବକ୍ତ ହୋଇଅଛି ଚର୍ଚ୍ଚି-
ରେ ବିରୁଦ୍ଧବାଦମାନେ ସମ୍ବୁକ୍ତ ରହିବା ଉ-
ଚିତ । ସର୍ବମତ୍ୟନ୍ତରାଧିକମ୍ ।

କଟକ ମିଉନିସିପାଲିଟୀର କମିଶନର ମୁକ୍ତ
ନାମ୍ବୁ ସୁଧାକରୋଦ କସ୍ତୁରୀ ପ୍ରାଳରେ ଅନ୍ୟ
ଏକଜଣ କମିଶନର ନିବ୍ୟାଚନ ନମନ୍ତେ ଅଗାମୀ
ତାଳୁଏଣ୍ଟମାସ ତା ୧ ରଖ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି
ଏକଦଶସପ୍ତର ବିଜ୍ଞାପନ ଗତ କଲିକତାଗଜେ-
ଟରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ଅଛି । ଟାଳୁଦାତାମା-
ନେ ଯାହାକୁ କମିଶନରପଦରେ ମନୋନୀତ
କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ତାଙ୍କ ନମନ୍ତେ ଦର୍-
ଶାସ୍ତ୍ର ଶାସ୍ତ୍ର ମାଳିଷ୍ଟେଟ ସାହେବଙ୍କ ନିକଟକୁ
ପ୍ରେରଣ କରନ୍ତି । ବିଜ୍ଞାପନ ପ୍ରକାଶ ହେବାର
ହୁଇସପ୍ତାବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଏରୂପ ଦରଶାସ୍ତ୍ର ମାଳି-
ଷ୍ଟେଟଙ୍କ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରଣ କରିବାର ନିୟମ ।
ଅତିଏକ ଟାଳୁଦାତାମାନେ ଉତ୍ତର ଦେଉନ୍ତି ।

ତନୁକୁତଳ କେତେ ନୁହେଁ ରହସ୍ୟ ଦେଖା
ଯାଉଅଛି । କଳାରସ ନଗରର ମିଉନିସିପାଲ-
କମିଶନରମାନେ କାଶୀ ଶେଷର ଅନୁପୂର୍ଣ୍ଣାମନ୍ତର-
ରେ ଏବଂ ଅନୁଗ୍ରହରେ ଝିକସ ବସାଇଅଛନ୍ତି ।
ଧର୍ମିକୟମାନ ଆଇକାନୁସାରେ ଝିକସରୁ ଶୁଦ୍ଧ
ବୋଲି ସେ ନଗରସ୍ତ୍ର ଶ୍ରୀଷ୍ଟାନଙ୍କ ଗିରଜା ଓ
ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ମସଜିଦ ଉପରେ ଝିକସ ବସି
ନାହିଁ । କପାନ ହୁଅଇଏସ ଏହି ଅନ୍ୟାୟକାର୍ଯ୍ୟ
ଦେଖି ହୁଇକସରୁ ପ୍ରତିବାଦ ଆରମ୍ଭ କରିଅ-
ଛନ୍ତି । କମିଶନରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅକେକ ହିନ୍ଦୁ-
ଥାଇ ଝିକସ ବସାଇବା ଓ ଶ୍ରୀଷ୍ଟାନ ତହିଁର
ପ୍ରତିବାଦ କରିବା ନୁହେଁ ଦୃଷ୍ୟ ନୁହେଁ କି ?
ଏହା କେବଳ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କ ଦୂର୍ଗତର ଲକ୍ଷଣ
ଅଟଇ ।

ଅମ୍ବମାନଙ୍କର କମିଶନର ବାଲେଶ୍ୱରଠାରୁ
ମାଲଗିରି ଓ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ପରିଦର୍ଶନ କରି ଉତ୍ତ-
ରରେ ତା ୧୦ ରଖରେ ପହଂ ହୁଏ ଓ ସେଠା-
ରୁ କେଉଁଠିର ଅଧିମୁଖେ ତା ୧୨ରଖରେ ଯା-
ନ୍ତା କରନ୍ତେ । କେଉଁଠିରୁ ବୁଝାମାନେ ଦସଦା
ସ୍ତ୍ରୀକାର କଲେନାହିଁ । ନବମ୍ବର ମାସ ଶେଷ-
ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନଙ୍କୁ ମିୟାଦ ଦିଆହୋଇ-
ଥିଲା । ଉକ୍ତ ତାରିଖରେ ଚତୁସ୍ତ୍ର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ-
ଏକେଣ୍ଟ ସ୍ତ୍ରୀ ନିକଟରେ ଦାସ ବାହାଦୁରଙ୍କ
ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ ସେମାନେ ଖ-

ପ୍ରାଳାନ୍ତରେ ପ୍ରକାଶିତ ଇଂରାଜୀପତ୍ରିକାରୁ
ପାଠକମାନେ ଅବଗତ ହେବେ ସେ ଅମ୍ବମା-

ମା ପାଇଥାନ୍ତେ ଓ ଗଢ଼ମଧ୍ୟ ଅଣାନ୍ତୁରୁ ରକ୍ଷା ପାଇ
 ଥାନ୍ତା ବନ୍ଧୁ ହୁଏଁମାନଙ୍କେ ଯେଉଁଠି ଅଦୃଶ୍ୟ ଦେଲେ
 ସେଥିର ଫଳ ଅତରେ ପାଇବେ । ସ୍ୱକ
 ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ଦେବାରୁ ସ୍ୱପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ । ଦେବ ବିଶ୍ୱାକୁ
 ଗମନ କରୁଅଛନ୍ତି । ବିଶେଷ ବା-ରଣ ଏଥୁଅ-
 ନ୍ତେ-କଣାପଡ଼ିବ ।

ଇଷ୍ଟାବୋଷ୍ଟା ରେଳ ମଧ୍ୟସ୍ଥ ବେଳୁଅପାଠାରୁ
 ସ୍ୱଳମଦେଲୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାଟ ନିଜାମକ ରେଳ-
 ଇଲକାରୁ ଉତ୍ତମରୂପେ ନିର୍ମିତ ଦେଉଥିବାର
 ସମ୍ଭାବ ମିଳଇ । ଉତ୍କଳମୁକ୍ତିଠାରୁ ବକଗାପଡ଼କ-
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରେଳବାଟରେ ଅଗାମୀ ବସନ୍ତକାଳକୁ
 ରେଳଦ୍ୱାରା ମାଲ ଯିବା ଅସିବା କରିବ ।
 ଏହି ରେଳବାଟର କଟକଠାରୁ କଲିକତା-
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେଉଁ ବାଟ ନିର୍ମିତ ଦେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ
 ଦେଉଅଛନ୍ତି ତାହା ମ ସମ୍ଭବ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟାଚାରମ୍ଭ-
 ନିମିତ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହୁଅଛି । ମେଘନାଥପୁରଠାରୁ
 କଳକା ନାଗପୁର ରେଳବାଟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରେଳ
 ଗଠାୟାତର ବାଟ ସ୍ଥିର ହୋଇ ମାସପୁଷ୍ପ ଲାଗି-
 ଅଛି । ଶୀଘ୍ର କେତେ ଦେବ । ଅମ୍ବେମାନଙ୍କେ
 ରେଳବାଟର କଥା ଶୁଣି ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ
 ଯାଇଅଛୁ ମାତ୍ର ବେଦେ ଯେ କୁପାଳକୁ ଏ-
 ଠାରେ ରେଳବାଟ ଘଟିବ ବୋଲିବା କଠିନ ।

ମିଃ ଡ, ବି, ଅଲେକ ସାଦେବର ବଦ-
 ନରେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ବିଶେଷ ପହଞ୍ଚିତ ମିଃ କ,
 ଇ, ମାନସ୍ତ୍ରୀ ସୁଖ ମାଜସ୍ତ୍ରୋକ୍ତପଦରେ ନିୟୁକ୍ତ
 ହୋଇଥିଲେ । ଏହି ନିୟୋଗରେ ବେହୁ
 ଅଳମ୍ପତ ଥିଲେ ଓ ବେହୁ ସୁଦ ହୋଇଥିଲେ ।
 ସାଦେବ ମହୋଦୟ କଟକରେ ଥିବା ସମ-
 ସ୍ୱରେ ଅନେକେ ଶ୍ରମ ହୋଇଥିଲେ । ସୁତରାଂ
 ସୁଖାଲୋକେ ଶୁଭ ଦେବା ଅସମ୍ଭବ ନୁହେ ।
 ବର୍ତ୍ତମାନ ତାଙ୍କର ଅଗମନ ପ୍ରଗତି ଦେଲ ସେ
 ନୁପୁଲର ମାଜସ୍ତ୍ରୋକ୍ତ ଦେଲେ କିନ୍ତୁ ମିଃ ଏ, ସି,
 ସେନ ପୁସାରେ ରହି ପାଇଲେ ନାହିଁ । ବୋଧ
 ହୁଏ ବନୋବସ୍ତ ତାଙ୍କୁ ରଖି ଦେଲ ନାହିଁ ।
 ମିଃ ଇ, ଏଡ, ସି ଓୟାଲସ୍ ଯେ ସ୍ୱଭାରେ ସ-
 ଦକାସ୍ ବନୋବସ୍ତବର୍ତ୍ତକ୍ଷଣ ସ୍ଥ ଇ ଓ ଇତ-
 ମଧ୍ୟରେ କଟକର ଦୟୁତମାନ କୃଷକପଦରେ
 ନିୟୁକ୍ତ ଥିଲେ ସେ ସୁଖ ମାଜସ୍ତ୍ରୋକ୍ତପଦରେ
 ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଓୟାଲସାଦେବ ଜଣେ
 ବାର୍ଯ୍ୟବିଷ ଲୋକ ଓ ତାଙ୍କର ବନୋବସ୍ତବା-
 ର୍ଯ୍ୟରେ ଲୋକେ ପ୍ରୀତ ହୋଇଥିବାର ଶୁଣି-

ଅହୁଁ । ସୁଖାବସିନୀନେ ଏଠର ସୁଦସ୍ତ ଦାକମସ୍
 ପାର ଅଳମ୍ପତ ଦେବେ ।

କଲକରୁ ଆସିଥିବା ସମ୍ଭାବନାକରୁ ପ୍ର-
 କାଶ ଯେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଷ୍ଟୋକ୍ ସେକେଟରୀଙ୍କ
 ସମାପତ୍ତୁ ଗତମାସ ତା ୨୨ ଉତ୍ତରେ ଦାଦା-
 ଭାଇ ନଉବେଶା ଓ ଦୁଖର ସାଦେବ ପ୍ରଭୃତି
 ବେତେକଜଣ ମାଲ୍ୟ ରଣ୍ୟ ଲୋକ ସୁନା-
 ବାଳିକାବଦ୍ୟାଳୟରୁ ବୋମ୍ବାଇଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ-
 ସାହାଯ୍ୟ ଉଠାଇ କେଇଥୁଣା ସମ୍ଭାବରେ ଗୁଞ୍ଜାଣ
 କରିବାକୁ ଯାଇଥିଲେ । ସେକେଟରୀ ମହୋଦୟ
 ତାଙ୍କର ସହାୟ ଗୁଣି ସେମାନଙ୍କ ଅବେଦନପତ୍ର
 ବୋମ୍ବାଇଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇ
 ଦେବାବାଚଣା ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦୋଇ କହିଲେ ଯେ
 ଏ ବିଷୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧି ବ୍ୟୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର
 କରଇ । ତଥାପ ଉତ୍ତରବର୍ଷରେ ଶ୍ରୀ-ଶିଖାର
 ସମସ୍ତକ ଉତ୍ସାହ ହଥାନ କରିବା ବିଷୟରେ
 ବାକଠାରେ ସେତୁପ ଉକ୍ତ ଦେଲ ରହିଲେ
 ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଧବମତ ଅଛନ୍ତି । ଅଜି କାଲି
 ଇନ୍ଦ୍ରୀ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଶିଖାବିଷୟରୁ ସାହାଯ୍ୟ
 ଉଠାଇ ନେବାର ଦେଖି ଅମ୍ବେମାନେ ବାସ୍ତ-
 ବରେ ବଡ଼ ଦୁଃଖିତ ହୋଇଅଛୁ । ଯେବେ
 ସାମାନ୍ତ ପ୍ରବେଶର ଲଢ଼ାଇ ନିମିତ୍ତ ଉପରବ-
 ଶରେ ଶିଖାପତି ଅନାଦର ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୁଏ
 ତାହା ଦେଲେ ଇଂରଜମବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡଙ୍କ ପତି
 ଦୋର କଲକର କଥା ନ ଦେବ କ ?

କଟକ ପ୍ରକ୍ରିୟାବୋର୍ଡର ଅଧୀକର ମାଜସ୍ତ୍ର
 ଅର୍ଥାତ୍ ଜାଣି ଦାଉସ ପରଦର୍ଶନକାର୍ଯ୍ୟ ନମନ୍ତେ
 ଜଣେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଇନ୍ଦ୍ରୋକ୍ତର ଥିଲ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଶିଖାବିଷୟର ସମ୍ବନ୍ଧନୁକୂଳକ
 ଦ୍ୱାରା ସମାଧା ଦେବ ବୋଲି ପ୍ରିର ହୋଇଅଛି
 ଓ ଇନ୍ଦ୍ରୋକ୍ତର କାର୍ଯ୍ୟ ଉଠିଯାଇଅଛି । ଶିଖା-
 ବିଶ୍ୱାସର ବର୍ତ୍ତମାନକରୁ ଶିଖାବାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟତୀତ
 ଅନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରେରଣ କଲେ ସେମାନଙ୍କର
 ଶିଖାବାର୍ଯ୍ୟମୁକ୍ତି ଅଂଶିକ ବ୍ୟାପାର ହୁଏ ।
 ଶିଖାବାର୍ଯ୍ୟ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାପେକ୍ଷା ଗୁରୁତର
 ଓ ଅଧିକତର ଦାୟିତ୍ୱଜନକ । ଏପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟ-
 ସହଜରେ ଅନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ମିଶ୍ରିତ କଲେ ଶିଖା-
 ବିଶ୍ୱାସରେ ଦୁର୍ନୀତି ଉପସ୍ଥିତ ଦେବାର ସମ୍ଭାବ-
 ନା ସୁତରାଂ ଯାଉଣ୍ଡପରଦର୍ଶନ କାର୍ଯ୍ୟ ଶିଖାବ-
 ର୍ଯ୍ୟବର୍ତ୍ତନୁକୂଳତାରେ ଅସିତ ନ କରି ଅନ୍ୟ
 ବିଷୟର ବର୍ତ୍ତମାନ ଉପରେ ଅସିତ କରିବା

ଉଚ୍ଚର ଦେଉଅଛି । ଶିଖାବିଶ୍ୱାସରେ କଲକ
 ଉପସ୍ଥିତ ଦେଲେ ଫଳ ବଡ଼ ବିଷମୟ ଦେବ
 ଦେଲର ଅବସ୍ଥା ବଡ଼ ଖୋଚଦାୟ ଦେବ ।
 କୌଣସି ପ୍ରକାର ଶିଖାବକ ମଧ୍ୟ ପାଉଣ୍ଡର
 ଭାବ ଦଅ ହୋଇଥାଏ ସେଥିପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ
 ବିଚ୍ଛୁ ବର୍ତ୍ତ ମିଳେ । ଏବିଷୟର ମଧ୍ୟ ଅମ୍ବେ-
 ମାନେ ପକ୍ଷପାତୀ ନୋହୁଁ । ସାଧାରଣ
 ଶିଖାବିଷ୍ଟାରେ ଅନ୍ ଶକ୍ତି ବର ଶିଖାର ଫଳ
 ବିଷମୟ କରିବା ଅନୁଚିତ ।

ବଡ଼ଲଟ ମହୋଦୟଙ୍କ ସକେଟକମ୍ପେ
 ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଶ୍ରେଷ୍ଠତମ ମହାଶୟ ଏକ ସର-
 ଲୁଲୟର ବାଦର କଳ ଯେପରି ସରସର
 ଗବରେ ବଜ୍ରପ୍ରଦେସର କୁଣ୍ଡପଥା ଉଠାଇ
 ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ବିଲଭସମ୍ଭାଷଣମାନ ତାହାକୁ
 ଅନୁମୋଦନ କରୁ ନାହାନ୍ତି । ଏବ ସେମାନେ
 କହୁଅଛନ୍ତି ଯେ ଷ୍ଟୋକ୍ସେକେଟରୀ ଶାସ୍ତ୍ର ଏ
 ସରକ୍ତଳସ୍ୱର ଉଦ ନ କଲେ ସାଲିୟାମେଣ୍ଡର
 ଅଗାମୀ ଅଧିବେଶନରେ ଏଦେଲ ଉତ୍ତମକାଣ୍ଡ
 ଲାଗିବ ମଧ୍ୟ ଦାଦାଭାଇ ନାଉହେକ ମହାଶୟ
 ସାଲିୟାମେଣ୍ଡର ମେନର ହୋଇଥିବା ସ୍ତଳେ
 ତାଙ୍କର ପ୍ରଥମ ବସ୍ତୁତାରେ ସେ ଏ ବିଷୟ
 କହିବାକୁ ଚାଲିବେ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଉନ୍ନତ-
 ଶାଳ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ସାଲିୟାମେଣ୍ଡରେ କଲକାର
 ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଏବ ଅନ୍ତର ଉତ୍ତରର ଉନ୍ନ-
 ତର ମୂଳରେ ଏଠା କର୍ତ୍ତବ୍ୟମାନେ ଏଠର-
 ଲାବରେ କୁଠାବଦାତ କରିବା ବଡ଼ପି ସାଲିୟା-
 ମେଣ୍ଡକର୍ତ୍ତୃକ ଅନୁମୋଦନ ଦେବ ନାହିଁ ।
 ପୁଣି ଏଠା ଜାଗାସମିତିର ଅଧିବେଶନ ନତ-
 ଠରେ ଦେବ ଏବ ଏ ବିଷୟରେ ଜାଗାସ୍-
 ସମିତିରେ ସେମଦାଅଲୋଚନ ଲାଗିବ ଚର୍ଚ୍ଚିରେ
 ସମେତ ନାହିଁ । ମଧ୍ୟ ଜାଗାସ୍ ସମିତିର ପ୍ରସ୍ତାବ
 ସାଲିୟାମେଣ୍ଡକର୍ତ୍ତୃକ ଅନୁମୋଦନ ଦେବାର
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଗା ଅଛି । ସୁତରାଂ ଏହି କଥା ଦେଲ
 ଜାଗାସ୍ ସମିତି ଯେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବନ ପାଞ୍ଚ ଦେବ
 ସକେଟ ନାହିଁ । ତ୍ୟାସ୍ତକାରୁ ଇଂରଜକ ସୁଲ-
 ମକର ଦାସଦାଧୀନରେ ଆର୍ଯ୍ୟ ସୁଲବତ୍ୟ ଅମ୍ବେ-
 ମାନେ ଅନେକ ଉପଚାର ଅଗା କରୁଁ ମାତ୍ର
 କେତେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟମାନେ ବେ-ଜାଣି କ ରୁଦ-
 ତରେ ମାତ୍ର ପ୍ରକୃତକୃତର ବିପକ୍ଷାତରଣ
 ଦର ଇଂରଜମାନରେ କଲକ ଲଗାଉବା
 ବଡ଼ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଥୁଇ । କଲକରେ ବର୍ତ୍ତ-
 ପକ୍ଷକ କାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁମୋଦନ ଦେଉ ନ ଥିବା

ପ୍ରଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଉତ୍କଳରେ
 ଦୋକ୍ତମାନ୍ତ୍ରକରେ ବୈଦିକ କର୍ତ୍ତା କାଳରେ
 ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ ସେ କୁହୁଥାଉ ଉଠାଇ
 ଦେବା ସମକରେ ସମୁଦାୟ କାଳକ୍ରମେ କର-
 ଣିକା ଗଜେଟରେ ଯାହା ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି
 ତହିଁରୁ ଲୋକେ ଅପଣାର ଭ୍ରମ ବଦୂରତ କର
 ପାରିବେ ! ଅମ୍ଭେମାନେ କହିଁ ସେହି କାର୍ଯ୍ୟଟି
 ମୂଳରୁ ଅନ୍ୟାୟ ଏବଂ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଗତିସୂଚକ
 ତହିଁ ଉପରେ ଯେତେ କାଗଜ କଲମ ବ୍ୟୟ
 କଲେ ବି କଲକ ଅପନୋଦିତ ହେବ ?

କୁଷ୍ଠାଶ୍ରମର କଳ୍ପନା ।

ଗତ ଦୁଇବର୍ଷ ହେଲ କୁଷ୍ଠାଶ୍ରମିକ ଗୋ-
 ଠମାୟ ଅବସ୍ଥାପ୍ରତି ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କର ଅଧିକ
 ସହାନୁଭୂତି ଓ ମନୋଯୋଗ ଅକର୍ଷିତ ଏବଂ
 ସେହି ଅସାଧ୍ୟ ଏବଂ ଅଭ୍ୟନ୍ତରକୁଷ୍ଠାୟୁକ ଯାତ୍ରାର
 ନାନାପ୍ରକାରୀ ଫଳାଫଳ ବିକ୍ରିକାର ଚେଷ୍ଟା
 ହେବାର ଅଥଚ ଏକଗରୁର କୋଠି ଇତ୍ୟାଦି
 ସାହାଯ୍ୟାର୍ଥେ କୌଣସି ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବିତ
 ହୋଇ ନ ଥିବାର ଦେଖି ଏ ନଗରବାସୀ
 ଦୁଇଜଣ ପ୍ରଧାନ ମାନବମାନ ବହୁ ଜଗନ୍ନୋ-
 ହନ ସ୍ୱୟଂ ଓ ବାବୁ ମଧୁସୂଦନ ଦାସ ମହାଶୟ-
 ମାନେ ଏଠାରେ ପଶ୍ଚାତ୍ତାପରୂପ ଗୋଟିଏ କୁଷ୍ଠା-
 ଶ୍ରମ ସ୍ଥାପନ କରିବାର କଳ୍ପନା କରି ସନ ୧୮-
 ୧୧ ସାଲ ମାର୍ଚ୍ଚମାସ ତା ୩୧ ରଖରେ ଶକ୍ତି ଏ
 ଅନୁଷ୍ଠାନପତ୍ର ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ । ତହିଁରେ
 ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ଦୋଇଥିଲା ବି କାର୍ଯ୍ୟମାତ୍ର
 କୁଷ୍ଠାଶ୍ରମର ଯେଉଁ ପ୍ରଣାଳୀ ବାବୁର କର-
 ଣିକଣ୍ଠି ଉଦନୁସାରେ ଅପାତତ ଅଳ୍ପହେବିକ
 ଚକ୍ରସା ସକାଶେ ଗୋଟିଏ ଚଳପତା ଓ ଉପ-
 ରେ ଛପରପର ନିର୍ମାଣ କରିବାକୁ ହେବ ।
 ଏଥିର ବ୍ୟୟ ଏବଂ ଉପଧି ଓ ଦୁଇଲକ୍ଷକ
 ଗୁଣରୁକର ବେତନ ସକାଶେ ଅପାତତ ଏକ-
 ଦୁଲାର ଟଙ୍କା ଦରକାର । ଯାହା ତେବାର
 ସାହେବ ଏହି ଚକ୍ରସାଳୟର ଭାର ଗ୍ରହଣ-
 ରବାକୁ ସମ୍ମତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବୈଦିକ
 ସେବା ସକାଶେ ଜଣେ କୁମାରୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛନ୍ତି ।
 ସେ ସମୟରେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଶ୍ରଦ୍ଧାସିଦ୍ଧି ନିର୍ମ-
 ଶ୍ୱର ଶୟକ୍ତ ଉଦସଲ ସାହେବ ଓଡ଼ିଶାରୁ
 ଗୁଲି ଯାଉଥିବାକୁ ତାହାଙ୍କ ନାମରେ ଏହି
 ଚକ୍ରସାଳୟ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହେବାର ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତାବ
 ହୋଇଅଛି ।

ଅମ୍ଭେମାନେ ଅନୁରୋଧରୁ ଅବଗତ ହେଲୁଁ
 ଯେ ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନପତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବାରେ
 ପ୍ରାୟ ଅଳ୍ପକାଳରେ ଅବଶ୍ୟକୀୟ ହେବା ସାଧ-
 ରତ ହେଲା । ତେଣୁ ତାଙ୍କ ନାମ ଯଥା—
 ମହାରଜା କେଉଁଠି ୩୦୦ ଟଙ୍କା ସୁଦ୍ଧା
 ଦଶପଞ୍ଚା ୫୨୦୦ ଟଙ୍କା ସୁଦ୍ଧା ବିଦ୍ୟନାଥ
 ପଣ୍ଡିତ ୫୧୦୦ ଟଙ୍କା ସୁଦ୍ଧା ନୟାଗଡ଼ ୫୨୦୦
 ଟଙ୍କା ବାବୁ ମଧୁସୂଦନ ଦାସ ୫୨୦୦ ଟଙ୍କା ଏଥିର
 ଆଉକେତେଲୋକ ମିଶି ସଂଗ୍ରହକାର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ
 ସ୍ୱାଗତ କରିଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ
 ଯେ କାର୍ଯ୍ୟାରମ୍ଭ ହେଲେ ଅଧିକ ଅନେକ
 ଲୋକ ଏଥିର ପୁଣ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟରେ ହେବା ଦେବାକୁ
 ଅଗ୍ରସର ହେବେ । କିନ୍ତୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟା-
 ରମ୍ଭ ନ ହେବା ବଡ଼ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଅଟଇ ।
 ଜଣେ ଅନୁଷ୍ଠାତା ବାବୁ ଜଗନ୍ନୋହନ ସ୍ୱୟଂ
 ପ୍ରାୟ ଏକବର୍ଷ କାଳ ଯାତ୍ରାଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇ ଦାଣ୍ଡକୁ
 ବାହାର ନ ପାରିବା ବିଳମ୍ବର ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ
 କାରଣବୋଧ ହେଉଅଛି । ଭରସ କରୁଁ ଅପର
 ଅନୁଷ୍ଠାତାମାନେ ଏ ବିଷୟରେ ଅଧିକ ଯତ୍ନବାନ
 ହୋଇ ଶୀଘ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ କରବେ । ଓଡ଼ିଶାର ବର୍ତ୍ତ-
 ମାନ ଅବସ୍ଥାରେ କୌଣସି ସାଧାରଣ ହୁଇବର
 କାର୍ଯ୍ୟ ସକାଶେ ଅବଶ୍ୟକୀୟ ପଣି ବସ୍ତୁଗତ
 ହେବା ସହଜ ନୁହଇ । କୁଷ୍ଠାଶ୍ରମ ନିମନ୍ତେ
 ଯେପ୍ରଲେ ତାହା ହୋଇଅଛି ସେପ୍ରଲେ ଶୀଘ୍ର
 କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖାଇବା ନିତାନ୍ତ ଦରକାର ତାହା
 ନ ହେଲେ ଦାଣ୍ଡମାନଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟୟ ଉତ୍ତୀ
 ହୋଇଯିବ ।

ବଙ୍ଗଳାର ଲବଣକର ।

ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶର ସନ ୧୮୧୫୧୬ ସାଲ ଓ
 ତହିଁ ପୂର୍ବବର୍ଷର ନିମନ୍ତନକ୍ରମର ଅୟ ବ୍ୟୟ
 ନିମ୍ନେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା । ଯଥା,

ଅୟ	
ସନ ୧୮୧୦୧୧	ସନ ୧୮୧୧୧୨
ଦେଶୀୟ ଲବଣକର	
ଟ ୨,୩୨,୫୫୭	ଟ ୨,୫୧,୫୫,୧୧୧
ଦେଶୀୟ ଲବଣକର	
ଟ ୩,୨୧,୦୪୪	ଟ ୪୪,୫୭୬
ବାଦେ	
ଟ ୧,୨୧,୪୪୪	ଟ ୧,୧୧,୦୨୪
୩୦	ଟ ୨,୫୫,୧୭,୧୪୫
	ଟ ୨,୫୦,୧୦,୧୧୫
ବ୍ୟୟ	
ପଞ୍ଚମି ସର୍ବମେଣ୍ଡକୁ	
ଶରପୁରର ଦେବା ଟ ୨୦,୦୦୦	ଟ ୨୦,୦୦୦
ଅନଦାମ ବର ଯେଉଁ	
ଦେବାରେ ଟ ୨,୧୫୫୪	ଟ ୧,୧୧୧୧୪

ବର୍ଷରୁକ ବେତନ ଓ	
ବାଦେ	ଟ
୧୮୨୮୮୮	୫୨୦୮
୧୮୨୯୧୯	୧,୩୩,୦୦୦
୩୦	୫୨,୮,୧୧୮
	୫,୦୧,୫୫୫

ଉପରଲିଖିତ ଅବମାନଙ୍କରୁ ପ୍ରକାଶ ହେ
 ଅୟ ଟ ୫,୨୧,୧୭୦ ଟଙ୍କା ବୃଦ୍ଧ ହୋଇଥିବା
 ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ବ୍ୟୟ ଟ ୨,୫୦,୧୦୦ ଟଙ୍କା ଉତ୍ତୀ ହୋଇ
 ନିଷ୍ପତ୍ତି ୨,୭୧,୦୬୮ ଟଙ୍କା ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ।
 ଏ ବର୍ଷର ଅୟ ବୃଦ୍ଧି ବଣକ୍ରମରୁ ଅଧିକ ହେ-
 ବାରୁ ବଡ଼ ସନ୍ତୋଷଜନକ ହୋଇଅଛି ।
 କେବଳ ଓଡ଼ିଶାର ଅୟ ଉତ୍ତୀ ଅଧିକ
 ଅଧିକ ହୋଇଅଛି । ଏଥିର ବିଶେଷ
 ଅମ୍ଭେମାନେ ପୁଅକୁରୁପେ ଯାଚୁମାନ
 ଥିବାରୁ ଏଠାରେ ପୁନର୍ବାର ଲେଖା
 ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ ।

ବଙ୍ଗଳାମଧ୍ୟରେ ବେକଳ ଓଡ଼ିଶାରେ ଲବଣ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଅଇ ଓ ତହିଁର ମୂଲ୍ୟ ଅଧ୍ୟାୟ
 ଉତ୍ତୀ ଅବଶିଷ୍ଟ ଲୁଗା ବିଦେଶରୁ କଲିକତା ଓ
 ଚକ୍ରଗାମକୁ ଅମଦାନା ହୁଅଇ । ଗତ ଦୁଇବର୍ଷରେ
 ଚଳିଥିବା ପରମାଣ ଲବଣ ଅମଦାନା ଓ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିଲା । ଯଥା

ସନ ୧୮୧୦୧୧		ସନ ୧୮୧୧୧୨	
ଅମଦାନ	ମ ୧୧୭୨୮୫୫	ମ ୧୦,୫୨,୧୧୭	ମ ୧୧
ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବାର	ମ ...	ମ ...	ମ ...
ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର	ମ ୭୯୭୮୦	ମ ୮୫୫୪	
ବାଦେ	ମ ୧୧୦	ମ ୪୫୧	
	ମ ୧୮୨୫୫୫	ମ ୧୦୭୧୧୭	

ଅଧିକ ଗତବର୍ଷ ଅପେକ୍ଷା ଅଳ୍ପ ଲୁଗା
 ଅଧିଅଛି । ଅୟ ବୃଦ୍ଧି ହେବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଦୁବ୍ୟ
 ଉତ୍ତୀ ହେବାର କାରଣ ଏହି ବି ପୂର୍ବବର୍ଷରୁ
 ଅନେକ ଲବଣ ଗୋଦାମରେ ଜମା ଥିଲା ।
 କରୁବା ଖରଚ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବର୍ଷ ସର ୧୩୫
 ମହଣ ଏବଂ ସନ ୧୮୧୧ ସାଲର ଲୋକସଖ୍ୟା
 ଅନୁସାରେ ଜଗପ୍ରତି ପ୍ରାୟ ସେ ୨ ର ହୋଇ-
 ଅଛି । ଏଥିରୁ ଲୋଶାସ୍ତ୍ରୀନର ଖରଚ ଜଗପ୍ରତି
 ସେ ୫୫ ଏବଂ ଅପର ସ୍ଥାନର ଖରଚ ଜଗପ୍ରତି
 ସେ ୫୯ ପଡ଼ିବା ବଡ଼ ଅଧିକ ଅଟଇ । ଓଡ଼ି-
 ଶାର ଲବଣମହକୁମା ମାନ୍ତାକୁ ଯିବା ବଳଠାରୁ
 ଲବଣ ଖରଚ ଜଗପ୍ରତି ସେ ୫୫ ଠାରୁ
 ସେ ୫୮ କୁ ଓଜ୍ଞାଇ ଅଧିଅଛି ଏବଂ କେତେକ
 ସ୍ଥାନରେ ସେ ୧୫ ର ସୁଦ୍ଧା ପଡ଼ିଅଛି । ପୁଲପର
 ଅଯୋଗ୍ୟତା ଏଥିର କାରଣ ହୋଇ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଣ୍ଡ ପୁର କର ଅଛନ୍ତି ।

ପୁଣ୍ୟର ଏକ ସୁଖୀନ ବସୁଅଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟ
 ର ସେ ଉଚ୍ଚ ବୃତ୍ତାନ୍ତର ଉପରେକୃତକ ନାମରେ
 ବାହାରିଥିବା ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକଜଣଙ୍କ ନାମକ
 ଯେଉଁ ବଠାପୁ ମୁଖାବେଶରେ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବସୁଅଛନ୍ତି ।
 ଯୁକ୍ତବୟସକର ଉପୋଷିତସ୍ତରେ ଜଣେ ଉପୋଷି
 ତାଣ କଲେ ସେ ପାମାମା ନାମ ବୃତ୍ତାନ୍ତମଣ୍ଡା, ଉପୋଷି,
 କଞ୍ଚିତ ଏକ ସମ୍ପଦପ୍ରମାଣକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ମୁଦ୍ରା ଉତ୍କଳପ୍ରଦାନ
 କରୁଅଛନ୍ତି । ସେ ବାହାରିନାମ କଲେ ଯାହୁଁ ମାତ୍ର
 କ ୧୫୦ ଶ ଏପରି ଦେବ ଉତ୍କଳପ୍ରଦାନ ପ୍ରଦାନ
 କଲେ । ଏ ସମ୍ପଦର ଉଚ୍ଚ ଦେବୀର ପ୍ରସାଦ ଧର୍ମ
 ଦେବ ।

ପ୍ରେମପତ୍ର ।

ପତ୍ରପ୍ରେକରଣ ମହାମତ ନିମନ୍ତେ ଅନୁ-
 ମାନେ ଦାୟୀ ହୋଇ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳଦିପିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ
 ସମୀପେଷୁ ।

ମହାଶୟ !

ଗତ ତା ୨୭ ଉଚ୍ଚ ଉତ୍କଳଦିପିକାରେ
 ଜଣେ ପତ୍ରପ୍ରେକରଣ "ଶ୍ରୀ ଅ" ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମ
 ପ୍ରଭୃତିର ବାବୁ ଶଶିଭୂଷଣ ବୋଷଙ୍କ ବକ୍ତୃତା-
 ବିଷୟରେ ଯାହା ଲେଖିଅଛନ୍ତି ସେ ବିଷୟରେ
 ଅନୁମାନକର କହୁ ବକ୍ତୃତ୍ୟ ଅଛି । ଅନୁଗ୍ରହପୁ-
 ଙ୍ଗକ ପ୍ରକାଶ କର ବାଧ୍ୟ କରବା ଦେବେ ।

ମ କଥା, ସେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ବକ୍ତା
 ଅନ୍ୟ ଧର୍ମକୁ ଅକମଣ କରୁଥିଲେ । ଏ କଥାକି
 ସତ୍ୟ ? ସେ ଅନ୍ୟ ଧର୍ମକୁ ଅକମଣ କରୁଅଛନ୍ତି
 ତ ନା, ଏ ବିଷୟରେ ଅପଣ ସାକ୍ଷୀ । ତେବେ
 ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମର ପ୍ରମାଣ କଲେ ଅନ୍ୟ ଧର୍ମର ନିନ୍ଦା
 ଦେଲେ, ଏପରି ଯେବେ କେହି କହି କେବେ
 ଅନୁମାନେ ନାହିଁ । ବକ୍ତା ସାଧାରଣ ଶୁଦ୍ଧ-
 ରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ଦେଶୀୟ ଶିକ୍ଷିତ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର
 ଧର୍ମ ଓ ଗଣତନ୍ତ୍ରତା ଓ ବିପତ୍ତୀର ବିଷୟ
 ବ୍ୟକ୍ତ କରୁଥିଲେ ଏକ ଉତ୍ତର ଦେବେଶୁଦ୍ଧ
 ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଦେଇଥିଲେ । ସେ କଥା କି ମିଥ୍ୟା ?
 ତା ଯାହା କହିଲେ ତ ଧର୍ମବିଶେଷକୁ ନିନ୍ଦା
 କରବାର ଦେଲ ?

ମୁଁ, ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମରେ ଅଲେବ ପାଷାଣ ଅଛନ୍ତି,
 'ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମରେ ନାବାନ୍ତି' ଏକଥା ପତ୍ରପ୍ରେକରଣ
 ବାବୁ ପାଇଲେ ? ବୃଥାରେ ଜଣେ ଲେଖ-
 କାମରେ ଏପରି ଦୋଷାବେଶ କରବା ବସୁକାର
 ଉଚ୍ଚର ଲକ୍ଷଣ ?

ମୁଁ, ପତ୍ରପ୍ରେକରଣ ମହାଶୟ ଅଛୁ ତ କୌ-
 ପଳ ଓ ଅବାଧ୍ୟ ସୂକ୍ତିର ସହକ ବକ୍ତାକୁ
 ମିଥ୍ୟାବାଦ ବୋଲି ପ୍ରମାଣିତ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ସେପରି ଯୁକ୍ତି ବିରୁଦ୍ଧରେ କଥା କହିବା
 ନିଷ୍ପ୍ରୟୋଜନ । ତାଙ୍କ ପ୍ରମାଣତା ବିଷୟ ଯୁକ୍ତି-
 ସଙ୍ଗତ ତାହା ପାଠକମାନଙ୍କେ ଦୃଷ୍ଟିପାରିଥିବେ ।

ପତ୍ରପ୍ରେକରଣ ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ, ଅପଣ
 ନିରକ୍ଷେ ଶୁଦ୍ଧରେ ବକ୍ତୃତାର ସମାଲୋଚନା
 କର ଯେପରି ଉଦ୍ଧାର ଓ ସହୃଦୟତା
 ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି, ସେଥି ଯାହି ଅନୁମାନେ
 ଅପଣକୁ ଅନୁରର ସହିତ ଧନ୍ୟବାଦ ପ୍ରଦାନ
 କରୁଅଛି । ଇତି ।

୩୦.୧୧.୯୭

କଟକ

ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ଵନାଥ କର

ଈ ଅନୁମାନ ସେହି ବିଷୟରେ ସମ୍ପଦ ଦେବାର ପାଇଁ
 ଦୋର ଅଛି ତାହା ସମ୍ପଦ କର ପାଠକ ମାନ । ସମାପକ ।

To THE EDITOR OF THE UTEAL DIPKA.
 Sir,

I shall feel obliged if you will kindly
 publish the following few lines in your
 Utkal Dipika.

The Zemindars and tenants of the
 Cuttack District were and are now
 suffering to some extent from various
 causes in the hands of the Amins and
 Attestation mohurirs. We are thank-
 ful to Mr. Maud, present settlement
 officer, Orissa, for his framing and
 issuing a set of stringent rules for the
 guidance of the Amins and Mohurirs
 preventing them from taking illegal
 gratifications, and sending the same
 to the Collector for wide circulation
 to the general public. During this
 short time of his taking charge he
 has done much to the relief of the
 people. We are also glad to hear
 that he has deputed an experienced
 officer Babu Chandra Nath Ghose to
 the Tangy Circle and within whose
 jurisdiction he has included the
 Matkat Nagur Pargana the abode of
 many rich and respectable Bengali,
 Karan, Khota and Badya Zamindars.
 We have heard that this officer dis-
 charges his duties very conscientiously
 and regularly visits every village or
 plot of land, inspects the work of the
 Amins thoroughly and thereby relieves
 the poor tenants of Orissa from falling
 into the jaws of the tyrant Amins.

This officer unlike many of his brother
 officers does not like to come to
 Cuttack every now and then leaving
 the fate of the helpless tenants at the
 mercy of his subordinates.

We hope the Babu will with his
 usual justice go on with his work
 of his new circle in the same way as
 he was doing at Jagatsinghpur.

Cuttack }
 1-12-92. } Paramananda Bose.

ମୂଲ୍ୟପତ୍ରି ।

ପତ୍ରିକା ଶ୍ରୀ ଦୋରକରଣ	ବଟକ	ଟ ୩୯
ବାବୁ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ସାହୁ		ଟ ୫୯
ଶ୍ରୀ ଚୋରକରଣ ଦାମ	କରକୃଷିକପୁର	ଟ ୨୯
ନର ସାହେବ	କଟକ	ଟ ୧୯
ନରସିଂହଚନ୍ଦ୍ରମହାପାତ୍ର	କଟକ	ଟ ୧୫
ବାବୁ ବଳରାମଚନ୍ଦ୍ର	କଟକ	ଟ ୨୯
ମଧୁସୂଦନ ଚୌଧୁରୀ	ମହେଶ୍ଵର	ଟ ୩୯
ଶ୍ରୀ ସୁଧାଂଶୁ ଦାସ	କଟକ	ଟ ୧୯
କରମତ ଦାସ		ଟ ୧୯

ବିକ୍ଳାପନ ।

ପୁସ୍ତକାଳୟ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ମନ୍ଦିରର
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣବିକ୍ରୟର ଗୁଣା ।

ପୁସ୍ତକାଳୟ ସମସ୍ତ	ଟ ୧୫୦୦/୦୦	
ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସୁଦା	ଟ ୧୫୦	
ତାତ୍ତ୍ଵର ପ୍ରମଥନାଥ ବାସନ୍ତୀ ବୋହୂମା	ଟ ୧୦	
ବାବୁ ବିକ୍ରମାଚରଣ ସ୍ଵୟଂ ସେବକରଣ	ଟ ୨	
ପ୍ରସନ୍ନବନ୍ଦ୍ୟା ଚୌଧୁରୀ ବୋଲୋ	ଟ ୩	
ରାଜୀବସିଂହ ପାଠକ	ଟ ୧	
ଶ୍ରୀ ବଳା କଳାୟା ଓଡ଼ିଶା	ଟ ୧୦୦	
ବାବୁ ଉପେନ୍ଦ୍ରନାଥ ବନ୍ଦ୍ୟୋପାଧ୍ୟାୟ	ଟ ୧୦୫	
କମଳାକାନ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ର	ଟ ୫	
ବର୍ତ୍ତମାନ ସମସ୍ତ	ଟ ୨୫	
ଶ୍ରୀମତୀ ଶିବକାନ୍ତ ଦେବୀ କରକରଣ	ଟ ୨	
ଶ୍ରୀମତୀ ବାଳକରଣ ଦେବୀ ସମସ୍ତ	ଟ ୨୮୮	
ବାବୁ ଏ. ପି. ମୁଖାର୍ଜୀ	ଟ ୫	
ଶ୍ରୀମତୀ ମୁଖାର୍ଜୀ	ଟ ୫	
ସେଠି ନୃସିଂହ ଦାସ	ଟ ୫୨୫	
ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥ ଦାସ ବୁକ୍ଷିକରଣ	ଟ ୨୫	
ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥ ଦାସ	ଟ ୧୫	
ବାବୁ ବାଲୁକରଣ ସେଠିକା ବାଣସୀ	ଟ ୨୫	
କରକୃଷିକର ଚୌଧୁରୀ ଶ୍ରୀମତୀ	ଟ ୫	
କାର୍ତ୍ତିକଚନ୍ଦ୍ର ସ୍ଵୟଂ ଚୌଧୁରୀ		
ସେଠିକର ପ୍ରାଣ କମିଶୀ ଉପକରଣ	ଟ ୨୨୫	
ତାତ୍ତ୍ଵର ବାସନ୍ତୀ ଉପକରଣ	ଟ ୫	
କରକୃଷିକ ସ୍ଵୟଂ ଚୌଧୁରୀ	କରକୃଷିକ	ଟ ୫
ମହେନ୍ଦ୍ରନାଥ ନାଥ	ସମସ୍ତକରଣ	ଟ ୧

କାଳକେର ଗଜମଣି ମାତୃସାଧା	୫୫୦	୫
କାଳକେରୁ ବୈଷ୍ଣବ ଶିବସାଗର	୫	୫
ଉତ୍ତର ମେ	୧୦	୫
ମାଧବଚନ୍ଦ୍ର ଦୋଷ	୫	୫
ସମସଲ ସେତୁବରମ ଦୋଷଦାନ	୫	୫
ସେଠ ବୈଜନାଥ	୫	୫
ସମନ୍ତାଦ୍ୟୁକ ଓଡ଼ିଶ	୫	୫
ସମସଲ ମୂଳମ	୫	୫
କାକୁ ଅନନ୍ଦଚନ୍ଦ ପଟ୍ଟେଇ	୫	୫
ସେଠ କୁସଳ ଦାସ, ମୋରସଲ	୫	୫
ସେଠ କୁସଳ ଦାସଦାସ	୫	୫
କାକୁ ନରମ ଓ ଶିଖାବୁଝା	୫	୫
ସମସଲ ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରମଲ	୫	୫
ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ମାସକ	୫	୫
ମହାପୁତ୍ର ଦାସ ଓଦାକା	୫	୫
ସମସଲ ଦେବୀପାଦ ପଟ୍ଟେଇ	୫	୫
ମଣିସନ କାଳମୁକୁନ୍ଦ	୫	୫
ମଥୁରା ସମସଲ ମୋହେନ୍ଦ୍ର	୫	୫
ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ତ୍ତ ମୋହେନ୍ଦ୍ର	୫	୫
କଲକ ମୁଲକ ରଞ୍ଜିତ	୫	୫
ମଲକମସଦକରଞ୍ଜିତ	୫	୫
ଚନ୍ଦ୍ରବିହାର ଦାସ ଚନ୍ଦ୍ରମଲ	୫	୫
କୋକର୍ଣ୍ଣ, ସମନ୍ତା ଦାସ	୫	୫
ଶ୍ରୀ. ଅ. ମୋହେନ୍ଦ୍ର	୫	୫

ମୂଲ୍ୟ ୧

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ କୁହାବର ।

କଟକପ୍ରତି ଶ୍ରୀରାମାନନ୍ଦ ପଞ୍ଚାବସରେ ବନ୍ଧୁ-
ପାଠ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିଖଣ୍ଡକୁ ଚାରି-
ଅଣା । ମୋହମଲକୁ ତାକମାସଲ ଖଣ୍ଡକୁ
କୁହାବର ।

*Extract from a letter of Babu
Radhanath Roy dated 14th
October 1892 addressed to the
author.*

(Need I repeat that as a come-
dy I consider it quite a finished
piece.)

୧୮୯୩ ଓ ୧୮୯୪ ସାଲର ଅପର-
ଗ୍ରାମ୍ୟେଣ ପଞ୍ଚାବସର ଯାତ୍ୟ କବିତାକୁସୁମର
ସଂଗୋଷ୍ଠି କରୁଥିବସ୍ତୁର ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ-
ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଚାରିଅଣା । ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ
କ୍ରମମାନ ସଂଗୋଷ୍ଠି ଓ ପ୍ରକାଶକେ ଅବସ୍ଥାପ-
କୋଷରେ ପ୍ରକାଶିତ ଏବଂ ଶେଷାଂଶରେ
କାହାଣ୍ୟରୂପରେ ଅର୍ଥ, କବିତାଗାଠ ଓ ଅନ୍ୟ-
କରଣ ବିଧି ପ୍ରକୃତ ହୋଇଅଛି ।

ଉକ୍ତ ପଞ୍ଚାବସର ଯାତ୍ୟ କୁସୁମାଠ ଏବଂ
ବିଜ୍ଞାନପ୍ରକେଶର ସଂଗୋଷ୍ଠି ନୂତନ ସମ୍ବନ୍ଧ
ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ଉକ୍ତପୁସ୍ତକର ମୂଲ୍ୟ
ଟିଆଁ ଏବଂ ବିଜ୍ଞାନପ୍ରକେଶର ମୂଲ୍ୟ ଟିଆଁ ।

ସମ୍ବନ୍ଧ ୧୮୯୩ ଓ ୧୮୯୪ ସାଲର ଉତ୍କଳ ଓ
ମାଲକର ପଞ୍ଚାବସର ଯାତ୍ୟ ସଂଗୋଷ୍ଠି ଓ ପର-
ବର୍ଷର ପ୍ରାକୃତକୃତଗୋଳପାଠ ଓ ସୁଲଭ-
ପରମିତର ନୂତନସମ୍ବନ୍ଧ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ।
ପ୍ରାକୃତକୃତଗୋଳପାଠର ମୂଲ୍ୟ ଟିଆଁ
ଏବଂ ସୁଲଭପରମିତର ମୂଲ୍ୟ ଟିଆଁ ।

ସୀତଳାମୟଙ୍କ ପ୍ରଣୀତ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟସାଧକର
ପ୍ରଶ୍ଳୋଚ୍ଚର ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ମୂଲ୍ୟ-
ଏକଅଣା ମାତ୍ର । ଏହି ପୁସ୍ତକ ଶ୍ରୀକ ବାଳକ-
ମାନଙ୍କ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟାତ୍ୟ ଦେବୀରୁ ଅନୁକଳ ମଧ୍ୟରେ
ପ୍ରଥମ ସମ୍ବନ୍ଧ ନିଶ୍ଚେଷ୍ଟ ପ୍ରାୟ ହୋଇଅଛି ।
ଏହା ଏପରି ଉପଯୋଗୀ ହୋଇଅଛି ଯେ
ଅନେକ ବିଷୟ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟସାଧକ ପଦାର୍ଥରେ ଦେ-
ବୀ ଏହି ପ୍ରଶ୍ଳୋଚ୍ଚର ବାଳକମାନଙ୍କୁ ପଢ଼ାଇ
ଅଭାଷ୍ୟ ହିତ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ରାଜ୍ୟକାବ୍ୟର ସମ୍ବନ୍ଧ ଅର୍ଥ-
ସମ୍ବନ୍ଧର ସମସ୍ତ ହୋଇଅଛି ଶାସ୍ତ୍ର ପ୍ରକାଶିତ
ହେବ । ମୂଲ୍ୟ ଟିଆଁ ଅଣା ।

ଉପରେକ୍ତ ପୁସ୍ତକମାନ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କୋ-
ମ୍ପାନୀର ଯତ୍ନାଳୟରେ ପ୍ରିଣ୍ଟ ହେବ ।

TRADE MARK REGISTERED.
BEWARE SPURIOUS AND VILE IMI-
TATIONS ARE OUT.
The best patent yet discovered, approved
and certified as an experimentally invaluable
specific by eminent physicians.

Hæmatic Syrup is a marvellous remedy
for complete loss of Manhood, Nervous
Debility, Prostration, caused by extreme
over-strain and labour or by any other
cause, such as intemperance, inordin-
indulgence of indiscretionary habits ex-
sive grief or the like; and for diseases
contracted by vice.

Don't use quack medicines, while the
above is available at the cheapest price.
They only make the case worse and in many
cases the disease is difficult to cure. But

Hæmetic Syrup gives Vigour, improves
the Strained Powers of the Intellect and
understanding, makes the mind Imaginative
and active, and improves Retentive Powers.

Hæmatic Syrup is a miraculous prepara-
tion for the Purification of Blood, for the
Renovation of Deranged and Broken Consti-
tutions, is a Rebuilder of Health and a
Resuscitator of Life.

Hæmatic Syrup strengthens the System
of the Fair Sex, restores all ages the sound
and Robust Health, removes any obstruc-
tion or Irregularity of the System.

Hæmatic Syrup is an infallible remedy
for Bilious Disorders of any kind such as
Indigestion, Dyspepsia, Loss of Appetite,
Acidity, Costiveness, Head ache, Disturb-
d Sleep, Frightful dreams and long stand-
ing Diarrhoea, &c.

Value returned in case of failure in effi-
ency. Innumerable testimonials are at
hand.

Price per phial Rs. 2; dozen Rs 20 post-
age and V. P. P. charge Annas 10
and Rs. 2-4 only.

Apply to
Dr. P. MARTIN,
41, Bhawani Charan Dutta's Lane,
Calcutta.

ଦ୍ରାବଣ ପ୍ରାୟ ଏକମାତ୍ର ଅଣା ।
ଡି. ମାର୍ଟିନଙ୍କ ଏହି ଚୋକାଶକର
ଧାକୁ ଚୋକାଶ ଓ ମେଡ଼ ପ୍ରୋ-ଡୁର ଏକମାତ୍ର ମନୋହର ।

ଓରିଜିନାଲ ଡ୍ରାମ ।

କାହାଣ୍ୟ, କବିତା ଓ ପଦ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ମେଡ଼ପୁସ୍ତକ ଉପାଦାନ
କୋର ଶିଳ୍ପ କରୁଥିଲେ । ଅତ୍ୟନ୍ତ ଯତ୍ନ ସହ କର୍ତ୍ତ ହେଉ
ଇତ୍ୟଦେବ ଓ ଅନେକଦିନ ଶେଷ ସୁସମ୍ପାଦିତ ପଦ୍ୟମାନଙ୍କର
ମହାକୋଳମଧ୍ୟେ ଯାହାକି ଗୀତାକି ଉକ୍ତ ଉପାଦାନ
ଶିଳ୍ପ ହୋଇଅଛି ସେ ସମ୍ବନ୍ଧେ ସାଧାରଣରେ ଏହି ମନୋହର
ଅବସ୍ଥା । ସେମାନଙ୍କେ ଯାହାକି ଗୀତାକି କବିତା
ଅତ୍ୟନ୍ତ ଏକ ଯାହାକି ଗୀତାକି ଓ ମେଡ଼ ପ୍ରମେଦ ଅପେକ୍ଷା
କୃପା ମାତ୍ର କୋର ଯାହାକି ଉପରେ ଦୃଢ଼ପଦ୍ୟ
କରୁଥିଲେ ସେମାନଙ୍କେ ଯେ ଏ ଉପାଦାନ ପଦ୍ୟମାନଙ୍କ
ଏହା ସେମାନଙ୍କେ ଯାହାକି ଚୋକାଶ (ଅତ୍ୟନ୍ତ ପଦ୍ୟମାନଙ୍କ
କା ମଧ୍ୟରେକ୍ତା ବିଶେଷତା) ଚୋକାଶରେ ଯାହାକି

ରକ୍ତାଭ୍ୟନ୍ତର ପଦ୍ମ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନୀଳା ପାତା,
 ନେତ୍ର ପ୍ରମୁଖ ୨୦ ପ୍ରକାର ନେତ୍ର, କଳ୍ପନା ଧାର୍ଯ୍ୟ
 ପାତା, ଯୁକ୍ତରତ୍ନ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପ୍ରକାଶନ, ସ୍ଵୀୟକାଷ୍ଠାଳ
 ସମ୍ପଦା ଶୁକ୍ର ପରଦା, ଅଳ୍ପ ବା କମା ରଘେନିକାରେ
 କେତେପାତ, ଲକ୍ଷ୍ମୀ କରେ ଅନୁପମ, ସ୍ଵପ୍ନଦୋଷ, ପ୍ରସ୍ଵାବ
 ଜ୍ଞାନ ବା ପଞ୍ଚରେ କାମରେ ୨୫ ପ୍ରକାର ଉପଦେଶ ବା ସପ୍ତର୍ଷି
 କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, କଲରେ ଶୁକ୍ର, ପ୍ରମୁଖରେ ଜ୍ଞାନାଳୟ, ମୁକ୍ତମୁକ୍ତି
 ପ୍ରଦାନ ଓ ଉତ୍କଳ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବା ବୋଧିତା । ଚନ୍ଦ୍ରଚକ୍ରରେ
 କେତେଜା, ସଦ୍ୟା ଅରସ୍ୟ, ଶ୍ଵାମାଳ୍ୟ, ବୋଧିକର ଚିନ୍ତା-
 ପାତା, ମୁକ୍ତକରଣ, ଚନ୍ଦ୍ରପାତ୍ର, ମୁକ୍ତକର, ଦୁକ୍ତିଶୁକ୍ରପା,
 କରକ, ଦୀପ୍ୟାକଳା କଳା ଲକ୍ଷ୍ମୀ (ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ପୁରୁଷ) ବନ୍ଧୁ
 ବନ୍ଧୁପାତ୍ର ମୁକ୍ତକର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସାକାଶ୍ୟ କଠିନ ବ୍ୟାଧି,
 ପେଟକେଶବ ନୁହେଁ ଓ ଚନ୍ଦ୍ରଚକ୍ରରେ ବସନାସ ସେବନ
 କଲେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଅଭ୍ୟାସ ହେବ ଭକ୍ତ, ମା'ସ, ଶୁକ୍ର,
 ବଳ ଗର୍ଭ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହେବ । ଅପଥା ଅଧ୍ୟାୟରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ
 ପାତା ଥରେ ହେବ ନାହିଁ । ସଦ୍ୟାସ ସେବନୋପଦେଶ
 ୩୦ ପୃଷ୍ଠା ୫୨ ପୃଷ୍ଠା । ପ୍ରାୟ ୮୦୦ । ମଦ୍ୟଶାସ୍ତ୍ରୀ
 ଉତ୍ତମପତ୍ରିକା ଠିକଣା, —

୧, ଗ୍ୟାଭେଟ ବଣ ବୋ
 ୧୧ ନମ୍ବର କଲେଜ୍ ଟି, କଲକତା ।

ବିପ୍ଳବ

ମଧ୍ୟମାୟା ଶକ୍ତି

ଅଳ୍ପପରିମାଣ ଅମ୍ଳ କିଟକରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ଅଛି ।
 ମୂଲ୍ୟ ଏକଟଙ୍କା କିଲକ୍ ୧୧ କା ।
 ଏକଟଙ୍କ ଏକସେର କେଲକ୍ ୧୨ କା ।
 କଟକ ପ୍ରିନ୍‌ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ଯତ୍ନାଳୟରେ ଚିତ୍ତ
 କଲେ ମିଳିପାରିବ ।
 ୧୭।୧।୧୨

ଅଳ୍ପକମାୟା ବ୍ୟାପାର, ଅପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପହାରକାଣ୍ଡ ।
 ଘଡ଼ି ପୁରସ୍କାର ।

କମ୍ପୋଜିଟାରି ମଧ୍ୟରୁ କେତ୍ର ଏକଟଙ୍କରେ ଏକମାନରେ
 ଏକଟଙ୍କାକେଶରେ ଏକଟଙ୍କ ଅର୍ଥାତ୍ ୧୨ ଗୋଟି ବସ୍ତ୍ର
 କ୍ରମ୍ବ କଲେ କାପାଳ ବୋଧିଏ ରଘେନିକାରେ କେନ୍ଦ୍ର
 ଲେଖାରେ ଓଳାଦ ବଡ଼ ଉପହାର ସମ୍ପର୍କିଏ ଏକ ଅର୍ଥ ଚିତ୍ତନ

ଅର୍ଥାତ୍ ୭ ଗୋଟା କ୍ରମ୍ବ କଲେ ବୋଧିଏ ଚାନ୍ଦ୍ରପୂର୍ଣ୍ଣ
 ବଡ଼ ଉପହାର ସମ୍ପର୍କିଏ । ମୂଲ୍ୟ ଅଗ୍ରାମ ପଠାଇଲେ,
 ଅଧିକା ଶୁଦ୍ଧାପତ୍ରେ ନାମଗ୍ରାମ ସଦ ପତ୍ର ଲେଖିଲେ
 ମଦ୍ୟଶାସ୍ତ୍ରୀ ଶୁକ୍ର ପଞ୍ଚାକ୍ଷରେ ମୂଲ୍ୟ ଓ ଉପହାର ପ୍ରେମେ
 କଲେ ମୂଲ୍ୟ ଅପାୟ କର ହୁଏ ।

ଭାରତରେ ଅଦ୍ଵିତୀୟ ଓ ଅଭ୍ୟାସ୍ୟ “ମ୍ୟାଜିକ୍ ଲେଞ୍ଜ ।”

ଏହି ଲେଞ୍ଜ ଅମେରୀକାର କଲକତାକୁ ସମସ୍ତ ନୂତନ
 ଅର୍ଥ ଅଛି । ଏଥିପୂର୍ବେ ଏପରି ପ୍ରକାର ଏପେଶଭୁ ବେବେଡ଼ି
 ଅମରାଣ ହୋଇ ନ ଥିଲା । ଏହା ନିଜର ବୈଦ୍ୟରେ
 ନିର୍ମିତ, ଦେଖିବାକୁ ଅକାରରେ ଠିକ୍ ଜେବ ଭଣ୍ଡପରି ସିକାକୁ
 ପକେଟରେ ରଖାଯାଇ ଯାଏ । ଏହା ଦେଖିବାକୁ ଅତି
 ସୁନ୍ଦର । ଅତ୍ୟନ୍ତ ନିଖା ଏହି ପେ, ଏ ଲେଞ୍ଜ କାଳିକା-
 ନିମନ୍ତେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ବ୍ୟୟ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଅର୍ଥକୁ
 ବଳିଦାନ ନାହିଁ । ଲେଞ୍ଜର ପଞ୍ଜୋପେ ଏକ ପେଟ ଟି-
 ନେ ହଠାତ୍ ଜରୁରୀରେ ଏକ ଲଘୁଇ ତେଲେ ଲଘୁଯାଏ ।
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ପୂର୍ତ୍ତରେ ଏ ଲେଞ୍ଜକୁ ବୋଧିଏ ଲେଖାଏଁ ରହିବା
 ଉଚିତ । ପ୍ରତି ଲେଞ୍ଜର ମୂଲ୍ୟ ୫ ୫୯ କା । ଗୋ ୭ ଟାକୁ
 ୫ ୨୫ କା ଗୋ ୧୨ ଟାକୁ ୫ ୫୦ କା ।

ପକେଟ୍ ଷ୍ଟିକ୍ (ବାଡ଼ି)

ଏହି ବାଡ଼ି କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରକୁ ରୂପରେ ଉପୁଇ ହୋଇ
 ବିକ୍ରୟ ନୁହେଁ ଅମରାଣ ହୋଇଅଛି । ଏହା ଦେଖିବାକୁ
 ମୂଲ୍ୟ ଏକ ଶାନ୍ତରେ ଉପଯୋଗୀ । ଏହି ବାଡ଼ି ଏପରି
 ବୈଜ୍ଞାନିକରେ ନିର୍ମିତ ଯେ, ଏହା ପକେଟରେ ରଖାଯାଇ
 ଯାଏ । ପ୍ରତ୍ୟେକ କେତେ ପେଟ ଭାଗରେ ବାଡ଼ି ବସୁତ
 ହେବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ବାଡ଼ିର ମୂଲ୍ୟ ୫ ୨୫, ଉପକ୍ରମ
 ୫ ୨୦୯ କା ୧୨ ଟାକୁ ୫ ୨୯ କା ।

“ସ୍ଵାଗୁପ୍ତ ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠ ।”

ଏହି ଅଙ୍ଗୁ (ମୁଖ) କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରର ଅଙ୍ଗ,
 ବେବେଡ଼ିଅଟ ସମ୍ପର୍କରେ ଗଠିତ, ଗୋଦମିତ୍ରୀଙ୍କ ନିର୍ମିତ,
 ଦେଖିବାକୁ ମନୋହର, ରଜା ଭରଣାଦି, ବ୍ୟବହାରରେ
 ଉପକାରୀ ବୃଦ୍ଧି ହୁଏ, କଲେ ୧୨।୧୯୫ କା ଲରେ
 ସୁଦ୍ଧା ସୁରୁତ୍ଵ ବିଧ୍ୟ ହେବ । ଏହା ଦେଖିଲେ ଦେଖିତକା
 ଖର୍ଚ୍ଚ ଭବ୍ୟ ଅପଲ୍ଲ ସୁନାର ମୂଲ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ
 ନିଜ କଲକ ନାହିଁ, ଏହି ଜଳମନୋହର ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠର ମୂଲ୍ୟ
 ମୂଲ୍ୟ ୫ ୧୯ କା ଅର୍ଥ ଚିତ୍ତକ୍ରମ୍ବ ୫୧୯ କା ଏକ ଚିତ୍ତକ୍ରମ୍ବ
 ୫ ୧୯୯ କା ମାତ୍ର ।

ଉପକ୍ରମେ ମଦ୍ୟ ଗ୍ରହଣ ପ୍ରାପ୍ତର ଏକମାତ୍ର ଠିକଣା ।
 ପି, ଲେଜାର୍ସ ଏଣ୍ଡ କୋମ୍ପାନୀ
 ୪୧-୧ ନମ୍ବର ରାଗର୍ଗଠରଣ ପନ୍ଥ ପଲ୍ଲ
 କଲକତା
P. LEZARS & Co.
 41—1 Bhawani Ch, Dattas Lane
 Calcutta.

ନୂତନ ନାମାକଳୀ ।

ହିନ୍ଦୁ ମାନଙ୍କର ପ୍ରାଚୀନ ପୂଜାସମୟରେ
 ଅଙ୍ଗରେ ଧାରଣକରିବାର ମନୋହର ଉପକ୍ରମ
 ପରିମାଣ୍ଠ ଶୁକ୍ରକର ଯାଦପଦ୍ମ ଏକ ଓଡ଼ିଆ
 ଓ କଳା ଅଙ୍ଗରେ ଅନେକମାନ ଓ ମଦ୍ୟମ-

ନୁସୂକ୍ତ ପଦ୍ମ ଲଲରଙ୍ଗରେ ଶୁଦ୍ଧାହୋଇ
 ଏଠାରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ଓଡ଼ିଶାରେ ଏହା
 ୧ ମୁଦ୍ରକାଶିତ । କୁଳାକଳରୁ ଅପୂର୍ଣ୍ଣ ନାମାକ-
 ଲୀଠାରୁ ଉଲ୍ଲିଖ୍ଯ, ଦେଖିବା ମାତ୍ରକେ ଜଗାଧିକ
 ଏଥିପୂର୍ବେ ଯେ କଳା ଓ ମାଟିଅରଙ୍ଗରେ ଶୁଦ୍ଧା
 ଦେଉଥିଲ ଗ୍ରାହକେ ଏହାକୁ ସେଗୁଣ୍ଠି ଥିବାର
 ମନେ କରନ୍ତେ ନାହିଁ । ଲମ୍ବ, ଗର୍ଭ୍ୟ ଓ ସ୍ଵାର
 ଦୁଇଦାଲ, ମୂଲ୍ୟ ଗ ୧ ଶ୍ରୁ ଟ ୧୯
 ମୋପସଲ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ଶୁଣୁପ୍ରତି ୫ ୦ ।
 ଲେଖାଏଁ ଜାକଖଣୀ ପତ୍ରକ । ଦେଲ୍ୟପେକଲ୍
 ଡାକରେ ପଠାଯାଇପାରେ ।

କଟକପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀ }
 ଯତ୍ନାଳୟ } ଶ୍ରୀ ଭୂଷା ଥୀରାଠିୟ
 କଟକ }

ଘଡ଼ିମରମତ ।

Watches | Clocks | Time pieces
 Repaired by an efficient workman
 the premises of the Cuttack Printing
 Company Charge moderate.
 ଜ୍ଞାନାପ୍ରଦାର କ୍ଷେତ୍ର ବଡ଼ ଶୁଳ୍କପୂର୍ଣ୍ଣ
 ଉତ୍ତମରୂପେ ମରମତ ହେବା ଓ ଯଥା ସମ-
 ସ୍ଵରେ ପାର୍ଯ୍ୟଦିବାର ଭଲ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଏ
 କରରେ ନ ଥିବାରୁ ଅମ୍ଭେ ଘଡ଼ି ମରମତର
 କାର୍ଯ୍ୟରୁ ମୁକ୍ତ କରିବା । ଯାହାକର ବରଦା
 ହେବ ଶୁଦ୍ଧାଶାଳାଠାରେ ଚିତ୍ତ କଲେ ସମସ୍ତ
 ଜାଣି ପାଇବେ ।

ବିଶ୍ଵମିତ୍ରାହୋଦ୍ୟକ ବଟିକା (BEECHAM'S PILL.)

ଫଳ ବିକେଶନରେ ଏକଟ୍ର ଅନୁଅର ମୂଲ୍ୟ
 ଏକଟ୍ର ମୋଦରକୁ ଶୁଦ୍ଧା ବୋଲିବାଇ ପାରେ ।
 ଏ ବଟିକା ବେବଳ ଉଦ୍ଧାରପଦାର୍ଥରେ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଅଛି । ଏଥିରେ ଶାନ୍ତ ଚର୍ବ
 ଲିଭ୍ୟାଦି ବିଶାଳ୍ଯ ବା ଅର୍ମଫାଳକର ମୁକ୍ତ ହିତ୍ତ
 ନାହିଁ । ଏହା ସବୁ ଦାବରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ
 ନାହିଁ କଲରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ।
 ସକଳ ବୟସର ଶ୍ରୀ ପୁରୁଷଙ୍କ ପଞ୍ଜରେ
 ସମାନ ଉପକାରୀ ବୋଲି ପୃଥୁବୋର ବିଖ୍ୟାତ ।
 ଅରେ ପଶ୍ୟା କଲେ ଏଥିର ଶୁଦ୍ଧା କାଣି
 ସାକ୍ତ ।
 ଉଦ୍ଧାରମ୍ବ, ପାକପୁଲରେ ବ୍ୟଥା, ମୃଣ୍ମ୍ୟଥା,
 ମୁଣ୍ଡବଳ, ରୋଜନ ଉଦାରୁ ଉଦ୍ଧାରର ସର-
 ପୂର୍ଣ୍ଣତା ଓ ଶୀତଳା, ନପ୍ରାକୃତା, କ୍ଷେତ୍ୟ, ଦାସେ

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

୩୨୭
୩୨୮

୩୨୭ ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା । ମୁ. ଗୋଷ୍ଠୀ ୩୨୮ ୧୯୦୦ ସାଲ ଶରଦୀୟ

ଅଗ୍ରମ ଦାସିକ ମୂଲ୍ୟ ୪ ୩୯
ପଞ୍ଚାକୋଷ୍ଠ ୪ ୬୯

ସମ୍ପୁରଣ ଶୁଣିବୁଣ ସମ୍ବାଦକାରୀ ନାମଧେୟ
ଏକକ୍ରମ ବଲ୍ଲଭପୁରୀର ସୁବକ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ
ବର ହୃଦୟନାଳରେ ପ୍ରବେଶ କରିଅଛନ୍ତି ଓ
ଶୋକବିହାରୀ ସୁଦ୍ଧା ତେପୁଟୀ ମାଳତ୍ୟୁକ
ବାବୁ ଶାଳେନ୍ଦ୍ରନାଥଙ୍କ କନ୍ୟାକୁ ହୃଦୟରେ
ଦିବାଦିବୋଇଅଛନ୍ତି । ସୁବକ ବାବୁ ବରଦେବ
ଉତ୍କଳସୁଖ ଓ ବାରଣ୍ଡାଙ୍କ ପାଶ କର ଏବ
ଅମେଇକା ଓ ଇନ୍ଦ୍ରସେପର ନାନାପ୍ରାଣ ଭ୍ରମଣ
କର ଲହୋରରେ ବାରଣ୍ଡାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁ
ଅଛନ୍ତି ।

ଅଲଗାବାଦର ଜାତୀୟ ମହାସମିତି ଚଳତ-
ମାସ ଉପାସନାରେ ଅରମ୍ଭ ଦେବ । ମାନ୍ଦ୍ରାଜର
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷମାନଙ୍କ ଅଗମନରେ ବଳମ ଦେବା-
ଦେବ ଦୁଇଦିନ ପଛକୁ ଘୁଞ୍ଚିଗଲା । ଏଥର
ଅଧିକେଶମରେ ଶାଳିୟାନେଇର ସବ୍ୟ ସମାର୍ପ
ଆଦେବ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବେ । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଦାଦା ଭାଇ
କୌଶଲ ବିଲଗତୁ ଅତି ପାରିବା ଅସମ୍ଭବ ଦେଉ
ସମ୍ଭବତ ହେବାକୁ ନାସକ ଦେଲେ । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ
ସାର ରମେଷ୍ଟ୍ର ନିଶଳ ଶାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଅସ୍ପଷ୍ଟତାହେତୁ
ସେ ସମ୍ଭବତ ହେବାକୁ ଅସମର୍ଥ ଥିବାର ଜଣା-
ଇଅଛି ବର୍ତ୍ତମାନ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜିବନିଭ, ସି, ବନର୍ଜି
ମହାପାତ୍ର ଭକ୍ତ ସଦନିତି ଅନୁରୁକ ହୋଇ
ଅଛନ୍ତି ।

କୃଷକମାନଙ୍କର ସମ୍ଭବତ ହେବେ କୋ-

ଲୀଦଳ ପତ୍ରଅଛି । କୁଣ୍ଡ ପ୍ରତଳର ସ୍ଥାନମାନ-
ଙ୍କରେ ପ୍ରତିବାଦସମ୍ମାନ ଦୋଇ ଗଲଣି ଦେ-
ବନ କଲିକତାସହକରେ ସର ଦେବାର ଅପ୍ପୋ-
ଜନ ଲଗିଅଛି । ମାତ୍ର ଶୁଣାଯାଏ ଅପ୍ପୋଜନ
“ସୁସମୟ” ପ୍ରାପ୍ତ ଦୋଇଅଛି । ମହାଶକ୍ତୀ ସାର
କେଦାରମୋହନ ଓ ମହାଶକ୍ତୀ ଦୁର୍ଗାବିଶ୍ଵ-
ନଦୀ ବଡ଼ଲଟ ବାଦାଦୁରଙ୍କ ସାକ୍ଷାତ୍ତ କରିବାକୁ
ସାର ବହୁ ଅଧ୍ୟାସନା ପ୍ରାପ୍ତ ଦୋଇଅଛନ୍ତି ।
ବଡ଼ଲଟ ବାଦାଦୁର ପୁନର୍ବିବେଚନା କରିବାକୁ
ଲଜ୍ଜା ପ୍ରଦାପ କରିଅଛନ୍ତି ଓ ବଙ୍ଗବାସୀ ଭାବ
ବାଦ୍ୟରେ ସମୁଦ୍ଧ ଅଛନ୍ତି । ଫଳରେ ଲଳି-
ବର୍ଷ ବଲର ଶେଷ ମାମାସାପର ହେବକ ?

ବାହୁବାବୁ ଅବଗତ ଦେଲୁ ଯେ ଅମ୍ଭମାନ-
ଙ୍କର ମାନମାୟ ବନିଶନର ଦାଲିଆରସ୍ତ ଦୁଃଖି-
ଲେବକ ଶୁଦ୍ଧାରେ ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ ନିରୁତ୍ସାହିତ୍ୟରେ
ସେହିମାନଙ୍କର ପାଠାଧୀନା କାହିଁ ସେମାନଙ୍କ
ଉପରେ ପାଠାଧୀନା ଛାଡ଼ି ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେବା ଉଚିତ
ନୁହେ ଏହି ମନ୍ତବ୍ୟ ନିରୁତ୍ସାହିତ୍ୟ ଅର୍ଥସ
ବଦନ୍ତ କରି ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ବାସୁଦେବ ପାଠ-
ଧୀନା ନ ଥିବା ଗରବମାନଙ୍କପ୍ରତି ଏ ଛାଡ଼ି
କଷ୍ଟକଳର ଦୋଇଅଛି ସେମାନେ ଏ ଛାଡ଼ି
ଅବ୍ୟାହତ ପାଠକାର ଯୋଗ୍ୟପାଠ । ଅଲଳ
ଅବ୍ୟାହତ ନ ଦେହଲ ସୁଦ୍ଧା ନିରୁତ୍ସାହିତ୍ୟ
କରିଶୁରମାନଙ୍କର ବିରୁଦ୍ଧମତା ଓ ସହକର୍ମୀ

ଅଛି । ବଟକରେ ଲେଖେ ଭବନୁପୁସ ବଖୁ
ଅନୁଭବ କରୁଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ବିରୁଦ୍ଧ କାହିଁ ?

ଏକର୍ଷ ସେଣା ଏଣୁ ଗୋଟି ମଥାଶୁଭରେ
କଲିକତାସ୍ତ ଛାଡ଼ିନଦଳରେ ସମ୍ପଦ ହୋଇ-
ଅଛି । ବଡ଼ଲଟ ବସୁରର ସେକେଟିଏ ଲୟାର
ସାହେବ ସରାପତର ଅସନ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ।
ସରାପତ୍ର ସରାପତ୍ର ଦେଲେ ସରାପତ୍ର
ବିଷୟର ନିରପେକ୍ଷ ଭାବରେ ଅଲୋଚନା ଦେବା
ଅସମ୍ଭବ । ବେସରକାରୀ ଲେଖକେ ହୁ ପୁଣ୍ୟ
ବର୍ଷ ପର ସରାପତ୍ରର ଅସନରେ ଉପସ୍ଥିତ
ଦୋଇଥିଲେ ଶ୍ରେଷ୍ଠଲଟ ବାଦାଦୁରଙ୍କ ମୁଖରୁ
ନିତାନ୍ତ ପକ୍ଷେ କୁଣ୍ଡ ବିରୁଦ୍ଧମନାୟୁ କଥା
ବହୁ ଶୁଣାଯାଇ ଥାନ୍ତା କିନ୍ତୁ ସମାଗତ ଲେଖକ
ବାଦା ଶୁଣିବାକୁ ଉତ୍ସୁକ ଥିଲେ ବି ଦେବ କରଣ
ଦେଲେ । ଗୋଟିରେ କୌଣସି ବିଶେଷ ସ୍ଵଜ-
ନୈତକ କଥା ନ ଥିବାରୁ ସାଧାରଣ କୌଣସି
ଅଲୋଚ୍ୟ ବିଷୟ ପାସ୍ତା ଗଲ ନାହିଁ ।

ବାଲେଶ୍ଵରସ୍ତ ପଞ୍ଚସିଦ୍ଧାନ୍ତସମ୍ଭବରେ ସେହି
ମୋକଦମା ଗଜା ବିକ୍ରୟକାରୀଦେ ବାଦାଦୁରଙ୍କ
ନାମରେ ଅଗତ ଦୋଇଥିଲ ବାର୍ଯ୍ୟବିଧି ଅର-
ନର ଦ ୨୦୦ ପାଳିଆରେ ଭଲ ମୋକଦମା
ଦ୍ଵିପରିସ ଦେଲା । ଗଜା ବାଦାଦୁରଙ୍କ ନିକଟରୁ
ଦେବଲ ବିକ୍ରୟିତ୍ତୁ ଭଲଦ ଦୋଇ ଥିଲା ।
ଲଳସଦାରଙ୍କର କୌଣସି ବିରୁଦ୍ଧମତା ନ

ଥିବାର ଚଳନଗରସ୍ତୁ ଫରାସଗର୍ଭମେଘଲ
 ଠାରୁ ଯେଉଁ ଟେଲିଗ୍ରାମ ଅସିଥିଲ ସେଥିର
 କାର୍ଯ୍ୟ କ ଦେଲ କିଛି ଜଣାଗଲା ନାହିଁ ।
 ଇକଗ୍ରହର ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ଧୂଳି ହୋଇଥିଲା
 ତାହା ଇଂରାଜରାଜ୍ୟ ଥିବାର ପ୍ରମାଣ ଦେବାରୁ
 ଅସମ୍ଭାବନା ମୁକ୍ତିଲାଭ କଲେ ଗଜା ବାବା-
 ଦୁରକର ଧାରଣା ଯେ ତାହା ଫରାସଗର୍ଭମେଘ
 ଭୂଲରେ ଅପଶ୍ୟାନ୍ତୁ ଅଲକମୁଦାବକ ବାଧା ଜାଣି
 କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିବାରୁ ଅପଗ୍ରହ ଦଗ୍ରହଧରନର
 ଦ ୨୨ ଫାନ୍‌ସାରେ ଅସିବା ଦାବିମ ଛାନ୍ଦ କରି
 କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ଆଇନର ଦ ୨୦୩ ଦଫାନ୍‌ସାୟୀ
 ମୋକଦ୍ଦମା ଉପମିଷ କରିଅଛନ୍ତି । ଗଜାବାବା-
 ଦୁର ମାତକର ଏକ ଅଲକଲ ଲେକ ଥିବା-
 ସୁଲେ ତାଙ୍କପ୍ରତି ଏପରି ବିରୁଦ୍ଧ ଦେବା ଅମ୍ଭା-
 ନଙ୍କୁ କ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ବୋଧ ଦେଉ ନାହିଁ ।

କଲିକତା-ଗେଜେଟରେ ଯେଉଁ ବିଜ୍ଞାପନ
 ପ୍ରକାଶକର ଶ୍ରେଣିକଟି ସାର ଗୁରୁତ୍ୱ ଇଲିୟୁଟ
 ଜୁଷା ପ୍ରଥା ରହୁତ କରିଅଛନ୍ତି ସେହି ଅଦେଶ-
 ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରତିବାଦ କରିବାନମନ୍ତେ କଲକ-
 ତାରେ ଏକ ମହତୀ ସଭାର ଆୟୋଜନ ହେ-
 ଉଅଛି । କଲକତାର ବଜ୍ର ବାରିଷ୍ଟର ଏଟିଣ୍ଡି
 ଅନନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେଖି ଓ ଇଂରେଜ ରଦ୍ଦଲେକ-
 ମାନେ ଏଥିରେ ଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରିଅଛନ୍ତି ।
 ପାର୍ଲିୟାମେଣ୍ଟର ଜଣେ ସଦ୍ୟଠାରୁ ଅମୁଦ-
 ବଜାର ସହିତା ନିମ୍ନଲିଖିତଭାବରେ ଏକଖଣ୍ଡ
 ସହ ପାଇଅଛନ୍ତି । କଲକତ୍ର ଗୁରୁତ୍ୱବାଦୀ-
 ଠି ମାନେ କଲକତାସ୍ତ୍ର ଗୁରୁତ୍ୱବାଦୀ ସମ୍ପାଦ-
 କରଠାରୁ ଓ ଟାଇମ୍‌ସ୍ ସହ କୁସଂପ୍ରଥା ଉଠି-
 ବାର କଥା ଅବଗତ ହୋଇ ଆଶ୍ଚାସ୍ୟାନ୍ତିତ
 ହୋଇଅଛନ୍ତି । କଲକତ୍ର ଡେଲିକ୍ୱେସ୍ ଓ
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଧାନ କାଗଜମାନ ଏଥି ବିରୁଦ୍ଧରେ
 ମତ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି । ଓ ପାର୍ଲିୟାମେଣ୍ଟ
 ଦସିଲେ ସାର ଗୁରୁତ୍ୱ ଇଲିୟୁଟଙ୍କ ଅନୁପସ୍ତୁତା
 ବିଷୟର ପ୍ରମାଣସ୍ୱରୂପ ପାର୍ଲିୟାମେଣ୍ଟଙ୍କୁ ଜଣାଇ-
 ବାରୁ ଦେବ । କୁଣ୍ଡପ୍ରଥା ରହୁତ କରି ଶ୍ରେଣି-
 ଲଟବାଦୀଦ୍ୱରା ଗର୍ଭି ଚତୁର୍ଦିଗେ ଯୋଗିତ
 ଦେଉଅଛି । ପୁଣି ପୁଣ୍ୟାୟାଉଅଛି ଯେ ସମ୍ଭାଦପତ୍ର-
 ସମ୍ପର୍କରେ ସେ ଏକ ପାଣ୍ଡୁଲିପି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁ-
 ଅଛନ୍ତି । ଏହା ସତ୍ୟ ଦେଲେ କର୍ତ୍ତମାନ
 ଶାସନକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଗର୍ଭି ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ଦେବ ଓ
 ମଧ୍ୟ ଇତିହାସରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ରହୁବ ।

ବାପ୍ରାନ୍ ହିୟାର୍ସେକ୍ ସରକାରୀ ବିଶେଷ
 ଜଣାଇବାର ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ । ଏ ମହାତ୍ମା
 କାର୍ଣୀର ଦେବାଳୟ ଓଗେର ମିତ୍ରଭବି-
 ଦେଲ ଟାକ୍ସରୁ ଅଦ୍ୟାଦତ ନିମନ୍ତେ ସହି କର
 ଥିଲେ । ଏହି ଉପଲକ୍ଷରେ ଉତ୍କଳ ସମ୍ପ୍ରଦ
 ପ୍ରଦେଶର ଶ୍ରେଣିକଟି ବାହାଦୁର ସାର ଅକଲଗ୍ର
 କଲକତନ କାର୍ଯ୍ୟରୁ ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରି କାର୍ଣୀ
 ପରତ୍ୟାଗ କାଳରେ କାପ୍ରେନ ହିୟାର୍ସେକ୍
 ବିରୁଦ୍ଧରେ କିଛି କହୁଥିବାରୁ କାପ୍ରେନ
 ମାନଡାନର ମୋକଦ୍ଦମା ଦାଏର କରି
 କାର୍ଣୀର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ନିକଟରେ ଓଧାର-
 ଶୁଦ୍ରାସ୍ ସାର ଅକଲଗ୍ରଙ୍କୁ ଗ୍ରେପ୍ତାର କରି-
 ବାର ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ
 ପ୍ରାର୍ଥନା ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କଲେ । ବାପ୍ରାନ୍ ନାଗ୍ରେ-
 ଡକନା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ଅଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ
 ଦାଇକୋର୍ଟରେ ଅପିଲ ଦାଏର କଲେ ଦାଇ-
 କୋର୍ଟର ପ୍ରଧାନ ବିରୁଦ୍ଧର ମାମାଂସା କଲେ
 ସାର ଅକଲଗ୍ର କପ୍ରାନ୍‌ଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କହୁଥିବା
 କଥାର ବିଶିଷ୍ଟ ପ୍ରମାଣ ପ୍ରୟୋଗ ହୋଇ ନ
 ଥିବାରୁ ବିରୁଦ୍ଧର ଦଗ୍ରହଧି ଆଇନର ୪୧୯
 ଓ ୩୦୪ ଧାରାର ମୋକଦ୍ଦମା ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରି-
 ଛନ୍ତି କେଣେ ସର ଅକଲଗ୍ର ଉପରେ ଇଂରେ-
 ଜଙ୍କ ଜାହାଜରେ ଅସ୍ତେଦନ ନ କରି ଅଧିୟା-
 ଦେଶୀୟ ଜାହାଜରେ ଗମନ କରିଅଛନ୍ତି କାରଣ
 ଗର୍ଭସ୍ତମେଘଙ୍କ କୌଣସି କର୍ମଗୁଣ ଓଧାରଣ
 ଜାଣି କରି ପାରିବେ ନାହିଁ । ବାପ୍ରାନ୍ ହିୟାର୍ସେ
 କାର୍ଣୀର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କୁ ସାମ୍ୟ କରି ପୁନର୍ବାରୁ
 ଦାଇକୋର୍ଟରେ ନାଲିସ ଦାଏର କରିବାକୁ
 ମନ ବନାଇଛନ୍ତି । ବାପ୍ରାନ୍‌ଙ୍କ କପ୍ରାନ୍
 ନାଗ୍ରେଡକନା ।

ଗୁରୁତ୍ୱବାଦୀମାନୁ ଚିହ୍ନିତଭାବରେ ଗୋଳ-
 ମାଳ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଥିବାର ସମ୍ଭାଦ
 ମିଳଇ । ସେଠା ଅସ୍ପଷ୍ଟକୁ ମେଦବର ଦୋ-
 ଲନ୍ତି । କର୍ତ୍ତମାନ ମେଦବର ଅଫିଜ୍‌ଲ ଇଲମୁରୁ
 ଦୁବ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତାଙ୍କର ଖୁଜୁତା
 ସେର୍ ଅଫିଜ୍‌ଲ ଚିହ୍ନିତର ଗବ ଅଧିକାର
 କରି ଅଛନ୍ତି । ସେର୍ ଅଫିଜ୍‌ଲ ଅଫଗାଜ-
 ପ୍ରାକରେ ଅଗ୍ରସ୍ତ ଦେନ ଥିଲେ ଏବଂ ଦୁବାଖ୍ୟା-
 କରୁ ସେ ଚିହ୍ନିତରୁ ଅସୁଥିବା ବିଷୟ ଅଫିଜ୍‌ଲ
 ମୁକ୍ତିକୁ ଜଣାଇ ଦିଅ ଯାଇ ଥିଲେହେଁ ସେ
 ଚିହ୍ନିତ ହେ ଦୁଃସାଜ ରଲେ ନାହିଁ ସେର୍ ଅଫ-
 ଜ୍‌ଲ ବିଶାସପାତକତା ଅଚରଣ କରି ଦଠାହ

ସତ୍ତରେ ପୁରୁଲକନଗରରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ
 ଗୁରୁତ୍ୱବାଦୀ ମାର ଗବ ଅଧିକାର କରିଅଛନ୍ତି ।
 ମୁତ ମେଦବରଙ୍କ ଗୁରୁ ଗୋଲମ ବେନୁଅର-
 ଠାରୁ ପଲାଇସାର ଉପସ୍ଥାପିତ ସାହାଯ୍ୟ ଲୋ-
 ଡୁ ଅଛନ୍ତି । ଇଂରାଜ ରେସିଡେଣ୍ଟେ ଏ ସମୟ-
 ରେ ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ତାଙ୍କ ରିପୋର୍ଟ
 ପଢ଼ୁଥିଲେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବି ବିରୁଦ୍ଧ କରିବେ
 ଦେଖାଯିବ ।

ଏଥିରୁରୁ ଯେ ସମସ୍ତ ସମ୍ଭାଦ ପାସ୍ତାୟାରୁ-
 ଅଛି ତାହା ସନ୍ତୋଷଜନକ ନୁହଇ । ଗିଲଡିଟ-
 ଠାରୁ ବିସ୍ତ୍ରପା ତାର ଜଙ୍ଗଲଜାତମାନେ
 ଠାବେଂ କାଟି ଦେଇଥିବାରୁ କିଛିର ସମ୍ଭାଦ
 ଶାନ୍ତ ମିତ୍ର ନାହିଁ । କଥିତକୁ ଏ ନିଜାମ ଇଲ-
 ମୁଲୁ ପ୍ରଭୃତକଳରେ ପ୍ରଧାନକରଣ ଅଭିମୁଖେ
 ଯାଣା କରିଥିଲେ କେହି କହୁଅଛନ୍ତି ସେର
 ଅଫିଜ୍‌ଲ ନଗର ସତ ମଲାଇ ଯାଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ
 ନିଜାମ ଗବ ଅଧିକାର କରିଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଏ-
 ଥିର ନିଟ ସମ୍ଭାଦ କହୁ ପାସ୍ତା ଯାଉ ନାହିଁ ।
 କେଣେ ଶାନ୍ତୋଳର ଉପସ୍ଥାପିତ ଦଗ୍ରହ ଡୁର୍ନ
 ଅକମଣ କରିଥିଲେ ମାତ୍ର କୁଜାର୍ଥ ହୋଇ
 ପାର ନାହାନ୍ତି । ସେର ଅଫିଜ୍‌ଲ ଚିହ୍ନିତର
 ଅଧିକାର କରିବାର ଶୁଣି ବିଲକର ଟାଇମ୍‌ସ୍-
 ପସିକା ଲେଖିଥିଲେ ଯେ ସେର ଅଫିଜ୍‌ଲ
 ଗୁରୁତ୍ୱବାଦୀମେଘଙ୍କ ପକ୍ଷପାତ ହେଲେ ସେଠା
 ବିଷୟରେ ଦସ୍ତସେସ କରିବା ଉଚିତ ନୁହଇ ।
 ନିଜାମ ଇଲମୁଲ ମଧ୍ୟ ଇଂରାଜଗର୍ଭମେଘଙ୍କ
 ପକ୍ଷପାତ ଅଛନ୍ତି । ଅଫିଜ୍‌ଲ ଇଲମୁଲଙ୍କ ପରେ
 ତାଙ୍କପୁତ୍ର ନିଜାମସଦ ପାଇବାର ଦକଦାର
 ଦେଲେହେଁ ସେର ଅଫିଜ୍‌ଲ ଇଂରାଜଙ୍କ ପର-
 ଶାପଦ ଲେକ ଅଛନ୍ତି । ଦେଖାଯାଉ କଥା
 କେତେ ସରିବ ଯାଉଅଛି ।

ବୁଝିବ୍ ଇଣ୍ଡିୟାନସରାର ପ୍ରାର୍ଥନାଦ୍ୱାରା
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଦରହାରମେକାର ଅଭ୍ୟାଗର
 ଚଦାରଖ ନିମନ୍ତେ ଏକ କମିସନ ବସାଇଥିଲେ ।
 କମିସନ ବିଗତ ଅଗଷ୍ଟମାସର ତା ୫ ରପଠାରୁ
 ସିପ୍ତମ୍ଭର ତା ୨୩ ରଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୧୧୨ ଜଣ
 ସାକ୍ଷିଙ୍କୁ ଜବାଜବଦୀ ପ୍ରଦାନ କରିଅଛନ୍ତି ।
 ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୭ ୧୨୩ ଶ ବୁଝିବ୍ ଇଣ୍ଡିୟାନ
 ସରକାର ଓ ୬୧୧ ଶ ବିଚକର୍ମରୁଦ୍ଧ
 ମଫେର ସାଣୀ ଥିଲେ । ମେକାର ଅଭ୍ୟାଗରୁ
 କଣ୍ଠେଷରୁସେ ବିରୁଦ୍ଧ କରିବାର ପ୍ରୟୋଜନ
 ନାହିଁ । ଏହା ପାଠକମାନେ ପୂର୍ବରୁ ଅବଗତ

ଅଛନ୍ତି । ଦେବତୁଣ୍ଡି ଓ ଶ୍ରୀକର ପିଣ୍ଡ ପଦା-
 ତାଳରେ ଦଳନ କରି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରକାର
 ଅଭ୍ୟାସଦ୍ୱାରା ସଜକମରୁପମାନେ ଯାନ୍ତ୍ରିମା-
 ନଙ୍କୁ ଭିତ୍ତ ଦେଇଥିବାରୁ ଏହି ବିଷୟ ଉଦନ୍ତ-
 ନିମନ୍ତେ କମିଶନ କରିଥିଲ । ଯାନ୍ତ୍ରିମାନଙ୍କ
 ପକ୍ଷରୁ ବୁଦ୍ଧିସ ଭାରତସନ ଦାଦା ଅଭ୍ୟାସକାରୀ
 ସଜକମରୁପଙ୍କ ପକ୍ଷ ସରକାର ଦାଦାଦୂର
 ପ୍ରତିବାଦୀ ଓ ଉଦନ୍ତବାଣୀ ସରକାରଙ୍କଦ୍ୱାରା ପ୍ର-
 ରାତ ସଜକମରୁପଙ୍କୁ କମିଶନ । ସୁଦୂର ଭିତ୍ତନର
 ଫଳ ଯାହା ଦେବ ଶାଠକେ ଅନୁମାନ କରିନ୍ତୁ
 କମିଶନଙ୍କ ରିପୋର୍ଟରେ ପ୍ରକାଶ ଯେ ସମସ୍ତ
 ଅଭିଯୋଗ ମିଥ୍ୟା ଓ ଅନୁଲଭ । ରିପୋର୍ଟର
 ଅଭିଯୋଗ ଗୋଟିଏ ଦୂରାନ୍ତରୁ ଶାଠକେ ବୁଝିବେ ।
 ସରକାର ଲିଖନମସିହର ମାତ୍ରରେ ଭରଣ-
 ଫିଦର ମୂଲ୍ୟ ଦେବା ଅଭିଯୋଗ ମିଥ୍ୟା । ନର-
 ଶାସିତ କଥା ଶୁଣିଲ ନାହିଁ । ଏଣୁକରି ଲିଖ-
 ମନ ଯାକୁ ଶୁଣିବରେ ପ୍ରକାର କରିଥିଲ ପଦା-
 ରରେ ଦୁଇପ୍ରାନ୍ତରେ ଦାଗ କରିଥିଲ ସତ୍ୟ
 ଭଲୁ ସେଥିରେ ମର ନାହିଁ, ମଲ ଝଡ଼ାବା-
 ନ୍ତୁରେ । ଭରଣଫିଦର ବାପ, ଭାଇ ଓ ଅନ୍ୟ
 ଦୁଇଜଣ ପ୍ରକାରରେ କରମ ମରୁଥିବା କଥା
 କହୁଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଗୋଲାସର ଚୌକାଦାର
 ଦୁଇଜଣ ଭରଣ ଝଡ଼ାବାନ୍ତୁରେ ମରୁଥିବା-
 କଥା ଗୋଲାସରେ ଲେଖାଲୁଥିଲେ । ଚୌ-
 କାଦାରଙ୍କ କଥା ଅଧିଗ୍ରହଣ । ଅଭିଯୋଗ ଅ-
 ଭିଯୋଗ ମିଥ୍ୟା ?

କମିଶନ ରିପୋର୍ଟରେ ଉତ୍କଳଗଣପତ୍ରର
 ଶ୍ରେଣିଲକ୍ଷଣ ସାର ଅବଲମ୍ବନକଲନ ସନ୍ତୋଷ
 ପ୍ରକାଶ କରି ମେଳା ଅଭ୍ୟାସର ଅଭିଯୋଗ
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମିଥ୍ୟା ହେବାର କହୁ ବୁଦ୍ଧିସପତକୁ ଚର୍ଚ୍ଚନା
 କରିଅଛନ୍ତି । ଫଳ ଯାହା ଦେବାର ଦାଦା
 ପୁଣ୍ୟରୁ ଅନୁମିତ ହୋଇଥିଲ । ଯାହା ଦେଉ
 ସରକାର କାର୍ଯ୍ୟ ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରଶଂସାର୍ଥ । ସରକାରଙ୍କ
 ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏପରି ମୋକ୍ଷମା ତଳାଦବା
 ସତ୍ତ୍ୱ ସାଦସର କଥା ଚର୍ଚ୍ଚାରେପରି ସର ପ୍ରକାଶ
 ପ୍ରେରଣକର ବହୁଦୁର୍ଗୁଣ ଅପରିଚିତ ପ୍ରାନ୍ତରେ
 ମୋକ୍ଷମା ତଳାଦବାରେ ଅଧିକତର କାର୍ଯ୍ୟ-
 ବସ୍ତୁରତା ପ୍ରଦର୍ଶାଇ ଥିଲେ ।

ବଙ୍ଗଳର ଅବକାଶରୁ ଜମ୍ବୁ ଗରବର୍ଷ
 ଟ ୧,୧୨,୨୧୦.୦୦ ଟଙ୍କା ଓ ଅଭିଯୋଗ ମରୁ-
 ମାର ବ୍ୟୟ ଟ ୨୨୭୫୨.୦୦ ଟଙ୍କା ପ୍ରତିଷ୍ଠା ନିଷ-
 ଠାନ ଟ ୧୦୫୨୨୫.୦୦ ଟଙ୍କା ହୋଇଥିଲ ।

ଉହି ପୁସ୍ତକର ଅପେକ୍ଷା ଗରବର୍ଷର ଅୟ ୨-
 ଲକ୍ଷ ୭୮ ହଜାର ଟଙ୍କା ଅଧିକ ଅଟେ । କେଉଁ
 ମାତ୍ରକଦ୍ରବ୍ୟର ଅୟ ବେଳେ କମ୍ପେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ
 ହେଲ । ଯଥା

	୧୯୮୧-୧୯୮୨	୧୯୮୨-୧୯୮୩
ଦେଶମନ୍ଦ	ଟ ୪୫୮୮୨୭	ଟ ୪୮୧୫୭୪୩
ରମ	ଟ ୧୮୩୮୩	ଟ ୨୨୯୯୭୨
କରପମନ୍ଦ	ଟ ୨୩୧୦୯୫	ଟ ୨୨୩୭୪୪
ଭାଡ଼	ଟ ୮୫୫୮୭	ଟ ୧୨୭୪୦୫
ସରକାର	ଟ ୨୨୨୨୮୮	ଟ ୩୦୫୧୭୫
ପତ୍ର	ଟ ୪୫୮୪୭	ଟ ୪୮୪୭୪
ମଦର	ଟ ୮୧୪୭୭	ଟ ୪୭୩୫୩
ଗଞ୍ଜେଇ	ଟ ୨୩୧୧୭୧	ଟ ୨୨୯୨୫୮
ଅୟ	ଟ ୧୯୯୫୩୧	ଟ ୨୧୧୮୨୫

ଉପରଲିଖିତ ଭାଲିକାରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ହେ-
 ବଳ ବଲଭମନ୍ଦ ଓ ଗଞ୍ଜେଇ ଉଣା ପତ୍ରଅଛି
 କରୁବା ଅନ୍ତ ସମସ୍ତ ମାତ୍ରକଦ୍ରବ୍ୟର ବ୍ୟବଦାର
 ବୁଝି ହୋଇଅଛି । ଫସଲ ଲୋକସାନ ଦେଉ
 ଲେକେ ଖାଇବାକୁ ନ ପାଉଥିବା ପ୍ରକାର ମାଦ-
 କଦ୍ରବ୍ୟର ଏପରି ବୁଦ୍ଧି ଅବଶ୍ୟ ମେଳାର
 ଅଟେ ଏବଂ ଏଥିରୁ ଏକଜି ଜଣାଯାଉଅଛି ଯେ
 ଲେକେ ଭଲ ନ ପାଉନ୍ତି ସତ୍ତ୍ୱରେ ଅମଳ
 ଶୁଭରେ ନାହିଁ । ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଅମ୍ବମାନ-
 କର ଦୁଃଖ କାହିଁକି ନ ହେବ ? ପୁଣି ସରୁ
 ନିସା ମଧ୍ୟରେ ଦେଶମନ୍ଦ ଶ୍ରେଣୀ ହୋଇଅଛି ।
 ଅପୁରୁ ମନ୍ଦର ଖରବ ଦୁର୍ଗଣରୁ ଅଧିକ ଏବଂ
 ଅପୁରୁ ମନ୍ଦ ଅଧିକ ଅନୁକର । ଅଥଚ
 ଅପୁରୁ କଟକଣା କରବାପାର ହୁଡ଼ିଷିମାନେ
 ମହା ବ୍ୟୟ କିନ୍ତୁ ମଦସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେପରି କିଛି
 ନାହିଁ । ଦେଶମନ୍ଦ ଦୁରପକାରରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ହୋଇଅଛି ଯଥା ସଦରଭାଷାରେ ଓ ମୋକ୍ଷ-
 ସର ଭାଷାରେ । ଗରବର୍ଷ ସଦରଭାଷାର ଅୟ
 ଉଣା ଏବଂ ମୋକ୍ଷସର ଭାଷାର ଅୟ ଅଧିକ
 ହୋଇଅଛି । ଓଡ଼ିଶ ମଧ୍ୟରେ ଏହା କଟକ-
 ଝରେ ଦେଶମନ୍ଦର ଖରବ ଉଣା ପତ୍ରଅଛି ।
 କଥିତହୁଅଇ ଗଞ୍ଜେଇରୁ ଶ୍ରେଣିମନ୍ଦ ଅଧି
 ବିକ୍ରୟ ଦେବା ଏଥର କାରଣ ଅଟେ । ଏଥରୁ
 ଓଡ଼ିଶାର ସ୍ତାନବିଶେଷରେ ମୋକ୍ଷସର ଭାଷା
 ଜାଣି କରବାକୁ ଗରବର୍ଷମଧ୍ୟ ବିରୁଦ୍ଧ କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ଅମ୍ବମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ମୂଲ୍ୟବୃଦ୍ଧି ଦେବାରୁ
 ଦେଶମନ୍ଦର ବ୍ୟବଦାର ଉଣା ହୋଇଅଛି ଏବଂ
 ଏହା ଅନନ୍ଦର ବିଷୟ ଅଟେ । ମୋକ୍ଷସର-
 ଭାଷା ହେଲେ ସରକାରଙ୍କର ଲାଭ ହେବ ମାତ୍ର

ପାନଦୋଷ ବୁଝି ଦେବ ଲେକେ ଅପୁରୁ
 ଦରୁଦ୍ଧ ହେବେ । ଭାଷା କରୁ ସରକାର ଏପରି
 ଲାଭର ଅନୁକାରଣା ବିରୁଦ୍ଧ କରି ଉହିରୁ
 ଶାଳ ହେବେ ।

ଓଡ଼ିଶା-ଗଞ୍ଜେଇ ।

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଭାଗର ଓଡ଼ିଶାଗଞ୍ଜେଇ
 ବା କରଦମାହାଲବିଭାଗର ବାର୍ଷିକ ବିବର-
 ଣର ସମାଲୋଚନା କଲିକତାଗଞ୍ଜେଇରେ
 ପୂର୍ବେ ଶୁଣା ହୋଇଥିଲା । ଗରବର୍ଷଠାରୁ ସେ
 ନୟନ ଉଠିପାଇ ଅଛି କାରଣ ଗଞ୍ଜେଇମାନ
 ସାକ୍ଷାତ୍ ସାମନାଧୀନ ଦେବାରୁ ଉହିସଙ୍ଗରେ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ବିଦେଶିକ ସମ୍ପଦ ଓ ସେ
 ଗଞ୍ଜେଇ ସକଳ ସମୟରେ ପ୍ରକାଶର ଯୋଗ୍ୟ
 ନୁହେଁ । ଯାହା ଦେଉ ଗଞ୍ଜେଇରେ ପ୍ରକାଶ ନ
 କଲେ ମଧ୍ୟ ଅମ୍ବମାନଙ୍କ ଶ୍ରେଣିଲକ୍ଷଣ ଗଞ୍ଜେଇ-
 ସମ୍ପର୍କୀୟ ଅପରାଧ ବାର୍ଷିକ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କଲିକ-
 ତାର ପ୍ରଧାନ ସମ୍ପାଦକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ-
 ବାରେ ଲୁଚିତ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି ଏବଂ ଅମ୍ବ-
 ମାନେ ଉହିରୁ ଲେକର୍ଷର ବିବରଣ ଯାହା
 ଅବଗତ ହୋଇଅଛି ଶାଠକମାନଙ୍କୁ ଉପହାର
 ଦେଉଅଛି ।

ଗଞ୍ଜେଇର ଗଞ୍ଜେଇମାନେ ବାର୍ଷିକବିବରଣ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାର ପ୍ରୟୋଗମୟ ସମ୍ପାଦନା
 ଗଞ୍ଜେଇର ସୁପ୍ରଗ୍ରହଣ ସାଦେବକ୍ ଅଗ୍ରଦୃଷ୍ଟକ
 ଯୋଗାର ଅଛନ୍ତି । ଦେବଳ ଅଠଗଞ୍ଜେଇ
 ରକା ଯେବ ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଣିଲକ୍ଷଣ ଓଡ଼ିଶା-
 ଦର୍ଶନ ସରଣାର୍ଥେ ଲେଖି ଉପସନ ଫଣ୍ଡର
 ଓଡ଼ିଶାଶାଖାକୁ ଅନେକ ଟଙ୍କା ଦାନ କରି
 ବଦାନ୍ୟତା ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି ସେ ଏ ଉପସ୍ତ-
 ରେ ବଡ଼ ଦାଧା ଦେଉଅଛନ୍ତି । ସୁପ୍ରଗ୍ରହଣ
 ସାଦେବ ବାହାଙ୍କୁ ସମ୍ପାଦକଗଣେ ପୁନଃ
 ଲେଖିବାରୁ ପରିଶେଷରେ ସେ ଉତ୍କଳ ଦେ-
 ଲେ ବି ପ୍ରତି ଉପବର୍ଷରେ ଅରକରୁ ଅଧିକ
 ସମ୍ପାଦ ଯୋଗାଇବା ଦାହାକ ପକ୍ଷରେ ବଡ଼
 ଅସୁବିଧାନିକ ଅଟେ । ସ୍ତୁ ଉପସ୍ତା ସାଧ୍ୟ
 ମଧ୍ୟ ଗାରକରୁବରେ ଏହିପରି ବାଧା ଦେଉ-
 ଅଛି । ଏଥିରେ ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଣିଲକ୍ଷଣ ଦୁଃଖିତ
 ହୋଇ ଉହିଅଛନ୍ତି ବି ବିବରଣରେ ଗଞ୍ଜ-
 ଜେଇ ଗଞ୍ଜେଇମାନେ ଅପରା କର୍ତ୍ତବ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟରେ
 ଏପରି ଦେଲା କଲେ ପଲ୍ଲି କବାବଦେଶରେ
 ଅଧିକେ । ଗରବର୍ଷ ଅନ୍ୟସମସ୍ତ ଉପାୟ ବିଫଳ
 ହବ ଲେକେ ଶାସ୍ତ୍ରୀ ସୁପ୍ରଗ୍ରହଣ ସାଦେବେ

ଅବଶ୍ୟକୀୟ ସବାଦ ସମ୍ପ୍ରଦ କରଣା କାରଣ
 ଅପଣା ମହଲୁମାର ଜଣେ ବର୍ମାଗୁରୁ ପଠାଇ-
 ବେ ଓ ସେହି ଗଜକାନ୍ତରୁ ସେ ବର୍ମାଗୁରୁ
 ପ୍ରେରଣ କେବ ସେହି ଗଜକାନ୍ତରୁ ନାମର
 ବେଳେ ଅଦାୟ ହେବ ।

ବନ୍ଦମାଳ ଏକ ଅନୁଗୁଳ ମିଶି ଗୋଟିଏ
 ଜଙ୍ଗଲରୁ ଶୁଣିସଂଗ୍ରହରେ ଯୋଗ ହେବା,
 ଭାଲଦେଇର ଗଜା ଗମତରୁ ଗାରବର ଦୁଇଦ-
 ଦଳଙ୍କ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ବେଉଁଝର ବିଦ୍ୟୋଦ ଗର-
 ବର୍ଣ୍ଣର ପ୍ରଧାନ ଦାକ୍ଷିଣୀ ଅଟଇ । ଭାଲ-
 ଦେଇର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ନାଗାଲର ଶୁକାରୁ
 ମାହାଲ ସରକାରଙ୍କ ଉଦ୍ଧାରଧାନରେ ଅଧି-
 ଅଛି । ବେଉଁଝର ବିଦ୍ୟୋଦ ଶୁଣିମାନଙ୍କ
 ଶୋଷଣାଦ୍ୱାରା ଜଣାଇ ଦିଆଯାଇ ଅଛି କି ସେ-
 ମାନେ ଶାନ୍ତପ୍ରଜାପ୍ରାୟ ବ୍ୟବହାର ନ କଲେ
 ଏହି ଶାନ୍ତକାଳରେ ସେମାନଙ୍କୁ ବଳପ-
 ବାଦ ବସ କରବାର ଏକ ସେମାନଙ୍କ ସରଦା-
 ରଙ୍କୁ ସ୍ତାନାନ୍ତରକୁ ପଠାଇବାର ଉପାୟ ଅବ-
 ଲମ୍ବ ହେବ ।

ସାଧୁମାନଙ୍କର ସାଧାରଣ ଚରଣସମ୍ପର୍କରେ
 କଥିତ ହୋଇଅଛି କି ସେମାନଙ୍କ ଶାସନକା-
 ର୍ୟରେ କିଶୋର ଦୋଷ ଲକ୍ଷଣ ହୋଇ ନାହିଁ ।
 ଯଦ୍ୟପି କି ପ୍ରଜାମାନେ ସମୟରେ ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ-
 ଦେବୁ ଦୁଃଖ ପାନ୍ତି ଏବଂ ଯଦ୍ୟପି କି ସାଧୁମାନେ
 ସଦା ବୁଝିପାରନ୍ତି ନାହିଁ ଯେ ସେମାନଙ୍କର
 ନିଜର ହିତ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରଜାଙ୍କ ହିତରୁ ଭିନ୍ନ
 ନୁହଇ ମାତ୍ର ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଏକ ଜଙ୍ଗ-
 ଲପ୍ରଭର ସମାଜ ଅଧିକାରଦେବୁ ଗଜକାନ୍ତ-
 ପ୍ରଜାଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଶୁଣିପ୍ରଜାଙ୍କଠାରୁ ଭଲ
 ଅଟଇ । ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକର ଉଦାହରଣ ଅଛି-
 କରକ ଏବଂ ପ୍ରାକୃତିକ ପ୍ରଜା ମନୋସାହିତ
 କଣ୍ଠରୁ ସୁଗାସିତ କଣ୍ଠରୁ ଉଠିଯାଇ ପାରେ ।
 ଗଜକାନ୍ତର ପ୍ରପ୍ରଶଂସା ସାଦେବ ଯଥାର୍ଥ ବହି-
 ଅଛନ୍ତି କି ପ୍ରଜାଙ୍କ କୁଶଳକାମନାରେ ସଦା
 ଗଜକାନ୍ତର ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଅବସ୍ଥାରେ ଦୃଷ୍ଟ-
 ଶ୍ରେଷ୍ଠ କରବା ବାଞ୍ଛନୀୟ ନୁହଇ ।

ଅଠମଶିକ ଓ କାନୋଳ ଗଜାମାନଙ୍କ
 ଶାସନକାର୍ଯ୍ୟର ସୁଖ୍ୟାତି ଶୁଣି ମାନବର
 ଶ୍ରେଷ୍ଠକି ବକ୍ତି ଅନୁମତି ହାଇ ଅଛନ୍ତି ।
 କାନୋଳ ଗଜା ନାନା ସାଧାରଣ ହିତ ଏବଂ
 ଉଦ୍ଧାର କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା କ୍ରମେ ଅପଣା କଣ୍ଠରୁ
 ଶୁଣିତ ବେଠିପ୍ରଥା ଏକାବେଳେ ଉଠାଇ
 ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ଅମୁମାନଙ୍କର ଧାରଣା ଧୁଳି ଯେ ଗଜକା-
 ନ୍ତରୁ ବେଠିପ୍ରଥା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଉଠିଗଲେ
 ତଳିବ ନାହିଁ । ତାହା ବ୍ୟର୍ଥ ବେଳାର ଦେଖି
 ଅନୁମତି ଦେଲୁ । ମାତ୍ର କି ଉପାୟରେ ଏ-
 ପ୍ରଥା ଉଠିଗଲ ଅଛି ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗଜାଙ୍କର ଶିକ୍ଷା ହୁଅନ୍ତା ।

ସାଧୁତ୍ୱିକ ସମ୍ପାଦ ।

ଏ ପ୍ରସ୍ତାବଦେଶର ଅଠମ ପ୍ରବଚ ହୋଇଅଛି । ଏପ୍ର
 ଶତ ବେଦବେଦବିଦେବ ଦେବୀମ ସଦା ବଚ ପ୍ରପ୍ରବଚ
 ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ହାତଗୋଡ ଶାନ୍ତ ହୋଇ ସାଧୁଅଛି ।
 ବୌଦ୍ଧମତେ କି ଶେଷ ପାଦୁରକି ମାତ୍ର ସୁଦେବତା ।
 ଅମୁମାନଙ୍କର ମାନସ୍ୟ କଳ ଗୁପ୍ତ ହେବ ନାଲେସ-
 ର ଯୌବନାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷବଦ ଅଧି ଯତ ମନୋ-ବା-ଠାରୁ
 ଏଠାରେ ବଦେଇ ବହୁଅଛି ।

କଲିକତା-ଗେଜେଟ ।

ମିଃ ଅଧିକାରକର ସେନ ପୁତ୍ର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ କଲେକ୍ଟ-
 ଠର ପଦକୁ ମନୁ ଗାଲରେ ଦୁଃଖ ବଦୋକଟକାର୍ଯ୍ୟରେ
 ଉପସ୍ଥିତ ହେବେ ।

ମିଃ ଡି. ଟି. ଏସ. ଉପ ନବମନାସ ଠା ୫ ଉପରେ
 ଗୁରୁତ ପରିଚାଳ କଲେ ।

ମିଃ ଚର୍ଚ୍ଚିତର ଅନୁଷ୍ଠାନକାଳରେ ମିଃ ଏବଂ ଏମ୍
 ପାରିସ୍ ବୃତ୍ତର ପୋଲିସର ଡିପୁଟି ହିସ୍ତୁପଦକ୍ଷେତ୍ରେକ ଠ-
 ଦରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ମିଃ କାଲିକତ ମତ୍ର ଓଡ଼ିଶାର ବଦୋକଟକାର୍ଯ୍ୟ
 କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ସନ ୧୯୨୨ ମସିହାର ୬
 ଡେଗୁଲେସନ ଓ ସନ ୧୯୧୭ ମସିହାର ୧୨ ଡେଗୁଲେସନ
 ଅନୁସାରେ କଲେକ୍ଟର ଶନମା ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ଓ
 ସର୍ବେ କାର୍ଯ୍ୟ କଲାଇବା ନମତ୍ରେ ସର୍ବେ ନିୟତାର
 ସୁପରକ୍ଷେତ୍ରେକ ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ସୁସ୍, ବୃତ୍ତ ଓ କାନେସର ଡିପୁଟି ସର୍ବେ ନମତ୍ରେ
 ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ ଅର ଡି, ଡିପୁଟି ସନ ୧୯୨୫ ମସିହାର
 ଅ ୫ ନିକ ଠା ୫ ସନମାନେ କଲେକ୍ଟର ଶନମା ପ୍ରାପ୍ତ
 ହେଲେ ।

ସାହାଗ୍ରହର ବାବୁ ସମତପାଦ ନାମକର ପଦକର୍ତ୍ତବ୍ୟ
 ଠେଟି କଲେକ୍ଟର ବାବୁ ଶ୍ରୀଯୋଗକାମାର୍ଯ୍ୟ ବୃତ୍ତବଦ
 ନମତ୍ରେ ୫ ବସ ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟକଲେକ୍ଟର ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ
 ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ମନୋସାହିତର ଏକକ୍ରମେକ ନିକ୍ରମସକ ମିଃ
 କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନା ଅନୁଷ୍ଠାନ କ୍ରମେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
 ବୃତ୍ତର ବେକମିଶ୍ରୀ କଲେକ୍ଟର ଅଧ୍ୟାପକ ବାବୁ ଦିଲ୍ଲୋ
 ପକ୍ସ ସନ, ୪, ଉପ ଚୁମମାସ ଠା ୧୫ ଉପଠାରୁ ପଞ୍ଚମ
 ଡେଗୁଲି ଉପରେ ଭଲ କରାଅଛନ୍ତି ।

କାନେସର ଡିପୁଟି ହିସ୍ତୁ ବୋର୍ଡର ସୁନ ସର୍ବଭାଗେକ୍ଟର
 ସନ ୧୯୧୧ ମସିହା ନବମନାସ ଠା ୨୨ ଉପରୁ ଯତ
 ଅପ୍ରେଲମାସ ଠା ୧୭ ଉପ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଓ ୦୦ ଚୁପଦ ପଦ-
 ଠାରୁ ଅପକ୍ଷ ଠା ୭ ଉପ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହସ୍ତ ଶ୍ରେଣୀରେ ନିଯୁକ୍ତ
 ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କାନେସର ଡିପୁଟି ହିସ୍ତୁ କୋର୍ଟର ଭଲ ସର୍ବଭାଗେକ୍ଟର

ବାବୁ ପଦ୍ମାପ ସୁବ ଉପ ଉପେକ୍ଷାସ ଠା ୧୭ ଉପଠାରୁ
 ୭ମ ଡେଗୁଲେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ସୁବାହାନ ବାହୁଡ଼ାଦର ନମତ୍ରେ ଦେଠାରୁ ବହୁ ହିସ୍ତ
 ବୃତ୍ତ ମନୋସାହିତୀ ନମତ୍ରେ ବସ୍ତୁ ହେବାକ ଲେଖକ
 ପ୍ରକାଶନ ହୋଇଅଛି ।

ପ୍ରମାଣନାମସାହିତ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟ ଉପସ୍ତୁ ଚକ୍ରକ୍ରମେ
 ନିକ୍ରମ ସେକ୍ସ ଉପରେ ପାରିସରକାରରେ ବସିଅଛି ସେକ୍ସ
 ସମିତି ବର୍ତ୍ତୁନ ସୁପରସୁପ୍ରାକ ମଲ୍ଲୀର ବୃତ୍ତମ କେଦମ୍ଭା
 ଧନ ପ୍ରକାଶ । ଏସକ୍ରେକ୍ସ ଡିଲୋଡ ଦେବାରେ ସେକ୍ସ
 ଅଧି କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି ଏକା ଚାପାଚ ଅନୁମାତ୍ର । ନିଲୋଡ
 ପ୍ରକାଶନ ମଧ୍ୟରେ ଉପେ ସେକ୍ଟର ଓ ଅନୁକ୍ରମେ ସାବକ
 ସନପରେ ଭଲ ।—କର୍ତ୍ତା କାର୍ଯ୍ୟରେ କର୍ତ୍ତା ଲେଖକ
 ବହୁମନୁ ଲେଖାଚ ପ୍ରକାଶ କଲେ ହୋଇଅଛି କି ?

ନିକ୍ରମଠାରୁ ଅଧିକାରୀ ଉପେକ୍ଷାସ ଠା ୧ ଉପରେ ସମା-
 ଦରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଉପେକ୍ଷାରେ ବେଲେନା କାପାଚ ସହୁ
 କୁଶିଳା ନାମକ କାପାଚ ସୁକାପାଚ ଖଠା କାମ ବୁକ୍ତି
 ହୋଇଅଛି । ସେ କାପାଚରେ ପଦା ଦେବକାନ୍ତରୁ ବୃତ୍ତମ
 ବେକ ମର ପ୍ରକାଶକ । କେଲେନା, କାପାଚ ଅନୁକ୍ରମ
 ପ୍ରାଚରେ ବଚନ ହୋଇ ଗାଲଅଛି ଏକା ସେକ୍ସରେ ବୋ
 ସାନ୍ତମାଦେ ଅନା କାପାଚକୁ ଉପ ହୋଇ ଡେଖା
 ଗାଲଅଛି ।

କଲିକତା ସୁପରମାଦ ଉପେକ୍ଷାସ ଠା ୧ ଉପରେ
 ନିକ୍ରମ ଉପେକ୍ଷା ସରକାରୀ ସେକ୍ସ ଠାକୁ ବଦେକାଳ
 ସମାଦ ହିଲ ।

କଲିକତାରେ ଅନୁକ୍ରମରେ ସେକ୍ସ ଅନୁକ୍ରମରେ
 କଲିକତାରେ ସମସ୍ତରୁ ନମତ୍ରେ ମୁଖ୍ୟବଦ ନଅ ଉଠିଗଲ ।
 ପ୍ରଧାନ ବକ୍ତା ନିକ୍ରମ ହିସ୍ତ ଉଠିଗାକୁ ଦେଖିଲେ ଅନୁକ୍ରମ
 ଅନୁକ୍ରମରେ ପ୍ରକାଶ ହେଲେ ।—ନିକ୍ରମହସର ସନ
 ପ୍ରକାଶ ଦୁଃଖିନ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ଏକକ୍ରମେକ ଉପେକ୍ଷା
 ଏକାକ୍ରମ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାଶରେ ସେ ହସର ସହକରେ ଉଠି-
 ଗାଲ ନାହିଁ ।

ସୁବାସ ପ୍ରକାଶରେ ଏକକ୍ରମେକ ଠା ୧ ଏକ ଓଡ଼ର
 କଲିକତା ଧନ ପ୍ରକାଶ କଲିକତା ବାଲକ ଉପେକ୍ଷାକର୍ତ୍ତ-
 ମେକ୍ସ ଦେଖା କଲୁଅଛନ୍ତି ।—ଅଥାଶ ବୃତ୍ତକାକୁ ଭଲ ମାତ୍ର
 ସୁକ୍ରମାଧ୍ୟ ନୁହଇ ।

ଦେଉଁଝର ଉପା ଓ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ଶାସନକାର୍ଯ୍ୟ
 ଦେଖି ଅଧିକ୍ରମ ସୁପରକ୍ଷେତ୍ରେକ ଠା ୧୨୦ ଏ ସୁପରକ୍ଷେତ୍ର
 ଦେଖି ବେଠିକର ଅଧିଅଛି । ଅମୁମାନଙ୍କର ବଦିକର
 ସାଦେବ ଠା ୫ ଉପପାଦ, ସହୁତ ବେଠିକରୁ ଗାଲ-
 ଅଛି ।—ନିକ୍ରମଠାରୁ ନମତ୍ରେ ବହୁ ହେଲପ୍ରଦ
 ଭଲ ନାହିଁ ।

କୋସାଠାରୁ ଉପେକ୍ଷାସ ପ୍ରକାଶକା ପ୍ରକାଶ ଦେବା-
 ବାଦେ ଠା ୧୧ ଏ ସାଦେବ ପ୍ରକାଶକା ହୋଇଅଛି ।
 ଏକାକ୍ରମମଧ୍ୟରୁ ଉପେ ଦେବାପ୍ରକା ମହାବସ୍ତୁରୁ ଉପେକ୍ଷା
 ଅଛି ।—ଏସକ୍ରେକ୍ସ କୋସାଠାରୁ ଉପେକ୍ଷାସ ବୌଦ୍ଧକ
 ନିକ୍ରମ ପ୍ରକାଶ ଗାଲଅଛି ।

କୋସାଠାରୁ ଉପେକ୍ଷାସ ଅନୁକ୍ରମକାରୀ ମାନବ ଏକ ହୁ-
 ନନୀ କଲିକତା ସହକରେ ଉପେକ୍ଷା ହୋଇ ହିନ୍ଦୁସୁପର
 ବ୍ୟବସା କଲୁଅଛି । ସେ କଲେ ସାଧୁକ୍ରମରେ ସୁପ୍ରକା
 ଓ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଅନୁକ୍ରମ ହୁଅନ୍ତି । ଉପ-
 ମଧ୍ୟରେ ଦାଲକୋର୍ଟର ମାନସ୍ୟ କଳ କାଳୁକ ସୁପ୍ରକାଶ
 କୋସାଠାରୁ ସୁପରେ ପ୍ରକାଶକାଶ୍ୟ କରାଅଛି ।

ମୁରାଦୁ ଅଟେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବସୁଧିକା ବେଳକାରେ ଚର୍ଚ୍ଚନାମ୍ଭି ଅସମାପକର' କ୍ଷେତ୍ରରେକେ ୧୮୮୯ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମନ୍ତ୍ରର ବରହକାର ସମ୍ପାଦ ମରା।—ପଞ୍ଚମଶ୍ରୀମା ଦେବ ଦକର୍ଷିନେଲ୍ଲ ସେମନ୍ତ ବାସ୍ତୁ ଦେମନ୍ତ ଧର୍ମବ୍ୟ ସଦାଚରରେ ହେବପଣ ।

ଅବସାବିତାରେ ବସୁଧିକାର ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାସ୍ତୁତି ହୋଇଥିବାର ସମ୍ପାଦ ମିଳାଇ ।

ଉଦ୍ଧବର୍ଷ ଶେକରଦିବାର ଅପ୍ତବଦର୍ଷି ଭୁଜନାରେ ପଦର୍ଥକୁ ବନ କ୍ରୋଡ଼ ଟଙ୍କା ଲକ୍ଷ ହୋଇଥିବାର କହନ୍ତି କୁଏ । ମୁରାଦପଞ୍ଚମ ବେଳକେ ଏହା ୧୫୩ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ହୋଇଅଛି । କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବାସ୍ତୁତ୍ତ୍ୱ ଶେକର ମଧ୍ୟ ୩ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦ୍ୱି ଟଙ୍କା ଅଛି ।

ଉଦ୍ଧବଦିବ ଶେକରଦିବ ବାପ ବାଦାଧିକାରୀର ମହଲେ କେ ହୋଇ ଶାଲପୁର ମାତ୍ର ଦର୍ଶି ସାଧୁ ତାପାଦିବାର ଅକ୍ଷୟ ହୋଇଅଛି ।—ଉଦ୍ଧବଦି ଲକ୍ଷ ଦେଶର ନକ ହେବ ।

ଶାସନକର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ଶେକରଦିବମୋସାରେ କେବଳ ଏକ-ପକ୍ଷ ହୋଇ ୧୦୦ ଶତପୁର ବାକି ହୋଇଥିବାର ସମ୍ପାଦ ମିଳାଇ । କେତେ କୁଏ ବସନ୍ତ ସମ୍ପାଦ ବର ୧୨୩ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବଞ୍ଚି ନାହିଁ ।

ପଞ୍ଚମଶ୍ରୀମା ଦେବ ଦକର୍ଷିନେଲ୍ଲ ଶିକାରୀ ଅସମାପକ ଅଟେ ।

ଅନେକଦିବାର ବିବାହୋତ୍ସବକରେ ସେହି ବୃତ୍ତ ଗ୍ରହଣ ଦେଖନ୍ତେ ପଞ୍ଚମଶ୍ରୀମା ଦେବ ଦକର୍ଷିନେଲ୍ଲ ଶିକାରୀ ଅସମାପକ ଅଟେ । ଲକ୍ଷ କୋଟିମାନଙ୍କେ ପଦେକ୍ଷୁ ବର୍ଷକୁ ୧୦ ଲକ୍ଷ ଟାଙ୍କା ଅଧିକା ଶକ୍ତି ହେଉଅଛି । ଅପ୍ତ ମଧ୍ୟ ହେଉ ପଦମାଣରେ ଅଧିକ ହେବ ।

ପୁଣ୍ୟ-ସଦାଚର ।

ପ୍ରତ୍ୟେକଦିବାର ୨୦ ବିଷୟ ବାର୍ତ୍ତା ଶୁଣି ଶୁଣି ଶୁଣି ଶୁଣି ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିବ । ଉତ୍କଳବାର୍ତ୍ତାରେ ନ୍ୟାୟ, ସ୍ୱାଧୀନ ସଦ୍‌ବ୍ୟାପ ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ବିନୟର ଦାସ ୨୦ ଟଙ୍କା ବେତନରେ ବନେଶିକାର ଶତ୍ରୁତ୍ୱ ହୋଇଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ମାୟାସୁଦାମରେ ଗୁରୁପଦା ଶିକାରୀ ଅପ୍ତ ସଦାଚର ଏବେକି ବର୍ତ୍ତାପୁ ହୋଇଅଛିକର୍ମଦିବ ଉତ୍କଳର ଶକ୍ତି ହେଉଅଛି ।

କେବଳ ଗୋଦାହରୀଦେବ 'ଠାକୁ ଅପମନ ବର କ୍ରମରେ ଏବଂ କୋଶାଳି ନିରାକର ଶତପୁରପଦମା-ମାନଙ୍କର ପଞ୍ଚୋଗାତ ହୋଇ ଶେକର ଶତ ଲକ୍ଷକାର ଏଠାକୁ ସାଦା ବସୁଧିକାର ।

ଅସମାପକର ପର୍ବପଦକେ ଦେବ ମାତ୍ରକ୍ଷେତ୍ର ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ଉତ୍କଳର ଶାନ୍ତିକର ଶତ ଶତକରେ ବାର୍ତ୍ତାକର ପ୍ରତ୍ୟେକ ବସୁଧିକାର । କୋଦାହରୀଦେବ ଦକର୍ଷିନେଲ୍ଲ ହେଉଅଛି । କେବଳ ଗୋଦାହରୀଦେବ ପର୍ବପଦକେ ପଞ୍ଚୋଗାତ ସମ୍ପାଦ ବାର୍ତ୍ତା ହେଉଅଛି ଏହାର ଉଦ୍ଧବରେ ପଞ୍ଚୋଗାତକେ ସମ୍ପାଦ ଅଟେ ।

କେବଳ ମନୋହାର ଶ୍ରୀମାତ୍ର ଶ୍ରୀ କରଦାସ ମତା-ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଦକରେ ଅଧିକ ହୋଇ ପଦକ୍ଷେତ୍ର ଶ୍ରୀମତୀକର ପଦକ ଅବକାଶୀତ ହେବାପଦ ପ୍ରତ୍ୟେକପଦ ପଦକରେ ପଦକରେ ହେବ । ତର ବା ୧୮୯୨ ଖା ପମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅପମାନର ସମସ୍ତ ପଦକ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ର ହୋଇ ଶ୍ରୀ-ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଦକ ହେବ । ଏହୁଅଧିକରେ ମନୋହରୀଦେବ ପର୍ବକେ ଦେବାଳ ବ୍ୟ ଅଛି ।

କେବଳ ସମାପକଦାସ ଦୁରଦେବରେ ଅଦାକ୍ତା ପଦକ ଦକାକ୍ତ ଉତ୍କଳର ପଦକର ନାମରେ ଉଦ୍ଧବମା ହୋଇଅଛି ।

ପ୍ରବୃତ୍ତକର ପ୍ରତି ।

Probono publico—ପ୍ରଜାକଲ୍ଲସୁଲର ହେଉମାଷ୍ଟର ଭାବର ଅଧିକାର କୌଣସି ବିଷୟ ଉଚିତକର କଲମ କଲେ ଏକଦିବକର ଦେବକର କର୍ତ୍ତକ କଲେ ଏହୁପ୍ରକାର କର୍ମମ ଜାଣି କରୁଥିବାର ଲେଖିଅଛୁ । ଏପରି ଭାବର ଅଧିକାର ଅଛି କି ନା ବିକ୍ଷାଭଙ୍ଗର କର୍ତ୍ତାକୁ ଅବେଦନ କଲେ ଜାଣି ପାରିବେ । ହେଉ-ନାଷ୍ଟକର ଅଦେଶ ଯଦ୍ୟପି ବେଅଭିମାନ ହୋଇ-ଆଏ ଭେବେ ପ୍ରସାଦିତ ବିଷୟ ପ୍ରକାର ନମକ୍ତେ ବିକ୍ଷାଭଙ୍ଗର ଉନ୍ନତ୍ସେକ୍ଷିତକୁ ପ୍ରାର୍ଥ-କା କରୁ ପାରିଲୁ । ଅନେମାନେ ଏପ୍ରକାର ପଦ ପ୍ରକାଶ କରିବା ଅନାବଶ୍ୟକ ମନେ କରୁ ଏଣୁକରି ଅପଣକ ପଦ ଉପେକ୍ଷା କଲୁ ।

ପ୍ରେରକପତ୍ର ।

ପ୍ରତ୍ୟେକକର ମନୋହର ନମକ୍ତେ ଅନେ-ମାନେ ବାସ୍ତା କୋହୁ ।

To The Editor of The Utkal Dipika Sir,

The Peary Mohun Academy which was founded with a noble object in view by one of the departed princes of men whose name it bears is now adding more lustre to its fame by tolerating or ignoring the infliction of severe corporal punishments on students of tender age than by the failure of hundred per cent of candidates in the University Examination. For instance it may be mentioned that two respectable guardians one of whom is believed to be disposed to minimize rather than exaggerate any severity in school discipline complain that their young wards were belaboured almost diabolically. Such mode of punishment is productive of more harm than good and condemned by eminent authorities. A good teacher should never have recourse to a whip. Teachers who are so wanting in self-control that the slightest annoyance makes their wrath surpass that

of Achilles and leads them to crush the bones of their students never deserve our commendation. While warning students of the false hope that may be raised in their minds that every instance of corporal punishment will be declared unjustifiable and agitated in the columns of newspapers we entreat the authorities of the institution concerned to adopt measures to remove all grounds for complaint and dissatisfaction.

Cuttack
The December 8th, }
1892. Argus.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ପୁଣ୍ୟଧାନର ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀପତିକର ମନୋହର

ସମ୍ପାଦକବିଷୟକ ଗୁଣା ।

ଉଦ୍ଧବଦି ସମ୍ପାଦନ	ଟ	୯
ଦାମୋଦର ଦାସ ଲକ୍ଷ୍ମୀପତି	ଟ	୯
ସମଗୋପାଳ ମୋହେନ୍ଦ୍ରୀ	ଟ	୯
ସମଗଲ ସମ୍ପାଦନ ମୋହେନ୍ଦ୍ରୀ	ଟ	୯
ସମଗଲ ମହା	ଟ	୯
ବାଳକୃଷ୍ଣ ମହା	ଟ	୯
ଶାନ୍ତସୁଖ କରାଣ	ଟ	୯
ଅକ୍ଷୟ ଦାସ କବିରା ସୁମନ	ଟ	୯
କଲକ ପନ, ହରହର	ଟ	୯
ଦେବେନ୍ଦ୍ର ସୁମନ	ଟ	୯
ସଦାକୃଷ୍ଣ ସୁମନ	ଟ	୯
କଲକ ଦନ, ଭବା ଦନ	ଟ	୯
ହରିଦେବ ସୁମନ	ଟ	୯
ଗୁରୁ ମହା ସୁମନ	ଟ	୯
ସେକେ ମହା ମୋହେନ୍ଦ୍ରୀ	ଟ	୯
ନବକ ପ୍ରମନ	ଟ	୯
ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଦାସ, ଦାସ ପ୍ରମନ	ଟ	୯
ମନୋହର ଦାସ ପ୍ରମନ	ଟ	୯
କେଶ ସୁକୀର୍ଣ୍ଣା	ଟ	୯
ଉଦ୍ଧବ ମୋହେନ୍ଦ୍ରୀ	ଟ	୯
କଲକାଳ ସୁକୀର୍ଣ୍ଣା	ଟ	୯
ଦେବ ଦେବ ଦେବ	ଟ	୯
କଲକା ପ୍ରସାଦ	ଟ	୯
ନାଗସୁଖ ଦାସ ମଧୋଦ	ଟ	୯
ଠାକୁରପ୍ରସାଦ ମୁକୁନ୍ଦ	ଟ	୯
ଶ୍ରୀ	ଟ	୯
କଲକାପ୍ରସାଦ ମୁକୁନ୍ଦ	ଟ	୯
କଲକ ପ୍ରସାଦ	ଟ	୯
ଦାମୋଦର କଲକ	ଟ	୯
କାଳିଦାସ ପଟ୍ଟନା	ଟ	୯
କାଳିଦାସ ଦେବ	ଟ	୯
କାଳିଦାସ	ଟ	୯
ସିଦ୍ଧାସନ	ଟ	୯

ପ୍ରକୃତ ପଦର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ବ୍ୟାକରଣବଦ୍ଧତା
 ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଶ୍ରେଣୀ ସମ୍ପର୍କ   ଟ   ଫମ୍ପା
 ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଶ୍ରେଣୀ ବଦ୍ଧତା ସମ୍ପର୍କ   ଟ   ଫମ୍ପା
 ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ   ଟ   ଫମ୍ପା
 ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ   ଟ   ଫମ୍ପା
 ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ   ଟ   ଫମ୍ପା
 ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ   ଟ   ଫମ୍ପା
 ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ   ଟ   ଫମ୍ପା
 ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ   ଟ   ଫମ୍ପା
 ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ   ଟ   ଫମ୍ପା

କର୍ମାଚାର୍ଯ୍ୟ ନିକରାଜ ମଧ୍ୟାହ୍ନରେ କିମ୍ପା-
 କର୍ମରେ ମାସିକ ଟ ୧୦୦ ବେତନରେ ଦେଉ-
 ପଣ୍ଡା ପଦ ପୂଜ୍ୟ ଅଛନ୍ତି । ଏହି କର୍ମରେ ମାସିକ
 ଦୁଇହଜାର ଟ ୮୮ ଓ ଗସ୍ତଖର୍ଚ୍ଚା ଟ ୨୯ ରେ
 ଗୋଟିଏ ଇନ୍ଦୁପେକ୍ଟିଂ ପଣ୍ଡା ପଦ ମଧ୍ୟ ପୂଜ୍ୟ
 ଅଛନ୍ତି । କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥନାକେ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ୱା-
 ପ୍ତସ୍ୱସାଧକର ପ୍ରକଳପି ସହଜ ଚଳନ ମାସ
 ଟା ୧୧ ରୁଖ ମଧ୍ୟରେ ନିମ୍ନ ସ୍ୱାକ୍ଷରକ୍ରମରେ
 ଅନୁମତି କରାଯାଏ । ଯେଉଁମାନେ ପଣ୍ଡାପଦ-
 ଗର ୩ ଯୁ ବର୍ଷୀୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ରହି ବା ମଧ୍ୟମ
 ବର୍ଣ୍ଣରେ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱାଣ୍ଟିଆ ଲବ କରୁଥିବେ ସେମାନ-
 ଚଙ୍କର ଆବେଦନ ପଞ୍ଚ ଅନୁରଣୀୟ ହେବ ।

8-12-92. }
 MAGUNI DAS,
 Sub-Inspector of schools
 South-Malanody Circle
 Kuntilo.
 Nayaguth }

ନୂତନ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ରୁଡ୍ଡାବର ।

କଟକପ୍ରସିଦ୍ଧ ମାଗୁନି ଯକ୍ଷାକର୍ମରେ କଟକ-
 ଯାତ୍ରୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛନ୍ତି । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରକାଶନରୁ ଉତ୍ତ-
 ଅଣା । ମୋଟାସଲରୁ ଜାକମାସୁର ଶ୍ରେଣୀରୁ
 ରୁଡ୍ଡାବର ।

*Extract from a letter of Babu
 Radhanath Roy dated 14th
 October 1892 addressed to the
 author.*

(Need I repeat that as a come-
 dy I consider it quite a finished
 piece.)

୧୮୯୩ ଓ ୧୮୯୪ ସାଲର ଅପର-
 ପ୍ରାୟମେଷ ପଦାଧାର ଯାତ୍ରା କରାଯାଇଥିବାର
 ସତ୍ୟାଧାର ଚଳୁଥିବାରୁ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ-
 ପଛ । ମୂଲ୍ୟ ଉଚ୍ଚ ଅଟେ । ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ
 କୁମ୍ଭମାନଙ୍କ ସଂଗ୍ରହ ଓ ସୁଲଭଶ୍ରେଣୀ ଆବଶ୍ୟକ-
 ବୋଧରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଏକ ଶ୍ରେଣୀରେ
 ବାହୁଳ୍ୟ ରାବରେ ଅର୍ଥ, କରାଯାଉ ଓ ଅଧିକ-
 କରଣ କିମ୍ପା ପଦ ହୋଇଅଛି ।

ଉଚ୍ଚ ପଦାଧାର ଯାତ୍ରା ପ୍ରକାଶନ ଏବଂ
 ବିଜ୍ଞାନପ୍ରବେଶର ସଂଗ୍ରହ ନୂତନ ସମ୍ବଳଣ
 ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ଉଚ୍ଚାଧାର ମୂଲ୍ୟ
 ଟ ୩୦ ଏବଂ ବିଜ୍ଞାନପ୍ରବେଶର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୨୦ ।

ସନ ୧୮୯୩ ଓ ୧୮୯୪ ସାଲର ଶ୍ରେଣୀ ଓ
 ମାଲକର ପଦାଧାର ଯାତ୍ରା ସଂଗ୍ରହ ଓ ପର-
 ବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରାକଳପରୁଗୋଳପାଠ ଓ ସୁଲଭ-
 ପରମିତର ନୂତନସମ୍ବଳଣ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ।
 ପ୍ରାକଳପରୁଗୋଳପାଠର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୩୦/
 ଏବଂ ସୁଲଭପରମିତର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୨୦ ।

ସୀତାକାନ୍ତସମ୍ବଳଣ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରାପ୍ତସାଧକର
 ପ୍ରକାଶନ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ମୂଲ୍ୟ-
 ଏକଅଣା ମାତ୍ର । ଏହି ପୁସ୍ତକ ଶ୍ରେଣୀ ବାଲକ-
 ମାନଙ୍କ ସଂଗ୍ରହାତ୍ୟା ଦେବାକୁ ଅନୁକୂଳ ମଧ୍ୟରେ
 ପ୍ରଥମ ସମ୍ବଳଣ ନିଃଶ୍ରେଣୀ ପ୍ରାୟ ହୋଇଅଛି ।
 ଏହା ଏପରି ଦ୍ରବ୍ୟୋଗୀ ହୋଇଅଛି ଯେ
 ଅନେକ ଶିକ୍ଷକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସାଧନ ପରବର୍ତ୍ତୀରେ ବେ-
 ଦଳ ଏହି ପ୍ରକାଶନର ବାଲକମାନଙ୍କୁ ପଢ଼ାଇ
 ଅଧିକାଂଶ ବିକ୍ରୟ କରିଛନ୍ତି ।

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପକରଣପାସର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତର୍ଜ-
 ସମ୍ବଳଣ ଯଦୁପ୍ର ଦୋଇଅଛି ଶାସ୍ତ୍ର ପ୍ରକାଶିତ
 ହେବ । ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦୫ ଅଣା ।

ଉପକରଣ ପ୍ରସ୍ତୁତମାନଙ୍କର ପ୍ରସିଦ୍ଧ କୋ-
 ଙ୍ଗାମାନଙ୍କ ଯକ୍ଷାକର୍ମରେ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ ।

TRADE MARK REGISTERED.
 BEWARE SPURIOUS AND VILE IMI-
 TATIONS ARE OUT.
 THE best patent yet discovered, approved
 and certified as an experimentally invaluable
 specific by eminent physicians.

Hæmatio Syrup is a marvellous remedy
 for complete loss of Manhood, Nervous
 Debility, Prostration, caused by extreme
 over-strain and labour or by any other
 cause, such as intemperance, inordinat
 indulgence of indiscretionary habits exce-
 sive grief or the like, and for disease
 contracted by vice.

Don't use quack medicines, while the
 above is available at the cheapest price.
 They only make the case worse and in many
 cases the disease is difficult to cure. But

Hæmætic Syrup gives Vigour, improves
 the Strained Powers of the Intellect and
 understanding, makes the mind Imaginative
 and active, and improves Retentive Powers.

Hæmætic Syrup is a miraculous prepara-
 tion for the Purification of Blood, for the
 Renovation of Deranged and Broken Con-
 stitutions, is a Rebuilder of Health and a
 Resuscitator of Life.

Hæmætic Syrup strengthens the System
 of the Fair Sex, restores all ages the sound
 and Robust Health, removes any obstruc-
 tion or Irregularity of the System.

Hæmætic Syrup is an infallible remedy
 for Bilious disorders of any kind such as
 Indigestion, Dyspepsia, Loss of Appetite,
 Acidity, Costiveness, Head ache, Disturb-
 ed Sleep, Frightful dreams and long stand-
 ing Diarrhoea, &c.

Value returned in case of failure in effi-
 cacy. Innumerable testimonials are at
 hand.

Price per phial Rs. 2; dozen Rs 20 post-
 age and V. P. P. charge Annas 10
 and Rs. 2-4 only.

Apply to
 Dr. P. MARTIN,
 41, Bhavani Charan Dutta's Lane,
 Calcutta.

ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାର ବଦଳାଏ ଅଣା ।
 ଟ, ଲାଗେଇ ଶୁଣି ଦୋକାନୀଙ୍କର
 ଯାକୁ ଦୋକାନୀ ଓ ଦୋକାନୀଙ୍କର ବଦଳାଏ ମହୋଦୟ ।

ଫିନିଲିଟି ଡ୍ରପ୍ ।

ପାସ୍ତୁର, କରମେ ଫୁଲେ ଦେଇ ମେଡିକାଲ ଡିପାର୍ଟ-
 ମେଣ୍ଟରୁ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା ଏହି ଡ୍ରପ୍ ଦେଇ
 ଉଚ୍ଚରେ ଓ ଅନେକାଦି ବ୍ୟକ୍ତି ସୁସ୍ୱଚ୍ଚ ପିତୃମାନଙ୍କର
 ମଦ୍ୟାଦୋଷରେ ଯାହାକି ପୀଡ଼ାରେ ପଡ଼ିଥିବା ସାଧୁ
 ଶୁଦ୍ଧ ହୋଇପାରନ୍ତେ ସବୁଦିନ ଖାଦ୍ୟାଦିରେ ଏହି ଡ୍ରପ୍‌ର
 ଉପଯୋଗ । ଯେମାନେ ଯାହାକି ପୀଡ଼ାରେ ବନ୍ଧୁ ପା-
 ଠେଇଁ ଏବଂ ଯାହାକି ଉଚ୍ଚରେ ଓ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରକୃତ ଅନେକ,
 ତୁମ୍ଭ ମାନଙ୍କ ଦୋଷ ସାଧାରଣ ଭାବରେ ଦୂରଦୂରାପ
 କରିପାରେ ସେମାନେ ଏହି ଡ୍ରପ୍‌ର ଉପଯୋଗ ଦେଖନ୍ତୁ
 ଏହା ସେମାନଙ୍କର ଯାକୁ ଦୋକାନୀ (ଉଚ୍ଚରେ ପ୍ରକୃତ
 ବା ମଧ୍ୟରେଦିଆ ବଦଳାଏ) ଶ୍ରେଣୀରେ ଯାହାକି

ଉପାୟର କଥା ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ କେତେ ନାନା ପାତ୍ରା, ମେଢ଼ ପ୍ରମେଦୁଅଥ ୨୦ ପ୍ରକାର ମେଢ଼, କରୁମନ ଆଦି-ପାତ୍ରା, ଧୂଳିରାଜ ଇତ୍ୟାଦି, ଶିଶୁକାସରେ ଅନ୍ତର୍ଗତା ଶୁକ୍ର ଚରଣତା, ଅଳ୍ପ ବା ବନା ଉପେକ୍ଷାରେ ଭେଦପାତ, ଇଚ୍ଛା କଲେ ଅନୁପମନ, ସୁପଦୋଷ, ପ୍ରସ୍ତାବର ଅଥ ବା ପତ୍ରରେ କାମିତ୍ୟେ ମୁଦ୍ରାବଦ୍ଧକର ବା ସମ୍ବଳଧାରୁ ଚର୍ଚ୍ଚତ, ନିଜରେ କ୍ଷତ, ପ୍ରସ୍ତାବରେ କ୍ରାନ୍ତାବଦ, ମୁଦ୍ରାମୁଦ୍ରା ପ୍ରସ୍ତାବ ଓ ଚର୍ଚ୍ଚର କର୍ତ୍ତା ଇତ୍ୟାଦି ବୋଧହୁଏ । ଚର୍ଚ୍ଚତରେ କେବଳ, ସବଦା ଅନୁପମ, ଶ୍ୟାମାନ୍ୟ, ବୋଧକର ଚର୍ଚ୍ଚ-ପାତ୍ରା, ମସୃକପୁଷ୍ପ, ଚନ୍ଦ୍ରପାତ୍ର, ମଞ୍ଜୁକାନ୍ତ, ଦୁର୍ଲ୍ଲଭାମା, ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ, ପାତ୍ରାକୋକ୍ରାନ୍ତା ଇତ୍ୟାଦି (ଶୁ ଓ ପୁରୁଷକ) କରୁଅଥ ମୁଦ୍ରାବଦ୍ଧ ସମ୍ବଳାୟ ଯାକଗାୟ କଠିନ ବ୍ୟାଧି, ଯେତେବେଳେ ନୁହେଁ ଓ ଇଚ୍ଛାହେତୁ ଏକମାସ ସେକର କଲେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣତ୍ୟେ ଅସ୍ତେୟ ହେବ ଇତ୍ତ । ମା'ସ, ଶୁକ୍ର, କର ବାର୍ଷିକ ବୁଦ୍ଧି ହେବ । ଅପଥା ଅପାୟରେ ଆଦୁରର ପାତ୍ରା ଅଥ ହେବ ନାହିଁ । ଏକମାସ ସେକନୋପଯୋଗୀ ପ୍ରକ୍ଷ ସିତି ୫୨ ଦୁଇଟଙ୍କା । ପ୍ୟାକ ୫୦ । ବରଅଥା ।

କ, ଗାଢ଼େଟ ଏଣୁ ବୋ
୧୧ ନମ୍ବର ନିଲକଣ୍ଠିଟ, ଦଲିକପା ।

ଦି ଶୁଦ୍ଧ

ମଧ୍ୟମାୟାୟୁଶତେନ

ଅଳ୍ପପରାମଣ ଅମ୍ବୁ କିଟରେ କିକିଆର୍ଥେ ଅଛୁ ।
ମୂଲ୍ୟ ଏକଇଟାକରୁ ୫୧୧ କା
ଏକହେ ଏକସେର କେଲେ ୫୧୨ କା ।
କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀଙ୍କ ପଲ୍ଲୀୟରେ ଉତ୍ତୁ
କଲେ ନିଲପାରିକ ।
୧୭୯୧୯୬

ଅଳ୍ପବ୍ୟାୟୁ ବ୍ୟାପାର, ଅପୁକ୍ତ ଉପହାରକାଣ୍ଡ ।
ଘଡ଼ି ପୁରସ୍କାର ।

ଉପେକ୍ଷାପାତ୍ର ମଧ୍ୟକ କେହି ଏକପ୍ରକରେ ଏକମାସରେ ଏକପାକେଟରେ ଏକପତ୍ର ଅର୍ଥାତ୍ ୧୨ ଗୋଟା କରୁ କିମ୍ବ କରଲେ ପାତ୍ରାକୋକ୍ରାନ୍ତ ଉତ୍ତୁକ୍ତ ରେଲରବ ରେକ୍ଟି-ଲେଖାଉ ଓକାବ ବଳ ଉପହାର କିଅପିକ ଏକ ଅର୍ଥ ତତ୍ର

ଅର୍ଥାତ୍ ୭ ଗୋଟା: କିମ୍ବ କରଲେ ଗୋଟିଏ ଛାନ୍ଦପୁସ୍ତକ ବଳ ଉପହାର କିଅପିକ । ମୂଲ୍ୟ ଅଗ୍ରମ ପଠାଇଲେ, ଅଥବା ପ୍ରକାଶରେ ନାମଧାରୀ ସବୁ ପତ୍ର କେହିଲେ ମସୃକଲକ୍ଷ୍ଣ ଓ ଯାକରେ ପୁକ୍ତ ଓ ଉପହାର ପ୍ରେକ୍ଷଣ କରି ମଲ୍ୟ ଅପାୟ କର ହୁଏ ।

ଭାରତରେ ଅଦ୍ଭୁତାୟ ଓ ଅଭ୍ୟାସୁର୍ଯ୍ୟ "ମ୍ୟାଜିକ ଲେମ୍ପ ।"

ଏହି ଲେମ୍ପ: ଅମେରକାରୁ ବରକପାୟ ସୁପ୍ରସିଦ୍ଧ ନୁହେଁ ଅଧିକ । ଏପ୍ରକାର ଏପଦ ପ୍ରକା ଏପେକ୍ଷକୁ ଦେକେହି ଅମରାଣ ହୋଇ ନ ପୁଣ । ଏହା ନିକଲ ବୈଦ୍ୟକେ ଇର୍ମିଟ, ଦେଖିବାକୁ ଅକାରରେ ଠିକ୍ ଜେକ୍ ବରପର ଥିବାକୁ ପଦେକରେ ରଖାଯାଇ ପାରେ । ଏହା ଦେଖିବାକୁ ଅତି ସୁନ୍ଦର । ଅସ୍ତର୍ଯ୍ୟର କଥା ଏହି ଯେ, ଏ ଲେମ୍ପ କାଗଜ-ନିମନ୍ତେ କିଅପିକର କଥା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଅର୍ଦ୍ଧର ଦରକାର ନାହିଁ । ଲେମ୍ପର ପତ୍ରପାତ୍ରେ ଥିବା ପେଟ୍ଟି ଟି-ଲେ ହଠାତ୍ କରୁଥିବେ ଏକ ଲମ୍ବର ଦେଲେ ଲଭିଯାଏ । ପ୍ରଦେଶକ ପୁସ୍ତକେ ଏ ଲେମ୍ପକୁ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ରଖିବା ଉଚିତ । ପ୍ରତି ଲେମ୍ପର ମୂଲ୍ୟ ୫୧୧ କା । ଗୋ ୭ ଟାକ ୫୨୫ କା ଗୋ ୧୨ ଟାକ ୫୫୦ କା ।

ପକେଟ ଷ୍ଟିକ (ବାଡ)

ଏହି ବାଡ କର୍ମନଦେଶୀୟ ରୂପରେ ଉତ୍ତର ହୋଇ ବରପତ୍ର ନୁହେଁ ଅମରାଣ ହୋଇଅଛି । ଏହା ଦେଖିବାକୁ ସୁନ୍ଦର ଏକ ଆରମ୍ଭର ଉପଯୋଗୀ । ଏହି ବାଡ଼ି ଏପଦ କୌଣସିକେ ନିମିତ୍ତ ଯେ, ଏହା ପଦେକରେ ରଖାଯାଇ ପାରେ । ପ୍ରଦେଶକ ବେଦେ ପେଟ୍ଟି ସରପରେ ବାଡ଼ି କ୍ରମେ ହେବ । ପ୍ରଦେଶକ ବାଡ଼ିର ମୂଲ୍ୟ ୫୧୫, ସମସ୍ତକ ୫୨୫ କା ୧୨ ଟାକ ୫୫୦ କା ।

"ସ୍ତ୍ରୀପ୍ରକ୍ଷ ଅକ୍ଷୟ ।"

ଏହି ଅକ୍ଷୟ (ପୁଣ) କର୍ମନଦେଶୀୟ ଅକ୍ଷୟ, ଦେକେହିଅଥ ସର୍ବକେ ଉଚିତ, ଗୋବିନ୍ଦୀଦ୍ୱାରା ନିମିତ୍ତ, ଦେଖିବାକୁ ନିମୋଦକ, ଉଚ୍ଚ ଚରଣାପା, ବ୍ୟକତାରରେ ଉତ୍ତୁକତା ବୁଦ୍ଧି ହୁଏ, କିଲେ ୧୭୯୧୦ ଟଙ୍କା ଉଚ୍ଚର ମୁକ୍ତା ସହର ଯାକା ହେବ । ଏହା ଦେଖିଲେ ଦେଖିକଣା ଓର୍ଡ କର ଅପଲ ମୁନାର ମୁଖା ବ୍ୟକତାର ବରପାୟ ମନ କରବ ନାହିଁ, ଏହି କର୍ମନୋଦର ଅକ୍ଷୟର ମୂଲ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ୫୧୫ କା ଅର୍ଡ ତତ୍ରକ୍ରମ ୫୮୯ କା ଏକ ତତ୍ରକ୍ରମ ୫୧୫ କା ମାତ୍ର ।

ଉପେକ୍ଷକ ସମସ୍ତ ପ୍ରକା ଗ୍ରାହକ ଏକମାତ୍ର ଠିକଣା ।
ପି, ଲେକାର୍ସ ଏଣୁ କୋକ୍ରାକ
୫୧-୧ ନମ୍ବର ବରାମତରବ ଚରୁକ୍ତ ଲେକ
କଲିକତା
P. LEZARS & Co.
41-1 Bhawani Ch, Dattas Lane
Calcutta.

ନୂତନ ନାମାବଳୀ ।

ହିନ୍ଦୁ ମାନକର ପ୍ରାକାଣ୍ଡିକ ପୂଜାସମୟରେ ଅକ୍ଷରେ ଆରଣବରପାର ମନୋହରଚିତ୍ରକଣ୍ଠ ପରମାୟ ଶାକ୍ତଶିଳ୍ପର ପାଦପତ୍ର ଏକ ଓଡ଼ିଆ ଓ ବଙ୍ଗଳା ଅକ୍ଷରେ ଅନେକନାମ ଓ ମହାନ

ଉପହୃତ ପଦ୍ମା ଲଲରଙ୍ଗରେ ଶ୍ରୀପାହୋଇ ଏଠାରେ କିକିୟ ଦେଉଅଛି ଓଡ଼ିଶାରେ ଏହା ୧ମପ୍ରକାଶିତ । ବୁନାବକରୁ ଅସ୍ତୁଥୁବା ନାମାବ-ଳୀଠାରୁ ଉତ୍ତୁକ୍ତ, ଦେଖିବା ମାତ୍ରକେ ଜଣାଯିବ ଏଥିପ୍ରକାର ଯେ କଳା ଓ ମାଟିଅରଙ୍ଗରେ ଶ୍ରୀପା ଦେଉଥିଲ ପ୍ରାକେକ ଏହାକୁ ସେଉଁସ୍ତ ଥିବାର ମନେ କରକେ ନାହିଁ । ଲମ୍ବ ୩୨୫୫ ଓସାର ଦୁଇହାତ, ମୂଲ୍ୟ ଶ ୧ ଶ୍ରୀ ୫ ୧୧

ମୋଟସଲ ପ୍ରାକକମାନକୁ ଖଣ୍ଡପ୍ରକ ୫୦ ।
ଲେଖାଏଁ ଭାବଖର୍ଚ୍ଚା ପଡ଼ିବ । ହେଲ୍ୟପେକଲ୍ ଭାବରେ ପଠାଯାଇପାରେ ।

କଟକପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀ } ଶ୍ରୀ ଲୁଗାଝାଣାପାଠିୟ
ପଲ୍ଲୀୟ }
କଟକ }

ଘଡ଼ିମରମତ ।

Watches! Clocks! Time pieces
Repaired by an efficient workman
the premises of the Cuttack Printing
Company Charge moderate.

କାଳାପ୍ରକାର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବଡ଼ ମୂଲ୍ୟକ୍ଷି
ଉତ୍ତମରୂପେ ମରମତ ହେବା ଓ ଯଥା ସମ୍ପ-
ରୂପେ ପାୟୁର୍ଯ୍ୟକାର କଲ କଲୋକ୍ରମ ଏ
କବରରେ କି ଥିବାରୁ ଅମ୍ବେ ଘଡ଼ି ମରମତର
କାର୍ଯ୍ୟାରମ୍ଭ କରୁଅଛୁ । ଯାକାକର କରକାର
ଦେବ ଶ୍ରୀପାଖାଳାଠାରେ ଚତୁ କଲେ ସମସ୍ତ
ଜାଣି ପାରକେ ।

ବିକୃମସାହେବକଂ କଟିକା (BEECHAM'S PILL.)

ଫଳ ବିଦେକକାରେ ଏକ୨ ଫରୁଅର ମୂଲ୍ୟ
ଏକ୨ ମୋହରକୁ ଶସ୍ତା ବୋଲିଯାଇ ପାରେ ।
ଏ ବିକିକା ଦେବକ ଉଲ୍ଲିଦପଦାର୍ଥରେ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଅଛି । ଏଥିରେ ପାର ଚର୍ଚ୍ଚ
ଉଲ୍ୟାଦ ବିଶାକ୍ର ବା ଅର୍ମହାକର ଦୁକ୍ଷ କିଛି
ନାହିଁ । ଏହା ସବୁ ଦ୍ୱାଚରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ
ନାହିଁ କଲରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ।
ସକଳ ବୟସର ଶ୍ରୀ ପୁରୁଷକ ପକ୍ଷରେ
ସମାଜ ଉପକାଣ୍ଡ ବୋଲି ପ୍ରସ୍ତୁତର କିଖ୍ୟାତ ।
ଅରେ ପସାନ୍ନା କଲେ ଏଥିର ଗୁଣ କାଣି
ପାରକ ।

ଉତ୍ତମସ୍ତ, ପାକସ୍ତକରୋକ୍ୟଥା, ମୁଗ୍ଧକ୍ୟଥା,
ମୁଗ୍ଧୁଲ୍ଲ, ଶ୍ରେକନ ଉତ୍ତାରୁ ଉଦରର ପର-
ପୁଷ୍ଟିକା ଓ ଶିଠିକା, କିଦ୍ରାକ୍ରା, ଶୈଳ୍ୟ ଚାପେ

ଦ୍ଵନ୍ଦ୍ଵ, ଉପାମାନ୍ୟ, ଶାସ୍ତ୍ର, ଦେବତାପୂଜା, ବସନ୍ତ ଚର୍ମରେଣ ଇତ୍ୟାଦି ସଦଳପ୍ରକାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ପୈତୃକ ପାଠାରେ ଏହି ବସନ୍ତ ଅମୋଗ ଉତ୍ପତ୍ତି । ଏବଂ ଉକ୍ତ ପରମ୍ପରା ଓ ଦେବତାପୂଜା-ପଦ୍ଧତିରେ ଅଭ୍ୟାସ ହିତକାରୀ ।

ହିନ୍ଦୋସ୍ଥାନର ସଦଳପ୍ରକାର ଇଂରାଜୀ-ଉତ୍ପତ୍ତିମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅନ୍ତି । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରକାରରୁ ଆଦାର ଅନୁସାରେ ଟ ୦ ୫ ୫ ୦ ୫ ଓ ଟ ୦ ୫୫/ ଅଟନ୍ତି । ତାଙ୍କର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେବାକୁ ଦେବ ।

ସଦର ଓ ମଫସଲବାସୀମାନଙ୍କ ସୁବିଧାର୍ଥ ଅଳ୍ପକ୍ରମ ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚଦଶ ଦେବ ପ୍ରାଣିତ ହୋଇ ସୁବନୋବସ୍ତୁ ସହିତ ବାର୍ଯ୍ୟ ଚଳୁଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ନାନାବିଧ ଜାଲୁଖି ଓ କଳସଲ ଉତ୍ପତ୍ତି ବ୍ୟକ୍ତି ହୁଅନ୍ତି । ଏହାଛଡ଼ା ଅଳ୍ପ ଯାତ୍ରାର ଯେଉଁପ୍ରକାର ପ୍ରୟୋଜନ କୁଏ ଲେଖିଲେ ଅପସରୁର ଓ ବିଶେଷ ସାଦ୍ୟାଳତା ସହିତ ପଠାଇ ଦିଆଯାଏ । ମାତ୍ର କୁଏ ଯତ୍ନା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମୁଦାୟ ଦୁବ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ଓ ସରବ-ମଫସଲବାସୀ ଅନେକ ଅନେକ ଗ୍ରନ୍ଥା ଜମିଦାର ଓ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କଠାରୁ ସର୍ବାଦା ରେଗର ଉଦ୍ଘା ଓ ଉତ୍ପତ୍ତି ପ୍ରେରଣ କରାଯାଉଥିବା ସତ୍ତ୍ଵେ ପ୍ରକାର ସାଜାଆଁ । ଅଥବ ବେମାନଙ୍କ ଓ ସର୍ବାଧ୍ୟାୟକଙ୍କ ସୁବିଧାର୍ଥ ଜଣାଉଅଛୁ ଓ ସେହିମାନଙ୍କ ଅନୁଦାନ ଅଭାବର ଉଦ୍ଘାରି ଦେବାକୁ ଉଚ୍ଚା କରନ୍ତି ସେମାନେ ପାଠାର ଅବସ୍ଥା ଉପସ୍ଥିତିର ବାରଣ, ବ୍ୟାଧି ଭୁଲକ କି ନା, ସେଗୀ ପୁରୁଷ କି ଶି, ସେଗୀର ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଭରଣ କର୍ମାକମ, ଅଦାର, ବୋଷ୍ଟାଗୁଣି, ଧାରୁ ପ୍ରକୃତ ଇତ୍ୟାଦି ସେଗର ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଲେଖି ପଠାଇଲେ ତାହାର ସମାନ୍ତରାଜ୍ୟ ଉତ୍ପତ୍ତି ପଠାଇବୁଁ ସଦ କରୁଁ । ସେହି ପ୍ରକାରମାନ ଅନ୍ୟପ୍ରାକରୁ କ୍ରୟ କରି ପଠାଇବାକୁ ହୁଏ ଉତ୍ତର ଉତ୍ତର ଦକ୍ଷିଣ ଦକ୍ଷିଣ ଦକ୍ଷିଣ ପଠାଇବାର ପର-ଶ୍ରମମନେ ସରକର ଟ ୨ । ହିସାବରେ କି-ପତ୍ର ପ୍ରାକମାନଙ୍କଠାରୁ ଉତ୍ପତ୍ତି । କେବଳ ପ୍ୟାଦ ଓ ତାଙ୍କର ପଠାଇଲେ ଉତ୍ପତ୍ତି ଓ ଦୁବ୍ୟାଦି ବାଲ୍ୟପେଇବଳ ତାଙ୍କରେ ମଧ୍ୟ ପଠାଇଲେ ଶାରେ । ବେଳେ ବା ଲକ୍ଷପ୍ରାଣିଏକ ସହ ସୁସ୍ଥର ହୁଏ ନାହିଁ ଏବଂ ଉପାୟକାର୍ତ୍ତ ବା ଦୁଇପଦସିଦ୍ଧ ହିକଲି ଶାସ୍ତ୍ର ନ ପଠାଇଲେ ପ୍ରକୃତ ମୂଲ୍ୟ ଦିଆଯାଏ ନାହିଁ ।

ଟଙ୍କା, କରୁଣି କି ପ୍ରକାର ନିମ୍ନ ଠିକଣାରେ ଅନୁଠାକୁ ପଠାଇବାକୁ ଦେବ ।
କଟକ ଶ୍ରୀ ଲଳିତାମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।

ପ୍ରକୃତି ଓ ପ୍ରୟୋଜନୀୟତା ।
୧ । ପାଠକାର ଚୈତ୍ଵ—ଏହା ବ୍ୟବହାର କଲେ ମଧ୍ୟ-କର କଣ୍ଠ ଓ ଗାନ୍ଧାରକ୍ୟ ହୋଇ ତେଜ ଓ ମହିଷ ସୁଖାଚଳ, ଦେଶ ବର୍ତ୍ତେ, ଗୋଷ୍ଠପୁତ୍ର ଓ ସୁବାସିତ ହୁଏ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୂଲ୍ୟ ଦାନପଣ ମାତ୍ର ।
୨ । ବସ୍ତୁତାପନ—ଜୀମ ଦୁର୍ଗାଣ ସଦ୍ୟ କରୁ ପ୍ର-ସ୍ଵାଦ ବାଲେ ଜ୍ଵାଳା ସହଣ କହମାତୁ, ଜଣା ଯାଏ ନାହିଁ । ପ୍ରତିକୃଷ୍ଟର ମୂଲ୍ୟ ଉତ୍ପତ୍ତି ମାତ୍ର ।
୩ । ଉତ୍ପତ୍ତିପାଣି—ଏହା ସମାପତ୍ୟ ସେବକ କଲେ କି ପ୍ରାଚୀନ କି ନୂତନ ସଦ୍ୟ ପ୍ରକାର ଅନୁର, ପିତଲ, ବାସୁ ଚୈତ୍ଵ (ଅମାକାର) ଓ ବନମାଳ ପତ୍ର ସହଣାଦାୟକ-ଲକ୍ଷଣମାନ ଉତ୍ତର ହୁଏ । ଏକପକ ବାଲ ସେବକରୁ ଉତ୍ପ-ଧର ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇ ଟଙ୍କା ଅଠ ପଣା ।
୪ । କୋଷ୍ଠରେଣ ବସନ୍ତ—ଏହି ଉତ୍ପତ୍ତି ବ୍ୟବହାର କଲେ କି ପ୍ରାଚୀନ କି ନୂତନ ସଦ୍ୟପ୍ରକାର କୋଷ୍ଠକ ବକି-କୋଷ୍ଠକରଣ ପଦ୍ୟାନ୍ୟ ପାତ୍ରା; ଯଥା, କୋଷ୍ଠାଚିତ୍ଵ ବାସୁ, କୃତ, ଅର୍ଣ୍ଣ, ଅଙ୍ଗୁର୍ଣ୍ଣ, ଶୋଥ, ଉପସ, ସବୁତ, ପାତ୍ର ଓ ଚକ୍ରପତ ସିଦ୍ଧାପାତ୍ରା ଓ ପୂର୍ଣ୍ଣତା ଉଦ୍ଘାରିତ ହୁଏ ।
ଏହା ଉର୍ଦ୍ଧୋଷ କରେଇବ । ସର୍ବପ୍ରକାର ପାତ୍ରାରେ ପମ୍ପକ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉତ୍ପତ୍ତି ବ୍ୟବହାରର ସଙ୍ଗେ ମଧ୍ୟ ଏହା ବ୍ୟବହାରର ଉତ୍ତର ପଟେ । ସପ୍ତାଦ ବାଲ ସେବ-କରୁ ଉତ୍ପତ୍ତି ମୂଲ୍ୟ ଏକ ଟଙ୍କା ।
୫ । ହିମସାବର ପଦ୍ୟ—ଏହା ସେବକ କଲେ ମଧ୍ୟ-ଲେଖା ବା ଦୂଷିତ ଜଳବାସୁକରଣ ହୁଏ, ସର୍ବ ପ୍ରକାର ପାତ୍ରାକର, ସୁସ୍ଵାଦ ଓ ଉତ୍ତର ଓ ପାତ୍ରାକର କୃତ, ପାତ୍ରା, ସବୁତ, ଅଙ୍ଗୁର୍ଣ୍ଣ, ଅନୁର, ଶୀର୍ଣ୍ଣତା, ଉତ୍ତରପାତ୍ରା, ଅନୁରଣ କୋଷ୍ଠ, ଶାଦ୍ଵତ ଓ ମାତ୍ରସିଦ୍ଧ ଅବସ୍ଥାତା ଇତ୍ୟାଦି ବସ୍ତୁକର ହୁଏ ଏବଂ ତେଜ ପଦ୍ୟ ହୋଇ ଉକ୍ତ ସହଣତର ହୁଏ । ଏକ ପକ୍ଷକାର ସେବକରୁ, ଉତ୍ପତ୍ତି ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇ ଟଙ୍କା ଅଠ ପଣା ।
୬ । ଗୋଷ୍ଠପୁତ୍ରାକର (ସାଢ଼ାସା)—ଅଳ୍ପମିତ୍ର ପଦ୍ୟା-କ, ବସ୍ତୁର ଅଭରଣ ପାତ୍ରାକର ଓ ମାତ୍ରସିଦ୍ଧ ପଦ୍ୟମ, ଦୂଷିତ ଜଳବାସୁ ପାତ୍ରାକର କଷ୍ଟଗୋଷ୍ଠ, ଗୁମର, ଉତ୍ତର ପଦ୍ୟାଦି ହେବୁଁ ଚକ୍ର ପୋଷ ନାଶାପକାରେଣ, ନଶ୍ଵର, ପାତ୍ର ଉତ୍ତରପଦ୍ୟା, ତେଜ ଓ ମାତ୍ରାକର, ଶାଦ୍ଵତ ଓ ମାତ୍ରସିଦ୍ଧ ଅବସ୍ଥାତା ଇତ୍ୟାଦିରେ ଓ ଉତ୍ତରମାନ ସୁଖା ବ୍ୟବହାର କଲେ ଉତ୍ତରପଦ୍ୟ ହୋଇ ମାତ୍ରସିଦ୍ଧ ଜଳ-କର ହସ୍ତାପ୍ରତ ଗୋଷ୍ଠପୁତ୍ର ହୁଏ । ସୁଷ୍ଠପଦ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ ବନ୍ଧା-ଧାରଣରେ ଏହା ଉତ୍ତରପାତ୍ରା । ମାତ୍ରସିଦ୍ଧ ଉତ୍ତରପଦ୍ୟ, ମାତ୍ର ହସ୍ତାପ୍ରତ ଓ ପାତ୍ରା ଏହା ସେବକେ ଅଭେଦ୍ୟ ହୁଏ । ବାଲ ଉତ୍ତର ସେବକରୁ ଉତ୍ପତ୍ତି ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇଟଙ୍କା ଅଠପଣା
ବାଲୁକାକର, ଚାକ୍ର ।
କଟକ ଶ୍ରୀ ଲଳିତାମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।
ଉତ୍ପତ୍ତିପାଣି । V. L. M. S.

କଷ୍ଟକରଣେ ତାକୁ ଅଭରଣ କର ବ୍ୟାଗ୍ୟା-
କୋଷ୍ଠାକର ଚକ୍ରସ୍ତ ଦେବ ଅପ୍ର ସମା—
୧୦ ପକ୍ଷ ୫୫ ୦ ୧୦ ୧ ୨୦ ୦୧୦ ୧ ୨୦ ୦
୧୧ ପକ୍ଷ ୫୫ ୦ ୧୦ ୧ ୨୦ ୦୧୦ ୧ ୨୦ ୦
୧୨ ପକ୍ଷ ୫୫ ୦ ୧୦ ୧ ୨୦ ୦୧୦ ୧ ୨୦ ୦
୧୩ ପକ୍ଷ ୫୫ ୦ ୧୦ ୧ ୨୦ ୦୧୦ ୧ ୨୦ ୦

ଶ୍ରୀମତୀ ବାଲି ଗୋଷ୍ଠପୁତ୍ରାକର ସମ୍ପର୍କର ଉତ୍ତରପଦ୍ୟକାର ବସା ନିକଟସ୍ଥ ଅନୁମାଳର ହୋଷ୍ଠାକରେ ଉତ୍ତରପଦ୍ୟା ଓ ଉତ୍ତର ଓ ଉତ୍ତରପାତ୍ରାରେ ଉତ୍ତର ଓ ଉତ୍ତରପଦ୍ୟ ଓ ଉତ୍ତର ବସା ଉତ୍ତର ସଦ୍ୟପଦ୍ୟ ଚକ୍ରସ୍ତ ଦେବ ଅପ୍ର ବାବା ସମସ୍ତ ପ୍ରାଦକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତର ଅପ୍ର । ଉତ୍ତର ଅନେକପ୍ରକାର ଉତ୍ତର ଉତ୍ତରପଦ୍ୟ ଉତ୍ତର ସଦ୍ୟ ସଦ୍ୟ ପାତ୍ରାକର ବାବା ଅବଶ୍ୟକ ଉକ୍ତ ହୋଷ୍ଠାକରେ ଅନେ-
ଶ୍ରୀ କଲେ ସୁଲିତ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଷ୍ଠ-
ଧାରିବେ ।

ପିତୃତାର ।

ଏ ପାତ୍ରାକୁ ବେଉରସି ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଉକ୍ତ ଅର୍ଥରେ ଉତ୍ତରପଦ୍ୟ ହୋଷ୍ଠାକରେ ପାତ୍ରାରେ ଦେବେ ପାତ୍ରାକର ବାବା ଦେବ ଉତ୍ତର ମଧ୍ୟ ଅରେ ଉତ୍ତରପଦ୍ୟରେ ମଜ୍ଜିତର ଦେବ ଓ ଉତ୍ତର ଉତ୍ତର କାହିଁ ।
କିଲି ଉତ୍ତର ଓ ପାତ୍ରାରେ ଉତ୍ତରପଦ୍ୟ ବାବା ମଧ୍ୟ ଅପ୍ର ।

ଉତ୍ତରପଦ୍ୟର ଉତ୍ତର ବ୍ୟାଗ୍ୟ

ଉତ୍ତରପଦ୍ୟରେ ଉତ୍ତରପଦ୍ୟକାର ବସା ଉତ୍ତରପଦ୍ୟ ଉତ୍ତର ପାତ୍ରାକର ସମା—

ପ୍ରଥମପଦ୍ୟ ସଦ୍ୟକେ

ଅଳ୍ପମିତ୍ର	୫ ୫୫
ଅଳ୍ପସ୍ଵାଦ	୫ ୫୫
ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ ସ୍ଵାଦ	୫ ୫୫

ମାତ୍ର ହୋଷ୍ଠାକର ଉତ୍ତରପଦ୍ୟ ସେତେ ପଦ୍ୟ ଦେଲେ ଉତ୍ତର ବସା ଟ ୫ ୫୫ ର ଉତ୍ତର ଦେବ କାହିଁ ।
ଉତ୍ତର ଓ ଉତ୍ତରପଦ୍ୟ ସଦ୍ୟକର ଉତ୍ତର ପ୍ରଥମ ଅଳ୍ପ ଉତ୍ତର ଓ ଦୁଗୁଣ ସଦ୍ୟକରେ ଦେବ ।
ଅଧିକ ଉତ୍ତର ସଦ୍ୟକେ ପ୍ରକୃତ ବନୋବସ୍ତୁ ହୋଷ୍ଠାକର ।
ଉତ୍ତରପଦ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ଉତ୍ତରପଦ୍ୟରେ ପଠାଇ ଉକ୍ତ ଦେବ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ଉତ୍ତରପଦ୍ୟାକର ଉତ୍ତର ପଦ୍ୟ ଉତ୍ତରପଦ୍ୟକାର ଉତ୍ତର ପଦ୍ୟ ଉତ୍ତରପଦ୍ୟରେ ୫୫୦ ଓ ପଦ୍ୟାକର ଦେବ

ବାଲିକାଗଳ ।

ଉତ୍ତରପଦ୍ୟ ପଦ୍ୟ ଦରରେ ସଦ୍ୟ କଟକ ଗୋଷ୍ଠକର ବାବା ଗୋଷ୍ଠପୁତ୍ରାକର ସମ୍ପର୍କ

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ଭା ୨୭ ଗ
ପୃ ୫୦ ଖ୍ୟା

ଭା ୨୪ ଗ୍ରହ ମାତେ ଉତ୍କଳର ସତ୍ୟ ୧୯୧୬ ମସିହା । ମୁ. ଚୌପଠ ୨୪ ନମ୍ବର ୧୦୦୦ ଖାଲ ଶନିବାର

ଅଗ୍ରିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୩୯

ପଞ୍ଚାକ୍ଷୟ ଟ ୨୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଓଡ଼ିଶା

ସତ୍ୟ ୧୯୧୬ ମସିହାର

ନୂତନ ପଞ୍ଜିକା ।

ଫଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ଓ ଲିଥୋଗ୍ରାଫି ସଂସ୍ଥାରେ ପୁସ୍ତକ-ପ୍ରାୟ ଶୁଣା ହୋଇ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।

କଟକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଟ ୦/୮ ତାଳମାପୁଲ ଟ ୦/୧
ଖେଟ ଖର୍ଚ୍ଚ ଟ ୦/୧ ତାଳମାପୁଲ ଟ ୦/୨

ଜଳ ଶକ୍ତିରୁ ମାନ୍ୟତାପ୍ରାପ୍ତ ଫସଲ ବିକ୍ରୟ ନଷ୍ଟ ହେବାର ଅଶକ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ଉତ୍କଳର କୃଷକଙ୍କୁ ଉପକାରୀ ଯା ୧୫ ଓ ୧୭-ତାରିଖରେ ବୃଷ୍ଟି ହୋଇଅଛି ।

ଇଂରାଜୀ ଶୁଣି ଅନୁକରଣରେ ଶିଶୁମାନଙ୍କୁ ଜଳସମ୍ପୃକ୍ତ ବୋତଲଦ୍ୱାରା ଦୁଧ ଖୁଆଇବାର କାଳୀ ଦୁର୍ଗମ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଏହି ବ ଏଥିରେ ଦନ୍ତ ଶାସ୍ତ୍ର ନଷ୍ଟ କୃଷକ ବୋଲି ଜଣେ ପ୍ରଧାନ କର୍ମୀ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରିୟ କରିଅଛନ୍ତି ।

ଇଂରାଜୀରେ ଲେଖାଯାଇଥିବା ସମସ୍ତ ଗୋଦା-ବନ୍ଧ ନଦୀ ଉପରେ ସେହି ସେହି ନିର୍ମାଣ ହେଉଅଛି ଯଦି ହେ ଏବେବୋଧ ୩୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା

ବ୍ୟୟ ହେବ । ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଗାମୀବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଶେଷ ହେବାର ଥିଲା । ମାତ୍ର ଅର୍ଥାଭାବ ହେତୁ ଇଣ୍ଡିଆ ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏହାକୁ ବ୍ୟାଟର୍ଣ୍ଣ ସ୍ତବ୍ଧ ରଖିବାର ମନସ୍ତୁ କରିଅଛନ୍ତି ।

ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ନିୟମ କରିଅଛନ୍ତି ସ୍କୁଲ-ପର-ଦର୍ଶନମାନେ ମୋଫସଲ ଭୂମଣ ସମୟରେ ବ୍ୟବହାର ପରଦର୍ଶନ ସଙ୍ଗେ ୨ ହାଜି ଦାଉସମାନ ଚଦାରକ କରିବେ । ଅନ୍ୟେକ ସ୍ଥଳରେ କାଞ୍ଜିଦାଉସର ଭାର ଏବଂ ଶେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ଅର୍ପିତ ହୋଇଅଛି ଓ ସରକାର ମଧ୍ୟ ଏକପ୍ରକାର ଠିକ ଦାଉସଛନ୍ତି ଯେ ସ୍କୁଲ ଓ କାଞ୍ଜି-ଦାଉସ ଏକସଙ୍ଗଣୀର କାରଖାନା ।

ଜାଗସ୍ତ ମହାସମିତର ଅଧିକେଶକ ଏଲ-ହାବାଦଠାରେ ଅଗାମୀ ସୋମବାର ହେବାର ପୂର୍ବରୁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ମାତ୍ର ମାତ୍ରାକ ପ୍ରତି-ନିଧିକ ଅସୁବିଧା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦୁଇଦିନ ବୃଷ୍ଟିପାଇ ଅଗାମୀ ବୃଷ୍ଟିର ସକ୍ଷ୍ମ ବିସିଦାର ପ୍ରିୟ ହୋ-ଇଅଛି । ଉତ୍କଳବର୍ଷର ଶୁଭଅର୍ଥୁ ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ସେଠାକୁ ଯାଉଅଛନ୍ତି । ଡ଼ିଶାର ଭାଗ୍ୟ-ରେ ଏ ସମ୍ଭରେ ଯୋଗଦେବା ଘଟିଲ ନାହିଁ । ଏହାଭିତ୍ତ ଡ଼ିଶାଉଦ୍ଧର ସରକାର ?

ଦ୍ୱାବଡ଼ାଠାରୁ କଟକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରେଲବାଟି କରିବାର କଳ୍ପନା ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ମନରେ

ପୁରୁଷ ହୋଇଅଛି । ଏହି ରେଲବାଟି ଦ୍ୱାବଡ଼ାଠାରୁ ଗଜାଜାଦାର ବାମକୁଲରେ ବଜ୍ରବଜ୍ର ଅର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅସି ସେଠାରୁ ପକ୍କା ସଫଳ-ତ୍ରଷରେ ମେଦାନସ୍ତର ଅସିବ ଓ ଦାନୁଣ, ଜଲେଶ୍ୱର ଓ ବାଲେଶ୍ୱର ବାଟେ ଅସି ବନାଳ-କଟକରେ ବେଲେଶୀ ଯାଉହୋଇ ମଗ୍ଗ-ଠାରେ ଲରିବ । ଏହି ଲାଇନର ଫରଦ କାର୍ଯ୍ୟ ଗାନ୍ଧି ଅଭୟ ହେବ ।

କଲ୍ଲ କୁଳଙ୍ଗର ପ୍ରକାମାନେ ସେଠାର ବୋର୍ଡ ଅଫ ଇଣ୍ଡିଆନିକର୍ମସ୍ତରକ ବ୍ୟବହାରରେ ଭାଗ୍ୟ ଅସୁବିଧା ହୋଇ ପୁନଃ କଲେକ୍ଟର ଓ କମିଶ୍ନର ସାହେବଙ୍କଠାରେ ଅନୁରୋଧ କଲେ ସୁଦ୍ଧା ଅବଧି କଲ୍ଲ ନିଷିଦି ହୋଇ ନାହିଁ । ଅନୁ-ମାନେ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରେରଭକ୍ତ ଯାଉଅଛି । ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେକ୍ଟର ସାହେବ କୁଳଙ୍ଗରେ କି ୮୧୦ ନ ରହି ପ୍ରକାଳ ଶୁଣରମାନ ସାକ୍ଷା-ତରେ ମାମାଂସା କରିଦେଲେ ଭଲ ହେବ । ଅସନ୍ତୋଷ ଦୃଷ୍ଟି କରିବା ବେଶସମତେ ଭଲ ନୁହଇ ।

ପଞ୍ଜାବର ନୂତନ ଶେଡ଼ିଂ ଷର ଜେଭସ ପିକ ପାଟ୍ରିକ ମୋଫସଲ ଭୂମଣର ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ଅନଲମ୍ବକ କରିଅଛନ୍ତି । ପୁସ୍ତକ ସମାଦ କ ଦେଇ ସେ ଏଥିମଧ୍ୟରେ ପିକ୍ସେଡସ୍ତରରେ ହଠାତ୍ ଏକଦିନ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ସେ ନଗ-

ରର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟର ଦୂରବସ୍ତା ଦେଖି ଅସନ୍ତୋଷ ପ୍ରକାଶ କଲେ । ପୁନଃସ୍ତୁ ଦାବମାନେ ପୂର୍ବରୁ ଜାଣିଥିଲେ ସବୁଦୋଷ ଯୋଡ଼ାଇ ନେଇ ଆନ୍ତେ ମାଡ଼ ଚର୍ଚ୍ଚର ଅବକାଶ ପାଇଲେ ନାହିଁ । ଏହିପରି ପ୍ରମାଣରେ ପ୍ରକୃତ କାର୍ଯ୍ୟ ହୁଅଇ । ଭରସା ଦେଉଅଛି ନୂତନ ପଞ୍ଜାବଲଟ ସମ୍ପର୍କ ରଖିବେ ।

କୁମ୍ଭକର୍ମର ସମ୍ପର୍କୀୟ ଅଦେଶ ବଙ୍ଗୀୟ-ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପୁନର୍ବିଚାର କରିବାର ପୁଣି କଲିକତାବାସିନୀମାନେ ପ୍ରତିବାଦପତ୍ର ପ୍ରକାଶ ରଖିଥିଲେ । ମାତ୍ର ଚର୍ଚ୍ଚାରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଯାହା କରିବେ ନାହିଁ । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରତିବାଦପତ୍ର କରିବାର ଚିନ୍ତା କୌଣସି ଗଣ ମ-ଜ୍ଞାନବାରିକୁ ଦଳ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ସେଦଳ ଅପରାଧ ଦଣ୍ଡ ସମୟରେ କଲିକତାଧିକାର-କଲରେ ଏକ ବିପତ୍ତିପତ୍ର ଦୋଇଥିବ । ଇଉ-ଗୋପୀୟ ଏକ ଦେଶୀୟ ଭବୁଲେକମାନେ ମିଶି ଏ ସଭାର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରିଥିବେ । ଏ ସଭାର ବିପ୍ରାପ୍ତତ ବିବରଣ ଅତିକାଳ ଜଣାଯିବ ଏବଂ ଅଗାମିରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ପ୍ରକାଶ କରିବୁ ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ବିଶେଷ ପରଦତ ପ୍ରେସିଡେନ୍ଟି-ବିଭାଗର ବିଧିଗୁର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବିମ୍ବୁ ସାହେବ ଗୀତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟରୁ ଦେବର ପ୍ରବଣକରୁଅଛନ୍ତି । ବୋର୍ଡର ସଭ୍ୟପଦରେ ପୁନଃ ନିଯୋଗ ଦେବା ତାଙ୍କ ଗ୍ରାନ୍ଥରେ ଦିଶିଲ ନାହିଁ । ତାଙ୍କ ସ୍ଥାନରେ ଅବ-ଜାଣ ବିଭାଗର କମିଶ୍ନର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଓଷ୍ଟ୍ରେଲିୟା ମେଡ଼ ସାହେବ ନିଯୁକ୍ତ ହେବେ । ଏହାଙ୍କ ଅନ୍ତେ ଅବ-କାଗ୍ରକମିଶ୍ନସାଥୀ କଲେକ୍ଟରପଦରେ ବାଚ୍ୟ ହେବ । ପୁଣି ଉପରୋକ୍ତ ଅବକାଶ ସବର ଅଧିକ ଗାନ୍ଧିଗଣରେ ସ୍ଥାପିତ ହେବ । କଲିକତାସଭ୍ୟମାନୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ଦୋର ଏକ ପ୍ରାନ୍ତସଭ୍ୟର ସ୍ଥାପିତ ହେବାର କାରଣ ବୁଝି ଜଣା ପଡ଼ି ନାହିଁ ।

ବାଲେଶ୍ୱରଫଳରେ ଯୋଡ଼ିବ ନରବନ୍ଧ୍ୟା ଉଚ୍ଚିୟବାର ଗଫ ସମାବଦନାରେ ପାଠକ-କୁଁ । ଏକ ଉତ୍କଳୀ ଏହିକ ଭଦ୍ରକ ବୀକାଦଳା-ରରେ ଗୁରୁଜଣ ମୁସଲମାନ ଏକ ବେଶ୍ୟାକୁ ପ୍ରଲେହ ଦେଖାଇ ବେଶ ଚୁଷା କରୁଇ ନିର୍ଜଳ-ସ୍ଥାକକୁ ଜାଣିଣି ମଦ ପାନନାସ ଭାବକୁ ଅଚେତନ କରୁଇ ବଧକଲେ ଓ ଅଲକାରମାନ

ଅପଦରଣକର ଶବ୍ଦକୁ ସଲନୀ ନଦୀରେ ଫିଙ୍ଗିଦେଲେ । ପୁଲିସର ଯତ୍ନରେ ସେମାନେ ଧରାପତ ଦୈବ ସୁପର୍ ଦୋଇଅଛନ୍ତି । ଅ-ନିଧିରେ ଚିତ୍କଣ ଦେଶିଆ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇଜଣ ଗୋଷା ଓ ଜଣେ ଚଣା ଅଛନ୍ତି । ବାଲେଶ୍ୱର ନଗରନକଟ ବଣପାଉଆ ଗ୍ରାମର ଏକ ବିଧବାସଙ୍ଗେ ପାପ ପ୍ରତ୍ୟୟରେ ରତ ଥିଲେ । ନିଷଠ୍ୟକ ଦେବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ଗୟନାବସ୍ତାରେ ଚୋଷିଣି ବିଧବାକୁ ବଧକର-ବାର ପୁଲିସ ଭଦ୍ରକରେ ଜଣା ପାଇଅଛି । ଅସାମାମାନେ ଧୂର ଦୋଇ ବିଶ୍ୱାସ୍ୟାନରେ ଅଛନ୍ତି ।

ଇଂରାଜୀବଦ୍ୟାଳୟର ଶ୍ରମମାନଙ୍କର ଶାସ-ରକ ଦୁର୍ବଳତା ନୀତିର ଓ ସଂପ୍ରେକାନ୍ତ ବିଷ-ୟରେ କଲିକତା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ମନୋ-ଯୋଗୀ ଦୋଇଅଛନ୍ତି । ସମ୍ପ୍ରତି ଉକ୍ତ ବି-ବିଦ୍ୟାଳୟର ୪୯ ଜଣ ମାତ୍ର ଗଣ୍ୟ ସଭ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତାବ କର ଅଛନ୍ତି ଯେ କୌଣସି ଶକ୍ତ ପ୍ରତି-ସପ୍ରାବରେ ଅନୁନ ଦୁଇ ଘଣ୍ଟା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ-କର୍ତ୍ତୃକ ନିର୍ବାଚନ କୌଣସି ବିଧାୟନ ଅଭ୍ୟସ କରି ଥିବାର ସର୍ଟିଫିକଟ ନ ଦେଲେ ପ୍ରବେ-ଶିକା ବା ଏଫ, ଏ, ପଞ୍ଜାମା ଦେବାକୁ ସମର୍ଥ ହେବେ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଯେଉଁ ଶ୍ରମମାନେ ବାଗ୍ନକ ପଣ୍ଡେମ କରିବାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅସମ ବୋଲି ଜାଲୁର ସର୍ଟିଫିକଟ ଦେବେ, ସେମା-ନେ ଶୁଦ୍ଧ ପାଇବେ । ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ବିଶ୍ରବେଟ ସଭାର ବିଶ୍ୱାସ୍ୟାନରେ ଅଛି । ମାନସିକ ପରି-ଶ୍ରମ ସହର ଶାସ୍ତ୍ରର ପରିଶ୍ରମ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରୟୋ-ଗୋୟ । ସମେତ ନାହିଁ ତେବେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟା-ଳୟର ଏପରି ନିୟମ କରିବା ଅନୁଅଧିକାରଚର୍ଚ୍ଚା ପ୍ରାୟ ଜଣା ପାଇଅଛି ।

ଶ୍ରେଷ୍ଠକଟ ଦାଦାରୁ ସାର ଗୁର୍ଭସ ଇଉପ୍-ଟକ ଜିୟାକଲପ ଏକପ୍ରକାରର । ବିଦ୍ୟାଳୟ-ଶ୍ରମମାନଙ୍କ ସହର ସଭାବି ରଖିବା ଏହାଙ୍କର ସ୍ୱଭାବ । ଇଉପ୍ୟରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠକଟ ମହୋଦୟ ପ୍ରେସିଡେନ୍ଟି କଲେଜ ପରିଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ବିଶ୍ୱମାନ ହୋଇଥିଲେ । କଲେଜର କର୍ତ୍ତୃ-ପରମାନେ ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦର୍ଶନ ମଧ୍ୟରେ ନାଟକା-ନୟ ଦେଖାଇଥିଲେ । କଲେଜର ୩୯ ବାର୍ଷିକ ଶ୍ରେଣୀର ଶ୍ରମବୁଦ "କୁଲସୁସ ବିନାର" ନାଟ-କର ୩୯ ଅକ୍ଟ ୧୯ ୧୯ ବାର୍ଷିକ ଶ୍ରେଣୀର

ଶ୍ରମବୁଦ "ମର୍ଜାଣ୍ଡ ଅକ୍ ରକସ" ର ଶେଷ ଅକ୍ ଅଭିନୟ କରୁଥିଲେ । ଶ୍ରେଷ୍ଠକଟ ଅଭିନୟରେ ମୁଗ୍ଧ ହୋଇ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଏହି ପ୍ରକାର ଅଭିନୟ କରିବାର ଅନୁରୋଧ କରିଅଛନ୍ତି ଓ ଅଗାମୀ-ବର୍ଷରେ ଯେଉଁ ଶ୍ରମ ସଂପୋଲୁଷ୍ଟ ଅଭିନୟ ଦେ-ଖାଇବ ତାକୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠକଟ ଦାଦାରୁ ସ୍ୱତ୍ୱପଦକ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ଅଧ୍ୟାୟ କଲେ-ଜରେ ଏହି ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତର ଅନୁସରଣ ଦେଲେ ଶ୍ରମମାନଙ୍କର ବିଶେଷ ଉପକାର ହେବ । ନା-ଟକାଭିନୟ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ଅମୋଦ ଓ ବିଲଭରେ ବିଶେଷ ପ୍ରଚଳକ ।

—*—

ଅଭିନୟ ବିଭାଗ ଇଂରାଜୀୟ ଓ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରଭାବ ବିଶେଷ ଶିକାର ଜମଣ ଉଦ୍ଭବ ଦେଉଅଛି ଦେବଳ ବି, ଏଲ ପଞ୍ଜାମର ନିୟମ ବଦଳ-ଯିବାକୁ ଅଭିନୟଶିଳ୍ପର ଶ୍ରମ ଗଠବର୍ଣ୍ଣରୁ ଉତ୍ଥା ଦୋଇଅଛନ୍ତି । କଟକ ସରକେସ୍ ଲର ଶ୍ରମ ସଂଖ୍ୟା ୨୨-୦-୧୨ ୨୨ କୁ ଶିଳ୍ପ ଅଧିକାର ଏହି କାରଣ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ଦୋଇଅଛି କ ଯେଉଁମାନେ ପାପ କରିଅଛନ୍ତି ସେମାନେ କାର୍ଯ୍ୟ ନ ପାର କରିଅଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବନୋ-ବସ୍ତୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଲାଗିଥିବାସ୍ଥଳେ ଏପରି ବିରୋଧ-ଭରେ ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଷ୍ଠକଟ ତମକ ଉଠିଅ-ଇନ୍ତି କଲୁ କଲୁ ପ୍ରକାଶ କରି ନାହାନ୍ତି ।

ଇଉରୋପୀୟ ଏକ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ଶିକା ଜମଣ ଅପ୍ରସର ଦେଉଅଛି ଏବଂ ଅପମଜା-ତକ ମଧ୍ୟରେ ଶିକାର ବସ୍ତୁର ଦେଖାଯାଏ । ପାରସି ଅଭିନ ଏକ ସମ୍ପୂ ବିଶିଷ୍ଟା ଜମଣ ବରୁ-ଅଛି । ଫଳତଃ ଶିକାବିଭାଗର କାର୍ଯ୍ୟ ସବଳ ବିଷୟରେ ସନ୍ତୋଷଜଳକ ଦୋଇଅଛି ଏବଂ ଚର୍ଚ୍ଚି ପାଇଁ ତିରେକ୍ତ ସାହେବ ଧନ୍ୟବାଦ ପାଇଅଛନ୍ତି ।

ଦାବଣୀ ଗାଦାଅଞ୍ଚଳର ସବଦାନଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ବିଧବା ପତ୍ନୀ । ୧୮୭୭ ସାଲର ଅ ୩ ଅଭିନୀ-ନସାରେ ଦାବଣୀ ଦାରୁ ଉତ୍ତରଚନ୍ଦ୍ର ସେନାଙ୍କ ବିବାହ ହୋଇ ସଧବା ଦୋଇଅଛନ୍ତି ବିଗବା-ଙ୍କର ଏକମାତ୍ର କନ୍ୟା ନାମ ମାତର୍ଣ୍ଣିଣୀ । କର୍ତ୍ତ-ମାନ ବିଗବାନଙ୍କ ସର୍ଟିଫିକଟେ ମ.ଜଣିଣା ଅବା ଦାବଣୀ ଅଧିକାବଣୀ ହେବ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗ ଗୋଳ ମୋଦକମ ସର୍ବଜବକ ନିକଟରେ ସଦ୍ୟପ୍ରେ ଦୋଇଥିଲ କହୁଥିଲେ କଳ ଉତ୍ତରରେ ଦା-ବୋର୍ଡରେ ଅଧିକ ଦେଲ, ଦାଉବୋର୍ଡରେ ପ୍ରଥ-

ମରେ ଦୁଇଜଣ ଜଣଙ୍କୁ କିଛି କିଛି ଦେବାରେ
 ଫୁଲକେଶକୁ ମୋକଦ୍ଦମା ଗଲା । ଫୁଲକେଶରେ
 ମାନବର ବିଚାରପତି ସାର ବୋମରପେଆସମ
 କଡ ପ୍ରିନ୍ସେପ୍ଟ, ଜଜ୍ ଉଲ୍‌ସନ, ଜଜ୍ ପିଗଟ
 ଓ ଜଜ୍ ନନ୍ଦ୍ରାୟକ ଘୋଷ ଥିଲେ । ପ୍ରିନ୍ସେପ୍ଟ
 ଦେବ ବ୍ୟକ୍ତି ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରିଟ୍ ଅର୍ଥାତ୍
 କନ୍ୟା ପକ୍ଷ ଅବଲମ୍ବନ କରିବାରୁ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରିଟ୍
 ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦେଲେ । ବିଧବା ଶ୍ରୀ ଯେ କି ଦୁଇଟି ବି-
 ଦୁରେ ସମ୍ପତ୍ତି ଦୋର ଅଛନ୍ତି ତାଙ୍କର ପରଜୟ
 ଦେବାରୁ ବଲ୍‌ଭର ପ୍ରିନ୍ସେପ୍ଟଙ୍କୁ ଯେ ସେ
 ଅପିଲ କରିବାର ଅପ୍ପୋଜନ କରୁ ଅଛନ୍ତି ।
 ଦେଖା ଯାଉ ଶେଷଦ୍ଵାରା କିଏ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହେବ ।
 କିସ ପୁଣି ଦେଖା ନ ଯାଇ ଯେ-କି ଆଇ
 ଜାବରେ ।

ଅମ୍ଭେମାନେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଆନନ୍ଦସିଂହ ଅବଗତ
 ହେଲୁଁ ଯେ ଶମ୍ଭୁକୁ ଦାଦା ଭାଇ କୌଶେଳ
 ବଲ୍‌ଭପାରିଲେଣେ ସହ୍ୟପଦରେ ପ୍ରିନ୍ସ
 ରହିଲେ । ତାହାଙ୍କର ପ୍ରତିଦ୍ଵନ୍ଦ୍ଵୀ କପ୍ତାନ ପେ-
 ନକ କାଲିଗମରେ ନିବ୍ୟାଚକଦାରିକ ସମ୍ପର୍କ
 ଦେଉଥିଲେ । ଉତ୍ତରପୃଷ୍ଠାରୁ ଅନେକ ନିବ୍ୟାଚକ-
 ଦାରିକ ନାମ ବଜାଗଲ ଉତ୍ତର ଦେଖାଗଲ
 ଯେ ଦାଦା ଭାଇଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଦୁଇଜଣ ଅଧିକ
 ଥିଲେ । ପରଦିନର ଶଗଳା ଶେଷ ଉତ୍ତରୁ
 ଦୁଇପକ୍ଷର ନିବ୍ୟାଚକଦାରିକ ସମ୍ପର୍କ ସମାନ
 ହେଲେ । ତାଲିକାରେ ଅତି ଅଲ୍‌ଲେକ୍‌କର
 ନାମ ଥିଲେ । କପ୍ତାନ ପେନକ ଫଲଲଭର ଅପା
 କ ଦେଖି ଦସ୍ତବରଦାସ୍ ହେଲେ ଏକ ପ୍ରତ୍ୟେ-
 କପକ୍ଷ ଆଶ୍ରୟ ଗରୁ ସଦ୍ୟ କଲେ । ସୁତରା-
 ଦାଦା ଭାଇଙ୍କ ନିବ୍ୟାଚକ ଅଟେ ରହିଲେ ।
 ବେବଳ ଏହି ମାମଲ ହେତୁ ସେ କିଛି ଅଧିକା
 ବ୍ୟୟ ସଦ୍ୟ କଲେ । ଯାହା ଦେଉ ଏବେଦିନେ
 ଭାରତବାସୀ ଏକଜଣ ପାରଲମେଣ୍ଟସଭାର
 ସଦ୍ୟ ହେଲେ ସାମାନ୍ୟ କୌରବର ବିଷୟ
 ନୁହେଁ । ସମସ୍ତ ଭାରତବାସୀ ଏ ସୁସମ୍ପଦ ଶୁଣ
 କୁଣ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି । ପରମେଶ୍ଵର ଭାରତର ମଙ୍ଗଳ
 କରନ୍ତୁ ।

ପୁଣ୍ୟ ଦାମୋଦରପୁରଶାସକର ସର୍ବପ୍ର-
 ଦାସିକସଭାର ସମ୍ମାନଦତ୍ତ ପତ୍ରିକା ଶ୍ରୀ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରି-
 ଟର ମିଶ୍ରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଅମ୍ଭେମାନେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ
 ଦ୍ଵାରକ ସହିତ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ପୁଣ୍ୟ-
 ସମ୍ପଦ ବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରଥମାଧ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ପୁଣ୍ୟ-

ବେଶର ଜଣେ ଅବିଭକ୍ତ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରିଟ୍ ପତ୍ରିକା
 ଗୋପିନାଥ ମିଶ୍ର ମହାଶୟ ତଳତମ ସ ୩୨-
 ଉତ୍ତର ସକାଳ ୧୧ ଶା ସମୟରେ କୌଶି
 ପାତ୍ରା ବିନା ସ୍ଵର୍ଗାବେଦନ କଲେ । ତାହା-
 ଦିନ ଉଦ୍ୟାପନ ସକ୍ଷ୍ମ ଥିବାରୁ ସେ ପୁଣ୍ୟ ଜଗ-
 ରରୁ ଅପଣା ଗୁଡ଼ ଉତ୍ତର ଶ.ସକଳୁ ଯାଇ ପଥା-
 ବିଧରେ ବୁଲି ସମାପନ ଓ ସମ୍ପ୍ରଦାନରେ
 ରୁଣି ଯାପନ କରି ପାଠକାଳରୁ ଉଠି ଦାଣ୍ଡ-
 ବାରଦାରେ ଦୁଇଗୁଣିକଣ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କ ସଙ୍ଗେ
 କଥାବାର୍ତ୍ତା କଲେ ଉତ୍ତର ଦିନୁ ଧନୁଧାନ-
 ସାମଗ୍ରୀ ଅଣିବାକୁ କହିଲେ ଓ ସେ ବାହା
 ଅଣିଦେବାର ଅଲ୍‌ଲେକ୍‌କରେ ପତ୍ରିକା ମହାଶୟ
 ଦଠାଉ ସଞ୍ଜାହାଳ ଦୋର ଭୂପେଶାୟୀ ହେଲେ ।
 ଯେତେ ଶୁଣୁଣା କଲେ ମଧ୍ୟ ଅତି ତେଜନା
 ହେଲେ ନାହିଁ । ଏ ମହାଶୟ ପୁଲିକଲର ଅଧ୍ୟ-
 କ୍ଷ ଶୈଳେଶ୍ଵର ପତ୍ରିକା ଥିଲେ । ଏହାଙ୍କର
 ବୟସ ୬୪ ବର୍ଷ ହୋଇଥିଲା । ଏହାଙ୍କର
 ପୁତ୍ର ସନ୍ତାନ ନାହିଁ କେବଳ ଦୁଇ ବିବାହିତା
 କନ୍ୟା ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଛନ୍ତି । ଜାମାଦାଦୁୟ ଏହାଙ୍କ
 ପାରଲୋକିକ କିୟାତ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ଏହାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ବଡ଼ ତମଜାର ଅଟେ । ପର-
 ମେଶ୍ଵର ଏହାଙ୍କ ଆତ୍ମାର ଭୂତଳ ଏବଂ ପରବାର-
 ବର୍ଗଙ୍କର ସାମୁଦାୟିକା କରନ୍ତୁ ।

—*—

ବାଲେଶ୍ଵର-ବିଷୟ ।

ଏ ମୋକଦ୍ଦମାର ଶେଷତମ ଗତ ସପ୍ତାହରେ
 ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଅଛି । ଏଡ଼େ ସଙ୍ଗୀନ
 ମୋକଦ୍ଦମା ଏବେ ସଦ୍‌ଜରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦେବାକଥା
 ଅନେକ ଲୋକଙ୍କୁ ଅସ୍ଵର୍ଯ୍ୟ ବୋଧ ହୋଇପାରେ
 ଏବଂ ଏଥିରେ ଅନେକଗୁଣିତ ସୁରୁତର ଅଲ-
 କର ମନୋବା ଜଡ଼ିତ ଥିବାରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ନିଷ୍ପତ୍ତି ଅବକଳ ଏଠାରେ ପ୍ରକାଶକଲୁଁ, ଯଥା ।

Sham Sunder Mahapater vs. Raja
 Baikantnath De Lessee of the French
 settlement in Balasore.

I made a full local enquiry into this
 case, and considering the status of
 Raja Baikant Nath as representative
 of a Foreign Government, gave him
 an opportunity to show cause why the
 present complaint against him should
 not be entertained by the British
 Court here. In his reply received
 yesterday several points have been
 raised in most of which I do not think

it necessary to enter. His chief con-
 tention is that he claims the place
 where complainant's father Raghunath
 Mahapatra was arrested under his
 arrest, as forming part of the
 French settlement in Balasore of
 which he is the *defacto* lessee, and
 to this I shall have to refer later on.
 The facts of the case as ascertained
 and already reported by me are briefly
 as follows:—On the afternoon of the
 17th ultimo there was a riot in the
 French settlement, Raja Baikantnath
 who was told by his men that Raghunath
 Mahapatra the late lessee of the
 French territory had instigated the
 riot, asked the help of the District
 Superintendent of the Police and in
 the presence of that officer arrested
 Raghunath Mahapatra near a lamp
 post at the eastern extremity of the
 Municipal road in Poorna Balasore
 through a man of his and a Police
 constable, and thence the Raja caused
 Raghunath Mahapatra to be taken
 to his French Kachery with a view
 to punish him for his part in the riot.
 I went to the place of occurrence and
 found it to be within the Municipal
 limits of British Balasore at a dis-
 tance about 62 yards from the present
 recognized limits of French Balasore.
 I had nothing to do with the question
 of delimitation of the boundary be-
 tween the French and British posses-
 sion in Balasore. I simply looked
 into the state of things as they exist
 at the present moment and must say
 that the Raja made a mistake
 in thinking that the place in question
 to which he lays a claim was actually
 a French possession before the merits
 of such a claim were decided by
 competent authorities. After look-
 ing into both sides of the question,
 I still adhere to the opinion expressed
 by me in my report dated 22nd ultimo
 that the lessee of the French settle-
 ment acted under a bona fide mistake
 of fact as to his jurisdiction in making
 the arrest of Raghunath Mahapatra
 and that he believed that he was
 bound to prevent breach of piece

